

GEORGE ARION

crimele din Barintown

CRIME SCENE PRESS

„Un autor emblematic al policer-ului românesc.”

Jean Harris

GEORGE ARION

CRIMELE din Barintown

CRIME SCENE PRESS

„Barintown este un oraș mai aproape decât ați crede, e la o azvârlitură de băț. Important e să descoperi o cale de acces în el, așa cum am descoperit eu, o poartă de intrare, aidoma unei «găuri de vierme», prin care mă strecur câteodată într-o ambianță plină de farmec, unde se petrec evenimente surprinzătoare, demne de cunoscut și de înregistrat pentru posteritate.

Dacă nu găsiți o posibilitate de a-l cunoaște direct, bizuiți-vă pe ceea ce vă relatez eu. Asemenea unui cronicar obiectiv, de fiecare dată încerc ca însemnările mele despre Barintown să fie cât mai conforme cu întâmplările din acest spațiu magic.”

George Arion

George Arion
Crimele din Barintown

George Arion 1995, 2002, 2022
CRIME SCENE PRESS, 2022 pentru această ediție.

CRIME SCENE PRESS

Director editorial: GEORGE ARION

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ARION, GEORGE

Crimele din Barintown : povestiri polițiste / George Arion. –
București: Crime Scene Press, 2022
ISBN 978-630-6542-11-6

821.135.1

Coperta: ALEXANDRA BARDAN
Redactor: RUXANDRA MANUELA ARION
Culegere: GEORGE ARION JR.
Tehnoredactor: LAURA TIBĂR
Bun de tipar: noiembrie 2022
Tipărit în România

Carte apărută cu sprijinul Fundației „Premiile Flacăra”

Nota editorului: Aceasta este o operă de ficțiune. Orice asemănare cu personaje sau întâmplări reale este întâmplătoare

George Arion

Crimele din Barintown

Povestiri polițiste

– 2022 –

George Arion (n. 5 aprilie 1946, la Tecuci) este considerat cel mai bun autor de *mystery & thriller* din România. Este și poet, eseist, libretist, jurnalist, traducător, dramaturg și scenarist.

A publicat volume de versuri, critică literară, jurnalistică. A semnat scenariul a două filme polițiste (*Enigmele se explică în zori*, 1989; *Atac în bibliotecă*, 1992) și al serialului TV *Detectiv fără voie* (2001). Este autor al unui libret de operă și al mai multor piese polițiste. A recenzat, în diverse ziare, peste 1000 de romane de suspans.

A participat ca invitat la festivaluri și saloane literare organizate în Franța (Paris, Lyon, Vienne, Le Havre, Lamballe, Lens, Penmarc'h), Belgia (Bruxelles), Olanda (Rotterdam), Marea Britanie (Londra, Leeds), Canada (Toronto).

A acordat numeroase interviuri în țară și în străinătate.

A debutat în 1966 cu un volum de poezii, însă anul 1983 a însemnat adevărata consacrare a sa ca scriitor. Grație primului roman, *Atac în bibliotecă*, George Arion a ajuns să fie cunoscut drept scriitorul care a revoluționat romanul polițist românesc – practic a dat din nou viață genului prin creșterea standardului literar și prin faptul că l-a îndepărtat de direcția deseori propagandistică în care era folosit pe atunci. Proza lui George Arion se remarcă printr-un ritm alert, fraze scurte, limbajul colorat al personajelor, o doză sănătoasă de umor și ironie subtilă în stilul autorului se regăsesc influențe din Raymond Chandler, Boileau-Narcejac și San Antonio.

A fost distins de trei ori cu Premiul Uniunii Scriitorilor din România.

A primit Premiul Asociației Scriitorilor din București pentru romanul *Maestrul fricii* în 2017.

Este Cetățean de Onoare al orașului Tecuci.

În prezent Director general al Publicațiilor Flacăra, Președintele Fundației „Premiile Flacăra”, Președinte al Romanian Crime Writers' Club, membru al Uniunii Scriitorilor din România și director editorial onorific al Crime Scene Press.

În 2013, Asociația Națională a Detectivilor din România i-a acordat titlul de Detectiv de onoare.

Volume apărute la **Crime Scene Press**:

Seria **ANDREI MLADIN**

Atac în bibliotecă

Profesionistul

Trucaj

Pe ce picior dansați?

Fortăreața nebunilor

Maestrul fricii

Umbrele din Ada Kaleh
Mâna care închide ochii

*

Insula cărților
Nesfârșita zi de ieri
Spioni în arșiță
Necuratul din Colga
Crime sofisticate
Însoțitorul lui Iisus
Anchetele unui detectiv singur
Trimisul special
Cameleonul
Sufocare
Autograf

Carlos după Carlos

Vestea arestării lui Carlos am aflat-o într-un taxi. La început n-am înțeles prea bine spusele crainicului care citea știrea pe un ton voios. Dar când șoferul, la rândul lui vesel, de parcă ar fi tras lozul cel mare, a dat mai tare radioul, n-am mai avut nicio îndoială: teroristul numărul 1 al lumii fusese zvârlit în închisoare.

O greață cum n-am mai avut mi-a zguduit trupul. Șoferul și-a dat seama de schimbarea mea la față. A încetinit și m-a întrebat compătimator: „Nu vă simțiți bine?” L-am repezit. „Vezi-ți de volanul dumitale. N-am nimic.”

Ajuns în garsoniera în care locuiesc m-am repezit în baie și am vărsat. Mi-am aplecat capul sub robinetul de la chiuvetă, m-am spălat pe ochi, mi-am clătit gura. M-am frecat cu un prosop aspru și m-am trântit într-un fotoliu. De-abia atunci am aruncat o privire posacă în jur, de parcă locul unde mă aflam mi-ar fi fost complet străin și nu adăpostul meu de ani de zile. Un adăpost în care nu primesc nicio vizită. Pe masă, o farfurie adâncă și alta întinsă, o lingură, o furculiță, un cuțit, o linguriță, o ceașcă de cafea pe o farfurioară. Toate spălate și așezate ordonat. Nicăieri niciun fir de praf. Iar pe pereți – zeci de fotografii. Numai cineva foarte atent descoperă în ele una și aceeași persoană. Un bărbat. Cu barbă. Cu mustață. Cu fața rasă complet. Cu plete. Tuns cazon. Idolul meu. Carlos. El care, la München, a condus magistral atacul asupra Satului olimpic. El care și-a bătut joc de 17 miniștri de externe și i-a luat ostatici ca pe niște handicapați. El care a scăpat de serviciile secrete a zeci de state a fost înfundat, prins ca un găinar. Vândut de niște indivizi slinoși care nu i-au înțeles măreția și acum jubilează. Carlos, care n-a trădat pe nimeni și nu va trăda pe nimeni, a fost vândut ca un zarzavat la piață.

Am deschis televizorul, mi-am pus de-o cafea – stomacul meu a primit recunoscător lichidul fierbinte –, și-am așteptat știrile. N-am aflat în plus mare lucru. Dar am văzut în sfârșit cum se mișcă zeul meu, cum vorbește. Exact așa cum mi l-am închipuit. Sigur pe

el, neatins de nimicnicia celor care îl înconjurau: polițiști, avocați, judecători. I s-au înșiruit faptele în urma cărora au murit peste 80 de oameni. Și-au meritat soarta. Niște neisprăviți.

Toată noaptea m-am zvârcolit. Mi-am adus aminte de ziua când am aflat pentru prima oară de Carlos. Era la Olimpiada de la München. Am urmărit cu răsuflarea tăiată derularea acțiunii. M-a impresionat curajul lui, dar și chibzuința de care a dat dovadă în pregătirea atacului. De-atunci mi l-am ales model de viață. M-am supus de bunăvoie unei pregătiri severe. Am învățat să trag cu arme de toate calibrele. Să mânuiesc pumnalul. Am învățat jiu-jitsu. Acum știu să construiesc bombe și să plasez bombe. Îmi pot stăpâni perfect emoțiile. Duc o viață spartană. Mănânc potrivit unor rețete pe care le-am descoperit în cărțile învățaților chinezi. Dorm la comandă și mă trezesc atunci când doresc. Am învățat de unul singur – cum de unul singur, Carlos mi-a fost întotdeauna de ajutor, mi-a fost prezent mereu în memorie, cu povețele lui! – să-i socotesc pe oameni niște creaturi imbecile care pot fi manevrate după plac sau, dacă refuză, pot fi suprimate fără nicio ezitare și fără nicio pierdere. Vin alții în loc, pe bandă rulantă.

N-am ucis încă pe nimeni. Dar simt clipa asta aproape. Nu la comanda cuiva anume. Doar din simpla mea plăcere. Numai în aparență pe Carlos l-au manevrat alții și l-au plătit pentru actele lui teroriste. El ar fi fost același și fără lașii din umbră. Și el, și, îndrăznesc să spun, și eu, n-așteptăm nicio răsplată de la nimeni. Carlos și-a dovedit măreția și cât de nevolnici sunt ceilalți. Aceasta e calea pe care trebuie s-o urmez. Dacă m-ajută Cel de Sus în mâinile căruia mi-am încredințat viața, voi perfecționa exemplul lui Carlos. Președinți de state, miniștri, înalte fețe bisericești – în curând veți tremura la auzul faptelor mele. A fost prins Carlos? Eroare. O minciună gogonată. Carlos e liber. E mai în formă ca oricând. Va intra din nou în arenă.

Am sprijinit o fotografie de tinerețe a lui Carlos pe o policioară din baie. De fapt, nici n-aș mai avea nevoie, o știu în cel mai mic detaliu. După două ore, din oglindă m-a privit un chip aproape identic cu cel din imagine. M-am urcat pe capacul de la closet și am scos din bazinul de sus un pachet pus în mai multe pungi de plastic. L-am desfăcut și pe masă a apărut un pistol Luger bine

întreținut. I-am verificat încărcătorul – era plin. Apoi am ridicat o scândură din podea; am scos de-acolo un alt pachet care conținea pașapoarte pe diverse nume. Toate excelent lucrate și care m-au costat bani grei. Am ales unul, iar pe-al meu l-am pus cu celelalte în ascunzătoare. Pe pașaportul din mâna mea scria Ilia Sanchez Ramirez. Am mai aruncat o privire în jur să văd dacă totul e aranjat la locul lui. După aceea am ieșit din încăpere și am trântit ușa ca să se închidă yala.

În stradă am tras cu putere aer în piept și mi-am pipăit arma vârâtă într-un toc de piele fixat la subsuoară. Totul merge perfect. În curând vom avea o înmormântare pe cinste. Pe primarul orașului, la noapte, n-ar trebui să-l mai aștepte nimeni acasă.

Vinde-ți fierul cât ești cald

Astăzi o știu până și copiii de școală: în Barintown a avut loc, vreme de trei ani, cea mai amplă spălare de bani din istoria țării, care nu a dus lipsă niciodată de astfel de operațiuni. Bani proveniți din vânzări de arme, de droguri, din prostituție, bani necontabilizați, invizibili la orice control financiar, s-au întors în buzunarele unor mahări cât se poate de corect. Patronul jocului de într-ajutorare și-a primit o parte substanțială pentru că a stat în față, la bătaie. Cele câteva mii de câștigători ai unor sume de opt ori mai mari ca bănetul depus au fost și ei mulțumiți. Și statul a închis ochii – și-a încasat impozite care l-au mai scos din belea. Credulii care și-au vândut până și casele pentru a depune la „Great game” și-au mușcat mâinile de disperare când au văzut cum jocul se stinge și nici măcar banii avansați nu-i văd înapoi. Au strâns din dinți și au tăcut. Prostia era a lor. Nimeni nu-i obligase să scoată banii din pușculiță și să-i dea altuia ca să-i înmulțească de parcă erau cartofi. Au fost totuși și câteva acțiuni de protest, spectaculoase unele dintre ele – greva foamei, amenințarea cu autoincendierea în piață, la fel de eficiente ca o frecție la un picior de lemn. Ziarele au jubilat o vreme – n-a existat gazetar serios care să nu-și avertizeze cititorii în legătură cu momeala întinsă cu perfidie de către John Craig, patronul jocului, de fapt paravanul după care s-au ascuns cei care au condus afacerea mână în mână – industriași, bancheri, politicieni. Apoi, scandalul s-a stins. Alte povești apăruseră la orizont. John Craig s-a dat la fund. Se plimbă prin lume și-și cheltuie averea. Nimeni nu-i mai cere socoteală. Cel mai oropsit dintre păcăliții lui s-a consolat cu ideea c-a făcut o investiție proastă.

Eu însă nu-l iert. Eu am să mă răzbun. Și pe el și pe cei care au condus jocul din umbră. Îi am în mână pe toți: deputați, miniștri, directori de bancă, directori de uzine, membri în consiliile de administrație ale unor mari concernuri. O șleahtă de neisprăviți, corupți până-n unghii, care pozează în crema societății noastre. Nu-i iert dintr-un motiv simplu: din pricina lor s-a sinucis soția

mea. A jucat, fără știrea mea, tot ce agonisise – casă, mașină, locul de veci de la cimitir –, în luna în care am lipsit, fiind plecat în străinătate. Fără să mă întrebe. Un expert contabil ca mine i-ar fi putut deschide ochii. I-ar fi putut arăta în ce bucluc se bagă. Ne-a lăsat pe drumuri. N-a suportat să se știe vinovată de mizeria în care și-a aruncat cei doi copii, pe mine, pe ea și și-a pus capăt zilelor. Într-o zi am găsit-o în baie cu venele tăiate. N-am mai putut-o salva. În curând, cel care ipotecase toate bunurile a venit să-și ceară drepturile. Ne-am trezit în stradă. Eu, o somitate în domeniul bancar, am ajuns să trăiesc într-un apartament modest, împreună cu cei doi băieți ai mei. Dar asta m-a îndârjit. Am cerut să fac parte din echipa care, chipurile, a cercetat modul de derulare a jocului. Pentru a vedea dacă n-au fost fraude. Dacă nu cumva nu s-au plătit toate impozitele. Pentru a liniști populația. Un control de ochii lumii. Toți experții erau mituiți cu sume mari de bani. Și eu am primit o astfel de sumă ca să nu văd, să nu aud, să am gura cusută. Numai că eu am făcut o anchetă pe cont propriu. M-am folosit de informații pe care le-am plătit la rândul meu cu bani grei, mi-am folosit toate cunoștințele în materie de calculatoare. Și, după încercări repetate, am spart tăcerea computerelor care nu răspundeau la întrebarea mea obsedantă: de unde veneau banii lui Craig? Am dat de parola care, dintr-o dată, îmi afișa pe ecran istoria adevărată a jocului de într-ajutorare. Am citit numele unor persoane cunoscute și influente, legate de tranzacții murdare. Am descoperit adevărata față a multora dintre cei care ne conduc, care ne propovăduiesc cinstea și dreptatea și, de fapt, la adăpostul puterii pe care o au, își bat joc de naivitatea noastră și se îmbogățesc fără nicio opreliște. Iar în ziua în care un incendiu a mistuit clădirea unde erau ținute registrele lui John Craig, doi oameni au fost bucuroși: el – credea în ștergerea definitivă a urmelor potlogărilor prin focul pus la cale de slugile lui, și eu, care fotocopiasem cele mai importante documente, care printasem datele de pe calculator.

L-aș putea ruina într-o clipă. Vreau să-l arunc însă într-un coșmar. Voi începe să trimit la ziare informațiile pe care le am. Nu va ști nimeni de unde vin. Mahării or să se înspăimânte, or să pună mâna pe telefoane, or să discute cu aprindere ca să găsească o portiță de scăpare. Îl vor trage la răspundere pe Craig – poate îl vor bănuși de

șantaj? Un glonte și va tăcea pentru totdeauna. Dar ziarele vor primi în continuare informații. Electoratul va afla cui a acordat voturile. Toți cei implicați în prostituție, droguri, vânzări de arme vor ieși la iveală. Și atunci vor cădea multe capete.

Ucidere de consul

Este una dintre recepțiile acelea grandioase la care nimeni nu cunoaște pe nimeni. Sau, altfel zis, aproape nimeni nu cunoaște pe nimeni. Sau, și mai bine zis, fiecare se preface a-l cunoaște pe cel de care se izbește când ia un pahar de băutură sau un sandvici de pe masă, și-i zâmbește ca și cum l-ar ști de-o viață. Culmea, mulți dintre ei s-au întâlnit cu alte prilejuri, au fost recomandați unii altora, dar nu-și mai rețin numele, deși fețele li se par familiare. Iar eu navighez printre bărbați în smoching, printre femei în toalete scumpe, printre chelneri aferati care poartă pe tăvi băuturi și gustări.

Întreaga pajiște din fața casei senatorului Malcolm Brand e înțesată de lume. Recepția de adio a senatorului care se retrage din viața politică e un spectacol care merită să fie văzut. Lampioane atârnă în copaci și luminează feeric. Pe ringul de dans tinerii se mișcă nervos. Cei care vor să poarte discuții despre câte-n lună și-n stele au scaune și fotolii mai departe de orchestră. Se consumă și câteva idile despre care mâine va vorbi tot orașul. Cuconetul deja bârfește. Cutare l-a lăsat pe cutare care s-a încurcat rapid cu cutare.

Senatorul domină întreaga scenă. Capul lui leonin, cu o coamă albă, se zărește mai sus de ale celorlalți oriunde apare. Trece de la un grup de invitați la altul. Are un chip cu trăsături puternice, aspre. Viața lui a intrat deja în legendă. Până și copiii îi știu eroismul. A făcut războiul la Marină. Înrolat voluntar. Nava lor a fost scufundată în apropierea unei insule izolate – s-a lovit de o mină la sfârșitul unei furtuni care-i năucise – și comandantul omorât. Atunci Malcolm și-a asumat conducerea echipajului care s-a salvat, aruncându-se în valuri și înotând până la palma aceea de pământ pe care creștea totuși o vegetație abundentă. A reușit, printr-o ingeniozitate ieșită din tiparele obișnuite, să-și aducă pe continent camarazii. A fost citat prin ordin de zi, a fost decorat, i s-a dat o navă. N-a mai avut prilejul să se arunce în focul bătăliilor – s-a terminat războiul. După ce-a fost lăsat la vatră, a intrat în vârtejul politicii. Cariera

i-a fost fulminantă. Era nevoie de o infuzie de prospețime, de oameni tineri – și tânărul Brand era tocmai ceea ce trebuia electoratului – cineva care să inspire încredere, siguranță, să aibă idei și să lupte pentru impunerea lor. S-a căsătorit cu fata unui profesor fără avere – iubirea lor e și astăzi un exemplu pe care familiile distinse îl evocă odraslelor pe care le au. Oricât i s-a scormonit biografia nu i s-a descoperit nimic senzațional, murdar, ca în cazul altor colegi din Senat. Redactorii de la ziarele de scandal degeaba au făcut spume – nu i-au găsit nicio pată. Unii au încercat să-l cumpere – n-au reușit. Au încercat mulți să-l compromită – au eșuat lamentabil. Ar fi putut candida la postul de președinte. A refuzat. A preferat să se dedice frumoasei lui soții și celor patru copii pe care îi are. Dar nu și-a dezamăgit alegătorii, a avut o activitate cu totul și cu totul remarcabilă, necunoscând ce-i odihna, ce-i vacanța. Chiar în dimineața acestei zile când și-a anunțat, la 70 de ani, retragerea din viața politică, a ținut un discurs incendiar împotriva crimei organizate. Sala de ședințe l-a ovaționat în delir. Cei care l-au urmărit la televizor au plâns emoționați. Bătrânul leu a ieșit din arenă lăsând o amintire de neuitat. Iar congresul va vota cu siguranță legea propusă de el, de interzicere a deținerii de arme de către populație.

Dar numai eu știu ce-a clocit bătrânul șnapan. Un plan diabolic. Pentru a obține încă un argument în favoarea sa: uciderea unui înalt demnitar, în condiții cât mai spectaculoase, astfel încât întreaga națiune să fie zguduită și să fie de partea lui. Iar hazardul vrea ca eu să fiu ucigașul ales pentru a comite crima. Consulul argentinian, care în clipa asta râde, e victima aleasă. La un anumit semnal mă voi apropia de el cu aparatul de fotografiat în mâini. Va întoarce, cu siguranță, capul spre mine, și-mi va zâmbi, pentru ca să iasă cât mai bine în poză. Atunci îmi voi desface haina și voi scoate pistolul. Voi apăsa pe trăgaci o dată, de două ori, de câte ori va fi nevoie și consulul se va prăbuși. Vor fi țipete, vor încerca să mă prindă. Retragera îmi este asigurată. Nu vor pune mâna pe mine. Iar planul lui Malcolm Brand va avea sorti de izbândă. Negoțul cu arme va cunoaște un regres. Fiindcă în clipa de față a luat o asemenea amploare încât pune în umbră afacerile lui cu droguri, în care este stăpânul absolut din această parte a lumii. Concurența trebuie scoasă de pe piață. Imperiul pe care l-a creat în

ascuns și pe care l-a încredințat fiului său cel mai mare trebuie să prospere mai departe.

Ce poamă mi-ești, Malcolm Brand! De ani de zile îți sunt pe urme. Pas cu pas, așa cum o slugă credincioasă își urmează stăpânul. Îți știu toate secretele. Știu cum l-ai ucis pe comandantul navei în învălmășeala care a urmat ciocnirii cu mina. Îi voiai de mult locul. Ce clapă le-ai tras și camarazilor tăi! Le-ai furat rația de hrană și de apă, ai ascuns-o de ei, i-ai adus într-o asemenea stare de epuizare încât chiar au crezut că tu ai sosit cu ajutoarele, că într-adevăr ai înotat ținându-te de un buștean până la o altă insulă care era locuită și de unde s-a putut lua legătura cu baza. N-au știut niciodată despre cei doi băștinași care văzuseră din depărtare cum se scufundase nava și veniseră cu barca să vadă dacă mai e vreun supraviețuitor. I-ai momit cu două sticle de whisky găsite într-o cutie adusă de valuri la țărm și ei te-au dus până la insula aceea, unde era o stație de telegrafie. Eram acolo, te-am văzut din ascunziș, știu totul. Știu și că întreaga ta viață e o mare și gogonată minciună. Nu ți-ai iubit soția – ai luat-o fiindcă era săracă, pentru a câștiga voturi, a câștiga simpatia păturilor nevoiașе. Nu te-a interesat niciodată soarta alegătorilor tăi, ci modul cum, prin promisiuni și vorbe frumoase, poți să-i manevrezi. Chiar și pe mine m-ai mințit. Mi-ai promis că după ce-l voi uide pe consul voi fi făcut scăpat. Nu cred. Știu ce-ai pregătit. Ca de obicei, îți place să lucrezi curat. Nimeni să nu afle nimic. Să nu fie nicio pată pe existența ta. Un lucru ireproșabil. Numai că de data asta nu mai ai scăpare. De data asta nu-ți va mai merge. Spre tine a pornit un glonte de mulți ani. Azi te vei întâlni cu el. Fiindcă atunci când l-ai omorât pe comandantul navei trebuia să mă omori și pe mine. Pe mine care zăceam lovit pe punte, izbit de-o barcă de salvare desprinsă din legăturile ei și eram pe punctul să-mi pierd cunoștința. Barca aia a fost într-adevăr de salvare pentru mine. Ea m-a dus, după ore de luptă cu valurile, până la cealaltă insulă, unde am fost îngrijit, mi s-au pansat rănilе, mi s-a dat de mâncare. Ți-am pierdut urma o vreme, dar pe urmă am dat de tine. Aș fi putut să te omor de multe ori. Nu. Eu vreau să te distrug. Pe tine și pe toți ai tăi, chiar dacă nu sunt vinovați de sămânța răului care e-n tine. Într-adevăr, voi scoate un pistol de sub haină. Dar va fi o jucărie inofensivă. Cu totul și cu totul asemănătoare cu un pistol

adevărat. Care nu va împrășca gloanțe. Va arunca un jet de apă, spre amuzamentul asistenței. Iar tu, cu siguranță, nu știi ce bun prieten mi-e consulul argentinian. L-am rugat să se prefacă doborât. O să iei plasă, o să crezi că l-am omorât și-ți vei scoate pistolul din buzunar și ai să mă împuști. Poate o să mor. Poate n-ai să mă nimerești. Sau poate doar ai să mă rănești. În orice caz, mărturia mea există și va fi trimisă la toate ziarele importante, dacă nu scap cu viață. Există și înregistrarea pe bandă de reportofon miniatural a târgului pe care mi l-ai propus. Sunt povestite cu lux de amănunte toate matrapazlăcurile tale. E o anchetă completă despre tine pe care am făcut-o eu, fiul comandantului pe care l-ai ucis.

O belea cât Turnul Eiffel

O singură dată am fost la Paris și-a trebuit să intru în beleaua asta.

De parcă în Barintown nu eram în largul meu și n-aveam la ce să casc gura. Aveam de toate – în centru, clădiri ca în cartierul La Defense, cu zgârie-nori din aceia zvelți, pentru care s-a făcut multă risipă de aluminiu și sticlă și marmură – un decor pentru mileniul care urmează, sediul marilor firme cu cifre de afaceri fabuloase și cu filiale în întreaga lume. Aveam și clădiri vechi, mai joase, mai greoaie ca stil, copiate după tiparele europene de la începutul secolului care adăposteau în special bănci, unele cu un capital impunător. Aveam cartiere selecte, cu străzi pe care era liber doar accesul riveranilor, mahări care întorceau banii cu lopata și-și duceau viața în vile construite după voia lor, cu grădină, garaje pline de mașini, piscine cu apă curată. Desigur, la periferie, ca în orișicare metropolă, erau locuințe insalubre, cu oameni urâțiți de necazuri, cu bombe deochete unde se vindeau droguri pe sub mână, se punea la cale jefuirea de magazine în timp ce se consumau băuturi proaste, de cele mai multe ori falsificate. N-aveam, ce-i drept, muzeele cu pânze celebre, cu sculpturi admirate de veacuri, urbea noastră nu se prea dă în vânt după artă. În schimb, aveam minunăția de ocean, plaja însoțită tot anul și faleza unde oricine se putea plimba, uitându-se cu jind la vilele albe, înconjurate cu un gazon de un verde intens, stropit de aspersoare.

N-am avut de lucru, deci, și-am dat o tură prin Orașul luminilor după ce-am economisit din leafa mea de profesor. Municipality nu e prea entuziasmată să umple portofelul cuiva care predă literatura unor puștani înnebuniți de televizor și nu de lectura lui Cervantes. Sunt, așa cum se exprima cineva, un lux inutil.

Țimp de-o săptămână am umblat ca năucul, ca și cum aș fi dorit să strâng cât mai multe impresii, să fur cât mai multe imagini: Louvre, Place Pigalle, Arcul de Triumf, Tour Eiffel... Tot traseul pe care ți-l prezintă orice ghid încă pasionat de meserie.

În ultima zi am intrat într-un bistro. Avea o firmă de tot hazul: *Le chat qui rit*. I-am trecut pragul cu picioarele zdrobite de oboseală și dornic să m-adăpostesc de ploaia care nu contenea de dimineață. O ploaie sâcâitoare, cu stropi trecuți parcă printr-o strecurătoare ca să aibă aceleași dimensiuni. Nu venisem în cel mai prielnic anotimp. Era un frig pătrunzător. Pe stâlpi, afișele care anunțau un concert al Patriciei Kaas și o nouă piesă cu Belmondo erau murate de ploaie.

Înăuntru era exact așa cum am citit prin cărți, cum am văzut prin filme. Doar câteva mese și doar câțiva clienți. Evident, obișnuiți ai localului care glumeau cu patronul – un tip cu un șorț alb, legat pe după gât cu bretele. Imediat a fost lângă mine, un grășlan serviabil, cu o mustață ca o scamă sub nas și cu ochi înecați în grăsime.

— Ce dorește domnul?

Nu știu o boabă de franceză, dar engleza se vorbește curent și în țările latine. Domnul dorea să se încălzească. Am cerut o carafă cu vin roșu. M-am așezat lângă geam. Era cald. Nu eram atent la conversația celor din jur care comentau o partidă de fotbal. Cretin sport mai stârnește pasiuni pe continentul ăsta! Însă ce-mi pasă? Vinul din care am gustat – excelent buchet – mi-a răspândit îndată o căldură binefăcătoare în trup. Eram o viețuitoare fericită fiindcă aveam un bârlog și hrană și de băut la îndemână. Totuși, a meritat cheltuiala: orice schimbare de decor te ajută să-ți mai limpezești gândurile, să capeți puteri ca să nu-ți mai pari ție însuși un imbecil când încerci să-i faci pe niște idioți să priceapă frumusețea sonetelor lui Shakespeare în timp ce ei se gândesc dacă au destui gologani să intre într-un bordel.

De-abia după al doilea pahar mi-am scos pardesiul și l-am pus într-un cuier pom. Am mai aprins o țigară și am luat din geanta de scai pe care o pusesem pe un scaun *Necunoscutul din tren*, romanul Patriciei Highsmith. Văzusem filmul lui Hitchcock însă cartea îmi picase abia acum în mână, de la un buchinist de pe malul Senei. Am mai aruncat o privire în local, am mai ciugulit din alunele de pe farfurioară, am mai tras un gât și m-am cufundat în lectură. Scrie bine, afurisita asta de femeie!

— V-ar deranja dacă aș lua loc la masa dumneavoastră? răsună o voce plăcută de bariton. V-am auzit vorbind englezește. Cu un accent care îmi spune că

venim din aceeași parte a lumii. Mă iertați, v-am întrerupt din citit. Dar poate ne-am simți mai puțin singuri în această seară – între timp se făcuse seară – dacă am ciocni un pahar împreună. Hei! Patroane! Ce bea domnul? Mai adu o carafa!

Și, fără să-mi aștepte răspunsul, se așeză pe un scaun în fața mea.

Nu mă simțeam câtuși de puțin singur. Și nu-mi face nicio plăcere să fiu abordat de necunoscuți și silit să fac cunoștință cu ei. Cu atât mai mult într-o cârciumă. Cu atât mai mult în străinătate. Aș mai fi avut o șansă dacă l-aș fi invitat politicos să se ridice și să mă lase în pace. Destinul meu n-ar fi luat întorsătura pe care o cunoaște acum. Astăzi n-aș mai fi în beleaua în care am intrat. O belea cât Turnul Eiffel.

— Mă numesc Smith, se recomandă el după ce bău primul pahar. Hoinăresc prin orașul-lumină ca să-mi omor plictisul.

Omul meu era deosebit de afabil. Însă îi simțeam prefăcătoria. În realitate era încordat, ca un animal la pândă gata să-și înșface prada. Avea și el pardesiu, de culoarea antracitului, cu gulerul ridicat, pe care nu și l-a scos toată seara. Pălăria îi era înfundată până la ochii care priveau scormonitori. Fața îi era albă, ca și cum nu ieșea decât seara din bârlog. Nu-l chema Smith cum nu mă chema nici pe mine.

— Ce coincidență! am zis eu cu viclenie. Și pe mine tot Smith mă cheamă.

Am răs pe chestia asta și am mai băut un pahar și încă unul. Luasem viteză serios. La urma urmei, ce dacă năvălise peste mine ca un nepoftit? Aveam chef să beau iar băutul de unul singur e cel mai trist obicei al omului. Era ultima seară pe care o petreceam la Paris și n-aveam pe nimeni cu care să schimb o vorbă.

Și despre ce n-am vorbit! Despre prețul piperat al unui voiaj în străinătate! Despre șmecheria europenilor de-a se socoti buricul Pământului. Despre programele de televiziune, la fel de proaste ca și ale noastre, care-ți spală creierul de orice gând. Am ajuns și la subiectul femeii! Ne-am istorisit experiențe amuzante, din clipa în care ne-am dat seama ce statut avem – acela de celibatari convinși. A rămâne cu o singură femeie, care să te pisălogească de dimineața până seara – ce nerozie! Și cei

mai mulți bărbați cad în capcana asta întinsă cu o perfidie tipic feminină.

Aburii beției începuseră să ne cuprindă. Din când în când mai încercam să-mi dau seama cu ce se ocupă individul din fața mea – era îmbrăcat cu gust, prin pardesiul descheiat la un moment dat am zărit un costum de calitate, cu o croială șic – dar nu reușeam să-l plasez într-o căsuță anume din catalogul profesiilor. Deoarece nici el nu se sinchisea cu ce mă ocup, n-am îndrăznit să-l întreb. Era totuși cultivat, avea un vocabular ales, nu era un terchea-berchea de comis voiajor care își rupe pingelele din casă în casă și încearcă să-ți vâre pe gât un aspirator sau o mașină de spălat rufe.

La un moment dat a luat cartea Patriciei pe care o lăsasem pe masă și s-a uitat la coperta pe care editorul pusese o imagine din film.

— Afurisit de bine scrie femeia asta! se entuziasmă el și chiar și atunci aș mai fi avut o șansă să retez conversația, să plătesc și să mă ridic, să mă duc la hotel ca să-mi pregătesc bagajele – a doua zi plecam în zori. Dar folosirea aceluiași cuvinte pe care le rostisem și eu în gând n-a fost pentru mine un avertisment. Dimpotrivă, m-a stârnit la vorbă.

— Așa e. Din păcate, construcția romanului e falsă. E greu de crezut.

— De ce?

— Niciodată doi necunoscuți care se întâlnesc întâmplător nu se vor înțelege să elimine fiecare pe cineva incomod pentru celălalt, numai fiindcă poliția n-ar face nici o legătură între ei, având domiciliu la mare distanță unul de altul.

Celălalt a căpătat o însuflețire în ochi.

— Dați-mi voie. Am tot respectul pentru părerea dumneavoastră. Dar ce se petrece în această carte e verosimil. Sunt convins de asta. Probabil, destule crime s-au petrecut chiar în acest fel. Nu probabil: sunt absolut sigur.

— Mă îndoiesc. N-are nimeni curaj să se dea pe mâna unui străin.

— Eu aș avea.

Necunoscutul scosese o pereche de ochelari cu o ramă metalică subțire, și-i pusese pe nas și mă examina cu atenție.

Din ce în ce mai amețit, i-am răspuns aproape batjocoritor.

— Nu cred.

— Pe ce punem pariu? Nu, nu vreau să punem pariu. Numai proștii cu obiceiuri rămase din copilărie pun pariuri. Am să vă întreb altceva: aveți vreun dușman? Aveți pe cineva pe care l-ați vrea mort? Care v-a făcut un asemenea rău, încât dispariția lui ar fi o ușurare pentru dumneavoastră?

Instantaneu mi-a venit în minte figura lui Mark Power. Nemernicul care mi-a suflat-o pe Marilyn și mi-a schimbat tot cursul vieții. S-a distrat cu ea câteva luni și după aia a părăsit-o. Fata n-a mai avut curajul să se întoarcă la mine. S-a sinucis. Degeaba o fac pe viteazul. N-am dorit în tinerețe să rămân un singuratic. Numai din pricina întâmplării cu Marilyn am ajuns ce-am ajuns. O, Marilyn, ce mult te-am iubit!

Mai era puțin și-mi dădeau lacrimile. Vinul mi se urcase binișor la cap.

— Există cineva pe care l-ați vrea mort?

Nu i-am răspuns imediat.

— Ei?

Se uita la mine întrebător.

— Da, am șoptit eu.

— Cum îl cheamă? Unde stă? Cu ce se ocupă?

— Mark Power. E unul dintre bancherii din Barintown. Îl știu toți din oraș.

— Cred că domnul Mark Power deja nu se simte bine. Patroane! Plata!

Și apoi către mine.

— Dați-mi voie să achit nota. A fost o plăcere să vă cunosc. Dar am o rugămintă. Mi-ați spus că ziarul preferat e *Barintown Post*. Vă rog să urmăriți de-acum rubrica de anunțuri.

Aburii beției lucrau. Ce importanță avea ce discutau doi inși de peste ocean aflați la o bodegă din Paris, unde băuseră vin roșu?

— Adio, domnule Smith, mai zise el. N-o să ne mai vedem niciodată.

Rămas singur am mai băut două pahare și-am ajuns la hotel cu multe pauze în memorie. A doua zi, în avion, îmi simțeam capul ca și cum mi-l umpluse cineva cu plumb. Dar îmi aminteam cu limpezime discuția pe care o purtasem în ajun. Ce aiureală! Și totuși, nu mă lăsase să

sfârșesc romanul Patriciei. Ciudată mai e uneori beția! Îmi venea să râd în hohote de câte ori îmi aduceam aminte ultima seară petrecută la Paris. Pentru că exact după 14 zile de la întâlnirea mea cu Smith, falsul Smith, naiba să-l ia, peste Mark Power a dat o mașină care i-a curmat viața în timp ce traversa strada pe o trecere de pietoni. De o lună de zile este căutat cel de la volan. Zadarnic. Nu există niciun martor al accidentului. M-a cuprins la început groaza. Apoi, m-am încurajat. O fi totuși o coincidență. Nu poate fi adevărat. Poliția era neputincioasă. Nimeni nu avansase ipoteza unei crime. Nicio urmă nu ducea undeva. Începusem să mă liniștesc. Lectura anunțurilor din *Barintown Post* nu-mi mai era o povară insuportabilă. Până când, într-o zi, am descoperit cu litere de-o șchioapă câteva rânduri: „Adresa solicitată de domnul Smith de la *Le chat qui rit* este Frank Arlon, Marless, Strada Principală nr. 15.” Un anunț care apare în fiecare zi de două săptămâni încoace. Iar mie îmi vine să m-ascund în gaură de șarpe.

Un chinez în patru valize

— Dumnezeii mă-sii! înjură locotenentul Robeson după ce privi îngrețoșat în valiza maro, de mărime mijlocie, deschisă la umbra unui pom de pe marginea lacului.

— Urâtă treabă, recunosc sergentul Maurice care-l însoțea în acea zi mai fierbinte ca o apropiere de un furnal în flăcări. S-ar putea să fie însă ultimul geamantan.

Locotenentul își scărpină burta proeminentă. Era mic, gras și gâfâia. Nu era deloc în formă. Cu toate astea, fuma țigară de la țigară. Pe cea pe care o avea acum în gură o aruncă în apă cu un bobârnac care dezvăluia o vastă experiență în astfel de operațiuni. Își potrivea ochelarii pe nas – nu-i mai erau buni, crescuseră dioptriile. Toate îi mergeau de-a-ndoaselea. În numai câteva luni se îngrășase cu douăzeci de kilograme, tensiunea o lua razna și, colac peste pupăză, mai apăruse și cazul ăsta blestemat.

— Tot aia e! zise el într-un târziu și-și urni trupul durduliu spre mașina poliției al cărei girofar rotea o lumină albastruie. Ordonă șoferului să dea drumul la sirenă și să se îndrepte spre morgă. În goana mașinii își zări colaboratorii care strângeau valiza, mai cercetau împrejurimile – peste ce să mai dea, ce fusese de găsit se găsisese – și se îndreptau și ei spre mașini.

În decurs de o săptămână, în Barintown se descoperiseră patru valize în care se aflau părți din trupul unui bărbat. Mai întâi îi fusese găsit capul – stâlcit, de nerecunoscut, dar care părea a fi aparținut unui asiatic. Apoi brațele, picioarele. În cea de azi – trunchiul. Toate fragmentele erau învelite în saci de plastic. Iar tăieturile nu fuseseră făcute la întâmplare: dezvăluiau o pricepe deosebită ca și cum ar fi fost căsăpite de un măcelar expert. Asupra măcelarilor din oraș se și repeziseră de altfel poliștii. Câteva zile, toți cei care aveau vreo legătură cu tranșatul cărnii cunoscuseră momente de coșmar. Dar cercetările ajunseseră într-un unghi mort. Nu se aflase nimic. Nu putea fi învinuit nimeni.

— Ei, ce zici? îl întrebă Robeson pe doctorul Stephan. Se aflau într-una dintre încăperile frigorifice de la morgă. După zăduful de-afară era o adevărată binecuvântare temperatura de-aici. Pe o masă de marmură doctorul se chinuia să potrivească și ultima bucată din trupul bărbatului ciopârțit. După înălțime, după culoarea pielii, după unele trăsături ale chipului care mai puteau fi reconstituite, cadavrul aparținea indiscutabil cuiva din Orient.

Doctorul potrivea parcă piesele unui puzzle. În sfârșit, mulțumit, își împreună pe șorțul de cauciuc mâinile vârâte în mănuși chirurgicale.

— Ce să zic? Nu mai lipsește nimic. Nici măcar o unghie.

— E chinez? E coreean? Ce mama dracului e?

Doctorul surâse ironic. Îl cunoștea de ani pe Robeson și-l amuzau într-un fel răbufnirile lui. Erau mai mult de formă.

— Ce mama dracului a fost, e mai corect spus.

Locotenentul îl privi o clipă de parcă nu i-ar fi înțeles cuvintele, se uită implorator la Maurice care tocmai intrase și el în încăpere, ca și cum i-ar fi cerut un sprijin – acesta îi ocoli imediat privirea – și aproape că răcnii:

— Mă iei la mișto?

Se potoli imediat. Se scotoci prin buzunare, își scoase un pachet de țigări, își aduse aminte unde se află și-l vârî la loc cu mult regret.

— După opinia mea, e mai curând japonez. Are membrele mai delicate; trăsăturile par să fi fost mai armonios așezate. Pomeții sunt mai ieșiți în relief decât la un chinez sau la un coreean, care de obicei au fețele mai turtite. Nu pot să bag mâna în foc. Poate fi de oriunde din acea parte a lumii.

— M-ai lămurit buștean. Ce naiba învățați voi la școală?

Stephan nu-și ieși din fire.

— Învățăm o groază de lucruri.

— Ca de pildă?

— Să spunem *cum* a murit un individ. Sau să facem analiza alimentelor din stomac și să îți spunem *când* a murit un tip. Multe crime sunt mascate în accidente. Unul e ținut cu capul în cadă și pe urmă îl pescuiești din ocean, ca și cum s-ar fi înecat. Nu ține schema cu noi, apa din

plămâni ar trebui să fie sărată. Sau un altul miroase a alcool de trăsnește, zici că s-a dezechilibrat și a căzut peste balcon, iar lui i s-a turnat pe gât whisky în grabă și pe urmă a fost parașutat. Altuia i se face mutra zob, ca ăstuia de-l avem pe masă, de zici că l-a bătut cineva în cap cu ciocanul pneumatic și când colo a fost împuns în inimă cu o andrea fină.

— Al nostru de ce-a murit?

— Chiar de ce ți-am spus. Cineva i-a băgat un obiect ascuțit de mare finețe și cu mare precizie între coaste de l-a lăsat fără pompa de sânge.

— Și când a dat în primire?

Asistentul doctorului, un tinerel care încă nu-și terminase stagiul ca să fie angajat, se simți dator să-și dea și el importanță.

— Exact acum o săptămână, înainte de-a da ochii la perete a mâncat grâu incolțit. Asiaticii au tot felul de prostii care să-i mențină în formă.

— Andreaia aia sau ce-a fost e un instrument pe care tot ei îl folosesc, când își reglează conturile. Aș băga mâna în foc că e vorba de o răzbunare.

— De-o răzbunare?

— Orientalii ăștia sunt vârați până-n gât în afaceri cu droguri. Cine nu-și plătește datoriile e lichidat.

— Și de ce i-au pocit mutra?

— La derută. Ca să nu-l mai interpeleze nimeni.

— Așa o fi.

— Mai vrei să-l vezi?

— Nu. Coaseți-l și băgați-l la rece. Poate o să-l recunoască cineva.

— Slabe speranțe. N-are niciun semn. Niciun tatuaj, nicio pată.

— Poate totuși cineva îi semnaleză dispariția și are nevoie de el.

— Fac cum zici.

Locotenentul era fiert. Se și vedea luat în târbacă de șef. Se și vedea incolțit de gazetari. N-avea nicio scânteiere pe ce potecă s-o ia în cazul ăsta afurisit.

Parcă ghicindu-i gândurile, doctorul îl bătu compătitor pe umăr.

— Baftă, amice! Ai nevoie de-un car de baftă. Raportul ți-l trimit la birou.

Robeson duse un deget la pălărie în semn de salut și plecă însoțit de Maurice a cărui gură nu mai tăcea.

Orașul începu să forfotească de agenți care arătau în stânga și în dreapta fotografiile victimei. Dar era pierdere de vreme. Nimeni n-avea cum să recunoască un chip stâlcit. Televiziunea îndemna populația să ajute poliția. În afară de obișnuitele telefoane ale unor nebuni cu pretenții de detectivi nu se ajunsese la niciun rezultat. Ziarele se lansau în cele mai aiuritoare supoziții și-i făceau praf pe polițiști, care încă o dată se dovedeau neputincioși. În lumea interlopă se oferiseră recompense grase pentru cel care-l turna pe făptaș sau dădea măcar vreun indiciu. Dar trecuse o lună și ancheta bătea pasul pe loc. Niciun magazin din oraș nu vânduse cele patru geamantane în care se aflaseră fragmentele victimei. Locurile unde fuseseră ele abandonate – o stație de autobuz, holul unui hotel, un parc, o sală de cinema fură cercetate cu mare atenție. Zadarnic. Fură arestați și câțiva suspecti așa, mai mult de vâlvă, dar fură eliberați din lipsă de probe. Nicăieri nicio urmă. Robeson era în pragul disperării. Era în joc reputația lui. Tocmai acum, la sfârșit de carieră, să cunoască o înfrângere de asemenea proporții... Se ducea din când în când la morgă, cerea să i se scoată din sertarul frigorific, unde era pus la rece, cadavrul (cusut acum de mâinile experte ale lui Stephan și ale asistentului său, părea a nu fi fost niciodată ciopârțit) și se uita la el, ca și cum l-ar fi implorat să vorbească, să-i spună cine i-a făcut felul.

Într-una dintre aceste inspecții de unul singur – nimeni nu mai avea chef să-l asiste în ghețaria aia – îi atrase atenția un amănunt pe care până atunci nu-l băgase de seamă sau nu îi dăduse importanță. Mâna dreaptă a celui ucis nu era complet desfăcută. Cum de nu văzuse până acum? Își învinse repulsia – doar mai văzuse lucruri îngrozitoare – și se strădui să deschidă complet palma. Și nu mică îi fu mirarea când descoperi ceva surprinzător. Un mic fragment dintr-un vas oriental. Între degetul arătător și cel inelar. Nu mai mare ca unghia de la degetul inelar. Intrase în carne și nimeni nu-l observase.

Mai întâi vru să comunice descoperirea și celorlalți. Dar o ținu până la urmă numai pentru el. Nu era mare scofală de ea. De unde provenea? Poate că în cădere japonezul, chinezul, naiba să-l ia, atinsese un vas care se spărsese și o așchie îi pătrunsese în carne. Era totuși cu puțin mai mult decât nimic. Era prima lui probă pe care o puse cu grijă într-o punguță de plastic și o vârî în

portofel. Începu să colinde magazinele de antichități. Vânzătorii dădeau din cap – era vorba de un vas chinezesc, de mare finețe și valoare din câte se părea după analiza fragmentului arătat – dar din care ei nu avuseseră în stoc și deci nu vânduseră. Entuziasmul lui Robeson se stinse din nou. Dar tocmai când era mai descurajat și se gândea la o retragere onorabilă prin demisie, cineva îl sună și îi ceru cu o voce șovăitoare o întâlnire. Avea ceva de spus în legătură cu victima din cele patru valize. La început Robeson vru să-l repeadă – se săturase de atâția martori care îl agasau numai ca să-și dea importanță și să se vorbească despre ei în gazete. Ceva însă îl opri să-l ușuie. Dimpotrivă, îl invită la birou. Iar omulețul sfrijit și timid, după ce își ceru iertare de mai multe ori pentru că îi răpea timpul și poate că era o prostie ce-avea să-i spună – dovadă că ezitase mult dacă să vină sau nu la poliție – îi povesti o întâmplare prin care trecuse în urmă cu mai mult de o lună.

Se dusesse la un cinematograful din cartier – n-avea ce face, era singur, trebuia să-și omoare timpul – ca să caște gura la o comedie ușoară, una din alea la care râzi în hohote când ești în sală iar a doua zi te-ntrebi de ce te-ai hlizit. S-a așezat pe scaun – filmul începuse – și s-a concentrat pe urmărirea acțiunii. La un moment dat, s-a mai așezat o persoană, la două scaune de el – n-ar putea spune dacă era bărbat sau femeie, nu i-a dat nicio importanță – Robeson asculta cu suflarea tăiată de emoție, nici nu mai bătea cu pixul în birou, așa cum obișnuia când nu era pe teren, uitase să-și aprindă și o țigară – și s-a ridicat după câteva minute. Nu știa dacă s-a mutat pe un alt loc, poate nu vedea prea bine de-acolo de unde se așezase, sau a ieșit din sală. La terminarea filmului, însă, când a dat să iasă la marginea rândului, s-a împiedicat, a dat de-o valiză. Când intrase în sală nu era acolo. Cu siguranță aparținea acelei persoane, bărbat sau femeie, care nu urmărise filmul decât câteva minute de pe locul ăla. Și-a zis c-o fi uitat-o și c-o să se întoarcă s-o ia, a plecat acasă, fără să se mai gândească la întâmplare. De-abia a doua zi a aflat din ziare că în cinematograful unde fusese spectator se găsisse o valiză în care era o bucată dintr-un om.

Robeson era dezamăgit.

— Numai atât aveți să-mi spuneți? N-ați putut identifica persoana? Nici măcar dacă era bărbat sau

femeie?

— Îmi pare rău. Eram absorbit de film. Un singur lucru pot să vă mai spun – cum a venit persoana aceea s-a răspândit un miros ciudat...

— Ce miros?

— Nu știu cum să vă spun... a început să miroasă a spital... dar nu chiar ca într-un spital... iar după ce persoana a plecat mirosul a dispărut.

— Atât?

Omulețul dădu din umeri.

— Din păcate, atât.

Robeson îi mulțumi și-l rugă să-i lase un număr de telefon unde putea fi găsit. Era ceva, dar nu era nimic. Puținele date pe care le-adunase n-aveau nici cap, nici coadă.

Până când, într-o zi, providența îl ajută. Și niciodată Robeson, ori de câte ori a povestit întâmplarea asta, nu și-a arogat mai multe merite decât ar fi trebuit și a recunoscut ce uriaș rol a jucat hazardul în rezolvarea poveștii și importanța lui în ducerea la bun sfârșit a multor cazuri.

— Intrasem într-un magazin universal ca să târguiască ceva de-ale gurii pentru sfârșitul săptămânii. Nevasta mea avea mașina în reparație și mă rugase pe mine să fac cumpărăturile, înarmat cu o listă uriașă. Am urcat pe scara rulantă la ultimul etaj – așa îmi place s-o iau, metodic, de sus în jos... coborând din raion în raion. Iar la raionul de porțelanuri peste cine dau?

— Peste doctor. Peste Stephan.

— Da, dracilor. De unde v-ați prins?

— Lasă, spune mai departe.

— Stephan tocmai cumpăraseră o farfurie de porțelan – trebuia să coste o avere – iar vânzătorul i-o împacheta. Mai întâi am vrut să mă duc spre el, apoi am făcut cale-ntoarsă. Nu m-a văzut. Și-am coborât din etaj în etaj până la sectorul alimentar. Unde, drăcia naibii, peste cine dau cumpărând o punguță cu grâu?

— Peste Stephan!

— Ați luat plasă. V-am dus. Nu era niciun Stephan.

— Atunci cine era?

— Asistentul lui. Goldenberg. Un tip cu fața spălăcită de-i plângeai de milă. Plin de coșuri pe față. Pe asta nu l-am mai putut ocoli. L-am întrebat: „Ce, mănânci grâu încolțit? Face bine la ten?” S-a roșit, a bâiguit ceva

și a șters-o. Iar eu nu mai înțelegeam nimic. Așa că m-am dus acasă și, până să facă nevastă-mea ceva de mâncare, am ras la whisky până m-am pilit. Demisia mea era aproape. Și găsisem justificarea: din motive de sănătate... și lalala și liluli... Și tocmai când dimineața nevastă-mea se pregătea să-mi tragă cântarea cu cine ți-o mai da ție să bei să se spânzure singur, am implorat-o: „Dragă, gândește-te la viitorul nostru și amână scandalul până diseară.” Am lăsat-o mască. M-am îmbrăcat și dus am fost. Mai întâi m-am oprit la un măcelar. M-am legitimat și timp de câteva ore l-am pus să taie carne în fața mea. Apoi m-am dus la Stephan acasă. Aveam mare nevoie să-l văd fiindcă mi se luminase veioza. Trebuia neapărat să-i arăt ceva. Nu mai fusesem niciodată la el, dar știam unde stă – undeva, spre marginea orașului, o casă frumoasă, cu grădină, înconjurată numai de maghernițe locuite de scursura orașului. Da’ ce-mi pasă mie unde-i plăcea omului să stea? Am sunat la ușă – era duminică dimineața – mi-a deschis posomorât; s-a luminat la față, apoi s-a posomorât din nou.

— Să nu-mi spui să merg la morgă fiindcă nu ține. Cadavrele pot să mai aștepte. Poate fi și cadavrul știi tu cui.

L-am liniștit și mi-a făcut loc să intru.

N-am ajuns niciodată acolo unde s-a ridicat zidul chinezesc, dar mi-a plăcut oaza pe care și-o crease doctorul. Nu-l știam pasionat de Orient. Pe urmă mi-am adus aminte de cele două călătorii pe care le făcuse pe pământul acela. Pretutindeni statuete de fildeș, de jad care reprezentau fie niște zeități din alea ciudate, fie animale – unele fantastice. Erau și multe vase înalte de un metru, frumos ornamentate, covoare de un colorit care îți lua ochii și te făcea să te crezi într-o feerie, ca și o groază de farfurii. În aer mirosea plăcut a lemn de santal.

Am aspirat ațâțat.

— După mirosurile de la morgă simt nevoia unui parfum mai fin. Chiar și decorul pe care mi l-am creat e un pandant la mizeria în care sunt nevoit să trăiesc la serviciu. Nu-i firesc?

L-am aprobat și-am continuat să mă uit în jurul meu. Totul era aranjat cu o mare rigoare. În vitrine erau pumnale, sfeșnice, amulete, brățări frumos încrustate, bijuterii, inele, cercei.

— Toți banii mi-i dau pe așa ceva. N-am altă pasiune.

Din nou am dat din cap și-am continuat să mă plimb prin camera vastă ca printr-o expoziție. Pereți acoperiți de papirusuri cu semne ciudate, într-un loc boluri de mâncat orez și bețișoare, flori în vase de mare preț.

— Aduc ceva de băut?

— Cum să nu? E duminică, n-avem nimic pe cap. Ba nu, eu am pe cap afurisitul ăla de caz.

Se întoarce din ușă spre mine.

— Nimic nou?

— Nimic, fir-ar să fie. Până la urmă mă las păgubaș.

Dispare într-o altă cameră iar eu, cu mâinile la spate, îmi continui plimbarea. Nu pentru multă vreme. Mă opresc în fața unui pedestal de marmură, frumos ornamentat. M-alec până la covor. Când intră doctorul cu o tavă pe care se aflau o sticlă și două pahare, mă ridic repede de jos, ca și cum aș fi fost surprins făcând un lucru nelalocul lui.

Stephan are o privire întrebătoare.

— Ei?

Îmi desfac palma în care se află un ciob de porțelan.

— Era pe jos, zic eu cu o înfățișare smerită.

Doctorul nu se pierde cu firea.

— Da, e de la o vază care s-a spart. De mare preț. O mișcare aiurea și am făcut-o țandări. Era cea mai valoroasă piesă din colecție. Țineam mult la ea. Dar de ce nu stai jos?

— Nu stau jos fiindcă ciobul ăsta de porțelan nu l-am luat de pe covorul tău. L-am găsit înfipt în mâna chinezului pe care l-ai avut ca servitor. El a spart vaza. Erai de față și nu te-ai mai putut stăpâni. L-ai pocnit în cap cu ciocanul ăsta de bronz? Sau cu sfeșnicul ăsta greu? Iar apoi i-ai înfipt în inimă o andrea; să se creadă că totul a fost rodul unei răzbunări. Ai lucrat impecabil; un singur lucru te-a trădat: nu trebuia să-l fi tranșat cu-atâta finețe. Dacă ai fi fost măcelar, ai fi scăpat.

Contract pe viață și pe moarte

Mă întorsesem din oraș unde purtasem o discuție aprinsă cu agentul meu literar – pretindea un procent și mai gras ca să-mi plaseze povestirile polițiste unor reviste de mare tiraj. Plecasem furios, trântisem și ușa – l-am lăsat fumându-și pipa zâmbitor, în spatele biroului. Era cel mai bun agent literar de pe coastă; știam asta și el, și eu. N-aveam cum să-i scap din gheare.

Venisem deci acasă și mă repezisem la sticla de whisky ca să mă liniștesc. Îmi turnasem într-un pahar din băutura catifelată și pusesem și trei cuburi de gheață, așa, de-un fason. Mă afundasem cu voluptate într-un fotoliu în biblioteca ai cărei pereți sunt blindați cu cărți – singura mea comoară, reazemul meu pe care dacă l-aș pierde în cine știe ce nenorocire nu mi-aș mai reveni niciodată. Lăsasem ușa care dădea spre living întredeschisă, ca să aflu când îmi vine soția, să-i sar drăgăstos în întâmpinare, să-mi joc în continuare rolul în comedia pe care o scriem chiar noi amândoi. Aș fi dat orice să mai întârzie, să mai rămân cu mine însumi; să iau câte o carte în mână și s-o răsfoiesc alene – de la o anumită vârstă nu mai citești, recitești; s-ascult zgomotele acestei case la care țin ca la ceva viu – cum trosnește un scaun, cum s-așază mai bine un raft, cum se prelinge o rază de soare prin jaluzele; sau s-ascult cum susură aspersoarele din grădină și-ndeamnă la pace și somn.

Deodată s-au auzit pași. Cineva cobora scara care ducea la dormitoarele de sus. Nu eram singur în casă! Ann nu mai plecase în vizita pe care dorea s-o facă unei prietene de taclale. Cu părere de rău, va trebui să-i țin de urât. Iar bâra-bâra, iar taca-taca, iar zum-zum. N-aveam niciun chef.

Dar tocmai când încercam să mă ridic din fotoliu am auzit frânturi de conversație și m-am lăsat să cad la loc în culcușul confortabil. Doamna mea avea un oaspete! Pe fandosita de Jane! Își turna pe ea tone de parfum de trebuia să ții ventilatorul o oră în priză ca să aerisești toată casa după ce se-ndura să ne părăsească. Și când

dormeam îi simțeam parfumul. O brunetă focoasă, care-și dădea întâlniri cu bărbații și dacă erau cu nevestele lor. Ochi migdalați, buze de-un hectar, îmbrăcată mereu cu fuste sau rochii gata să plesnească pe ea, ca nimeni să n-aibă vreo îndoială ce schelărie are. Nu se măritase nici până acum, la 30 de ani – ce, erau proști bărbații? O noapte și gata, un altul la rând. Până când o să dea și ea peste vreun orbete căruia să nu-i pese ce-a fost, ce este și ce va fi. Și asta e cea mai bună prietenă a nevestei mele!

Un clinchetit de lingurițe – și-au făcut o cafea? beau ceai? și-ndată a-nceput turuiala care pe mine mă scoate din minți, de-mi vine să iau un pumn de pastile și să nu mai știu nimic. De-aceea le-am lăsat cu-ale lor – era așa bine unde mă aflam, dac-aveam inspirație să-nchid și ușa aș fi fost genial. Să mă duc la ele? Mai bine mă-mpușc! Iar ar trebui să le-ascult lamentările interminabile despre creșterea prețurilor – „este strigător la cer, o rochie te costă azi o avere”, sau despre un voiaj pe care voiau să-l facă la Paris – „asta e, n-ai ce face, Parisul rămâne Paris” – câteodată eram curios, ce-o fi însemnând Parisul pentru ele? probabil un uriaș magazin sau făceau praf toaleta vreunei cunoștințe întâlnite la vreo sindrofie – „vai dragă, ce croială superbă” – iar în spate – „mai mult gust are servitoarea mea”. N-am avut putere nici măcar să mă duc să-nchid ușa sau să-mi semnalez în vreun fel prezența – eram toropit, eram dornic să moțăi. Zăduful de-afară – în câteva minute cămașa îmi fusese learcă de transpirație, chiar dacă în mașină aerul condiționat funcționa ireproșabil răcoarea plăcută din bibliotecă – universul meu cel mai drag mi-au paralizat orice mișcare. M-am cuibărit așadar mai bine în fotoliu, am mai băut o înghițitură – ce badijonare blândă – și m-am străduit să n-ascult flecăreala celor două femei. Își luau una alteia vorba din gură, exclamau, țistuiau – „i-auzi tu, ce tupeu”, „stai să vezi, ce i-am zis”, bla bla bla, bla bla bla, bla bla bla.

O propoziție rostită pe un ton mai înalt m-a scos însă din amorțire.

— Un imbecil! spusese pe un ton hotărât Ann.

Pe cine-or mai fi forfecând? Cine nu le-o mai fi plăcând? Deseori asistasem, cu vădită neplăcere, fiindcă n-aveam încotro, la luarea în târbacă a unor oameni care ne călcau în casă sau ai căror invitați fusesem. Așa mi-au gonit toți prietenii – a fost prima lor grijă ca să-i

ponegrească, să mi-i înfățișeze altfel decât îi vedeam eu. Buni-răi – ăștia erau! În schimb țineau la mine. I-am pierdut, am fost slab, m-am lăsat dus de nas.

— Îți dai seama, nu mai are niciun viitor. E sfârșit. Gata, s-a zis cu el. E-un ratat. Nu mai aduce în casă mare lucru. I se plătește ca unui începător.

Oare despre cine-o fi vorba? Brusc, devenisem curios. Toropeala îmi dispăruse. Am strâns mai puternic paharul și l-am dus din nou la buze.

— Totuși, se pisici Jane, mai are ceva succes; e chemat în lumea bună, se pomenește despre el la radio și la televizor, i se iau interviuri în presă...

— Fac ceva pe interviurile astea, n-aduc doi bani, izbucni vulgar Ann.

Știam cum arată în astfel de clipe: gura îi devenea și mai mică, amenințând să devină doar un punct. Strângea din pumni și bătea din picior. Se-nroșea la față. Prototipul de platinată la furie. Platinata pe care ne-au băgat-o pe gât filmele și ne-am trezit cu un ideal de frumusețe contrafăcut și insipid.

Dar cine era personajul împotriva căruia răbufniseră cele două scorpії cu atâta îndârjire? Un personaj adulat de presă și totuși un imbecil... Cineva despre care se vorbește la radio, la televizor... Un ratat... nu cumva...

Ann sorbise probabil din ceașcă – era cafea, aroma ajungea până la mine – fiindcă vreo câteva clipe se așternu o liniște apăsătoare. Doar aspersoarele de-afară, cu gănguritul lor metodic, îmi creau în continuare senzația de-a fi totuși într-un adăpost protector.

— O amărâtă de vilă și două mașini după ce-a scris un morman de cărți! Mai mare rușinea! Un dobitoc! Nu știe nici pe unde calcă!

M-a cuprins din nou un val de căldură. Asta e! Imbecilul, ratatul eram eu! Dobitocul care scrisese un morman de cărți! Din care Ann nu citise niciuna.

Altădată aș fi sărit în sus de indignare. Aș fi trântit, aș fi bușit. Le-aș fi dat în șuturi pe scări! Acum am rămas ținut și am ascultat mai departe, de parcă ar fi fost vorba de cineva străin, despre care n-ai cunoștință și puțin îți pasă cum e terfelit.

— Da! Asta-i tot ce-a agonisit cretinul!

O amărâtă de vilă! Amărâta de vilă, situată pe faleză, într-un loc pe care l-ar fi râvnit mulți, are patru dormitoare sus, la etaj, iar la parter un living uriaș,

biblioteca – singurul meu loc de refugiu –, o bucătărie în care poți să te plimbi cu motocicletă. În pivniță se află etajere cu sticle pline cu vinuri din cele mai vestite soiuri, sala de gimnastică e prevăzută cu spaliere, cu aparatură ultramodernă de întărire și relaxare a mușchilor. Dar sauna! Dar garajul cu două mașini! Dar grădina în care te pierzi, din jurul casei! – admirabil întreținută – o mare de trandafiri te îmbată cu mirosul lor când înfloresc. Numai costul apei care se consumă pentru stropitul ei înseamnă o avere. Dar facturile la electricitate! Dar plata menajerelor – avem două! a grădinarului, a șoferului! Numai salariile lor ar scoate din impas o familie cu destule pretenții. O amărâtă de vilă!

— Eu totuși nu înțeleg de ce e plătit așa prost, continuă Ann cu aceeași ranchiună. De când l-am cunoscut a publicat nouă cărți – cinci romane și patru volume de povestiri – e tare la contabilitate, mi-am zis, se pricepe să-mi țină evidența la sursele de câștig – a publicat și zeci de povestiri polițiste prin reviste.

— Totuși, n-o duceți rău.

— E drept, îmi acordă ea circumstanțe atenuante, n-avem de ce ne plânge: mâncare e din belșug, plecăm în fiecare an în străinătate, dăm petreceri. Și totuși, contul lui la bancă e firav de tot. Nu pot să pricep. Trăim totuși modest.

Haida-de! Abia mă abțin să nu izbucnesc în râs. Cheltuia o avere pe Țoalele ei – cele mai multe mi se par ridicole, o Țoapă s-ar îmbrăca cu mai mult gust, vântură lumea în lung și-n lat, evident, de cele mai multe ori fără mine, de cele mai multe ori cu farfaraua cu care stă de vorbă acum, sau cu vreun amorez scăpătat care îi toacă banii, și tot ea nu-i mulțumită.

E semn de bătrânețe, mi-am spus, cum de-nghit să se spună despre mine astfel de mizerii fără să reacționez în niciun fel?

— Caută-l pe agentul lui literar, își dă cu părerea Jane. Să vedem cât câștigă. Să vedem unde se scurg banii. E ceva necurat aici. O fi la mijloc vreo damă?

Ann izbucnește cu furie.

— Unde n-ar da Dumnezeu! Aș scăpa de calvarul care-nseamnă culcatul cu el. Iar agent literar pentru romane nu are. Le duce direct la Editura Granhar. Toate romanele i-au apărut acolo. E cea mai mare editură – mai adaugă ea cu o undă de respect. Are cu ei nu știu ce

contract. De câte ori am adus vorba de el, s-a ferit să-mi răspundă. Bani de buzunar vin din volumele de povestiri, din ce mai scrie prin reviste.

— O fi având un cont secret.

— Mai știi, cărpănosul dracului!

M-am căsătorit cu Ann când aveam aproape 50 de ani. Ea nu împlinise 25. Am întâlnit-o la o petrecere. Nu întâmplător. Am aflat mai pe urmă – un rival în literatură, un autor mediocru, invidios pe succesele mele, mi-o plasase ca să-și bată joc de mine, cu sarcina expresă ca ea să m-agate și să mă facă să-mi pierd capul. Mi l-am pierdut, spre nenorocirea mea! Îmi fusese prezentată într-un ambalaj strălucitor. Am luat de bun tot ce mi s-a spus despre ea. De-abia pe urmă am aflat cine e. De-abia după ce făcusem pasul pe care mă ferisem să-l fac atâția ani aflasem câți petrecuseră câte-o seară sau mai multe cu ea. Din jenă, nici nu mi-au mai călcat pragul. Și nimeni nu mi-a deschis ochii! Nimeni nu m-a tras de mânecă să-mi spună cărei poame îi dădusem numele meu! Dar chiar dacă mi-ar fi șoptit cineva la ureche ceva – n-aș fi crezut. La început am fost ca turbat. Acum, un aisberg s-ar topi lângă ea în timp ce eu aș fi tot mai de gheață.

E proastă, e incultă, e rea. Și mă-nșală cu cine apucă.

— Draga mea, eu ți-am spus-o și ți-o repet: trebuie să scapi de el.

Aha! Deci nu pun pentru prima oară țara la cale în legătură cu mine!

— Ia-i averea și bucură-te de viață. Ai doar 30 de ani! Ți-ai putea reface viața pe care ți-o mănâncă babălăcul ăsta!

— Dacă divorțez, nu m-aleg cu nimic. Ce motiv să invoc? Dobitocul – ți-am spus – nici nu mă-nșală.

— Of! Nu fi proastă. Nu e vorba de divorț.

— Atunci? Sfătuiește-mă, Jane!

— Îl...

N-am mai auzit următoarele vorbe. Poate nici nu s-au mai rostit. Poate Jane a făcut doar un semn cu palma deschisă orizontal în dreptul gâtului.

Fără să vreau, m-am înfiorat. Nu-i puțin lucru să asiești la o scenă unde ți se pregătește sfârșitul.

— Vai, Jane! Nu se poate!

I-a mai rămas oare o fărâmă de suflet? Să-și mai fi adus aminte de clipele noastre tainice când mă credeam a fi cel mai norocos bărbat de pe lume?

— De ce nu se poate?

— Mi-e frică!

Aha! Asta era!

Din nou cele două pupeze nu mai spuseră nimic. Ann rupse tăcerea cu un glas șovăitor.

— Cu ce? Cu otravă?

— Nici gând! Nu trebuie să te bănuiască nimeni. Tu să n-ai nici un amestec.

— Atunci cum?

— Am mulți prieteni. Aș putea apela la cineva. La cineva discret și priceput în treburi de-astea. Și care să nu ceară prea mult.

— Și care ce să facă?

— S-ar putea, de pildă, simula un accident. Să dea peste bărbatul tău o mașină care să se piardă în noapte. Sau, când e pe șosea, la volan, un camion să-l împingă în prăpastie. Soluții sunt cu duiumul. Numai tu să vrei. Iar după aceea...

Izbucniră fericite în râs.

— După aceea totul va fi al nostru! Vom face tot ce vom dori! Vom călători. Vom da petreceri. Vom face dragoste. Vom fi numai noi două, draga mea. O să dormim în fiecare noapte împreună!

De dincolo se-auzeau găfăituri.

— Lasă-mă, Jane. Sunt încă nervoasă.

— Sus mi-ai promis că o vom mai face o dată azi...

— Dar, draga mea...

— Lasă-mă să te strâng în brațe! Așa! Sărută-mă! Mă-nnebunești!

Nu știu cum arătam în clipele acelea. După fiori de groază – fiori de dezgust. Dezmățatele! De-aia simțeam în așternut parfumul lui Jane și în somn!

Ce-ar fi să m-arăt deodată în living? Să le văd cum se-ncolăcesc? Să le dau pe ușă afară în pielea goală?

Într-un târziu le-am auzit cum se îmbracă. Iar Ann s-a apropiat de fereastră și a privit afară. Am auzit-o cum exclamă speriată:

— Mașina lui e-aici!

— Când a venit? Nu l-am auzit.

Și-au mai pus ce mai aveau de pus pe ele și-au început să mă strige cu glasuri mieroase.

— Hei! Nelson! Unde ești?

Porniră după mine prin toată casa. M-au căutat prin dormitoare, prin pivniță, prin bucătărie, prin garaj. De-

abia într-un târziu le-a trecut prin minte să dea mai larg deoparte ușa de la bibliotecă. Încremeniră ca niște statui.

— Nelson! Ești aici?

Casc, mă întind, îmi trosnesc oasele – un om abia trezit dintr-un somn binefăcător.

— Am ațipit puțin, recunosc eu cu vinovăție.

— Nu te-am deranjat?

— Nici n-am știut că sunteți acasă.

Se uită la mine cu o brumă de îndoială. Îmi cercetează ochii – sunt de o candoare de copil. Într-un târziu, răsuflă ușurate.

— Hai la masă!

Noaptea m-am dus peste Ann care n-a mai protestat așa cum are obiceiul după ce-am trecut pe la ofițerul stării civile. Am posedat-o cu sălbăticie, ca un marinar care a întâlnit după un naufragiu o târfa. N-a crâcnit, s-a supus fără murmur la toate capriciile mele. Ca în vremurile noastre bune.

După care m-am smuls din pat fără să-i arunc o privire și m-am retras în bibliotecă. Mai ațâțat decât la început. Mi-am turnat un pahar de Courvoisier, am privit în zare tremurul lichidului pur înainte de a-l gusta și mi-am adus aminte de John Granhar, directorul Editurii Granhar, cheia enigmei care sunt pentru mulți.

În urmă cu douăzeci de ani, scârbit de gazetărie ca de mere acre, m-am hotărât să m-apuc de scris romane. Nu orice fel de romane, ci de mare succes. L-am întâlnit pe acest om căruia i-am încredințat prima mea carte. Chiar dacă pe-atunci Granhar nu era editura de astăzi, vestită pe tot mapamondul, tot aveam inima cât un purice. Zilele treceau – niciun semn de viață; e bine, e rău? De-abia peste două luni, când mi se spulberase orice nădejde, am primit la telefon invitația de a-l vizita pe domnul Granhar. M-a primit într-un birou somptuos, în anticamera căruia trei secretare abia pridideau să răspundă la telefon – încă de atunci Granhar, chiar dacă n-avea faima de astăzi, era o editură cunoscută în întreaga lume. Domnul Granhar a intrat direct în subiect, n-avea timp de pierdut – un domn corpolent, cu fălci puternice, albinos.

— Tinere, mi-a plăcut cartea și văd în dumneata un autor care se va vinde bine. Îți public imediat manuscrisul. Știi să construiești, să-ți ții cititorul în priză. Cartea dumitale a fost citită de douăzeci de specialiști –

văd toți în dumneata un talent ieșit din comun. Îți public imediat manuscrisul. Cu o condiție.

Eram topit de emoție.

— Ce condiție?

— Dacă închei cu mine un contract pe viață.

— Un contract pe viață?

— Da. Din clipa în care-l semnezi, te socotești angajatul meu. Vei primi o casă – de fapt, o vilă superbă la țărmul oceanului, mașină, șofer dacă vrei. Toate facturile privind îmbrăcămintea, mâncarea, întreținerea personalului și alte cheltuieli vor fi suportate de editură. Vei avea și bani de buzunar, evident. În schimb...

Așa ceva nu mai auzisem. De-abia am reușit să repet.

— În schimb...

— În schimb dumneata îmi predai în fiecare an manuscrisul unei cărți de succes de aproximativ trei sute de pagini. O carte care să fie cel puțin la nivelul celei pe care mi-ai dat-o acum. Dacă într-un an nu-ți onorezi contractul și la editură nu apare manuscrisul convenit și, evident, la nivelul estetic corespunzător, ți se vor lua toate bunurile și te vei trezi în situația materială de-acum. Nu mă interesează cum trăiești – dacă bei toată ziua sau dacă umbli cu femeii; dacă te vei însura sau vei rămâne burlac; dacă vei hoinări prin lume sau vei zace într-un singur loc. Pe mine mă interesează doar să-mi vii la data pe care-o vom stabili de comun acord – să zicem, sfârșitul anului – cu cele trei sute de pagini de o valoare cel puțin egală cu manuscrisul pe care mi l-ai dat acum.

Într-o clipă mi-am adus aminte de garsoniera în care stăteam, într-un bloc cu apartamente mai ieftine. De scumpul McDonald's unde hamburgerii îmi potoleau foamea... De jindul pe care-l simțeam să intru într-un mare restaurant și să fiu servit de chelneri stilați... De dorința de-a mă îmbrăca așa cum îmi place...

Nici nu știu cum m-am auzit șoptind.

— Riscați dumneavoastră cu mine?

A început să râdă.

— Tinere, te cunosc, m-am informat în legătură cu dumneata, ți-am citit și câteva articole – ai fi bun și pentru gazetărie. Dar habar n-ai ce talent uriaș zace în dumneata, am fler, de-aia conduc ce conduc – în literatură ți-e locul. Sigur, nu m-aștept să dai la iveală capodopere ale literaturii universale. Dar te văd în stare să oferi

contemporanilor exact ceea ce-și doresc – o imagine a lumii în care au apărut și trăiesc. Cărți fără complicații inutile, limpezi, tensionate, cu umor sau patetice, pe gustul celor mulți, nu al câtorva rafinați. S-ar putea ca ele să fie uitate peste ani – dar astăzi e nevoie de ele. Ce zici, batem palma?

— Riscați enorm! am repetat eu.

Din nou a început să râdă.

— Dumneata riști! Ce-ți ofer eu? Un loc unde să poți să scrii. Bani de mâncare, de îmbrăcăminte. Evident, acum judeci după starea materială pe care o ai. Dar s-ar putea ca peste câțiva ani să-ți pară rău. Fiindcă romanele dumitale vor aduce mulți, foarte mulți bani! De care însă n-ai să te bucuri. Vor fi ai mei. Te previn: s-ar putea să-ți muști mâinile. Peste câțiva ani ți-ai putea cumpăra nu o vilă, ci zece! Dar contractul nu mai poate fi reziliat din clipa semnării lui. E pentru ultima oară când te întreb: batem palma?

I-am întins mâna pe care mi-a strâns-o cu putere fără să se ridice de pe scaun.

— Foarte bine. Atunci, semnează contractul.

Și mi-a întins patru foi dactilografiate. Fusese sigur de acceptul meu! L-am semnat fără nicio urmă de șovăire. Și chiar în seara aceea am dormit în vila în care mă aflu și-acum. Și n-a trecut luna și romanul meu a apărut, anunțat cu mare tam-tam și lansat concomitent în zece capitale ale lumii. A fost un triumf. Prima mea carte m-a propulsat printre cei mai citați romancieri ai planetei!

Uneori mă întreb dac-am făcut bine c-am încheiat acest pact – un pact cu diavolul. Dar nu, eu am făcut un pact cu Dumnezeu, am tratat cu un reprezentant al lui care mi-a apărut în viață exact când trebuia, când eram în derivă. Da, m-am vândut atunci, în tinerețe, dar a fost o vânzare bună pentru mine, m-a ajutat să scriu, m-a silit să mă ocup de ceea ce-mi place mai mult pe lume – scrisul. Și nu e, totuși, un contract pe viață. Peste cinci ani expiră. Din clipa aceea toate drepturile de autor îmi vor reveni mie. Vor avea răbdare jagardelele care se giugiulesc până și în așternutul meu să nu-mi facă de petrecanie până atunci? Fiindcă de-abia atunci toate vor fi ale mele – și vilă și grădină și mașină. Dacă mă curăță mai înainte nu mai pupă nimic din ceea ce cred toantele a fi averea mea. Și culmea, ce imbecil am fost, ca nu cumva s-o las pe Ann pe drumuri dacă dispar printr-o întâmplare nefericită

mai devreme, am pus ceva deoparte pentru ea. De-aceea m-am înhămat la scrisul povestirilor polițiste – câte sute vor fi fiind! Pe care, la urma urmei le vinde bine pramatia mea de agent literar. Să nu uit – mâine sun la bancă, interzicând ca Ann să mai aibă acces la contul meu. Firavul meu cont din bancă – câștigul a zeci de oameni modești la un loc.

Mă ridic din fotoliu și m-așez la masa unde e un teanc de coli albe. Aici m-așteaptă personaje, întâmplări, intrigi. Aici scrutez ființa umană și mă-nduioșez de măreția ei – câteodată, și alteori mă scârbesc. Indiferent ce planuri clocesc cele două jeguri, aici e locul meu, până la sfârșit: în fața mașinii de scris.

Ultima jertfă

Ieri i-au răpit pe copiii ei. Ieșiseră de la teatru cu bona și doi bodyguarzi care n-au apucat să-și smulgă pistoalele de la centură și au dat în primire. Bona a luat-o la sănătoasa țipând ca din gură de șarpe. Șoferul Rolls Royce-ului care-i aștepta citind ziarul nici n-a știut când i-a apărut o aerisire la creier. Băiatul cel mic, de vreo patru ani, a pornit să urle și să dea apă la șoareci. Fratele lui mai mare l-a luat pe după umeri și a încercat să-l liniștească, după ce s-a lămurit că nu au nicio scăpare. Oamenii mei i-au înșfăcat sub ochii mulțimii îngrozite care nu se dezmeticise, i-au vârat într-un microbuz și-au dat bice. Totul extrem de rapid. Minunat de bine calculat; la milimetru. Nimeni n-a avut cum să depună o mărturie care să plaseze poliția pe vreo pistă reală. Microbuzul cu seria de motor pilită avea numere de înmatriculare false și a fost părăsit la ieșirea din oraș, stropit cu benzină și mistuit îndată de flăcări. Au continuat drumul într-o altă mașină. Schimbată și ea pentru mai multă prudență. O precauție în plus nu strică. Prudența s-a dovedit însă inutilă – nimeni nu i-a oprit, poliția n-a avut când să-și pună barajele. Iar acum cei doi copii se află în vila mea din Barintown și se uită cu ochi mari la mine.

Cel mic – Bob – e înspăimântat. N-a înțeles mare lucru din ce li s-a întâmplat. Nu i-a văzut nici pe cei împușcați. Însă unde-i acum? Unde e tata? Unde e mama? Ce-i cu oamenii ăștia străini? Chipul său bucălat e bun de-o poză la o reclamă de pamperși. Costumașul de seară – smoching și papion – îi vine nostim. Un domn mic care a asistat la o reprezentație de gală și-acum, în drum spre casă, a oprit să mai stea la taclale.

Grija lui Glay însă e să-și aline fratele, să-l facă să se creadă descins într-un univers prietenos. E îmbrăcat tot în smoching – îi stă bine așa! – și cântărește din priviri locul unde au nimerit. Parcă ar vrea să țină minte totul – cum sunt așezate canapelele, masa din mijloc, măsuțele joase, vitrina cu bibelouri, desenul complicat al covoarelor în care te-afunzi, tablourile de pe pereți. Ar vrea parcă să

spună ceva – dar se-abține, poate din neîncredere, poate din mândrie.

Li s-au preparat cele mai gustoase mâncăruri. Li s-au servit prăjituri, bomboane. Li s-au adus băuturi răcoritoare. Am poruncit să li se îndeplinească orice dorință. Li s-au pus desene animate la video. Bob s-a bucurat, pe unele nu le văzuse. În schimb Glay mă contrariază, uneori este sfidător, ca și cum m-ar judeca, apoi devine tandru cu cel mic, pentru ca în clipa următoare s-arunce priviri încărcate de ură spre cei care i-au răpit. El a priceput totul; cel mic în schimb a început să se familiarizeze cu noul mediu, cu necunoscuții care-i îndeplinesc orice capriciu, îi aduc jucării. Amândoi sunt copii reușiți. Amândoi ar fi putut fi ai mei. Cel mare are o gravitate care mă emoționează – întotdeauna mi-au plăcut copiii liniștiți – nu blegi! – care în loc să se zbenguie iau o carte în mână și citesc, sau se uită cu priviri îngândurate la cei mari și așteaptă clipa când vor lua și ei hotărâri, vor conduce. Simt o invidie fără margini fiindcă sunt copiii altuia!

Însă n-am voie să mă moi tocmai acum. Tocmai acum când a sosit ziua răzbunării. Copiii celui mai crud dușman al meu, care mi-a omorât mulți oameni, mi-a pus bețe-n roate în multe afaceri, mi-a făcut zile și nopți amare, se află în mâinile mele. Se va face dreptate!

Am dormit puțin noaptea: puțin și agitat. Acum lângă mine au venit consilierii mei – patru la număr, sfatul înțelepților, cum îi numesc eu în glumă. Beau cafele, sorb din pahare de coniac, pradă unei veselii nebune. N-a fost niciodată un asemenea triumf. Nu oricând poți să dai o lovitură așa cum am dat-o noi. Să pui mâna pe odraslele celui care conduce banda rivală nu e lucru tocmai simplu. Ți trebuie cap și mijloace. E nevoie de un plan minuțios pregătit. Eu însumi sunt molipsit de dezlănțuirile lor. Mă și gândesc cât să cerem ca răscumpărare. Ar trebui să pretindem o sumă care să ne despăgubească pentru pierderile pe care ni le-au pricinuit de-a lungul timpului. Sau să le cerem să nu ne mai calce niciodată teritoriul unde operăm noi și unde ne-am izbit deseori unii de alții și ne-am încăierat cu victime de o parte și de alta. Sau să le luăm un procent din afaceri. Există multe, foarte multe posibilități de a-i îngenunchea. Toate în avantajul nostru. Niciuna care să-i favorizeze. Și deodată, cineva spune cu o liniște care mă-

ngheață: „Băieții trebuie împușcați și cadavrele lor să le fie trimise părinților tăiate în bucăți.” O spune ca și cum ar zice: „Știți, se găsește un vin grozav la prăvălia din colț.”

— Cum? Îngaim eu ca trezit dintr-un somn lung.

— Ți se pare puțin?

— Nu, nu-i vorba de asta...

— Atunci?

— Sunt totuși niște copii nevinovați...

— Copiii unui monstru, care-or s-ajungă la fel ca el.

Câți dintre copiii noștri n-au rămas orfani din pricina lui? Câți oameni ne-a omorât nemernicul ăsta? Câți oameni de-ai noștri înfundă pușcăriile sau zac prin spitale cu gloanțe în burtă? Există vreun ucigaș mai nemilos ca el? I-a mai rămas ceva sfânt în lupta lui pentru putere și bani?

Toți îi dau dreptate, ronțăie biscuiți, beau apă minerală, mai cer coniac. Nimeni nu spune o vorbă pentru a-i salva pe micuți. Sunt îndârjiți. Nimic nu-i mai poate urni din pornirea pe care o au. În locul lor și eu aș fi la fel de aprig să cer o pedeapsă exemplară. În locul lor. Nu în locul meu. Cel mai cumplit loc. Unde ți se dă în aparență totul, dar o singură mișcare greșită te trimite în fundul oceanului cu o lespede de gât.

N-am încotro și trebuie să le spun o poveste. O poveste dureroasă pentru mine, pe care am îngropat-o de ani în sufletul meu. Cu vorbe șovăielnice, poticnindu-mă în fraze... le istorisesc despre legătura care-a fost între mine și femeia celui care conduce banda dușmană nouă. Cum ne-am promis dragoste veșnică și cum am trăit în tinerețe zile și nopți pe care nu pot să le mai uit. Despre fericirea noastră de a fi fost mereu împreună. Despre fuga noastră cu mașina prin orașele învecinate unde ne-ascundeam prin hoteluri și în camerele lor ieftine am cunoscut cele mai toride nopți de dragoste... Ce bucurie aveam să mergem la spectacole... Cum dansam ore în șir prin baruri... Și cum toată fericirea noastră s-a spulberat într-o zi când tatăl ei a dat-o ca pe-o marfă oarecare altcuiva din orașul vecin... Un individ bogat care avea să le scoată din sărăcie întreaga familie... Iar ce-a urmat mi-a schimbat cursul vieții.

Fata mi-a scris de mai multe ori, mi-a explicat, și-a cerut iertare, n-a avut încotro și-a trebuit să se supună tatălui ei. Nu i-am răspuns niciodată. Dar, la rândul meu, m-am zbatut să fac avere. Exact cu aceleași mijloace ca

ale bărbatului ei. Am furat, am înșelat, am ucis, am șantajat și am ajuns în fruntea celei mai puternice bande din Barintown. Nutrind dorul de a mă răzbuna. De a-l vedea prăbușit la picioarele mele pe cel care mi-a năruit scurta mea fericire. E-adevărat, am vile de vis, mașini luxoase, bani al căror număr nu-l știu: nimic nu egalează însă ce-am avut în tinerețe. Dar oricât l-aș urî pe bărbatul acela, nu-i pot ucide pe copiii singurei fete la care am ținut ca la lumina ochilor.

Nu mi-am impresionat auditoriul. Beau în continuare cafele, țin în mâini paharele de coniac. Dacă aș fi cuvântat la pereți aș fi avut poate mai mare succes.

În cele din urmă, cel mai în vârstă dintre cei de față, de la care m-așteptam la cel mai înțelept sfat, la cel mai important sprijin, a început să vorbească în așa fel, încât dacă m-arunca într-o groapă cu lei, aș fi simțit aceeași groază.

— Te compățimesc, ai trecut printr-o mare durere. Dar de ce te-ai ascuns? E-adevărat, nu te-ai însurat, ca să ne aparții numai nouă. Familia ta noi suntem. Nimeni n-are ce să-ți reproșeze. I-ai slujit pe băieții noștri; de aceea și ei te slujesc cu credință. Cu tine am dat lovituri îndrăznețe. Cu tine vom mai da lovituri care să lase lumea mută de uimire. Tocmai de aceea tu nu trebuie să ai milă. Mila te costă. Mila ne poate pierde. Te face slab. Te lasă la cheremul altora care n-or să fie cu inima moale. Mai ai un singur pas pe care trebuie să-l faci ca să capeți acel suflet de piatră care te-ar ajuta să judeci faptele numai cu mintea, nu cu inima. O clipă am șovăit eu însumi dacă să-i omorâm sau nu pe copii. Acum aprob cu toată liniștea condamnarea lor. Ți s-a făcut prea mult rău, ni s-a făcut prea mult rău, ca să mai avem îndurare.

Am obținut, după discuții lungi, înfocate, un singur lucru: să nu le fie ciopârțite trupurile. Nu știu ce le-au făcut – i-au împușcat, i-au spânzurat, i-au găuit. Au fost puși în portbagajul unei mașini și lăsați în fața casei lor. Un telefon i-a anunțat pe părinți ce li s-a ntâmplat copiilor. Am citit în ziare despre disperarea care i-a cuprins când i-au găsit. La înmormântare a participat tot orașul lor. Fiindcă acolo dușmanul meu e socotit un cetățean onorabil. Ca și mine în Barintown. Și nimeni n-a avut cea mai mică bănuială în legătură cu făptașii. Evident, tartorul știe, dar nu poate spune nimic. Ar

însemna să dea și el de belea. Clocește însă planuri de răzbunare.

Câteva zile n-am fost bun de nimic. Îmi părea c-am acceptat prea ușor o cruzime care nu-mi stă în fire. Într-adevăr, sufletul îmi împietrise. De aceea am rămas indiferent când, într-una din zile, am primit o scrisoare așternută pe hârtie de o mână pe care o sărutasem de mii de ori odinioară. Ea mă vestea că băiatul cel mare fusese fiul meu și că el știuse asta.

Școala crimei

Desigur, vă mai amintiți cazul micuțului Roger, care a zguduit întreaga țară. Băiețelul de trei ani dispăruse de lângă părinți într-un magazin unde aceștia își făceau cumpărăturile de sfârșit de săptămână. Era într-o vineri după-amiază. La actualitățile de seară semnalmentele copilului au fost transmise cu lux de amănunte: păr blond, față rotundă, ochi căprui, înălțime un metru; îmbrăcat în pantaloni scurți, cu bretele și cu o cămașă în carouri, cu mânecă scurtă. Cine poate să dea relații despre el să se adreseze urgent poliției sau să telefoneze familiei Williams.

A fost un anunț obișnuit, oarecare – câți părinți căscați nu-și pierd odraslele la stadioane, în piață, prin gări sau la cinematografe! Evident, era neplăcut ce i se întâmplase aceste familii – dar nu era și n-o să fie nici prima, nici ultima căreia i se întâmplă o astfel de belea. De aceea, știrea transmisă la televizor a rămas pierdută în noianul de vești despre o catastrofa feroviară, despre un incendiu soldat cu mulți morți, o răsturnare de dictatură undeva, într-un colț de planetă și un atentat terorist. Iar după ce zece minute emisiunea publicitară laudă o pastă de dinți care-ți albește și dinții pe care nu-i mai ai, o ciocolată de lapte care se ejectează singură chiar din ugerul vacii, o companie de asigurări la care dacă-ți depui paralele ești un om făcut pe lumea ailaltă, urmă un film antrenant de spionaj, așa că nimeni nu-și mai aduse aminte de micuțul Roger, semnalmentele dispăruseră din memoria tuturor telespectatorilor și chiar dacă l-ar fi întâlnit pe băiețel nu l-ar fi recunoscut, ar fi trebuit ca el să-i tragă de mânecă și să le spună: „știți, aseară au vorbit de mine la televizor.” Ce mai încolo și-ncoace, nimeni nu era foarte îngrijorat – orice copil rătăcit se găsește până la urmă.

În noaptea aceea la telefonul familiei Williams nu sunară decât prieteni și cunoștințe care doreau să afle amănunte despre nenorocirea care se abătuse asupra ei. Dar oricât de sincere și emoționante erau cuvintele celor care încercau să-i îmbărbăteze pe domnul și pe doamna

Williams, nimic n-avea cum să-i liniștească. Petrecură o noapte de coșmar.

Din întâmplare, magazinul avea un sistem de supraveghere extrem de sofisticat. În diverse unghere erau dispuse camere de filmare. Îți făceai cumpărăturile fără să știi ce control se exercita asupra ta. Borfașii n-aveau cum să-și umple buzunarele – erau imediat prinși. Așa că polițiștii vizionară casetele cu filmele realizate în după-amiaza acelei zile nenorocite. Și descoperiră un fapt care le atrase în mod firesc atenția. La un moment dat de Roger – care rămăsese în urma părinților – s-au apropiat doi băieți: au intrat în vorbă cu el și-au început să-i arate ceva. După care îl luară de mâini și pășiră toți trei spre ieșire. Ultimul cadru îl arăta pe Roger extrem de vesel, ca și cum obținuse ceva de mare preț – o promisiune, un obiect – nu-ți puteai da seama. Din păcate, pelicula nu dezvăluia chipurile celor doi puștani. Li se deslușea doar îmbrăcămintea și, după statură, experții ajunseră la concluzia c-ar fi cam de zece ani.

S-a apelat din nou la vigilența populației, cu ajutorul televizorului – de data asta pe un ton mai alarmat. S-a prezentat filmulețul cu cei trei copii – câteva secvențe destul de prost înregistrate. Nimeni n-a furnizat însă niciun amănunt. Parcă pe toți îi înghițise pământul.

Pe Roger chiar îl înghițise pământul. Sau măcar încercase să-l ia în măruntaiele lui pentru totdeauna. Un lucrător de la căile ferate care efectua controlul periodic al unei linii descoperi o traversă sub care se căsca un gol. Nu era mare lucru, era un fleac, dar omul era conștiincios și-a vrut să ia o lopată ca să mai pună puțin pietriș – se găsea din belșug într-o movilă de lângă terasament. Dar ceva l-a îndemnat să socotească destul de curioasă cavitatea aceea. A început să scormonească în pământ, ca să aibă inima împăcată. N-a trebuit să dea la o parte prea mult pietriș. Curând a descoperit mâna unui copil. Cuprins de oroare a anunțat poliția care a venit în grabă cu specialiștii ei și-a săpat mai departe. Destul de la suprafață, ca și cum ar fi fost îngropat în grabă – dar în ce loc, Doamne Dumnezeule! – de fapt, un loc foarte potrivit, cine să caute acolo! – au dat peste cadavrul micuțului dispărut. Avea capul spart și fusese înjunghiat. Nu-i lipsea nicio hăinuță din câte avusese pe el. Ținea strâns într-un pumn învelișul de la o gumă de mestecat marca Amigo.

Un om de mare curaj a dus părinților vestea. Doamna Williams a albit pe loc și n-a mai scos multă vreme niciun cuvânt. Domnul Williams a reușit să ducă la bun sfârșit ceea ce se cuvenea să facă pentru odihna veșnică a unicului său fiu. Apoi s-a închis și el într-o mușenie din care rareori îl scotea cineva.

Înmărmuriți și ei de durere, de-abia atunci dezmeticiți din indiferența care-i caracteriza când era vorba de ceilalți, cetățenii orașului au cerut cu vehemență poliției să-i descopere cât mai grabnic pe făptași ca să-și primească pedeapsa meritată, indiferent cine-ar fi ei. Dar eforturile tuturor polițiștilor – mulți dintre ei cu băieți și fete acasă – care primiseră ajutoare din alte părți ale țării îndurerate, de parcă Roger ar fi fost un fiu al tuturor, rămaseră fără rezultat. El înșiși îl socoteau cel mai straniu caz pe care îl cunoscuseră vreodată. Fiindcă nu era vorba nici de șantaj – ce bani să ceri de la modesta familie Williams? –, nici de răzbunare, nici de o glumă sinistră: de nimic care să se înscrie cât de cât într-o logică.

Un sergent profund impresionat de întâmplare își aduse aminte de un amănunt pe care alții nu-l luaseră în seamă – micuțul Roger fusese găsit cu învelișul de la o gumă de mestecat în pumnulețul lui strâns. Își zise în sinea lui, fie ce-o fi, și fără să spună cuiva, fără să mai ceară voie superiorilor – poate se făcea de râs, dacă ieșea ceva – bine, dacă nu – nu, începu să colinde în orele libere prin magazinele unde se vindea gumă de mestecat. Le luă la rând, metodic, ca să nu se încurce, de la marile magazine până la cele mai prăpădite dughene. Nu mică i-a fost mirarea când n-a dat nicăieri peste marca de chewing gum Amigo. E drept, nici el n-auzise de ea. Asta l-a îndârjit. Flerul îi spunea că se află pe pista cea bună și că nu trebuie să se descurajeze. Și, într-adevăr, după căutări de săptămâni, când aproape dorea să se lase păgubaș, îi ieși în cale un mic magazin dintr-un cartier mărginaș. Proprietarul era, bineînțeles, la curent cu povestea lui Roger. Dar îi scăpase amănuntul cu învelitoarea de la guma de mestecat – poliția, ziarele nu făceau mult tam-tam pe chestia asta. Marca Amigo, ziceți? Dacă știam, veneam în fugă la prima secție de poliție. Ultimele gume de mestecat marca Amigo – care nu s-a bucurat de un mare succes, în treacăt fie zis, – le vânduse unor băieți care îi călcaseră deseori pragul și

cumpărau dulciuri cu toptanul. Tom și Mike, băiețandri cam zurbagii. Învățau chiar la școala de-alături.

Luați din scurt, fără ocolișuri și fără mănuși, Tom și Mike recunoscuseră totul. Și cum îl ademeniseră pe Roger care rătăcea stingher prin magazin. Cum îi promiseseră marea cu sarea, un trenuleț electric cum nu s-a mai văzut. Și cum îl duseseră la marginea orașului unde îl loviseră în cap, apoi băgaseră cuțitul în el. Fiecare dăduse câte o lovitură. De ce? De fiecare dată, la întrebarea asta dăduseră din umeri. Așa, ca să se distreze. Din joacă.

Procesul lor stârni mare vâlvă și multă emoție. Părinții lui Roger nu participară la niciuna dintre ședințele completului de judecată. Nicio sentință din lume nu-l mai învia pe Roger. Nu-i interesa câtuși de puțin să știe ce pedeapsă aveau să primească micii sclerați – așa-i numiseră ziarele – care le uciseseră fiul. Cei doi sclerați care s-au purtat remarcabil și n-au rostit nicio vorbă despre mine. Despre mine, cel care i-a pus să ucidă un copil ca să-și dovedească bărbăția. Din păcate, cu ei am eșuat – li s-a dat de urmă. Dar vor urma alții. Voi pregăti alții, mai buni. Pe care nu-i va mai prinde nimeni. Promit!

Tăietorul de degete

Mare tevatură a mai fost în oraș și cu tăietorul de degete! Dar nu înnebunise din pricina lui numai lumea interlopă. Nu numai pungașii, hoții de mașini, jefuitorii magazinelor îi luaseră frica și nu mai știau pe unde să scoată cămașa. Și polițiștii, procurorii, judecătorii erau la ananghie. Așa ceva nu se mai pomenise! Un justițiar care ori de câte ori prindea un borfaș îl executa în manieră personală. Îi tăia trei degete de la mâna dreaptă. Ultimele trei. Era de spaimă. La un moment dat, o groază de cetățeni din Barintown umblau cu mâna dreaptă în buzunar sau cu mânuși și pe cea mai grozavă vipie – aveau lipsuri în gestiunea de degete. O poteră întreagă îi pornise pe urme. I s-au întins capcane. Se patrula zi și noapte în draci. Consemnul era să nu rămâi nicio clipă singur. Dar era imposibil. Unii voiau să-i ia gâtul pe loc. Alții – să-i dea la moacă. Chisăliță să-l facă. Lăsa fără pâine și pe şuți – cum să mai operezi fără trei degete de la mâna dreaptă, cum să mai ai gingășie în mișcări, nu te mai puteai bizui pe tactil când scociorăști în poșeta unei cucoane distrase sau în buzunarul de la haina unu sclivisit de funcționar care citește ziarul în autobuz! Iar judecătorii – pe cine să mai condamne? Avocații – pe cine să mai apere? Polițiștii – pe cine să mai prindă? Procurorii – pe cine să mai acuze? Unor categorii largi de oameni li se lua pâinea de la gură. Nimeni n-avea habar cine e. Apărea pe neașteptate – un bărbat zvelt, îmbrăcat într-o cămașă neagră și cu pantaloni negri, încălțat cu pantofi ușori care-l făceau neauzit pe unde trecea. La ochi – o mască de carnaval. Bun luptător de karate. Sennădea la bătaie și cu zece. De obicei te prindea în ungherele unde te aflai singur. Avea un spray, te împrășca și te prăbușeai; când te trezeai – nu mai aveai trei degete și începeai să urli. Nu tăia unul. Nu tăia două sau patru. Totdeauna trei. Avea suma lui, o normă pe care și-o îndeplinea cu exactitate. O dată, din grabă, unuia i-a rașchetat doar două. L-a mai pândit într-o seară și i-a mai luat suvenir încă unul. Nu spunea niciodată nimic. Era foarte calm. Nu acuza și nici nu făcea spume la gură. Nu

puteai să-i ceri iertare – acționa așa rapid încât în stânga îți țineai trei degete însângerate de la dreapta, iar el era dispărut în noapte. Ca și cum n-ar fi fost. Ca și cum era doar o plăsmuire a unei imaginații înfierbântate. Și dacă n-ar fi fost mâinile acelea ciuntite, așa ai fi și zis.

Polițiștii și borfașii au bătut pentru prima oară palma. Râdea țara întreagă de tărăsenia asta. Și o breaslă și alta se făceau de rahat. Stăteau la pândă împreună. Își furnizau informații. Și când ți-era lumea mai dragă și credeai că nebunul s-a potolit – harști! Încă trei degete zăngăneau pe asfalt. Alții însă, care avuseseră apartamentele prăduite sau li se manglise din mașini, jubilau. Îi țineau pumnii necunoscutului cu mască. Se rugau în sinea lor să le toace falangele și celor care furaseră o servietă, un ceas de mână, un portofel. Într-o singură lună se ajunsese la cifra de treizeci de inși care pățiseră fenomenul. Peste încă două luni recolta omului cu mască se dublase. Nu dădea chix niciodată. N-avea nicio emoție. Era un desăvârșit chirurg al străzii. Și nu lovea la-ntâmplare. De fiecare dată cel care o pătea era vinovat. După un an de la primul caz aproape două sute de indivizi aveau anatomia descompletată. Trebuiseră să plece în alte localități ca să spună acolo c-au suferit vreun accident de-s așa, la un strung, la un fierăstrău, numai să nu mai fie de belea.

După un an afacerile omului nostru nu mai fură așa înfloritoare. Cunoscu un regres spectaculos. Explicația era simplă: puțini manglitori se mai încumetau să profeseze aici. Ori plecaseră, ori ieșiseră din branșă, se reprofilaseră, deveniseră oameni cinstiți. Cu nebunul nu te puteai pune. Așa a decăzut în Barintown o meserie prosperă. Iar dilimachele care-a stârnit întreaga furtună a rămas misterios. Mai enigmatic ca sfînxul. A stat în umbră. Nu s-a dat mare cu ce-a făcut. Ar fi putut fi oricine. Unii ziceau de un fost polițist pus pe liber dintr-o eroare. Alții c-ar fi fost un scarfas cu sentimentul dreptății. Toate au fost cum au fost. Dar după o bucată de vreme s-a pornit o altă campanie. S-au văzut directori de bancă mergând cu mâna dreaptă în buzunar. Vânzători din magazine. Funcționari din administrație. Era ca o boală care te lăsa fără trei degete. Și se întindea al dracului de iute. Umbla la niveluri din ce în ce mai înalte. Unii își comandaseră mănuși din oțel.

În clipa aceea Marson, care ascultase și el cu gura căscată ca și alții ce povestea Strong, îl întrerupse și se adresă ca unor martori mușteriilor nimeriți în localul lui în seara aceea. Avea o scârbă în glas!

— Sunt printre noi panglicari care se cred mari scule. Toarnă gogoși, doar-doar le-o pica vreun pahar sub musteți. Aici e crâșmă serioasă, ce-mi vii cu baliverne de speriat mătușici? Când s-a-ntâmplat așa ceva în Barintown? se înfurie el. Cărel, Strong, fă pași, să-ți văd barilul de-l ai când ți-e frică să nu pierzi vreun vagon. Hai, pițigoi, c-acu-mi ies din matcă! Dă drumu-n marșarier!

Strong își săltă fundul schilav de pe taburet și vru să se prelingă afară. E-adevărat, o-nflorise, dar de ce atâția nervi?

Hob ascultase și el cu luare-aminte; îl opri, îl chemă lângă el – lasă-l Marson, îi sunt eu girant! – și-l omeni c-un pahar.

— Zi așa, le tăia trei degete...

— Poate nu chiar trei, mai cedă Strong după o-nghițitură, fericit că nu-l luase nimeni la poceală.

Dar Hob nu mai era atent, vorbea mai mult pentru el însuși. Un tânăr cu viitorul zdrobit – împușcase fără somație pe unul care ucisese trei plozi și fusese dat afară din poliție pe motiv că nu stă bine cu nervii și apasă prea nervos pe trăgaci.

— E o idee mișto, zise el tot pentru sine însuși. Numai așa ne-am putea curăța de pleava care ne-astupă. Păcat! N-are nimeni curaj să treacă la faptă. Polițiștii ce fac? Îi bagă trei zile la zdup, apoi avocații le dau drumul. Aiurea-n tramvai. Îi mai roagă să se și poarte frumos. Până nu bagi spaima-n golani nu-i astâmperi. Legislația asta – pfui! – parcă ei o fac.

Hob nu mai zise nimic, îi mai puse sub nas lui Strong un pahar și se cără ca din pușcă.

Dar nebunia începu peste câteva zile. Rând pe rând, ciorditori care operaseră până atunci nestingheriți începură să-și piardă degetele sub cuțit. Le tăia un bărbat îmbrăcat în negru și mascat. Ataca, ciumpăvea, dispărea. Fără să lase vreo urmă. Numai după date precise – de unde naiba le-avea? Era când într-un loc, când într-altul. Nu se lăsă înduioșat. Atunci cei din crâșma lui Marson își aduseră aminte de Hob. De multă vreme nu-i mai văzuseră cuirasatul. Îl căutară-ndelung. Fostul polițist

dispăruse. Iar Strong căpătă de atunci băutură pe gratis la Marson.

Drogații de sub Podul Watt

Îi recunoști dintr-o dată: ochii lor parcă n-ar zări nimic din ceea ce e în jur – văgăuni unde nu pătrunde lumina. Sunt aici și totuși sunt departe. Văd totuși ceva – au o strălucire pe chip. I-am întâlnit în repetate rânduri în rondurile mele de zi și de noapte: singuri sau într-o bombă sordidă, gălăgioși sau tăcuți, veseli sau mânioși. O armată de băieți și fete cum nu mai este o alta. N-au nicio legătură cu ceilalți locuitori ai planetei. Nu cer să fie acceptați în înalta societate. Nu vor bani, nu vor funcții, nu vor onoruri. Socotesc istoria omenirii de până acum o greșală. Vor să se întoarcă la mama natură și să-i ceară iertare în numele tuturor. Să zburde goi și fără griji prin paradisul terestru. Să nu mai fie granițe, state, guverne. Să nu mai existe averi, ranguri – toți să fie egali. Fiecare să poată merge oriunde vrea fără să dea socoteală nimănui. Să nu mai fie familii – să fie o singură uriașă familie care să-și procure hrană simplă, să-și crească și să-și educe copiii după principii simple. Să facă dragoste cu cel care îi place în clipa respectivă – jos proprietatea sub orice formă, bunuri sau ființe. Să fie liberi ca pasărea cerului – să nu mai fie chingi care să le distrugă personalitatea. Și să fie înconjurați de flori, de cât mai multe flori. Și să nu mai fie război – mârșăvia fără margini a omului de-a lua viața semenilor săi, de parcă n-ar fi destul de crud omorând animale și păsări în îngâmfarea lui de stăpân. Chipurile, pentru hrană. Se ghiftuiesc de dimineața până seara și nu le mai ajunge. De parcă o legumă sau o fructă n-ar putea să-i îndestuleze mai bine. Dar câtă vreme setea de putere – cel mai cumplit viciu de pe Pământ, din câte are cel ce se crede întruchiparea perfecțiunii – îl va bântui, nu va fi pace și nu va fi armonie în acest colț de Univers.

Frumoase cuvinte, desigur. Și-ți pare rău, poate, fiindcă nu se pot respecta. Dar ce te faci cu drogatul din înalta societate, care n-are probleme cu procurarea dozei fiind întotdeauna burdușit de bani? El se lasă pradă plăcerii lui supreme, într-o ambianță somptuoasă, grijuliu să nu-l vadă tăticu' și mămica și să-l mustre, iar apoi să-i

mai dea un fișic de gologani ca să-și ia porția pentru ultima oară – da, pentru ultima oară, să știi. Nu de cei care consumă heroină sau hașiș sau LSD în vreme ce ascultă un concert de Bach tolăniți în fotoliu sau urmăresc la televizor vreo emisiune sportivă, până când iarba începe să-și facă efectul, mi-e milă. Pe aceștia i-aș biciui, pe acești feciori de bani gata care numai din plictis se-apucă de droguri, vremea trece mai iute, și vine scadența să-i ia locul tăticului ca director de bancă. Nu mă privesc revoltele lor împotriva confortului oferit de părinți sau a unei vieți tihnite, dar se enervează dacă le lipsește dulceața la micul dejun. Îi disprețuiesc și nu le acord nicio circumstanță atenuantă. N-au decât să crape, din partea mea.

Mie însă îmi dau lacrimile când îi văd pe cei năpăstuiți de soartă – orfani sau alungați de-acasă de părinți alcoolici, crescuți pe maidane, fără căpătâi, cărora de mici nu li s-a oferit nicio șansă de-a supraviețui și caută uitarea în paradisuri imaginare. De cei care cerșesc un bănuț și nu-l dau pe mâncare – și-l vâra în mâna rapace a negustorului de droguri. De cei de sub Podul Watt mi-e milă – de ei, dezmoșteniții soartei, pe care i-am zărit deseori și printre care m-am infiltrat de câteva zile. E vremea să se pună odată și-odată capăt negoțului ăstuia înfloritor pe care unii care n-au prizat niciodată praful alb îl strecoară celor slabi, celor fără speranță, celor care nu mai luptă pentru a ocupa un alt loc între semenii lor și-și construiesc o filosofie a renunțării la luptă. A sosit vremea să dăm de urma celor care aduc flagelul asupra orașului.

Cu acordul șefului meu m-am strecurat printre ei, s-o fac pe iscoada, eu, cel mai tânăr dintre polițiștii din Barintown, pe care nu-l știa nimeni, nu-l cunoștea nimeni, de-abia sosit de la studii. Dar dacă în alte condiții m-aș simți în largul meu – fie și printre ucigași! – printre acești năpăstuiți m-apucă o duioșie cumplită, mi se frânge sufletul de mila lor. De pildă, fata asta care stă rezemată de unul dintre picioarele murdare ale podului – ce mândrețe de fată ar fi dacă n-ar purta blugii jerpeliți la genunchi și ar avea un alt tricou pe dânsa și și-ar spăla fața! Are douăzeci de ani – am aflat – dar arată de patruzeci. Iar prietenului ei îmbrăcat tot cu blugi și un tricou – uniforma obligatorie, o am și eu! – i-ar sta mai bine în amfiteatrul unei facultăți unde să ia conștiincios

notițe. Iar toți ceilalți – fete, băieți, neavând mai mult de 25 de ani, unii doar de 15 – șeful e mai în vârstă – în alte condiții ar fi cu totul altfel. Dar pentru asta îți trebuie forță să te desprinzi de rău. Îți trebuie un ajutor cât de mic. Îți trebuie șansă.

M-am lipit de gașca lor fără să mă descoasă prea mult – mi-au cercetat numai brațele și-au văzut urmele a zeci de înțepături – câteva săptămâni m-au înțepat într-o clinică pentru a părea un drogat autentic. Din când în când, pe ascuns, îmi torn în ochi atropină, ca să am privirea tulbure. Blugii mei sunt printre cei mai uzați din zonă, nici tricoul n-arată mai grozav, iar în urechi am un cercel strălucitor. Părul lung îmi este legat la spate cu un șiret unsuros. Și de-o săptămână dorm într-o cutie de carton, iar când se strigă „șase” fug și eu de rup pământul să nu mă prindă sticleții. Am învățat rapid cum să șterpelesc de pe tarabele din piață când vânzătorul se uită în altă parte. Știu acum să înmoi inima bogătanilor, cărora le ațin calea și-mi aruncă în palmă câțiva bănuți. Am dat și câteva spargerii prin case – sau prin mașini unde vedeam lăsat pe banchete ceva mai de soi. Încerc să fiu cât mai al acestui mediu. Am răbdare – nu poate să iasă totul din prima.

Aprovizionarea cu iarbă se face chiar aici, sub pod. Cel puțin până acum. Vine pe neașteptate un băiețandru pe patine cu roțile, îi dă șefului pachetul, își ia banii și tuleo! Prinde-l dacă poți. De fiecare dată e altul. Și în afară de șef nu știe nimeni în ce zi vine. N-am pus prea multe întrebări, ca să nu bată la ochi. Și cu injecția m-am descurcat bine – nu s-a prins nimeni că nu mi-o fac.

Și-n seara asta ne-am adunat de prin coclaurii pe care i-am bătut. Fiecare a adus câte ceva de mâncare: roșii, brânză, pâine – totul se pune la bătaie, se împarte egal. Nu vorbim prea multe, niciunul nu-i guraliv. Și, deodată, printre noi se strecoară, nevăzută, neauzită, o umbră. Fără să știe nimeni de unde vine. Un nou transport ne-a sosit. Șeful a adunat banii de la noi și-i dă intermediarului. După ce-i numără rapid, aruncă priviri în dreapta și-n stânga, salută scurt și dispăre. Ar trebui să mai fie careva să-i ia urma – asta ar fi următorul pas.

Șeful împrășteie marfa – hrana noastră de zi cu zi. Dulcele de care nu ne putem lipsi. Unii care nu mai au răbdare se reped să ia primii, cu mâini care le tremură. Se injectează pe loc și deodată chipurile lor schimonosite se

destind, se relaxează. Îmi aștept în liniște rândul, e firesc, sunt nou pe-aici. Când ajung în dreptul lui, șeful îmi zice scurt: fă-ți injecția!

Îmi suflec mâneca de la mâna stângă fără grabă, și după o scurtă tatonare, îmi vâr acul în venă, ca plăcerea să vină mai repede. Trec doar câteva clipe și încep să pierd reperele ambianței în care mă aflu. Simt nevoia să m-așez. Sunt într-o altă lume. N-am mai văzut niciodată asemenea culori. Niciodată n-am fost într-un univers mai prietenos decât cel în care mă aflu. Obiectele sunt parcă de gelatină, parcă se preling. Fețele oamenilor au o aură de lumină. Nu mai aud claxoane, frâne, zgomot de motoare, țipete de copii – larma orașului modern. Unde-s miasmele de sub pod? Unde-i praful pe care îl înghițeam ori de câte ori trecea un camion cu o încărcătură mai grea? Cineva a strâns tot ce-i murdar și urât pe lume. Toate au acum un contur diafan.

„E de-al nostru”, îl aud pe șef cum rostește ca din depărtări. Apoi, tot el continuă: „Cu atât mai rău – i-am dat o doză mortală. Nu mai are nicio scăpare. Nu e el Iuda pe care au infiltrat-o printre noi. Cu-atât mai rău pentru el. Și, cu-atât mai rău pentru noi – nu știm cine e trădătorul.” Asta-i tot ce mai aud – ce-mi pasă de ce spune – din moment ce nu mai văd nimic cunoscut până acum. În cer parcă s-ar trage o cortină dincolo de care plutesc aștri multicolori, sunt făpturi ciudate, cu mișcări grațioase și toate îmi spun vino, nu mai zăbovi, vino, și eu urc, mă-nalț lin spre-o lumină de aur de unde răsună un murmur divin.

Homo sapiens

Multă vreme s-a crezut despre domnul Erskine Magny c-ar fi homosexual – *homo sapiens*, cum îi ziceau chipurile cu delicatețe unii, ca să nu se prindă oricine, ca să nu-și audă vorbe acest om remarcabil, o mândrie a orașului. Avea cu puțin peste cincizeci de ani când l-am cunoscut. Părul îi era creț, sârmos și scurt, cu multe fire albe, cu mai multe fire albe decât s-ar fi convenit la vârsta lui. Ochii îi erau înfundați în orbite și apropiați, iar gura îi era strânsă de-un rictus amar. Urechile le avea lipite de craniu – cu mult mai apropiate de craniu decât ale celor mai mulți oameni – iar lobul le era liber – avea, după expresia cuiva, urechi de roman. Înalt, impunător – o construcție athletică, de parcă făcuse mult sport – de altfel, era văzut deseori pe stadioane, pe terenurile de tenis, în sălile unde se juca baschet. Era de o tristețe apăsătoare care îl silea și pe eventualul lui conviv să se întristeze fără o pricină anume, deși domnul Magny se lupta din răputeri cu el însuși, să nu-și transmită starea și altora. La prima întâlnire cu el îl socoteai o făptură antipatică, ursuză, pe care era mai bine s-o ocolești. Dar imediat ce deschidea gura se dovedea plin de farmec. Avea o voce baritonă, caldă, învăluitoare și tot ce-ți spunea devenea extrem de important și te întrebai cu surprindere cum de-ai trecut pe lângă atâtea fapte fără să le descoperi sensurile pe care acest domn nu foarte în vârstă ți le dezvăluia cu prietenie, cu multă răbdare, fără să te facă să i te simți obligat în vreun fel.

Fusese numit de trei ani directorul Bibliotecii Centrale din oraș. Curând acest spațiu uitat devenise un loc de atracție datorită prelegerilor sale inspirate, datorită culturii pe care o acumulase și pe care o împărtășea și celorlalți neostentativ, ca pe ceva firesc, care trebuie să aparțină tuturor, ca aerul, de pildă. Pentru el biblioteca era un spațiu miraculos. Orice discuție despre această ambianță îl transforma: devenea atunci cu adevărat scriitor. Elogiul pe care îl aducea cărților era demn de cele mai frumoase gânduri stârnite de ele unor cărturari vestiți. El însuși scrisese câteva lucrări – nu i le citisem,

însă îmi căzuseră sub ochi cronici, recenzii favorabile, unele chiar admirative. Dar toți autorii lor se întrebau la sfârșit – cui folosesc? De ce domnul Magny își irosește talentul în abordarea unor subiecte ciudate, neinteresante pentru marele public. De pildă oare de ce-l interesa pe el să facă monografia unui oraș asiatic din secolul V î. Hr., să-i evoce cu lux de amănunte locuitorii, să-i descrie casele și străzile, să-i reînvie pentru noi atmosfera, cu obiceiuri, cu ceremonialuri, cu aspecte și mai curioase ca jafuri, răpiri, crime? Să fi fost acesta pentru el un refugiu? Un mod de a trăi într-un alt timp și spațiu, pentru a face mai suportabilă realitatea în care se afla? Nu se găsea nicio explicație plauzibilă iar autorul zâmbea enigmatic dacă era întrebat despre astfel de lucruri și schimba vorba.

Se înconjura în special de tineri, de foarte mulți tineri pe care încă din prima clipă în care îi cunoștea îi scruta cu atenție, le cerceta cu mare luare-aminte chipurile, lua referințe despre ei, le scotocea biografia, îi întreba ce le sunt părinții, cu ce se ocupă, unde s-au născut și pe unde s-au perindat, ce școli au urmat și ce înclinații au. Amănunte care n-aveau nicio legătură cu temele abordate de el la conferințele pe care le inițiasă și căpătaseră o tot mai mare audiență – fie despre motivul călătorului în literatura secolului luminilor, fie despre tema labirintului la Borges, sau despre cântăreții lacurilor în secolul al XVIII-lea. Întrebările lui iscoditoare îi făceau pe unii reticenți, suspicioși, chiar îi determinau să nu mai asiste la spectacolele de idei pe care le construia cu dezinvoltură, ca într-o joacă, din cunoștințele sale bogate în literatură și artă, de istorie și politică. În serile în care își ținea prelegerile, în sală se aflau și mulți maturi, unii chiar sexagenari, septuagenari, iar atenția domnului Magny – domnului director Magny – era îndreptată și asupra lor în egală măsură, și lor li se adresa cu toată curtoazia, nimic de zis, n-aveai ce să-i reproșezi, însă era evident pentru toată lumea ce impresionat era de tineret, cum fremăta în prezența lui, cum îl sorbea din ochi pe fiecare.

Își întrerupea uneori discursul și îl întreba pe câte unul dacă a fost destul de explicit – propriu-zis nu asculta răspunsul, era parcă mai curând interesat să-i audă celuilalt glasul, să-l facă să se ridice în picioare ca să-i aprecieze înălțimea, să-l vadă cum e îmbrăcat. Deseori îi

chema pe unii acasă la el – mulți refuzau cu oroare – locuia singur, soția lui se prăpădise de mulți ani, nu se știa de ce, iar „bârlogul” lui – cum îi plăcea să-l numească – era de o austeritate fără egal, se spunea, era o recreare în mic a universului de la bibliotecă, toate cele patru camere pe care le avea într-o căsuță modestă, cu mult mai modestă față de rangul său – doar era o somitate, cineva de vază – fiind un adăpost pentru mii de volume, așezate într-o ordine perfectă, după criterii numai de el știute. Acolo sta la taclale ceasuri în șir cu unii tineri care acceptau să-i fie oaspeți, să-i mai alunge urâtul, singurătatea. Cei care îl bănuiau de perversiuni erau derutați, nu mai știau ce să creadă de vorbele răuvoitoare răspândite în stânga și-n dreapta despre un om așa de cultivat, de sensibil, dornic să-și împărtășească din cunoștințele sale și altora, să le insufle dragostea pentru literatură, într-o vreme când aceasta intrase într-un con de umbră din pricina filmului și a televiziunii. Pur și simplu acest bărbat care suferise o grea pierdere – o iubise mult pe soția lui, fără îndoială – încerca numai să nu-și taie definitiv contactele cu lumea, se simțea util să-i școlească pe alții, să-i învețe nu numai ce să caute în cărți, dar să și contribuie la formarea lor ca oameni, ca planeta asta să nu fie locuită, la un moment dat, numai de troglodiți puși pe căpătuială, dornici numai de putere, însetați să fie deasupra altora prin orice mijloace doar pentru a-i manevra după capricii. Niciunul dintre cei care îi călcase pragul n-avea ce să-i reproșeze – nici măcar o aluzie – la raporturile sexuale și unii i-au mai pus în cârcă și timiditatea.

La propagarea zvonurilor privind propensiunile homosexuale ale domnului Magny contribuiseră și escapadele lui prin zone mai puțin frecventate de oamenii de condiție bună. Oprea câteodată mașina la un colț de stradă, se dădea jos și încerca să lege un dialog cu vreun cerșetor căruia abia îi mijeja mustața și cânta la o chitară sau la un alt instrument, având în față o șapcă în care trecătorii milostivi aruncau bănuți, ori era câte un orb sau un ciung sau un ins într-un cărucior cu picioarele retezate sau alții cu membrele contorsionate ciudat. Domnului Magny, se vedea de la o poștă, îi erau greu suportabile astfel de priveliști și totuși se apropia de ei, încerca să intre în vorbă cu ei – nu reușea întotdeauna, unii erau bănuitori, ce voia domnul ăsta bine îmbrăcat, să dea

gologanii și valea, sau alții nu erau zdraveni la minte și deveneau agresivi, săreau la bătaie cu cârjele, îl alungau cu înjurături. De fiecare dată, oricum ar fi reacționat cerșetorii, el încerca să-i potolească, le vorbea frumos, îi miluia cu generozitate. Iar detractorii lui se-amuzau, explicau cui dorea să-i asculte că domnul director avea gusturi ciudate, pasiunile îi erau stârnite și de ființele decăzute, mizerabile, mai ușor accesibile – costau mai puțini bani.

Dar de mirare era cum de nu-i ajunsese la urechi tot ceea ce țesuseră dușmanii în jurul lui, prezentându-l ca pe un monstru, ca pe un sadic, un putregai demn de Imperiul Roman înainte de prăbușire, când copiii, tinerii sclavi, erau obiectul desfătărilor unor aristocrați îmbuibăți, plictisiți, fără nicio treabă toată ziua.

Totuși, se vorbea și frumos, mai ales frumos despre domnul Magny, despre actele sale filantropice – oferise, de-a lungul anilor, sume mari de bani unor orfeline sau școli unde învățau copii săraci, ca să li se procure acestora manuale și rechizite, sau unor facultăți amenințate să-și închidă porțile fiindcă nu mai puteau fi plătiți profesorii, iar studenții ar fi rămas de izbeliște. Cineva îi calculase cheltuielile și ajunsese la o concluzie uimitoare: aproape tot ce câștiga domnul director risipea în dreapta și-n stânga, nu-și păstra mare lucru – întreținerea casei, a mașinii, plata menajerei și bani de îmbrăcăminte și încălțăminte și, evident, cărți. Restul – la școli, la internate, la orfeline.

La câteva zile după ce m-a cunoscut și m-a studiat cu luare-aminte, ca și pe alții, m-a invitat la el acasă. Am șovăit – însă nu de frica vreunei propuneri rușinoase. Cineva care-a cunoscut infernul din familia mea de tutela căreia, în sfârșit, scăpasem la majorat – nu se speria cu una cu două. Am șovăit, e-adevărat. Parcă nu doream să intru în intimitatea acestui om despre care se vorbea contradictoriu, ba era ridicat în slăvi, ba terfelit, socotit un gunoi. Îmi plăcea așa de mult cum își ținea prelegerile, cum discuta cu oamenii, ce grijă avea de biblioteca orașului, cum îi sporea în fiecare an fondul de carte, încât mă temeam ca nu cumva printr-un gest nelalocul lui, printr-o vorbă în doi peri, să-mi strice o imagine pe care deja mi-o formasem – a unui cărturar dintr-o stirpe pe cale de dispariție, dar poate pe bună dreptate, deoarece timpurile care vor veni nu vor mai avea nevoie de ei.

Și totuși, până la urmă i-am sunat la ușă. M-a primit într-un halat ușor uzat și în papuci. S-a scuzat, ceva din atitudinea mea îl făcuse să creadă că nu voi veni. S-a retras câteva minute și a revenit îmbrăcat într-un costum de o croială perfectă – nu-l văzusem cu el niciodată – „e pentru ocazii speciale” – a râs el și ne-am așezat în câte un fotoliu, având câte o ceașcă de cafea în mână – eu și o țigară, el nu fuma, iubise mult sportul, practicasе baschetul și i s-ar fi părut hazliu să se-apuce acum de fumat. Cât timp lipsise din încăpere, îi studiasem comorile – cărți, multe cărți, puse pe rafturi simple, fără zorzoane și puține mobile – scaune, mese joase, fotoliile în care ne-am așezat. Într-adevăr, trăia sobru, mult prea sobru față de condiția lui. Discuția lăncezea, mie-mi stătea pe suflet o întrebare, să i-o pun? să nu i-o pun? până la urmă mi-am luat inima în dinți și mai pe ocolite, mai pe de-a dreptul i-am spus ce bănuială apasă asupra lui.

N-a tresărit șocat, nu s-a ridicat în picioare ca să gesticuleze cu vehemență, nu s-a revoltat, nu s-a indignat. A încasat totul cu demnitate. Nu l-au lăsat indiferent spusele mele, e-adevărat, dar s-a comportat ca un gentleman care, scuipat de-un mârlan, îl lasă în pace. A spus doar atât – „lumea e liberă să zică ce vrea”. Atât și nimic mai mult. Și s-a închis în el însuși. Numai o clipă. După care mi-a arătat câteva cărți achiziționate de curând de la un anticariat – „ai văzut, au început să dispară anticariatele, e un semn, ne îndreptăm spre o altă civilizație, noi suntem ultimii mohicani ai Galaxiei Gutenberg” – a spus el cu mâhnire. Dar îmi dădeam seama că durerea din vorbele lui era provocată de altceva – de vorbele mele. Mai bine mi-aș fi mușcat limba, ce m-apucase?

Ne-am așezat din nou în fotolii. Apoi a început să vorbească, să-mi destăinuie ceva ce mi-a schimbat de-atunci toată viața.

— Ceva m-a trage la dumneata, tinere – nu roși, nu te gândi la prostii. Îmi place curajul pe care l-ai avut – nimeni n-a îndrăznit să-mi arunce în față astfel de lucruri. De-aceea vreau să-ți spun ceva ce nu știe nimeni în acest oraș. E taina mea, e durerea mea, pe care le port cum pot și eu mai bine, ca să nu dau reprezentații grotești. De la sublim la ridicol e doar un pas – mai ții minte?

M-am așezat mai bine în fotoliu – era plăcut acest fotoliu demodat cu îmbrățișarea lui bătrânească, și-acest birou pe care altcineva l-ar fi înlocuit cu unul modern și insipid, de serie.

— Poate știi, poate nu știi, eu nu sunt din Barintown – am dat din cap, știam – am venit aici de trei ani, de trei ani am fost numit directorul bibliotecii. Înainte am locuit în Sand – știi pe unde vine? la vreo trei sute de kilometri de-aici – am dat iarăși din cap, știam – unde am ajuns, la un moment dat, directorul bibliotecii. După cum vezi, viața mea gravitează în jurul acestei instituții. A zâmbit. Apoi s-a posomorât. „În urmă cu nouăsprezece ani – acum o lună s-au împlinit chiar nouăsprezece ani – soția mea a ieșit în oraș cu băiețelul după cumpărături. Voia să-i ia niște ghetuțe, văzuse ea unele frumoase și nu le luase fiindcă nu știa dacă nu-i sunt mici. După ce le-au cumpărat, au ieșit în stradă și-au vrut să traverseze pe la o trecere de pietoni. Soția mea ținea într-o mână punga în care erau încălțările, iar cu cealaltă îl ținea pe Clody. Deodată, de ei s-a apropiat în viteză o mașină, a frânat brusc, o portieră s-a deschis și un bărbat l-a înșfăcat pe băiețelul meu – și duși au fost. Nu era nimeni în preajmă, soția mea s-a pierdut cu totul, n-a reușit să observe nici măcar numărul mașinii, a leșinat. Au adus-o niște binevoitori acasă, dar nu se mai putea vorbi cu ea, nu te mai puteai înțelege cu ea. Plângea, urla, își smulgea părul din cap. Am sunat la poliție, am vorbit la ziare, le-am dat semnalmente copilului, am încercat să iau, prin orice mijloace, urma răpitorilor. Zadarnic. Am promis ca recompensă toți banii pe care-i aveam, am pus la bătaie și casa – degeaba. De nicăieri niciun semn. Nu era o răzbunare – cui îi făcusem vreun rău? Nu era vorba de șantaj – ce se putea obține de la o familie cu venituri modeste? Mai rămâneau două variante, mi-au zis cei de la poliție. Ori fusese răpit pentru a fi trimis să cerșească în stradă, după ce i s-ar fi schilodit membrele, – ar fi fost mutilat – mai ții minte *Omul care râde* al lui Hugo? – ori fusese răpit pentru o familie bogată care n-avea copii și năimise o bandă să fure un puști frumos, reușit, așa cum era băiețelul meu. Cu siguranță fuseserăm puși demult sub urmărire. Nu era nimic întâmplător. Dar explicațiile polițiștilor nu ne-au alinat cu nimic. Soția mea n-a mai rezistat. Se învinovăța, nu fusese destul de atentă. S-a

aruncat după un an de pe un pod în mijlocul circulației de pe șosea. S-a făcut fărâme. Eu n-am avut puterea ei.”

Domnul Magny își trase o clipă sufletul. Era de nerecunoscut. Arăta îmbătrânit, vocea îi tremura, îi venea să plângă. Mă luă într-o altă încăpere. Era complet goală. Numai pereții erau acoperiți cu zeci și zeci de fotografii. Care evocau anii fericiți pe care îi cunoscuse o familie. Un copil în pătuț. Un copil în brațele mamei. În leagăn. În brațele tatălui. În cărucior. La primii pași. Cum trage de coadă un pisoai. Cum se uită la un trenuleț electric. Cum așază cuburi, sub ochii zâmbitori ai mamei și ai tatălui.

Am părăsit încăperea complet răvășit. Ne-am așezat din nou în fotolii. Domnul Magny a mai turnat în cești puțină cafea. „Acum înțelegi? De-atunci încerc prin orice mijloace să dau de el. Poate a ajuns într-un orfelinat – de aceea am colindat orfelinatele și-am aruncat cu bani în dreapta și în stânga. Sau poate cerșește pe stradă, l-au mutilat – de-aceea dau de pomană cu atâta generozitate. Sau poate a ajuns într-o situație strălucită – și de aceea mă înconjur de tineri studioși. Sau poate e doar o haimana – și de-aceea intru în vorbă cu tineri pe străzi. Sau poate îi place sportul, ca și mie odinioară – și de-aceea colind stadioanele. Sau poate-a ajuns un drogat, un tip plin de vicii – și pe-aceștia îi caut și-ncerc să-l găsesc printre ei. Orice i-aș ierta – chiar de-ar fi un ucigaș! – numai de l-aș întâlni, dacă l-aș mai putea strânge în brațe, cum o făceam când era mic. M-amestec printre tineri oriunde s-ar afla. Desigur, asta poate să dea de bănuț, poate să pară necurat – ce-mi pasă! Eu mi-l vreau pe fiul meu înapoi și nimic și nimeni nu mă poate terfeli. O, da, mai ales o dorință de-a mea poate să pară ciudată, poate fi interpretată în fel și chip – de-aceea mi se și zice *homo sapiens*, crezi că nu știi? Aceea de a fi cerut prin ani, copiilor pe care i-am întâlnit, iar acum tinerilor, să-și descheie cămașa, să le văd pieptul. Unii au într-un fel dreptate să-mi scoată vorbe – e o cerere mai mult decât deplasată. Dar explicația e simplă. Cu vreo două luni înainte de-a fi răpit, băiatul meu era în bucătărie, se mișca pe lângă aragaz, de-abia învățase să meargă. Nu l-am observat, am dat peste el și i-am vărsat pe piept un ibric cu apă clocotită. Cinci săptămâni a zăcut în spital, mititelul! Dar semnul de la opăreala aceea îi va rămâne toată viața. N-are cum să mai scape de el. Poate ți se pare dulceagă povestea, dar ea mi-a nenorocit viața, mi-a

lăsat-o fără niciun sens. Cărți, cultură, scris, sunt vax față de ceea ce am pierdut. N-am avut însă curajul să-mi urmez soția – m-a ținut în viață speranța de a-mi regăsi fiul. De-aceea am și venit în Barintown – am auzit de-o rețea de răpitori de copii care-a acționat și încă mai acționează aici. M-agăț și eu ca înecatul de-un pai. Iartă-mă tinere, încă o dată, te-am tulburat – mai vrei puțină cafea? poate ceva răcoritor? sau poate un whisky? eu nu beau de frica de-a nu descoperi un refugiu în alcool. Haide, nu plânge, plânsul nu-i pentru tineri, e pentru bătrâni bătuți de soartă ca mine. Dar ce faci? De ce hohotești? Pentru Dumnezeu, oprește-te! De ce-ți smulgi nasturii de la cămașă? De ce ți-o sfâșii?”

Lesbos, dulce Lesbos

Sâmbătă seara e cel mai dulce moment din viața unuia care a tras la șaibă restu' zilelor, de la un guguștiuc de președinte de stat ales pentru patru ani, până la unu' fără ocupație permanentă, pentru toată viața. Primu' își propulsează hârtoagele neînsemnate în seif, își azvârle în peisaj cu un pupic șampilat pe frunte secretarele cu șoldu' din amigdale și pe alți țuțări care-i mănâncă din palmă și se duce, se tot duce ca împușcat în ceafa, cu soață și copii, în vreun bârlog de-ăla pe daiboj, să nu mai vadă, să nu mai audă, sătul până-n gât de tratate și de revendicări sindicale și de rata inflației, după ce-a cotcodăcit în stânga și-n dreapta consemnu' că ăla de l-o deranja rămâne fără simbrie. Cel de-al doilea a făcut cros după slujbă, s-a ciocnit doar de promisiuni care l-au lăsat și mai în derivă decât era, însă are și el dreptu', prevăzut în Constituție, la o adiere de distracție de trei parale. Președinte sau angajat la firma de-i spune „Șomaj fără frontiere” nu pot însă stinge motoarele dintr-o dată. De-abia sâmbătă seara se smulg cu totu' din priză și nu le mai zumzăie în cap angaralele ca într-un stup albinele care-o pun de-o nuntă cu dar.

În localu' lui Marson nu calcă nici președinți de stat, nici fandosii, cu mânecute negre la birou și cu pernițe sub fund, nici măcar sâmbătă seara, oricât ar fi ei de muncii în cursul săptămânii. Aici își dau ciocneală mai degrabă cei care pun deoparte din ajutoru' de la stat, ca să aibă de-un pahar cu o băutură mai dichisită sau cei care scot de la ciorap dintr-un salariu de rând câțiva sfanți ca să mai fugă din hogeacul lor, să nu mai audă clanța muierilor și zbieretele țâncilor murdari și prost hrăniți. Aici își saltă carena din când în când, pe podeaua cariată de vinul vărsat, de chiștoacele țigărilor, și roșcovanul Roy Scouter, un grangure aruncat ca o măsea stricată din copoime fiindcă nu l-a putut nimeni înțărca de la biberon, iar acu' suge în contu' altora și îndrugă verzi și uscate cui îl crede. E un povestaș cum nu se există, Roy ăsta! Și niciodată nu te prinzi de le-nfloresțe sau varsă lucruri adevărate. Nu știu cum le-amestecă în cofrajul lui, de

rămâi la epilog în cea mai cruntă ceață: o fi fost așa, n-o fi fost?

— Am văzut multe ca sticlete. Da' un caz dubios ca ăsta nu m-a zgâlțâit niciodată. Mi-a întors de câteva ori mațele pe dos. Nu vi l-am scuipat niciodată? Mira-m-aș! E unu' din cele mai ale dracu' din palmares! Dacă v-am mai făcut inhalație cu el, strigați halt! Mai am altele în nomenclator. Iese careva cu un whisky dublu la interval ca să nu bat din buze pe uscat? Am arșiță la lingurică!

În seara asta – cea mai dulce seară! – era tixit la Marson ca într-o cutie de sardele căpăcită de un fabricant generos. Se machea în formație completă. Unde-ți plimbai neoanele numai frunțași: acolo Eckercley care ura paharele și se-nfrupta direct din sticlă fiindcă debitul era mai vioi; dincolo Prietsley care înainte de-a se duce la vreo fufă lua în nacelă un lest lichid, ca să fie mai performant; David cel care se clătina toată ziua, ca la tangaj, până își primea tainul de carburant; blondul Olaf care trecea de la unu' la altu' și se mira cum de-a existat cândva prohibiție – ăla de-a semnat nerozia aia era certamente făcut cui. Și multe alte fețe de calibru, fala zonei care semneau sâmbăta seara condica aici. Erau și câteva bucățele da' nu de-alea de abia le iei de-o aripă și-ți arată broderia – nu, era timp căcălău pentru asta, cu ele trebuia băgată vrajă, un antren, o animație, o muzichie. Se mai întâmplau și unii care veneau pentru întâiași dată – unu' stătea acum într-un colț – să fi fost vreun ginitor? dracu' să-l pieptene, nu la Marson e cuib de spioni, aici vin numai finețuri. Hărmălaie discretă, popice cu whisky un snop – numai să știi cum să le dobori. Și mai era, ca un moț peste toate – și Roy.

Magistru' își parcase fundu' pe două taburete puse unu' lângă altu' – o fundație de nădejde. Câțiva deja îi făceau gard viu. Mai veniră și alții, care în picioare, care pe scaune. Se-anunța o seară cu marele pavoaz ridicat.

Un juvete căruia abia îi dădeau tuleiele patină spre bar, comandă licoarea solicitată de lingurica fostului sergent, o manipulă pronto și i-o puse în față. Acesta se prefăcu a nu se dumiri cum apăruse paharu' și-l ascunse vederii printr-o palmare dibace. Ce-i al lui, e-al lui; Roy se pilea greu. Da așa-i mai plăcea să stea uitat prin cârciumi și să dea din meliță încât e de mirare c-a apucat să facă și zece ani la caralii.

Anatomia i se zgudui când bău cu poftă, profesionist; se ferchezui la gură cu mâneca bluzei din piele de drac. Pantalonii îi erau din același material, evazați; în picioare purta cizme cu carâmb scurt, comandă specială. În magazine n-ai fi găbjit un număr ca ăsta; flămânzeai până îi înconjurai umblătorii.

— Dom'le, faină licoare servește băiatu' ăsta!

Lui Marson îi trecuseră chile de mândrie pe față numai până l-a dibuit mai bine pe Scout. În orice vizuină s-ar fi înțepenit, gușteru' ridica osanale poșircii din local. La gratuități apreciezi mai cu milă. Totu' se descoperă până la urmă. Nimic nu poate fi pitit. Da Marson, bărbat cu chereștea fină, nu-i purtase pică.

Puștiu' care-și rupsese din gologani – vreun spălător de parbrize la intersecții – se perpelea de nerăbdare s-audă povestea. Îl știa din legende pe Roy – voia să vadă ce-i poate carosabilu'. Purta un tricou fistichiu, nu lipsea de pe el nicio culoare din spectru, de care se tot trăgea mai-mai să-l rupă. Părul lung și-l strânsese într-o coadă. O ceată de coșuri i se ridica semeată pe unul dintre obraji. Dar Roy nu se lăsa manta de la spate: știa să-și țină auditoriul în mână, să-i ațâțe curiozitatea până dă în clocot ca oala sub presiune sau să-i dea cu lingurița amănunte, fără să întindă coarda prea tare. Avea merchezuri îndelung pritocite în nopțile petrecute prin bombe: un lumeț, ce mai!

La televizorul deschis cu sonoru' cam cu prea mulți decibeli, era un film în cadru' rubricii cu o vădită bătaie educațională: *în pielea goală*. Pe măsură ce cucoanele – patru la număr – se despuiau, îți pierdea orice apetit să-ți ții periscopul spre ele. Adunau împreună vreo două centenare, le atârnau toate cele. Masculul asupra căruia se repeziseră era orb, ori n-avea experiență și nu știa ce-l așteaptă, ori fusese naufragiat singur pe-o insulă și n-avusese măcar un Vineri. Gâfâiau cu toții cu înfocare de parcă alergaseră maratonu' și-acu' nu mai știau ce să facă: să stingă motoarele, fericiți c-au scăpat sau să mai aștepte cu ele turate, ca nu cumva să fie nevoie să mai străbată o dată proba supremă. Dacă i-ai fi luat din scurt n-ar fi știut ce să răspundă: da' cine v-a supărat, dragilor, de trageți ca smintiții? Sunt jocuri de societate mai simple și cu mai puțină risipă de energie.

Nimeni însă nu se uita la micu' ecran, toți erau călare pe Roy, care, fericit de deruta concurenței, zise cu

flegmă în glas „dați mizeria aia mai încet, vreți să vă pună martori, dacă e în direct, ăștia își dau acuși duhul”. Apoi își zise în sinea lui gata, pe locuri, fiți gata, start, fiindcă dacă nu dădea mai degrabă cep poveștii își pierdea mușteriii. Mai trase totuși un întăritor, își dresă glasul – suna ca o butie căreia îi vibrează o doagă – își ridică pleoapele grele ca să-l vadă mai bine pe papagalul care deschisese cu paharu’ de whisky – coșaru’ roși de plăcere fiindcă se bucura de-un asemenea tratament. Era ca și cum l-ar fi închiriat pe Roy numai pentru el.

— Smeriților, într-o dimineață îmi apare mira mai târziu, se poticni Scout cu glas stins, ca dangarezii să regleze mai abitir pavilioanele, să fie mai pe fază, să nu piarză vreun pont. Ce mai, recunosc: mă făcusem criță cu o seară înainte – nu aici, în altă parte, unde avea o poșircă – se întoarce el spre Marson. Ieșirea din scutece a fost un coșmar. S-a lăsat și cu o devărsare. Organismu’ licita însă cu un fortifiant. Mi-am construit o cafă babană și m-am prăbușit cu greață într-un fotei de-ăla de te dai huța, să-i fac vânt pe jgheab. Eram ca bătut. Bătut zic? Nici din mașina de tocat nu ieșeam așa de zdrobit. Nici într-un scrânciob n-aș fi fost așa de amețit. Se cerea intrarea urgentă în cantonament. N-ajung la jumatea câinii – ce jumate neamule, se văicărea el, dornic să smulgă un sentiment de compasiune –, de-abia mi-am vârât botu’ în ea, frigea a naibii, sau tremura carnea pe mine de frig – Roy presăra mereu amănunte ca istoria să fie și mai de crezut – și telefonu’ dă țignal c-ar avea nevoie careva de mine. Las sârma să dea în clocot. Degeaba. Avea pe dracu’, nu ieșea din hau-hau. Am săltat receptoru’ – o halteră era mai ușoară, a trebuit să m-aplec eu. Și-am avut totuși baftă, oftează el de parcă n-ar pricepe nici acu’ de ce Doamne-Doamne trecea așa de jos de-a reușit să-l apuce de picioruș.

Deja forja lucrează după cum ascultă toți.

— De ce? întreabă micul gașper nedus încă la dame sau poate nimerit pe mâini nedibace. În clipa aia ochii cu greu i-ar fi încăput într-o tingire.

Lui Roy i s-a ridicat mingea la plasă și punctează fără milă.

— Drace, la greața pe care-o aveam am vrut să trag un „hai sictir, boule, n-ai un să-ți bagi deșteale, lasă tastatura în pace”, da’ ceva mi-a semnalizat pericol și-am închis clonțu’.

Plescăie satisfăcut de intuiția sa.

— Cine era?

— Cin' să fie? Lentu' meu, Bob Mallory, mânca-i-aș ciocu' lui, un suflet cât o paleașcă și-o bibilică – mamă, mamă – dăștept de rămâneai pe gânduri o săptămână când îți zicea câte una. Cam sfios el cu damele, nu prea lenghesuia, și deloc șprițar, da deloc, parcă era condamnat de Curtea cu Juri să nu se spurce cu alcool. Mi-o servește scurt, fără preaviz.

— Grasule, trec să te iau. C-așa-mi spunea – Grasu' – dacă era pe nasoaie.

Până mi-am găsit nădragii – îi aruncasem după dulap, ciudat mai e omu' la chercheleală, cine știe ce mi s-o fi părut că se-ascunde acolo – a fost una; până mi-am scos cămașa murdară – adormisem cu ea pe mine – și-am tras una curată – a fost două; când am ajuns cu numărul la trei eram și încălțat – greu, o șosetă era vârată într-o cizmă până în vârf și nu-nțelegeam de ce nu-mi intra picioru'. Umblam civilescu, lucram sub acoperire ca să bruieim imaginea, să nu se prindă prostovanii ce nație suntem. Am ieșit pe covertă – mașina la scară, ca la miniștri. Sirena în comă – și duși am fost, nici de atomică n-am fi fugit așa. Numai pe două roți, ca motocicliștii, de mi-au venit niște damfuri c-ar fi trebuit să ne punem măștile de le-aveam în dotare. Am uitat, cu Bob mai erau doi gealați, ăla de la covrig și un altu', nu-l mai am în calculator. Le-am zis un „mneața, băieți”, vesel ca să nu se prinză careva cât îs de stors, da' canci să mă fi auzit. Dau să mai fac un plonjon în vocabular ca să mai destind un grad atmosfera, să nu ne mai credem la zidu' morții; lentu' se uită la mine atât de ieșit din minți încât era să-mi retez limba, ca la ghilotină, așa rapid am închis pliscu'. Nimeni n-a mai zis pâs. Eu am trântit și obloanele – mă lua cu vertij când vedeam prin geam cum treceam într-o veselie pe roșu sau intram pe câte vreun trotuar ca să scurtăm pârtia, iar pietonii săreau care-ncotro – și m-am făcut din nou cui. Groaznic. Nu mi-a venit să cred când tembelu' de la ghidon a găsit în cele din urmă frâna și chiar dac-am dat cu țeasta de parbriz am zis un „mulțumescu-ți Ție, Doamne, m-ai avut în paza Ta, o să dau de pomană, n-o să mai lipsesc duminica de la slujbă”. Pe Șoferache l-am luat în chitanțier ca să nu mă mai vârn în rabla lui câte zile-oi mai avea și-am țâșnit din mașină ca un dop de la o șampanie și m-am dat mai la fereală să

nu-i vină vreo idee lui lentu' să-i mai tragem vreo gonetă cu nesănătosu' ăla la volan. Da' ce-s câștigat la belciuge? Nu dau și eu socoteală ce fac cu organismu' meu? Îmi venea să-l iau de guler pe nemernic și să-i trântesc verde-n față: „Bă, vericule, ești diliu, ai boala vitezei, vitezomanule, du-te și te tratează, c-altfel plânge mă-ta că te-ai cățarat în copac și ți-ai însușit și mașina poliției pe creangă.”

Roy era vizibil răscolit de amintire și își căuta uitarea în pahar. Cei de față îl lăsară să-și revină și nu-l înghesuiră să dea bice mai departe. E un tipic în toate!

La televizor cele patru smucite îl jugăneau în continuare pe zevzecu' al cărui muian nu se mai vedea printre atâtea trupeciuri. N-ar fi de mirare să-i fi rupt o parte din cordaj și la ce-o să mai cânte biete fete?

— Stăteam ca tâmpitu' pe trotuar și-ncercam să-mi revin până m-a-nhățat lentu' de mânecă. Acolo unde-am oprit erau deja zgaibe de-ale noastre, o ambulanță, o droaie de mușunache, așa cum se-ntâmplă oriunde e vreo nasulie. Ne croim loc prin gloată, lentu' cu vorbă de zahăr, eu cu ghionții fiindcă mai fierbea sângele-n mine de la raliu' de-l trăsesem mai dihai ca la Monte Carlo – ăia de-și zic piloți de curse-s niște pârliti pe lângă meseriașu' meu! – și intrăm în prietenu' omului modern, blocu'. Îi ardem și-o fâțâială cu liftu' până la etaju' trei. Am și-acu' filmu-n cutia neagră. Un cimpanzeu țănoș de credeai că el e tartoru' anchetei ne-a arătat încotro să facem pași. După ce-am trecut pragu' la un apartament și-am luat o vedere cu tot decoru', m-am limpezit dintr-o dată la scufiță.

— Cum așa?

— După ce-am palpat situația am uitat și de macheală și de dobitocu' de se crede Senna. M-a luat tremuriciu' din altă price.

În juru' lui Roy se simte un freamăt de emoție. Începe să fie tare! Ăl de-a făcut cinste nu se mai poate abține.

— Din ce price?

— Lento, neamule, îmi trag și eu sufletu', poate mi-o arde și mie pipota...

Un alt pahar cu whisky înflorește în pumnul greu al lui Roy. Îl duce sub nas – întâi nara dreaptă, apoi nara stângă –, îl mai eliberează de conținut, îl pune pe masă. Încet. Nu-i nicio grabă. Doar e sâmbătă seară. Măine e

duminică. De-abia duminică seara începe dezastru'. A doua zi – iar nebunie. Cei cu servicii – s-ajungă la servicii. Cei fără servicii – s-ajungă în servicii. Duminică seară e cea mai tembelă seară. N-are niciun chichirez.

Roy a mai supt pe undeva fiindcă și-a pierdut șiru'. Se uită înduioșat la un cotoi care se freacă de picioru' unei mese și-și spune că dacă mai continuă în ritmu' ăsta până dimineață lasă beteag mobilieru'.

— Ei? Ce era unde-ai intrat?

— Unde-am intrat?

— În apartament.

— A, da... În hol – nimic, în living – nimic. Însă în mijlocu' dormitorului era un pat. Nu un pat ca al meu sau ca al tău, i se adresează el puștanului mai împurpurat ca tricoul de-l poartă și care n-are nici timp să se mire de unde știe Roy ce pat are el, care-i în al nouălea cer fiindcă iar e luat în colimator. Nu. Unu' rotund. Cu perne, cu cearșafuri, cu ce-i de trebuință pentru un soi de durată. Iar pe pat...

Se mai aude doar ventilatoru' care primește cu greu aeru' din șandramaua asta unde toți fumează ca apucați și gâfâiala în fals a celor cinci puși s-alerge din nou maratonu'.

— Ce era pe pat?

— În mijlocu' patului era o pițipoancă așa cum a făcut-o mămița ei. Frumos format, nimic de zis. O lucrătură îngrijită. Cam plinuță la șolduri. Da' faină bucățică! Și avea fitilu' scos de-un cot din gură. Atârna ca la câini când e cald. Parcă se hlizea la noi. Numai că n-avea să-și mai arate dentiția la nimic niciodată. Gheața dintr-un frigider ți s-ar fi părut încinsă față de trupeciu ei. Era țeă-pă-nă! La nici treizeci de ani! Dumnescrișu' ei de treabă!

Fostul sergent mai reduce cotele din paharul pe care continuă să-l țină în mână.

— Ce era cu ea?

— Așa, că bine zici... Nu v-am spus.

— Nu ne-ai spus.

— Era strangulată.

I-auzi, dom'le!

— Și bașca...

— Bașca?

— ...mai avea o chestie, eminenților... sau mai bine zis, nu mai avea...

— Ce nu mai avea?

Roy îl caută cu radaru' pe cel care-a-ntrebat. E-un amărât pe care-l bate nevasta; n-are un colț liniștit unde să stea și zace în cârciuma lui Marson deși nu-i place să ia la bord. Mai schimbă o vorbă, mai trage cu ascultătoarele la vreo istorie. Trece vremea mai ușor!

Numai de-al dracu', Roy își întrerupe povestea. Și-l ia la descusut, așa cum a-nvățat el pe vremuri.

— Sigla ta mi-e știută.

— Ne-am mai întâlnit în niște seri pe-aici, domn Roy.

— Așa o fi.

Așa e cu pișicheru' de Roy. Te fierbe la foc mărunț. Îți dă cu pastila. Când ți-e lumea mai dragă și palpitu' mai în toi, s-apucă să facă anchete. Vrea să afle unde și-a înțărcat dracu' plozii. Și în sinea lui mai și râde. Ca și acu', când spectacularu' îi iese ca la carte, sireacu'. E o seară cum n-a avut demult. Cum de nu le-a mai spus povestea asta?

Efortul lui cere o răsplată generoasă. I se mai aduce un pahar din partea lui Olaf. De altfel, dacă tot e pauză, toți comandă whisky, votcă, bere, vin. S-a încins tărăța în ei. Iar tăria de-o bagă în ei li se duce direct în ficat, ca bolovanu'.

Roy le mai pune răbdarea la grea încercare.

— Să mă scuze doamnele, da' asta e!

Doamnele din local îi fac semne că să n-aibă grijă, au și ele chiulasă, nu-s ele din alea fandosite, care noaptea le pare rău că nu pot da jos tegumentu' de pe ele, iar ziua, când un bărbat le calcă-n autobuz le sare muștaru' și nu se lasă până nu-l coboară la prima stație.

Dac-a primit viză de trecere, Roy nu se mai lasă rugat.

— Academic vorbind, ceea ce-i lipsea era clitorisul. Știi ce-i aia, puștiule?

— Ahă, cât clitoris am văzut la viața mea!

Cu toții s-ar porni pe râs da' i-ar da apă lui Roy ca s-o mai lungească.

— Cum adică lipsea?

— Era retezat.

— Retezat?

— Gogoși sunt la colț, nu la mine.

Se uită cruciș unii la alții. N-au mai auzit de-o asemenea ispravă. Într-adevăr, Roy e în vervă. Mai merită

un whisky. I se-aduce deși nu l-a supt pe celălalt. Las' să fie acolo, de rezervă.

— Ce-ați făcut? Ce-a zis lentu'? Da' tu?

Scout aruncă o privire în oglinda mare, pătată de muște. E mulțumit de ce vede: un bărbat în putere, cu un chip dăltuit parcă în piatră, cu un nas încovoiat, cu buze mari, cărnoase, capabil să-și țină cu gura căscată o șleahță de băieți cărora să le bea și banii.

— Stați nițel. Ne-am dat seama de ceva: fetița se jucase de-a mama și de-a tata înainte de-a mierli-o. Se-nțepase, adică.

— Cum v-ați dat seama? întrebă cu naivitate puștiu' și toți pufnesc în râs, nu se mai pot stăpâni. Și hi-hi-hi și ha-ha-ha de nu-i mai puteai opri. Râse și Scout.

— Simplu. Avea un chil de spermă în ea.

— L-ați prins pe făptaș?

Fostul sticlete încruntă din sprâncenele lui groase ca îmbibate cu smoală.

— Cine-a spus c-a fost unu'?

— Cum? Au fost mai mulți?

Ascultătorii plescăie de plăcere. Nu mai au astâmpăr, se foiesc, își dau coate, de-abia așteaptă urmarea. „Auzi? La bustu' gol! Și fără chestia aia... Și cu bulion în ea... Ce se-ntâmplă, dom'le, pe lume! Grijană mă-sii! Nu mai poți scoate nasu' afară de frica cuțitarilor! Și închide dracu' mizeria aia de televizor. Te ia cu frică, nu vezi că-s vineți?”

— Se pare c-a fost un solist, continuă Roy. Da' nu vă pripiți. Toate la vremea lor. Am uitat să vă spun, s-a ginit unu' mai bine și-a gâbjit un fir de păr dintr-o parte de mai jos a bărbatului – omu' nostru era cam roșu acolo, de-o fi fost de la el –, s-au luat amprente – ciuciu, erau sute, am strigat catalogu' vecinilor – n-au văzut, n-au auzit nimic. N-a fost să fie să punem laba pe el data asta.

— Da' când?

Roy îl privește muștrător pe insu' cu cașu' la gură.

— Ce te grăbești? Nu trec două zile și lentu' intră tiptil în biroul unde pufăiam o mahoarcă în tihnă cu alți camarazi – unu' tocmai ne servea cu o chestie ce-o pățise la un bordel, ceva atractiv, adică, cu una care nu era tristă la pat, o arzoaică – și – trânteste în stilu' lui „haide” și duși am fost. Nici să stai pe loc repaus în limbă n-ai când, mama ei de poliție!

— Altă crimă?

Roy îi aruncă o privire de milioane lui Marson.

— Aşa, taică! Te-ai prins!

Puştiu' se mişcă de pe-un picior pe altu'. Îi e ciudă fiindcă l-a gădilat să spună ce-a scuipat Marson da' n-a ndrăznit să-i taie macaroana lui Scout.

— De data asta era o negresă. Un abanos din ăla pe care de-i beznă nu-l vezi. Una din alea de cântă prin baruri. O talentată. Plecată de la trestia de zahăr şi ajunsă vedeta cartierului. Tot cu bustu' şi zgaibaracele goale ne primeşte. Acelaşi dichis, ce să mai pierdem vremea, ştrangulată şi lipsă la apel zgândăriciul. A dat de ea poştasu' care-i adusese o scrisoare şi i-a părut într-o dungă cineva care lasă larg deschisă uşa de la intrare. Lentu'-a devenit o fiară. Nu te mai puteai înţelege cu el. Îi era să nu-l zboare la patrulare. Ar fi fost o mare jignire pentru el. Dacă mai punea cornu' în pernă patru-cinci ore pe zi. Hâţ în dreapta, hâţ în stânga, mereu cu veioza în felinarele suspexţilor. Şi mă târa peste tot de soileam ca un prunc numai cât zicea unu' cuvântu' pat.

Cineva pufneşte în răs. Un cotolan încins cu o curea lată, militară. O amintire din armată.

— Nevasta ce zicea?

Roy se înnegurează la faţă. Mustaţa vrea să-i pornească din loc ca o elice. O opreşte cu un bobârnac de înaltă şcoală.

— Frăţie, eşti nou pe meleagu' ăsta, nu te am în registre, nu te-am mai văzut plantat la crâşma lui Marson de-i zicem noi *La căţeaua leşinată*. Bagă la bostan: nevastă-mea a spălat putina într-o zi şi dusă a fost. C-a plecat c-un hăndrălu, ar mai fi ce-ar mai fi. Da' n-a dat niciun semn de amor piţigoiului ei drag. Şi n-o ştiam rea de muscă. Mi-e c-a băgat-o unu' în pardesiu de scânduri, de-ăla ieftin.

— Iertare, n-am ştiut.

— Las' c-a trecut. Şi ce ziceam?

— Că eraţi hâţ în stânga, hâţ în dreapta...

— Aşa e, că bine zici. Da' pe-oriunde ne-am bunghit, n-am dat de niciun fir. Iar ăia de mângălesc prin ziare îşi mai şi băteau joc de noi. Poliţia în derută! Nu era zi în care să nu ne frece ridichea.

— Nişte porci, întăreşte cineva pe care un ziarist îl prinsese cu cioara vopsită şi acu' când auzea de jurnalişti îl apuca băţu'.

— Nu porci. Porci-s de trebuință, îl contrazice Roy, pe care începuse să-l roadă foamea și nu știa cum s-o aducă din condei ca vreunuia să-i dea prin bilă să-l jignească măcar cu o fleică bine rumenită. Se uita cu jind la cotoiul căruia cineva îi aruncase ceva- șilea de-i trosnea în fălci. Mă rog, mai face soarele două ture pe cer și chiar lângă sediu nostru se găsesc două boarfe care nu mai aveau suflare în ele nici să umfli un prezervativ. Într-un cartier dichisit. Lângă noi! Era mai mare rușinea!

— Măi drăcie!

— Unde?

— Într-un apartament a-ntâia.

— Boarfe?

— Cu condicuță.

— În pielea goală?

— Doar ruju' îl mai puteai de jos de pe el.

— Și zgândăriciu'?

— Servire completă.

— Ambuscada ei de viață!

— Somități?

— Nu. Din alea de umblă pe șest.

— Și?

— S-a mai găsit un pont.

— Ce?

L-au înconjurat pe Roy mai să-l înăbușe.

— Mai răsfirați, copii, că unii nici sâmbăta nu participă la cheta de la baia publică.

Lui Roy i se creează de-ndată spațiu' vital.

— Valoroșilor, mai dați un pahar; da să fie opulent, parcă am cărbuni în gură.

Băutura vine cu complimente din partea lui Marson. Oricât i s-ar rupe lui de ce se petrece pe lume, de data asta Scout l-a scurmat la ficați. Iar vânzarea merge strună.

— Ei? Care e pontu'?

— Am aflat cu ce erau strangulate mamițele.

— Cu ce?

Lui Roy i s-a cam încetoșat fața. Nici ceilalți nu mai au vioiciunea de la început. Dar e din ce în ce mai sigur pe papainoage. Ochii le sticlesc, țipă, sunt împiedicați la limbariță. Amuțesc însă o clipă când aud un urlat – cineva l-a călcat pe motan pe coadă și animalu' a țâșnit pe-o poliță de unde ochește la bucata de carne care i-a rămas și la care se uită și Roy și înghite în sec.

— N-o să vă vină să credeți. Cu un șirag de mătânii!

— Cum așa?

— Primeia i-a luat piuitu dintr-una. N-a apucat să zică nici dacă i-ar place un model mai larg. A doua însă s-a zbatut. O fi fost la baie – asta era curată acolo – a văzut ce i-a făcut surioarei și a dat s-o ia la sănătoasa. N-a apucat. Da' șiragu' de mătânii s-a desfăcut. Ocnașu' le-a cules, nimic de zis, prudent lucrător. Da' pe una n-a găsit-o. Era s-o fărâme lentu' sub talpă.

— Mătânii? Ca alea de le freci matale?

— De-alea, marțafache, zice bucuros Roy fiindcă are și material didactic. Iacătă-le să le știe tot neamu'!

Și pune pe masă un șirag de mătânii lucioase și nu prea mari, de culoare verde.

După ce-aruncă o privire la ele, puștiu' întreabă din nou, cu mai mult tupeu.

— Ce-a zis lentu'?

— N-a zis decât „Hm”.

— Cam prostovan, șefu'!

Roy se face dintr-o dată foc și pară. Răspunde cu un arțag pe care nu i-l cunoaște nimeni.

— Lentu'? Un cap! Dacă-l luați la mișto nu mai spui nimic.

— Tacă-ți fleanca, puștiule.

— Liniște, s-auzim și noi!

— Da criminalu' le-a-nțepat pe-amândouă?

— Avea scule bune – n-a scăpat niciuna.

— Și ele au statără?

— Nu-ți spusei că erau boarfe?

— Și l-ați prins?

— Nu, fir-ar mama lui a dracu'! N-am dat de dâra lui. Și trece săptămâna și pleacă alta fără cotizația de zile completă.

— La fel?

— Ca la indigo.

— Tot nimic?

— Ba nu, de data asta am mai dibuit ceva.

— Ce?

— Am dat de-o poză.

— Ce poză?

— Una din alea de se uită plozii la ele sub pătură.

— Deocheată vrei să zici?

— Deocheată vreau să zic.

De la extaz asistența a căzut într-o melancolie blegoasă.

— Poze de-astea se vând și la creșe.

Roy însă se știe pe cai mari.

— Da, da, se învață anatomia în școli. Funcția de reproducere. Vedeți ce poame-mi sunteți?

— Ei, ce-i cu poza asta?

— Nenicilor, în poza aia erau toate muierile care dăduseră colțu'!

Marson uită să mai șteargă o pată de vin de pe o masă.

— Zău?

— Da. Goale și claie peste grămadă. Numai ele între ele. Una cânta la un sfârc, alta era cu mâna într-o blană care nu era a ei... Pupă ici, pupă colea... O instrumentație întreagă... Știți, numai delicatessuri, să mă scuze doamnele de față, cu multe badijonări.

Doamnele de față ascultă însă cu cel mai viu interes și nu par deloc șocate de dedesubturile povestirii. Îl încurajează să nu facă sonoru' mai mic.

Cei din cârciumă se ling din nou de plăcere pe buze. Roy asta scoate untu' din tine în seara asta. Sâmbătă seară! Cea mai dulce seară din ce-a lăsat Ăl de Sus ca timp.

— Cu poza ați prins șpilu'?

Roy se foiește pe cele două taburete. Intrarea într-un mausoleu arată mai puțin impunătoare. Îi pare însă rău, narația îi e pe sfârșite, de-o costiță cu ouă nu-i rost. Mai trage de timp. Când termină nu se mai uită nimeni la el. Un fost caraliu! Pfui!

— De-abia acu' i-a căzut fisa lui lentu. Mi-a zis: Grasule, c-așa m-alinta el când era de-o belea – sau asta v-am mai zis-o – astea de muritără lucrau la stabilimentu' lu' madam Sapho.

— N-o cunosc, e la noi în oraș?

Șefii' s-a uitat cu durere la mine. V-am mai spus: un gagiu fin, cult. Un cap.

— Erau lesbiene.

— De-alea care nu le place cu bărbații?

— Unora le place și și.

— Cazu' nostru.

— Cazu' nostru. Dovadă că s-a găsit spermanțet în ele. Iar ăl de le-a dat de-a dura și pe urmă le-a tras oberlihtu' n-avea ochi să vadă lesbiene. Ai prins schema? Le cunoștea și se putea apropia de ele, pentru runda de

călăreală. Niciuna nu se temea de el. Iar apoi le punea la pompa de vid și le lăsa fără atmosferă în ele.

— Ați izbit popicu' ăl mare, dom' lent!

— Mergi pe blătescu.

Lui Bob Mallory nu i se urcau fumurile la cap cu una, cu două. Nu știa decât de regulament și să se ferească să fie zvârlit iar la patrulare.

— Vezi că-n poză mai e una pe care n-a dat colțu' ierbii. Ochi și la cervicală ca s-o găsim. Ea trebe să știe cine-i gagiu' cu mătăniile.

— Și-ați dat de ea?

— Am căutat-o un an întreg. N-am știut ce-i aia sărbătoare, ce-i aia muiere sau chef mai de Doamne-ajută. Da' nici urmă de ea.

— Parc-ar fi intrat în pământ, mi-a zis o dată lentu'. Se trăsesse rău la față, te speriai de-l vedeai. Cofraju' îi era o ruină.

Atunci mi-am dat peste cutia cu fosfor.

— Ce-ai Grasule? s-a interesat șefu'. Te ceri la odihnă?

— Proști mai suntem! Adică, prost mai sunt! Asta de-o căutăm noi a mierlit-o prima. Iar gagiu' a pus-o la păstrare undeva să n-o mai găsească decât vreun de-ăla de scormone prin pământ – cum naiba îi zice?

— Un geolog.

— Așa e, uitasem cuvântu'. Da' prin anu' 3000.

— Mai știi?

— E o idee.

— Da' ce să fi avut cu ele?

— Poate una i-a fost nevastă. Poate chiar aia de nu dăm de ea. Iar astealalte au învățat-o să-i fie drag să facă treaba aia nu numai cu bărbatu'. Iar zurliu' o fi aflat și-a dat urgent comandă pentru ele la pompele funebre.

— Așa să fie, Grasule?

— Poate o fi așa, poate n-o fi așa...

S-a uitat la mine ca de la capătu' galaxiei și mi-a spus numai atât:

— Poate ai dreptate, Grasule!

Băiat bun, șefu'! Asta nu l-a lovit peste dește ca să nu semneze mizeria aia de dare a mea afară din poliție. Numai cu ăi de nu beau să nu ai de-a face. Nu-s siguri!

— Ei! Ei! Până la urmă cum a fost?

— Ni'ca. S-a lăsat în havuz cazu'. Eram storși. Sătui până-n unghii. Și nici n-a mai dat în primire vreo

damicelă în aranjamentul ăsta floral. Încă un rând, băieți? Am să vă mai tratarisesc cu un caz și mai grozav!

Dar toți pleacă de lângă el și se așază dezamăgiți la mese. Roy i-a ținut cu gura ca pentru o măsurătoare cu șubleru' fără să le spună nimic. Și-a bătut joc de ei, asta e!

Numai la puștiu' mai dă cazanu' în clocot ca să afle ceva.

— Da cu zgândăriciu'?

— Care zgândărici?

Roy e fără niciun chef. E-o seară ratată. Și mucosu' ăsta ce dracu' mai vrea?

— Zgândăriciu' lipsă la apel.

— A, da... Ce-i cu el?

— Cu ce li-l tăia?

— Simplu, se înviorează puțin Roy și aruncă o privire la televizorul pe care cineva îl deschisese din nou. Filmul încă nu se terminase și mușteriii erau fericiți că mai prind câteva secvențe. Și din ce vedeau, puteau sta liniștiți: masculul era în viață, iar iubărețele arătau mai zdrobite ca el, total decalibrate, pas să mai pricepi ceva!

— Semplu, se repetă Roy. Era o tăietură filigran. A dracu' de fină. De cuțit de-al doftorilor. Uite, ca ăsta!

Și Roy scoate din buzunar un bisturiu strălucitor și bine ascuțit, cu care începe să-și curețe tacticos un măr, pescuit cu trudă, dintr-un vas adânc de pe masă.

Un dolar găurit, din alt secol

În 1850, șeriful orașului Barintown își pierde viața într-o încăierare cu o bandă de tâlhari. Tânărul care îl omorî cu două gloanțe trase de la sold fu prins și spânzurat în aceeași seară. Trei zile cadavrul a stat atârnat în ștreang. Apoi, a fost aruncat pe un câmp unde păsările îl luau cu lăcomie în primire și-i răzuiră carnea de pe oase. Scheletul măcinat de ploi și vânturi s-a mai zărit câțiva ani, ca o aducere aminte a unui eveniment tragic. Cu timpul s-a scufundat în pământ, acoperit de ierburi.

În 1994, în fața celui mai luxos hotel din oraș opri o limuzină comandă specială lângă care puștii se adunară imediat, ca să-și dea cu presupusul ce marcă e, iar unii mai sărmani să ceară de pomană. Portarul se repezi îndatoritor și el, în speranța unui bacșiș gras. Șoferul îmbrăcat într-o uniformă numai fireturi îl privi cu severitate, îl îndepărtă cu un gest discret, îi alungă pe plozi, își scoase șapca și deschise portierele din spate, rămânând încrămențit în așteptare respectuoasă, ca un majordom la o curte regală.

Din mașină coborî fără grabă o doamnă care tăie pentru o clipă respirația asistentei. Avea până în patruzeci de ani; chipul, un oval migălit cu grijă, era bronzat cu discreție, părul negru strâns într-un coc greu, lăsa la vedere urechile mici, ca niște scoici delicate. Coafura aleasă inspirat îi puneă în evidență fruntea boltită. Corpul său avea rotunjimi și văi bine conturate, rochia, dintr-un material scump, dar de o croială simplă, i le sublinia fără să stârneasă vreun gând impur celor care se nimeriseră în momentul acela în preajmă. Păși pe trotuar cu grația unei balerine. Era un exponat strălucitor într-o vitrină de lux, pus anume să desfete ochiul, să provoace extazul, dar inaccesibil muritorilor de rând. Până și zdrențăroșii care întinseseră mâna în așteptarea unui bănuț rămăseseră muți la vederea ei și uitară să-și mai îngâne milogeala.

Se uită curioasă în jur, fără să vadă pe cineva sau ceva anume, și se întoarse spre mașina de unde ieșise ca dintr-o alveolă protectoare, ca dintr-un culcuș inviolabil, o regină a splendorii și a distincției.

— Ce faci, Tommy? Nu cobori?

Șoferul aștepta mai departe îndatoritor, cu șapca în mână; n-arăta grabă, nu se simțea în ființa lui iritare. Se comporta ca un mecanism perfect, reglat de o leafă grasă ce nu trebuia pierdută.

— Tommy!

Prin geamurile fumurii nu se deslușea nimic de-afară. Degeaba portarul își căscase ochii; zadarnic se zgâiau pușlamalele. În vehiculul strălucitor se putea afla oricine: un soț, un iubit, un câine.

În sfârșit, la o a treia chemare, tot pe un ton dulce, de pe canapeaua din spate se dădu jos, cu încetineală, ca și cum n-ar fi fost voia lui, de parcă s-ar fi achitat doar de o corvoadă grea, un băiețandru de vreo paisprezece ani, într-un costum de cowboy și cu două pistoale cu capse la brâu. Părea cuprins de neliniște, aproape speriat; își ținea ochii plecați, nu îndrăznea să-și privească mama. Atitudine tipică pentru cineva împovărat de o vină. Își căuta de lucru dinadins: își așeza cu nervozitate o șuviță de păr rebelă care-i cădea pe frunte, se căuta prin buzunare, își potrivea cingătoarea cu ținte.

— Ce-i cu tine, puiule?

Dar Tommy intră în hotel fără să-i răspundă. În urma lor șoferul își puse liniștit șapca pe cap, deschise portbagajul și scoase geamantane de diverse dimensiuni, cu multe etichete lipite pe ele. Angajați ai hotelului le înșfăcă și le cărară în apartamentul somptuos pe care doamna Madison îl închiriasse cu o săptămână mai înainte și se retraseră cu plecaciuni după ce-și primi fiecare răsplata oferită cu generozitate și dovedind o lipsă deplină de control asupra valorii banilor.

— Ce ai, Tommy? îl întrebă din nou mama pe băiat. Făcuseră fiecare duș; ea arăta și mai sclipitoare, iar el și mai dărâmat. Ești obosit? Ți-e foame?

Copilul nu-i răspunse nici de data asta. Fața lui frumoasă, cu trăsături ce aminteau de cele ale mamei sale, cu ochi mari, căprui, umbriți de gene lungi, exprima stări contradictorii. Cineva care l-ar fi studiat clipă de clipă ar fi văzut cum perplexității i se succede teama, cum bucuriei îi urmează suferința iar tristețea se transformă în groază.

Mama lui n-avea însă răgaz să-l urmărească prea atentă. Era fericită: plecarea în călătorie însemna pentru ea o aventură, întâlnirea cu necunoscutul, renunțarea la

ritualul monoton al existenței. Îmbrăcase pentru seară o rochie neagră, lungă până la călcâie, cu un decolteu îndrăzneț, dar de bun-gust, deloc încurajator pentru cine ar fi dorit să exploreze ce e mai jos. În dreapta inimii își pusese o broșă de aur. Pe mâini își trăsese mănuși lungi până la cot, albe, iar brațele îi rămăseseră goale, bronzate la fel de delicat ca și chipul pe care pusese un strat subțire de pudră.

În restaurantul hotelului era o atmosferă creată de un rafinat al locurilor publice. O muzică în surdină punea pluș pe auzul clienților. Zone puternic luminate alternau cu altele unde prezența becurilor era discretă, fără ca obscuritatea să fie supărătoare. Prin geamurile deschise se insinua parfumul unei flori exotice din grădina de pe terasă. Chelneri afabili vorbeau în șoaptă, se mișcau ca teleghidați și îndeplineau instantaneu orice dorință. Câteva perechi îmbrățișate se mișcau lent pe ringul de dans – o podea de sticlă sub care spoturile reflectoarelor creionau figuri geometrice complicate. Era o seară ca oricare alta; cei cu bani mulți, născuți să se bucure de viață, nu aveau de ce să o țină minte. Era un loc unde veneau să mănânce cei care nu flămânziseră niciodată, unde tronau la bar cei care duseseră la gură numai băuturi scumpe, catifelate, care să le trezească din amortire papilele gustative.

Nimic din ceea ce i se înfățișa privirii sau îi mângâia auzul nu părea să alunge neliniștea băiatului. Mâncă în silă puțin piept de pui, bău un pahar cu apă minerală și așteptă ca pe ghimpți ca mama să-și termine din farfurie clătitele flambate; imediat îi ceru, cu glas obosit, să urce în apartament. Îl durea gâtul, simțea că se sufocă dacă mai rămânea printre indivizii aceștia zâmbitori, lipsiți în aparență de griji, satisfăcuți de ei înșiși.

Doamna Madison nu mai înțelegea nimic. Era o ființă pentru care lucrurile fuseseră trasate cu precizie încă de la naștere: să-și trăiască în seninătate copilăria, să cunoască o tinerețe fără mari avânturi sufletești, să treacă lin, din adăpostul confortabil creat de părinți într-altul, la fel de prietenos, imaginat de soțul ei. De aceea, oricine sau orice strica armonia instaurată în jurul său o găsea fără apărare.

— Dragule, ce ai? Ți-e rău?

Și de data asta băiatul o lăsă fără răspuns. Fără doar și poate, seara nu mai avea niciun farmec. Doamna

Madison chemă cu un gest hotărât chelnerul care fu pe punctul să facă infarct când i se anulă restul comenzii. „Doamna a fost deranjată de ceva? Muzica e poate o idee prea tare? Spunem orchestrei să cânte mai încet. Vine cumva răcoare din grădină? I se poate aduce doamnei un șal din cameră. Sau se pot închide ferestrele.” „Nu, mulțumesc. Totul a fost perfect. Păstrează, te rog, restul.”

Înainte de culcare mama își sărută băiatul pe frunte și lăsa ușa întredeschisă între odaia ei și a lui. La miezul nopții, acesta fu zguduit de un acces violent de tuse și se trezi țișând. Doamna Madison azvârli cartea pe care-o citea și într-o clipă fu lângă el. Îl descoperi ținându-se cu mâinile de gât, cu ochii ieșiți din orbite, ca și cum ar fi fost martor al unor scene înfricoșătoare. Respira greu și multă vreme nu reuși să lege o frază.

— Ai avut un coșmar. Liniștește-te! Mama e lângă tine.

Îi puse mâna pe frunte: ardea.

— Chem un doctor!

De-abia atunci Tommy izbuti să bâiguie greoi primele vorbe. Tremura ca varga. Pijamaua îi era udă de transpirație.

— Mamă! Când am mai fost noi în orașul ăsta?

— În Barintown? Niciodată. De ce?

Din nou mușenia puse stăpânire pe băiat. Apoi începu să delireze. Mama lui încercă zadarnic să descopere o noimă în cele ce bolborosea. Sună la recepție, pradă unei agitații cum nu mai cunoscuse. Parcă fiul ei îi transmisese tensiunea în care se afla. Presimțea o năruire a tot ce fusese echilibru în viața sa.

Medicul apărui cu o rapiditate care te făcea să te-ntrebi dacă nu cumva stătuse în spatele ușii așteptând să fie solicitat; un bătrânel cu o înfățișare cumsecade, ușor sâsâit și puțin cocârjat și, mai ales, greu impresionabil. Îi făcu băiatului o injecție și încercă s-o liniștească pe femeia care își frângea mâinile de spaimă. Tommy mai fusese bolnav – avusese toate bolile copilăriei. Niciodată însă nu se manifestase așa.

— E un puseu de febră, doamnă. Are gâtul ușor inflammat. Până mâine trece. Un curent. O răceală. O nimica toată. Se-ntâmplă în orice călătorie.

Doctorul părea aproape supărat fiindcă n-avea un caz mai dificil. Îi dădu un calmant și doamnei Madison, își luă gentuța și plecă zorit, nerăbdător să întâlnească alți

pacienți, să prescrie, să aline dureri, să facă pe înțelesul oricui ceea ce părea a fi neobișnuit.

Într-adevăr, până în zori, temperatura băiatului scăzu. Se trezi însă istovit, cu aceeași rătăcire în privire, cu aceeași paloare pe chip.

Mama lui nu închisese un ochi toată noaptea. Dar nici cearcănele nu reușeau să-i estompeze frumusețea, împodobită cu un nimb de noblețe.

— Tommy! Vrei să ne întoarcem acasă? Uite, mâine își termină și tata treburile, vine să ne ia; dacă tu nu vrei să ne continuăm călătoria, plecăm înapoi. În definitiv, în vacanța asta ne putem distra la fel de bine și la noi în vilă. Nu ne mai obosim cu drumurile, cu schimbatul hotelurilor, cu mâncatul prin restaurante. O să citim, o să povestim, o să facem plajă, o să înotăm în piscină – cred că s-a terminat și montarea mecanismului de produs valuri.

Băiatul se încruntă. Se dăduse jos din pat, ciufulit, obosit. Se plimba de colo-colo cu picioarele goale pe covorul cât o pajiște. N-avea liniște. Ceva îl măcina.

— Nu, mamă, spuse el cu hotărâre. Nu vreau.

— Dar ce vrei?

— Vreau să stăm aici și să înțeleg.

De data asta doamna Madison rămase mută de uimire. De-abia într-un târziu reuși să articuleze câteva cuvinte cu un glas care i-ar fi contrariat pe admiratorii ei din tinerețe.

— Ce să înțelegi?

Tommy își cumpăni bine răspunsul. Făptura lui era un teatru de luptă unde se înfruntau sentimente și idei numai de el știute; în mod vizibil îl chinuiau, nu-l lăsau în pace, îl schimbau dintr-un copil care iubea filmele și cărțile într-un matur cu probleme grave, greu de rezolvat, și în care era anevoios să-i implice și pe alții.

— Vreau să pricep de unde cunosc locurile astea; ce mă leagă de ele. De ce îmi sunt dragi și totuși mă înspăimântă.

Doamna Madison nu-și putea reveni din uluială.

— Dar n-ai de unde să le cunoști! N-ai mai fost niciodată în hotelul ăsta. N-ai mai văzut niciodată magazinele și străzile de aici...

Băiatul o întrerupse pe un ton pe care nu-l mai folosisese niciodată. Fusese întotdeauna respectuos, nu pricinuisese neazuri părinților, nu ridicase vocea la ei. Și,

dintr-o dată, se transformase într-o ființă pusă pe hartă. Pretindea. Cerea supunere. Aidoma colegilor lui de școală care primiseră o educație proastă.

— Eu nu vorbesc despre hotel, despre magazine. Dar așezarea străzilor din centru îmi este cunoscută. E drept, nu cu aceleași clădiri. Când am trecut pe șosea am văzut o colină pe care cu siguranță am mai zărit-o și un câmp pe care am mai trecut. Și încă de multe ori, împreună cu oameni pe care îi văd ca prin ceață.

Femeia îi puse mâna pe frunte.

— Absolut sigur! Întări, dându-i mâna la o parte cu brutalitate.

Doamna Madison nu se așteptase la un asemenea gest.

— Tommy, ai febră! Aiurezi! Ești pentru prima oară în orașul ăsta! Treci te rog înapoi în pat; o să vină din nou doctorul.

Băiatul bătu din picior. Fața i se schimonosise de mânie.

— Dă-l naibii de boșorog!

— Tommy, ce vorbe-s astea?

— Și să știi, am mai fost aici! O să-mi aduc aminte când anume. N-aveți cum mă opri să-mi amintesc!

Rămase o vreme pradă gândurilor lui.

Deodată, ca după un lung efort, izbucni triumfător.

— Doi cai! Asta e! Doi cai!

Mama lui îl privi speriată. Era mai grav decât crezuse ea însăși. Îl întrebă nedumerită:

— Ce-i cu doi cai?

— Cărciuma din centru.

— Ce-i cu ea?

— Acolo am băut odată bere.

Râsul cristalin al femeii se auzi în tot apartamentul. Băiatul ei n-avea nimic. Voia doar să se joace. Voia doar să mai râdă cu mama lui. Se plictisea. Era în vacanță. Nu-i oferise până acum nicio distracție. Își găsisese singur propria lui distracție.

— Tommy, glumețule! Zi așa: ai băut bere la „Doi cai”. Și ce-ai mai făcut?

Încerca să-i intre în voie. Încerca să intre în joc; să recreeze scene de pe vremea când era mai mic și-și călărea tatăl așezat pe parchet, în genunchi și în coate, îndemnându-l să se avânte în iureșul unor bătălii imagine. Încerca să-și potolească bătăile inimii.

Dar băiatul repetă cu îndârjire.

— Am băut bere la „Doi cai” și-am omorât un om.

— Cum?

— L-am împușcat.

— Cu ce? Cu pistoalele astea?

Doamna Madison arată teatral spre cele două pistoale cu capse care erau aruncate pe-un scaun.

— Cum ai făcut? Pac! Pac!

Râdea, se bucura, simțea cum își vine în fire.

Dar băiatul își duse mâinile la gât și începu să horcăie. Saliva îi curgea din gură. Ochii i se holbaseră. Veselia femeii se transformă rapid în panică. Sună din nou după doctor. Acesta veni tacticos, cu gentuța lui neagră, ascultă ce-i povesti doamna, clătină din cap atâteaștiutor și o liniști din nou, sâsâind, perorând ca unul care a văzut multe și nu se mai miră de nimic.

— Puștiul dumneavoastră are o imaginație bogată. Prea multă carte strică. Citește prea mult. Confundă realitatea cu ficțiunea. E boală veche!

În timp ce vorbea, doctorul îi mai făcu o injecție băiatului care parcă se simți mai bine.

Doamna nu părea prea convinsă de ceea ce auzea. Încă îi răsunau în urechi spusele băiatului. Îi vedea chipul schimonosindu-se de spaimă. Îl auzea cum respira greu.

— Doctore, ce-i cu „Doi cai”?

Omulețul cocârjat tocmai își strângea instrumentele.

— Ce să fie? E una din clădirile din secolul trecut – o cârciumă – care-a fost conservată pentru posteritate. Ca să se știe vechimea acestei așezări. La fiecare zece ani se renovează. Ați trecut pe lângă ea venind dinspre ocean – e pe partea dreaptă. Era imposibil să nu vă sară în ochi. Puștiul a văzut o clădire de altădată, o construcție mai curioasă într-un decor modern și imaginația i-a lucrat. Dar, doamnă, vă e rău?

Femeia, îngălbenită la față, căzuse într-un fotoliu.

— Doctore, noi n-am trecut pe lângă clădirea asta!

— Cum așa?

— N-am venit pe șoseaua dinspre ocean.

Omulețul dădea din colț în colț să găsească o altă explicație. Trebuia să fi fost vreuna. Totul are o înlănțuire logică. Așa a învățat și așa învață la rândul lui pe alții.

— Poate v-ați plimbat pe lângă ea...

— De când am intrat în Barintown n-am părăsit hotelul; n-am mai fost niciodată în acest oraș. Țineți

seama de acest lucru, pentru numele lui Dumnezeu! Simt că înnebunesc!

De data aceasta chipul doctorului se alungi de uimire. Ceva nu se lega, ieșea din sfera normalului în care se cuibărise prin educație, prin profesie, prin structură.

— Extraordinar! N-am mai auzit de așa ceva!

Spre seară, băiatul părea mai vioi. Ciugulise și din mâncarea care i se adusese pe o tavă în cameră. Făptura lui exprima o împăcare pe care n-o avusese până acum. Renunțase. Nu-l preocupa să știe ceva ce era atât de bine ascuns. De aceea nu se bucură și nici nu se arată supărat când doamna Madison și doctorul îl invitară la o plimbare prin oraș.

Frumos e în Barintown ziua! Frumos e și noaptea! Lumina reclamelor uriașe schimbă siluetele unor clădiri pe lângă care ai trecut nepăsător dimineața! Străzile sunt înțesate de mașini de toate mărcile care își ambalează motoarele la maximum. Pe trotuare trec perechi care se grăbesc la un spectacol sau la un film. Unii tocmai și-au terminat slujba și se târâie alene spre case privind la vitrine. Puțin mai târziu își vor face apariția și fetele care pășesc și ele agale: sunt stăpâne pe situație. Profesia lor are un trecut glorios, un prezent de aur și un viitor sigur.

Dar doamna Madison nu vede nimic din ce o înconjoară. Ochii ei sunt îndreptați numai asupra băiatului. Doctorul face pași mărunți în urma lor. Plimbarea asta e o prostie! Ce vrea această distinsă făptură să afle? Totuși, nimic inexplicabil nu-i în această lume!

Străbat pe jos câteva sute de metri și ajung la un muzeu în aer liber. Una din mândriile orașului, unde sunt păstrate vestigii din vechea așezare Barintown.

La vederea celor câteva clădiri din alt timp, băiatul se însufletește din nou, începe să vorbească precipitat, fără șir.

— Uite cârciuma „Doi cai”! Dincolo e biroul șerifului pe care l-am împușcat. Iar alături a fost ridicată spânzurătoarea unde m-au atârnat în ștreang. Acum îmi aduc aminte totul!

Doctorului i se face dintr-o dată rău.

— Doamne, Dumnezeule mare! Nu se poate!

Simte nevoia să se-așeze pe o bancă de lemn din apropiere.

— Ce nu se poate? întreabă femeia care, smulsă din tihna căminului, de lângă soțul iubitor, de lângă servitoarele care-i ghiceau orice capriciu, se simte complet neajutorată în fața evenimentelor pe care le trăiește. Ce nu se mai poate? repetă ea, aproape cu disperare, aproape în pragul isteriei.

— Spânzurătoarea...

— Ce-i cu spânzurătoarea?

— A fost aici până acum câțiva ani. Ori de câte ori stâlpul putrezea era schimbat. Ultima oară n-a mai fost pusă la loc: decorul era prea sinistru. De unde știi de ea?

Întrebarea e pusă băiatului ai cărui ochi strălucesc. O moleșeală ciudată a pus stăpânire pe el. Simte furnicături plăcute în tot corpul.

— Cum de unde știu? Doar toate astea mi s-au întâmplat mie.

— N-aveau cum să ți se întâmple. S-au petrecut în urmă cu un secol și jumătate.

Fără voia lui, doctorul se simte dator să dea explicații; în alte ocazii l-ar umfla râsul să îndruge astfel de prostii. Auzi! Să încerce să lămurească un mucos – nu prea zdravăn la cap, așa se pare – că n-ar fi ucigașul cuiva care a trăit în secolul trecut.

Ochii copilului se umplură de lacrimi.

— De ce nu mă credeți? Mie mi s-au întâmplat!

Și femeia simte nevoia să se așeze pe o bancă. Cei doi adulți sunt copleșiți. Iar pe măsură ce băiatul își spune povestea, îi cuprinde groaza. Cum se afla el în cârciuma „Doi cai” și bea bere de unul singur, rezemat cu coatele de tejgheaua zincată. La o masă stătea șeriful, un grăsan cu insigna înfipțată în piept: urmărea plictisit cum patru inși jucau cărți. Jocul nu părea prea animat. Pe la alte mese mai erau indivizi care-și făceau de lucru cu paharul. O atmosferă de lăncezeală.

Deodată, în încăpere au intrat trei inși cu figurile acoperite de batiste mari și cu pistoalele în mâini. Șeriful a încercat prea târziu să-și apuce arma. Tânărul care bea bere la tejghea fu mai rapid și îl durui cu două gloanțe. Ceilalți nu mai îndrăzniră să mai facă nicio mișcare. Fură buzunăriți pe îndelete iar potul de pe masă fu umflat și el.

— N-a fost mare lucru. Am vrut mai mult să ne distrăm. La plecare, am luat un dolar, l-am fixat de-o grindă și-am tras o singură dată. Glonteale a lovit dolarul și l-a îngropat în lemn. Le-am spus celor de față să bage

bine la căpătână: dacă se iau după noi or să plângă nevestele după ei. Apoi, am șters-o.

Copilul își trage o clipă răsuflarea.

— Și totuși, ne-au urmărit. Mie mi-au lovit calul. Am fost aruncat din șa și m-au prins. M-au spânzurat în piața orașului. În aceeași seară.

— Așa e, domnule doctor?

Doctorul căpătase o culoare nesănătoasă la chip.

— Așa e, șoptește el.

Apoi se încurajează singur.

— Cine ți-a povestit toate astea?

Băiatul izbucnește cu furie.

— Chiar nu-nțelegeți? De câte ori să vă zic? Eu am trăit tot ce v-am spus. Nu știu cum, dar ăsta-i adevărul.

— Nu se poate, băiatul meu, dragul meu, îngână mama, albă la față. Nu se poate!

— Ce-i cu dolarul ăla înfipt în grindă? De asta nu știu, n-am auzit, bâiguie și doctorul.

Băiatul e cuprins de o și mai mare agitație. Are o frenezie în mișcări care-l face de nerecunoscut. O trage pe maică-sa de pe bancă.

— Haideți!

— Unde?

— Haideți cu mine!

Doctorul îi urmează ca în vis. Întregul lui sistem de valori se duce de râpă.

Fără să se sinchisească de inscripțiile care interzic intrarea în cârciuma „Doi cai” și atingerea obiectelor, băiatul pătrunde în decorul care evocă un alt secol. Doamna Madison și medicul pășesc ca și cum îi paște o primejdie iminentă pe care ar dori totuși s-o trăiască, pentru a scăpa de ea.

Băiatul scoate din buzunar un briceag și, surescitat cum e, izbutește cu greutate să-l deschidă.

— Uite! Aici!

Tommy se urcă pe un scaun. Începe să scobească într-o grindă, în dreptul unei adâncituri abia vizibile, ascunsă sub straturi de vopsea.

— Încă puțin!

E implorarea cuiva care cere să i se acorde ultima șansă.

— Răbdare!

Briceagul se rotește în lemn cu un zgomot care le provoacă fiori de gheață pe șira spinării. Băiatului însă

nu-i pasă. Aude în urechi altceva: o muzică triumfătoare, scrisă parcă numai pentru el, intonată o singură dată numai pentru el, ca un dar de mare preț.

Și, în curând, în mâna lui apare un dolar găurit, din alt secol.

O zi minunată pentru înot, afaceri și amor

Sunt de o săptămână la țărmul oceanului. Hei, nu plesniți de invidie: nu-i vorba de concediu. Am prins un fir grozav și mi-ar pica tare bine să fie cel așteptat. De dimineață până când soarele cade ca un bolovan în băltoacă pândesc de pe faleză ce mișcări de trupe și de trupuri se fac. Stau la masa unui mic restaurant, sub o umbreluță multicoloră, port niște pantaloni scurți și un tricou cu mâneci scurte, iar în picioare am niște șlapi. E o vreme pe care ar cânta-o orice poet fără frică de insolație. Tare mi-aș dori să mă bălăcesc și eu, mai zglobiu ca un pește scăpat dintr-o undiță sau să mă perpelesc ca un pui la rotisor. E doar un vis fără speranță de-mplinire. Ce naiba le-a dat măicuța lor să sugă indivizilor care zac pe cearșafuri fără nicio grijă? Au avut mare baftă când, dintre toate meseriile din lume, n-au ales-o pe cea de polițist. Au întrebat probabil: vacanța se dă? Așa și-așa. Atunci, mai bine lipsă. Să se facă sticleți ăia care sembolnăvesc de nervi dacă n-o țin tot într-o muncă.

Mi-am luat înfățișarea unui chefliu scăpat de-o japiță de nevestă care-i dă whisky cu lingurița și numai atunci când e răcit. Prin dreptul meu defilează recipiente cu votcă și vin, halbe cu bere. Toți se miră de rezistența mea ieșită din comun la băutură. E foarte simplu: pe neobservate, golesc paharele în iarba crescută din belșug chiar lângă scaunul meu. Din când în când însă mai scap câte unul și pe gât. La urma urmei, se decontează!

Am devenit un obișnuit al localului, am masa mea rezervată, patronul mă salută cu amicitie și înțelegere deplină de fiecare dată când mă vede, are grijă să fiu servit impecabil – nici nu mai e nevoie de atenția sa, dau niște bacșișuri regești! Uneori, când îl lasă treburile, își apropie un scaun de-al meu și mai trage și el la măsă și chiar plătește câte-un rând.

Pontul meu se referă la droguri. Dacă dau lovitura or să cadă granguri mari dintr-o rețea importantă de traficanți. N-am nicio emoție, n-o să fiu pentru asta avansat. Poate o să-mi mulțumească vreun fonf. Alții or

să culeagă laurii. Alții or să apară în ziare și vor da interviuri și vor povesti la televizor ce greu le-a fost și ce dibaci s-au dovedit. Mă doare-n cot! Eu îmi fac meseria din propria mea plăcere. Însă dacă dau greș, e vai și-amar de mine. Toate se vor sparge în capul meu. Mi se va pune în cârcă nereușita întregii operațiuni. Că n-am făcut, că n-am dres... Tot tacâmul. De-aia sunt cu ochii în patru. Nu-mi scapă nimic din ce văd, din ce-aud. Sunt un vulpoi cu experiență. Chiar așa mi se și spune: Vulpoi'.

Din când în când îmi pun binoclul la ochi și cercetez pe îndelete trupurile tolănite cu nonșalanță pe nisipul încins. Damele parcă au înnebunit: niciuna n-a venit anul ăsta cu sutien. E o desfătare să le privești. Sunt imagini pe alese: fătuci la vârsta majoratului, cu sâni delicați care încap în cupe de înghețate; doamne la treizeci de ani cu forme de relief îndelung muncite în nopțile care aprind simțurile. Iar mai încolo se înalță cupolele gigantice ale planturoaselor de patruzeci de ani. Și masculii de lângă ele zac fără să acționeze, ca și cum i-ar fi lovit soarele în teastă. Dumnezeu să-i înțeleagă! Eu unul, nu!

Ca să-mi mai alung plictisul, urmăresc și bărcile de lângă țărm sau vapoarele din larg. E o forfotă multicoloră de pânze și siluete zvelte care îmi place: spectacolul fastuos al celui mai dichisit anotimp în Barintown. Pe care eu numai îl admir, fără să mă bucur de el, fără să mă-nfrupt din dulceața vieții. Cum zicea grecul ăla cu minte creată? Nu te poți oglindi de două ori în același fluviu? Înțelepte vorbe, dar le-am aflat prea târziu.

Oftez, îmi spun să am răbdare până la pensie, când o să fac ce vreau, fumez țigară de la țigară și studiez efectul în timp al băuturilor alcoolice asupra bălărilor. Să nu mi se mai spună mie Vulpoi' dacă le face vreun rău! Cresc de ți-e mai mare dragul!

De câteva zile mi-au intrat în raza de interes trei persoane – un bărbat, o femeie și un copil – căroră, în mod normal, nu le-aș fi acordat mai multă atenție decât celorlalți. Dar bărbatul – aproape de cincizeci de ani, știu asta din ziare și reviste – este un om de afaceri destul de cunoscut și cu o viață de belea. I-am zărit mutra de câteva ori și pe la televizor. Ei, da, mai adorm și eu câteodată în fața micului ecran pentru proști mari. Nu modul cum câștigă biștarii l-a scos din anonim pe individ. Sammy Brown a fost și încă a mai rămas un fustangiu care a lăsat multe femei visătoare, a zdrobit multe inimi. Chiar și la

vârsta asta are un cap de zeu. Iar pe trup i se arcuiesc mușchi puternici. Cine-și permite să aibă o sală de gimnastică ar fi și tont să arate altfel. De câteva ori a fost implicat în niște scandaluri care-au apărut pe prima pagină. A luat-o de câteva ori pe coajă urât de tot, în niște încăierări din pricina unor neveste care își pierdeau prea iute capul și-și uitau bărbații pentru a petrece cu el o noapte. S-a descurcat însă de fiecare dată. N-a luat încă papara pe care ar fi meritat-o.

Femeia care-l însoțește acum – de vreo 35 de ani – e probabil o cunoștință întâmplătoare, agățată în hotel sau pe faleză, cu șarmul pe care Sammy și-l păstrează în continuare. Fiindcă marea lui bucurie a fost – și, se pare, a rămas – să sufle neveste de sub nasul bărbaților blazați și neatenți. Are o filosofie întreagă pe care și-a expus-o în nu știu ce fițuică. „O femeie măritată” – zicea el unei reporterițe care probabil mânuia reportofonul goală pușcă în fața lui – „mai ales dacă are și un copil, te poate face să-ți pierzi mințile când te afli în brațele ei, fiindcă și ea, la rândul ei, și le pierde. Altfel n-ar face ceea ce face. Gustul fructului oprit, voluptatea păcatului – asta e fericirea femeii de la începutul lumii și până acum.” Filosofia unui porc.

Cei trei vin pe la nouă și stau până la prânz, iar după-amiaza se întorc pe la patru. Bărbatului îi place să înoate mult, ca să-și mențină probabil vigoarea fizică, să fie mereu în cea mai bună formă în bătlăliile sale nocturne. Puștiul construiește castele de nisip, le dărmă și ridică altele. Femeia se bronzază cu eficiență, după o anumită metodă, se unge cu creme, intră din când în când și în apă. Încă trei inși pe care nu-i așteaptă niciun șef colțos ca să-i dea raportul. E drept, pe ea aș pune-o să dea un raport complet. Dar la urma urmei, de ce? De ce naiba să mă bag unde nu-mi fierbe oala? Fiecare își trăiește viața cum vrea. Îmi pare rău doar de pici. Oricât ar fi de mic, tot simte minciuna. Asta nu-mi mai place.

Astăzi n-au venit însă de dimineață. „Or fi plecat acasă?”, mi-am spus și mi-am continuat pânda. Am ciulit puțin urechea și la horoscopul zilei dat la radio. Per total, o zi minunată pentru înot, afaceri și amor era la zodia mea. Să te strici de răs și mai multe nu. Înot în transpirație, singura afacere e plata cash a unor consumații și fac amor prin binoclu. Mai zicea grecul ăla

cu creierul pus pe moațe: lucrurile o iau la vale. Dacă nu le-apuci, le pierzi. Din partea mea, ducă-se!

Totuși, după-amiază, la ora obișnuită, cei trei și-au făcut apariția. Au fixat cu pietre cearșafurile pe nisip și au rămas în costume de baie. Ca toate celelalte cucoane, femeia e numai în slip. La anul poate moda o fi invers, mi-am zis în sinea mea visător. De la damele astea te poți aștepta la orice. N-au trecut însă zece minute și infidela s-a îmbrăcat și a plecat. Păcat! Avea una dintre cele mai frumoase înaintări din câte erau în expoziție. „O fi uitat ceva”, mi-am zis. Am urmărit-o cum se îndepărtează pășind cu fereală pe nisipul încins: grațioasă, ispititoare, inaccesibilă.

Pe plajă nu mai rămăsese multă lume. Bărbatul și puștiul au alergat puțin, și-au rotit brațele, și-au îndoit genunchii, s-au aplecat în față, s-au aplecat în spate. Oricare din figurile astea m-ar fi vârat în spital, atât de anchilozat sunt. După ce s-au încălzit, s-au aruncat în apă. S-au jucat cu o minge, s-au stropit unul pe altul, au încercat să vadă care stă mai mult sub valuri. Jocuri de vacanță. Copilul a ieșit și s-a înfășurat într-un prosop. Începuse să adie vântul. Soarele încă mai dogorea. Mi-am pus binoclul la ochi – nu înainte de a mai goli un pahar sub scaun – și-am început să-l urmăresc pe bărbatul care se avântase în larg. Îmi plăcea cum înota. Tacticos, ca omul pornit la un drum lung, fără să încerce în vreun fel să facă spectacol din ceea ce era propria lui plăcere. Era o vietate care se simțea perfect în mediul în care se găsea. O vietate care știa cum să trăiască și se folosea de alții pentru bucuriile lui.

Băiatul se uită după el o vreme, își puse prosopul pe cearșaf și luă o carte din care începu să citească fără prea mult interes. Mai mult o răsfoia și se oprea din când în când la câte un pasaj. Eu am purtat o discuție scurtă cu patronul localului, interesat de unele transferuri din baschet. Am ajuns amândoi la concluzii pesimiste în legătură cu acest sport în care se pune tot mai mult accent pe forță și nu pe imaginație, ca în vremurile bune. Am mai deplâns și decăderea moravurilor – e și firesc, amândoi avem peste cincizeci de ani și strugurii sunt acri pentru cine n-ajunge la ei.

După ce-a plecat mulțumit de existența unui ins care-i împărtășește opiniile, mi-am pus din nou binoclul la ochi, am inspectat plaja cu atenție – cei pe care îi

urmăream aveau să-mi cadă până la urmă în plasă – și l-am căutat și pe marele cuceritor printre valurile înspumate. L-am descoperit cu greu, la vreo cinci sute de metri de țărm, dincolo de cea mai îndepărtată barcă. Niciodată nu se avântase în larg așa de departe și părea să nu-i pese de distanța la care se afla. Înota cu aceleași mișcări calme.

Deodată, a țâșnit ca un pește uriaș și a recăzut imediat în apă. Oricât m-am străduit, nu l-am mai văzut. Vântul devenise rece, se întetise și adusese nori prevestitori de furtună. Pacea care fusese până atunci în natură se făcuse țandări.

Pe plajă, puștiul își încetase joaca și se uita neliniștit la întinderea de ape. Nu peste mult timp sosi și femeia. Amândoi, cu palma dusă la ochi, căutară în zare. Nu se vedeau acum decât vapoare urâte, burdușite de măruri. Băiatul și mama lui aruncară o privire jur-împrejur. Nu mai era nimeni în preajmă. Doar pescărușii înfulecau lacomi resturi de mâncare. Cei doi mai cercetară o dată oceanul. Valurile erau tot mai mari. În depărtare bubuiau tunete. Un fulger despică văzduhul curios, ca o lamă perfect dreaptă. Chipul femeii și cel al băiatului exprimau spaima. Dacă aș fi putut să-mi părăsesc postul de observație, m-aș fi dus la ei și le-aș fi spus să plece. În curând avea să înceapă ploaia. Așteptarea lor era zadarnică. Atunci când trupul bărbatului țâșnise din apă, văzusem limpede cum două brațe s-au repezit să-l înșface și să-l tragă înapoi. Două brațe ale cuiva îmbrăcat în costum de scafandru autonom care aveau să-l poarte pentru totdeauna în adâncuri.

Dar Vulpoiul se afla pe faleză pentru cu totul și cu totul alte treburi.

Mâncare de șoareci

Bătrânul bancher trăgea să moară. Stătea răstignit în pat, de mai multe zile, într-una dintre vilele sale de la țărmul oceanului. Mai înainte zăcuse săptămâni în șir prin spitale, unde medicii dăduseră neputincioși din umeri: nu mai era nimic de făcut, boala era necruțătoare și sfârșitul aproape. Mult prea aproape. Încercaseră radiații, perfuzii, înlocuiri de organe. Egal cu zero. Banii adunați până acum de marele magnat se dovediseră pentru întâia oară inutili. Nu puteau să cumpere măcar o zi de viață. Dacă-i arunca în closet și trăgea apa după ei era același rezultat.

Se resemnase și ceruse să fie dus în cea mai iubită dintre locuințele sale unde cunoscuse multe ceasuri de desfătare. Acolo le avusese – cu o discreție deplină – pe cele mai vestite femei din lume, acolo benchetuisă și-și croise cele mai îndrăznețe planuri care până la urmă se realizaseră. N-avea copii, nu fusese niciodată căsătorit, își trăise numai cu frenezie viața și nimic nu i se refuzase: fusese frumos la tinerețe, bogat la maturitate și înțelept la bătrânețe. Lăsa în urmă o avere uriașă, un nume cunoscut de întreaga planetă, imaginea unui om care nu fusese îngenuncheat niciodată și care acum își sfida până și moartea, primind-o cu dispreț, fără teamă, de parcă n-ar fi fost vorba de propria sa dispariție, ci de un adversar din lumea finanțelor, periculos, e drept, dar nu de neînfrânt. Ziarele, revistele, televiziunea îi consacrau spații largi, îl prezentau ca pe un model uman demn de urmat, o pildă pentru umanitate, un imbold la reușită. Iar el se afla acum pe patul de moarte.

Așezat între perne, cu fața spre geamul deschis prin care intrau mirosurile amețitoare ale oceanului, asculta vuietul valurilor, țipetele păsărilor în căutare de hrană și-și aducea aminte crâmpoșele din ce trăise și, din când în când, un zâmbet îi mai îndulcea asprimea chipului. Atunci, respirația înceta să-i mai fie atât de șuierătoare. Îi reveneau în memorie părinții care trăiseră într-o sărăcie cruntă și muriseră tineri, lăsându-l în grija unei mătuși hapsâne, de la care până la urmă fugise luându-și lumea în cap, cu dorința de a nu rămâne un nimeni, ca ai săi,

visând la clipa în care îi va zdrobi pe ceilalți și va cunoaște gloria. Trecea pe străzile celui mai mare oraș al lumii, se uita la vitrinele care îți scoteau ochii cu obiecte luxoase și costisitoare, privea șirul de limuzine în care tronau bogătași lipsiți de griji și-și făgăduia că va reuși să domine întâmplările și oamenii și va ajunge în vârful piramidei, oricât ar însemna încercarea.

Nu se dăduse în lături de la nimic. Măturase străzi, spălase vase în restaurante, ștersese, pentru câțiva bănuți, parbrizele mașinilor din intersecții. Nu refuzase nicio muncă: nimic nu era înjositor pentru el dacă aducea un câștig. Strânsese bani ca să-și termine școala. Se vârase sub pielea unui patron și acesta îl ajutase să urmeze cursurile la facultate, unde-i speriasse pe toți prin puterea de muncă. Ziua mergea la cursuri și învăța pe rupe, noaptea lucra câteva ore într-un bar. La 30 de ani ajunsese asociatul unui băiat de bani gata pe care-l păcălise și care îl făcea părtaș la treburile băncii moștenite de la părinți. În scurt timp preluase întreaga afacere. Își înlăturase fără nicio remușcare binefăcătorul naiv. Și acum îi venea să râdă când își aducea aminte de figura bietului Paul, de modul caraghios în care i se mișcau ochii în cap și de tremurul mâinilor când, cu glas pierdut, îl întrebase cum de banca nu-i mai aparține. N-avusese nicio milă și-l dăduse pe ușă afară, sfătuindu-l ca altădată să nu mai aibă încredere în primul venit și să nu se mai apuce de treburi la care nu se pricepe. O vreme nu mai auzise de el. Apoi, din întâmplare, descoperise la rubrica de fapt divers dintr-un ziar știrea, scrisă cu litere de-o șchioapă, despre sinuciderea lui.

Așa începuse să-și construiască imperiul. An de an cifra afacerilor crescuse fabulos. Acaparase o rețea uriașă de bănci, cu o tenacitate și o pricepere ieșite din comun. Era un bărbat atrăgător, avea farmec și inspira o asemenea încredere, încât nimeni nu-i rezista, deși pe urmă își mușca mâinile de ciudă și de neputință fiindcă fusese înșelat, și culmea, mai fusese și avertizat cu cine are de-a face. Lon Magden devenise la un moment dat un nume care flutura pe buzele tuturor. Cine îl zărea, povestea zile în șir cunoscuților. Cui îi strângea mâna i se părea c-a devenit un favorit al soartei. Iar cine apuca să-i vorbească începea să aibă despre el însuși o imagine mai luminoasă decât înainte.

Cu timpul însă era văzut tot mai rar. Refuza cu îndârjire orice invitație la vreo recepție, oricât de multe personaje importante ar fi luat parte. Până și femeile le comanda ca pe o mâncare favorită. Le alegea dintre celebritățile zilei și rareori vreuna rezista ispitei de a-l cunoaște pe marele bancher și de a petrece o noapte cu el, mai ales că, la sfârșit, se arăta generos și completa cecuri cu sume exorbitante.

Avea mii de angajați, răspândiți în toate colțurile lumii, dar numai naivii își închipuiau că nu exercită un control riguros al tuturor afacerilor. N-avea încredere în nimeni. Așa cum el însuși înșelase în repetate rânduri, știa că ar putea la rândul lui să fie tras pe sfoară și veghea cu strășnicie. Cine încerca vreo mișcare împotriva lui se putea socoti un om terminat.

Și totuși, era o ființă în care avea încredere deplină. Pe la 50 de ani angajase o menajeră de vârsta lui, cu fața zbârcită, cu o voce stinsă și ochii înfundați în orbite, de parcă ar fi trăit o mare durere și ar fi plâns ani la rând. Nu i se auzeau pașii atunci când trecea, vocea îi era domoală și rareori o puteai smulge din muțenie. Magden o privise fascinat de când o zărise prima oară și, în scurt timp, îi devenise de neînlocuit. Reprezenta tot ceea ce el dorise să nu fie: era săracă, necunoscută, timidă. De aceea, simțea nevoia să-i fie tot timpul în preajmă, ca o amintire a infernului din care scăpase. Îl însoțea pretutindeni unde se ducea, umilă și nebăgată în seamă, cerându-și parcă în permanență iertare că există. Era singurul punct slab al lui Lon Magden: această ființă îl înduioșa până la lacrimi.

Un acces de tuse îl sili să se miște între perne. Imediat menajera apăru pe ușă și se apropie cu grăbire de pat. Lon dori un pahar cu apă. Nu reuși să articuleze niciun sunet. Încercă să se facă înțeles prin semne. Nu izbuti nici măcar să-și ridice vreo mână. Paralizase din cap până-n picioare! Închise ochii. La așa ceva nu se așteptase! Soarta îi jucase un rengaș cumplit! Deschise ochii și încercă din nou să-și miște trupul. Zadarnic. Iar deasupra lui zări chipul menajerei. Dar ce transformare curioasă! Nimic nu mai aducea aminte de imaginea unei ființe blânde și neajutorate. Trăsăturile îi erau schimonosite de ură. Privirile îi erau bestiale. Era vreo halucinație provocată de boală? Încercă să se concentreze pentru a pricepe mai bine ce se întâmplă. Și totuși,

aceeași figură de neuitat îl ațintea cu o căutătură inimaginabilă până acum.

Pentru prima oară în viață, lui Lon i se făcu frică. Iar când menajera începu să vorbească, o spaimă animalică puse stăpânire pe el și-l transformă într-o vietate hăituită de un vânător necruțător. Multe dintre cuvintele pe care le auzea i se păreau fără sens sau fără nicio legătură cu lucruri sau cu oameni pe care-i cunoscuse odinioară. Ce bolborosea bătrâna aceea? Despre un iubit pe care l-a avut? Dar ce legătură avea Lon Magden cu iubitul ei? A, e vorba de fostul său asociat, Paul. Dar acela e mort de mulți ani. Ce rost avea să se mai vorbească despre un dispărut! Și ce dacă ea îl iubise din copilărie? Și ce dacă se sinucisese când rămăsese fără nici un ban și nu mai avea din ce să trăiască? Trebuia să caște mai bine ochii când pornise afaceri cu el, Lon Magden! Doamne, cum îl mai păcălise! Cât de credul fusese! Și cum de putuse proasta asta să-l iubească! Dar ce căuta acum aici? Dacă totul e numai o rătăcire a minții provocată de boală? Dacă mâine o să râdă de toată această vedenie ca de un coșmar? Și ce tot îndruga toanta? Suferise mult după moartea lui Paul? Haida-de! Ce-l interesează pe el? Și cum adică îl căutase ca să se răzbune? Cine poate să se răzbune pe Lon Magden? Nici nenorocita asta de moarte care-i dă târcoale nu-l va birui ușor. Niciunui om nu-i va fi dat să-l pună la pământ. Cu atât mai puțin baba asta pe care o ținuse de milă de douăzeci de ani. Și cum aiurează! Acum îi vorbește de mâncărurile pe care i le servise dimineața, la prânz și seara. Ei, da, recunoaște, știe să gătească. Are fantezie și gust. Dar ce legătură are toată istoria cu bucătăria? Dacă l-a iubit pe Paul, n-are decât, dacă îl regretă și acum, e chiar înduioșător, dar pe el ar face bine să-l lase să se odihnească în pace. Și de ce-i tot pomenește de conservele cu carne pentru pisici? Cum adică...

În mintea bătrânului bancher se petreceau procese cumplite, se iveau amintiri din urmă cu mulți ani și altele petrecute ieri. Vorbele bătrânei se amestecau între ele; erau câteodată de o limpezime de cleștar, alteori lipsite de înțeles. Dar, la un moment dat, se lămurii ce rost avea acest monolog al menajerei la care, chiar dacă nu ținuse, fiind incapabil să țină la cineva, îi devenise necesară și drept recompensă își lăsase chiar întreaga avere ei, tot ca o batjocură la adresa celorlalți. Îi comunica un lucru

deosebit de important și Lon Magden încerca să-i deslușească sensul. Făcu din nou un efort de voință, ca să priceapă mai bine. Și de-abia atunci înțelese: tot ce i se păruse o înșiruire haotică de cuvinte se ordona și îi dezvăluia un adevăr cutremurător, care îi întoarse stomacul pe dos: de mai bine de douăzeci de ani, femeia asta, pe care acceptase s-o lase să se aciuiască lângă el, îi preparase mâncăruri din conservele de mâncare pentru pisici. Conserve care aveau în ele și bucăți de șoareci trecuți prin mașina de tocat. Condimentați, dați cu arome îmbietoare, încât să nu mai știi din ce sunt preparate, îi devorase dimineața, la prânz și seara. Desigur, adăugase și antibiotice, ca să nu se îmbolnăvească. Dar dacă totul era o fantasmagorie? Dacă i se înșirau verzi și uscate ca să-i amărască și mai mult sfârșitul? Baba asta, care nu reușise să-și uite iubitul din tinerețe și jurase să-l răzbune, chiar îl hrănise ca pe un motan?

De altfel, aceasta fu și ultima imagine de pe retina lui Lon Magden: un motan uriaș alergând în salturi după un șoarece durduliu.

Gheața care ucide

Într-o zi, doamna Stratimat îi spuse soțului său:

— De ce nu scrii o povestire despre o crimă perfectă?

Max Stratimat își măsură din cap până-n picioare soția. N-avea niciun chef să scrie o povestire polițistă. Mai ales nu-l încânta ideea să imagineze o crimă perfectă. Și, mai presus de toate, nu-l mai amuza deloc scrisul. Numărul romanelor pe care le publicase trecuse de 30. Traducerile în alte limbi umpleau un raft întreg. Îi era lene, îi plăcea mai mult să citească și să-i recitească pe clasici și regreta amarnic fiindcă nu scrisese doar două-trei romane serioase, care să-l păstreze pentru totdeauna în literatură. Fiindcă domnul Stratimat n-avea deloc o părere bună despre el însuși. Tot ce făcuse socotea o pierdere de vreme care avusese un singur efect bun: îi adusese o grămadă de bani și o glorie de invidiat la un public format din coafeze, gospodine dornice de senzații tari și puștani care împrumutau din cărțile lui expresii pentru a le folosi pe maidane. Era obosit și sătul și de el însuși și de cei din jur. În special de nevasta lui, care avea cu douăzeci de ani mai puțin. O luase, după cum mărturisea câteodată la un pahar amicilor săi, într-o clipă de rătăcire pe care avea s-o regrete toată viața. Chiar și acum, la aproape cincizeci de ani, îl înșela fără să țină prea mult cont de conveniențe. Între ei fusese numai un foc de paie care durase mai puțin de o lună.

Oare ce-or fi găsind bărbații la ea? se întrebă domnul Stratimat continuând să se uite la nevastă-sa. E grasă, are obrazul buhăit și un glas înfundat. N-a mai păstrat nimic din nुरii de altădată. Iar când se fandosește ca să obțină ceva e și mai penibilă. E oribilă.

— Hai, scumpi, scrie o povestire pentru mine!

În sufletul domnului Stratimat începu să se dea o luptă grea. Îi venea pur și simplu s-o plesnească. Iar apoi, să-și ia câmpii unde o vedea cu ochii, așa cum mai dorise de câteva ori. De fiecare dată însă se răzgândise și rămăsese mai departe să poarte un jug pe care singur și-l pusese în acea clipă de rătăcire. N-avea pic de voință și îi

era lehamite s-o ia de la început, deși multe dintre admiratoarele lui mai în vârstă l-ar fi dorit de bărbat chiar și acum, când se apropia de 70 de ani.

— Da, dragă, se auzi rostind ca prin vis, m-apuc imediat de lucru.

Se duse în bibliotecă și scoase de după un teanc de cărți o sticlă de whisky care făcea parte din rezerva sa strategică, neștiută de nimeni. Fiindcă la el în casă n-avea voie să bea decât când erau musafiri și chiar și atunci numai sub strictă supraveghere. Își turnă într-un pahar licoarea gălbuie și sorbi cu voluptate o înghițitură.

Se așeză la birou în fața mașinii de scris. Puse o coală de hârtie în mașină, îi potrivi marginile și se uită fix la ea. N-avea nicio idee.

Închipuise până atunci sute de crime ai căror făptași erau prinși datorită dibăciei unor polițiști sau detectivi particulari. Asta îl și pasiona atunci când scria: întregul eșafodaj care ducea în final la prinderea criminalilor. Critica, de altfel, remarcase zelul pe care îl depuneau anchetatorii pentru a-i descoperi, a-i vârf după gratii.

Se uită jur-împrejur. Era înconjurat numai de cărți. Miile de volume erau rânduie pe rafturile fixate în pereți după criterii numai de el știute. Dacă îi cerea cineva o carte, o găsea cu ochii închiși. Cărțile clasicilor îmbrăcate în piele și cu înscrisuri aurii, câțiva contemporani de marcă și, într-un colț, mai departe de ochii tuturor, cărțile polițiste, printre care se aflau și cele scrise de el. Nu le recitea niciodată. Nici nu suporta să le vadă. Le socotea rușinea vieții lui.

Mai sorbi o înghițitură de whisky. Băutura era prea caldă. Pentru a fi desăvârșită i-ar mai fi trebuit niște cuburi de gheață. Se uită gânditor la pahar. Și atunci își aduse aminte de o experiență care îl fascinase la fizică. Era cunoscută sub numele de „efectul Tyndall”.

Dacă se lua un bloc de gheață și peste el se petrecea o sârmă de care se lega o greutate, sârma traversa într-un timp oarecare blocul. Acesta însă nu se rupea în două, cum s-ar fi crezut. În urma sârmei gheața se forma la loc. Iar la sfârșit blocul era intact.

„Asta ar fi o idee”, își zise domnul Stratimat. „Ia să vedem ce putem face cu ea.”

Începu să bată la mașină, mai întâi rar, apoi, pe măsură ce povestirea căpăta contur, cuvintele i se înșiruiau cu o mare repeziciune, de parcă ar fi așteptat de

multă vreme ordinul său ca să se orânduiască astfel. Imagină un cuplu, domnul și doamna Smith. Se amuză și le împrumută înfățișarea și gesturile lui și ale soției sale. Împinse gluma și mai departe, înfierbântat de narațiune care se desfășura ca în vremurile lui bune, când scria zilnic câte 50 de pagini dintr-o suflare; domnul Smith și doamna Smith căpătară identitatea deplină a domnului Stratimat și a doamnei Stratimat. Ca și doamna Stratimat, doamna Smith era mult mai tânără ca soțul ei și la fel de infidelă. Cât despre domnul Stratimat, întocmai ca domnul Smith, se socotea un scriitor care degeaba făcuse umbră pământului aproape șaptezeci de ani. Îl creionă ca pe un șoarece de bibliotecă plictisit de viața conjugală și scârbit de cea socială, având un singur hobby: să meștească în ultimele ceasuri de răgaz la un banc de lemn instalat într-o magazie încăpătoare care adăpostea, printre altele, câteva butoaie de mare capacitate puse unele peste altele. Domnul Stratimat nu trebui să facă niciun efort de imaginație; își descrie propriul atelier și, înșirând cuvintele unele după altele, îi năvăli în nări mirosul plăcut de talaș care cădea de la rindea și i se încurca sub tălpi.

După ce prezentă cadrul acțiunii și personajele principale, domnul Stratimat trebui să se gândească la mobilul crimei. După mai multe clipe de gândire, timp în care mai sorbi din licoarea binecuvântată, alese varianta cea mai potrivită. Doamna Smith vrea să scape de soțul ei pentru a pune mâna pe toți banii, pe care să-i cheltuiască împreună cu un bărbat mai tânăr, mai viguros. Pentru asta, trebuia să imagineze o astfel de crimă încât nicio bănuială să nu planeze asupra ei. După o îndelungată chibzuință, cumpără un bloc de gheață, pe care îl puse pe două grinzi din magazie. Vremea era destul de rece, astfel încât n-avea să se topească decât într-un timp îndelungat. Peste bloc petrecu o sârmă de care atârna o greutate. Sârma străbătea blocul în două ore. Puse o greutate mai mare și reluă experiența cu un alt bloc de aceleași dimensiuni.

De data asta, sârma trecea dintr-o parte în alta într-o oră și jumătate. Satisfăcută de rezultat, inventă o urgență călătorie la o mătușă, unde avea să stea mai multe zile. Avu grijă să plece cu puțin înainte de ora la care soțul ei obișnuia să robotească în magazie. Puse blocul de gheață, cumpărat din ajun și ținut la rece, pe cele două grinzi.

Atârnă greutatea de sârma care începu să se înfigă încet în gheață. Când sârma avea să-și termine cursa, greutatea avea să cadă smulgând o pană care ținea butoaiile lângă perete. Își sărută cât se poate de tandru soțul, urcă în mașină și porni la drum.

Domnul Smith își frecă mâinile de bucurie fiindcă rămăsese singur. Trase o dușcă de whisky din rezerva sa strategică și se duse în magazie, unde se apucă de îndată de lucru. Voia să facă vreo câteva rafturi la bibliotecă; în ultima vreme i se adunaseră câteva teancuri de noutăți pe care nu mai avea unde le pune și zăceau lângă pereți. Munci atât de absorbit, încât nici nu auzi căderea greutateii și numai vuietul butoaielor care se rostogoleau asupra sa îl făcu să-și ridice privirea. Prea târziu. Fu strivit ca o muscă.

Zgomotul fu auzit de femeia venită în ziua aceea la curățenie. Ea se repezi să vadă ce se întâmplă. Intrând în magazie, nu zări la început decât butoaiile claie peste grămadă. Apoi, îl văzu pe domnul Smith într-o baltă de sânge. Leșină. Când își veni în fire, încercă să scoată trupul de sub butoaiile grele. Nu izbuti. Se duse în casă și sună poliția.

Ancheta s-a desfășurat la repezeală și atribui moartea domnului Smith unui accident nefericit. Nimeni nu luă în seamă blocul de gheață suspendat de cele două grinzi, care se topea încet. Numai un bun elev la fizică ar fi putut descoperi sub aparența unui accident banal o crimă. Locotenentul care condusese ancheta fusese însă de o mediocritate desăvârșită la obiectul respectiv.

Doamna Smith își îngropă bărbatul cu toată cinstea cuvenită unui mare autor de romane polițiste. Îl plânse cu discreție și lumea îi aprecie atitudinea rezervată. Cu aceeași discreție intră și în posesia moștenirii care îi revenea, vânzând proprietatea unde locuiseră în ultimii ani și se pierdu în lumea largă. Chiar dacă prin absurd cineva ar mai fi deschis dosarul Smith și ar fi avut vreun sâmbure de îndoială, n-ar mai fi avut cu cine sta de vorbă.

După ce scrisese ultimul cuvânt, domnul Stratimat se întinse satisfăcut și se ridică de pe scaun. Își termină de băut paharul și ascunse sticla la locul ei. Își strigă nevasta și îi înmână încă în transă colile. Ea le înșfăcă și se apucă să le citească, fără să ia în seamă greșelile de dactilografare. La sfârșit, nu se mai putu stăpâni; îi sări de gât și îl sărută.

— Ești formidabil, dragul meu! Formidabil.

Cina fu o sărbătoare. Mâncară friptură și băură vin roșu. Noaptea, contrar obiceiului, intrară în același dormitor.

A doua zi doamna Stratimat cumpără un bloc de gheață.

Moartea ca un mecanism de ceas

Bonny Liston se obișnuise cu un program riguros de la o vârstă fragedă. Se trezea la 6:30, se spăla, se îmbrăca și-și lua micul dejun: un pahar cu oranjadă, tartine cu unt și cu miere, ceai, o prăjiturică. Își lua rămas-bun de la ai săi și pleca la școală. Ieșea în recreație fără să țină cont dacă profesorul își terminase lecția; se așeza la pupitrul său chiar dacă bezmeticul de elev de serviciu uitase să apese butonul soneriei.

După cursuri, nu căsca gura, ca alți colegi, la vitrinele magazinelor și nici nu bătea mingea pe străzi. Nu întârzia cu vreo fată, nu mai trăgea de timp ca să pufăie vreo țigară. Se întorcea acasă, își făcea lecțiile pentru a doua zi, citea câte o carte, se ducea la un teren de tenis, la antrenament, după care venea grabnic înapoi, se cufunda din nou în lectură sau se uita prin manuale și aprofunda vreun pasaj mai greu al unei lecții. Stingea lumina la oră fixă și adormea imediat.

Nu visa niciodată, sau, mai bine zis, deoarece nu există om care să nu viseze, nu-și mai amintea niciun vis a doua zi dimineața, când se trezea proaspăt, perfect odihnit, dornic să treacă la acțiune potrivit programului pe care și-l stabilise. Funcționa precis ca un mecanism bine reglat. Locuitorii din Barintown își potriveau ceasul după trecerea lui prin diferite puncte ale orașului. La 7:30 ieșea pe ușa casei; la 7:55 intra în curtea școlii. La ora 14 părinții îl așteptau cu masa. La ora 17 se ducea la antrenament. La ora 19:30 era din nou acasă. La 22:30 stingea lumina.

Nu-și propusese nicio clipă o asemenea rigoare în modul de existență. Era în largul lui în tot ce făcea. Fără niciun efort. Părinții se speriaseră la început și încercaseră să-i introducă în viață neprevăzutul; mici trucuri care să-i dea schemele peste cap. Tentativa lor fusese sortită eșecului și supusă unui dispreț nimicitor. Orice perturbare a programului îi provoca lui Bonny suferințe atroce. Imediat abaterea de la el nu se mai repeta. Până la urmă, și familia, și prietenii îi acceptaseră felul de-a fi și nu mai

mira pe nimeni scrupulozitatea cu care se conforma unui mod de viață extrem de bine împărțit pe zile, pe ore, pe minute.

Doar plecarea din orașul natal la facultate l-a scos puțin și pentru scurtă vreme din fâgașul pe care și-l croise până la 19 ani. Era acum un băiat înalt, plăcut la înfățișare, care uimea însă pe necunoscuți prin comportamentul său de robot. Și în noul său mediu de viață reușise rapid să-și impună o existență perfect organizată până în cele mai mici amănunte. N-avea nimic din exuberanța celorlalți studenți, unii dintre ei excepționali la învățătură, dar care simțeau totuși nevoia unor petreceri și, din când în când, a câte unei escapade cu o fată. Dacă își permitea câte o distracție, ea se desfășura numai într-un interval de timp dinainte stabilit. Nimic nu l-ar fi clintit, de pildă, pe Bonny din hotărârea de a se ridica de la o masă unde tocmai se mai comandase un rând de bere, dacă el își propusese să plece. De altfel, astfel de întâmplări erau rare și socotite evenimente printre colegii lui.

Pe un om care își drămuia în așa hal timpul l-ai fi bănuț înconjurat de orologii sofisticate, de pendule vechi și precise, purtând la încheietura mâinii stângi un ceas de o precizie rară sau într-un buzunar de la pantaloni un ornic de pe vremea bunicilor. Nimic din toate astea n-avea Bonny. I se dăruise de mic un ceas neobișnuit care, e-adevărat, funcționa ireproșabil, dar la care se uita rareori. Adevăratul ceas după care se ghida, așa cum spuneau mai în glumă, mai în serios, camarazii lui, era unul invizibil, ascuns în propria lui ființă. După el se trezea, mânca, învăța, se ducea la cursuri sau dormea. El îi comanda acțiunile.

Când a revenit în Barintown și-a găsit un post neînsemnat la o bancă din oraș. Modul exemplar în care se achita de sarcini l-a determinat în curând pe directorul băncii să-l propună spre avansare. A fost refuzat categoric. Nici ispita unui salariu mai consistent, nici satisfacția de a avea pe alții în subordine n-au însemnat în ochii lui Bonny nimic. Dorința de a avea o viață echilibrată și lipsită de răspunderi l-a determinat să refuze orice înaintare în ierarhia socială.

Spre surpriza multora, Liston s-a căsătorit pe la 30 de ani. Soția lui era o ființă ștearsă, care accepta supunerea la un mod de viață atât de complicat pentru

oamenii obișnuiți. În curând s-a resemnat să se trezească în fiecare zi odată cu soțul său, să mănânce odată cu el, să se culce odată cu el – să-și desfășoare întreaga existență ca pe un ritual bine cumpănit de un altul.

Cu puțin timp înainte de pensionarea lui Bonny, la banca unde lucra s-a descoperit un furt de proporții. Au fost chemați îndată experți contabili, specialiști în computere, anchetatori dibaci în depistarea stratagemelor prin care s-ar putea trece banul dintr-un cont în altul. Orice încercare de a descoperi autorii sustragerii printr-o viclenie fără egal a sute de mii de dolari n-au dus la niciun rezultat. Toți funcționarii au fost supuși unui necruțător tir de întrebări, unor anchete îndelungate; asupra niciunuia n-a planat până la urmă vreo bănuială. Banii au rămas pierduți pentru totdeauna.

După ce s-a pensionat – evident, chiar în ziua în care i se terminau anii de muncă – Bonny a dispărut din oraș ca prin farmec. Era pentru a doua oară când pleca din Barintown. De data aceasta definitiv. Într-o dimineață, concitadinii lui au zărit scris pe cutia poștală din fața casei sale un alt nume. În prag se afla un bărbat străin, care privea amuzat zbenguiala unor copii în curte. Mutarea se petrecuse noaptea, în cel mai mare secret. Ceea ce, ținând cont de ciudățeniile lui Liston, n-a mirat pe nimeni. O vreme însă le-a lipsit fiindcă se obișnuiseră să se orienteze după trecerile lui prin oraș. Parcă nici ceasurile nu mai mergeau ca lumea după ce plecase.

În aparență fără nicio legătură cu cele relatate până acum, în ziua de 5 iulie 1994, un bărbat bronzat puternic, cu trăsături dure, cu ochelari de soare pe nas, se avânta cu pas vioi pe scara unui accelerat care pleca spre ocean. Avea într-o mână o valiză din piele maro. În cealaltă ținea un ziar. De-abia s-a suit în tren și acesta s-a pus în mișcare. După ce s-a uitat la bilet, controlorul l-a invitat politicos într-un compartiment unde se mai aflau trei persoane. Bărbatul i-a salutat scurt din cap pe cei doi domni care l-au măsurat cu indiferență din cap până în picioare și ceva mai reverențios pe tânăra care de-abia și-a ridicat ochii de pe cartea sprijinită pe măsuta de la geam. Omul și-a pus valiza în plasa de bagaje și s-a așezat pe unul dintre locurile libere. Nimeni n-a scos o vorbă. Erau patru străini reuniți întâmplător în același spațiu. N-aveau nimic să-și spună.

Prima a coborât fata. Apoi, la stații diferite, și cei doi domni mai în vârstă. Cum a rămas singur și trenul s-a pus din nou în mișcare, cel rămas în compartiment a blocat cu grijă ușa. A luat valiza și a pus-o în fața lui pe canapea. A tras staturile de la ferestre. A deschis valiza. Înăuntru se afla o armă de mare precizie, desfăcută în părțile ei componente, fiecare înfășurată într-o cârpă. A asamblat-o cu meticulozitate. La sfârșit, i-a pus luneta și a coborât geamul. Totul se desfășura conform planului stabilit, ca după ceas. Chiar atunci trenul și-a încetinit viteza. Începea o pantă ușoară. Pe fereastră se zărea un lac pe care plutea în depărtare o barcă. Bărbatul și-a scos pușca pe fereastră și s-a uitat prin lunetă. Perechea din barcă se zărea la o azvârlitură de băț. Se amuză o clipă ochind capul individului. Era chel și rotund ca o minge. Dar ținta era alta. Trenul mergea tot mai încet. De după o cotitură se ivi o casă înconjurată de un gazon verde intens. Bărbatul își încordă atenția. În fața casei se afla un șezlong orientat chiar spre linia ferată aflată la mai puțin de șaptezeci de metri. În șezlong stătea întins un bărbat numai în slip. Nu făcea nicio mișcare. Pentru profesionistul din tren a fost o joacă tot ce-a urmat: ochitul cu atenție, apăsatul pe trăgaci. Izbit de glonte în piept, insul din șezlong se prăbuși pe spate, ca și cum cineva, făcând o glumă proastă, l-ar fi îmbrâncit.

Între timp, trenul ajunsese în vârful pantei și prinsese din nou viteză. Dacă ar fi întârziat numai două minute, Bonny Liston, proprietarul somptuoasei vile și al terenului de lângă lac pe care le cumpărase cu banii sustrași de la bancă și a cărei vinovăție n-a putut fi dovedită cu nimic, și n-ar fi putut fi dovedită cu nimic chiar și după ce directorul băncii pricepuse modul cum se comisese furtul, și-ar fi terminat programul de plajă, ar fi intrat în casă și ar fi fost în viață, în sufragerie, împreună cu soția sa, îmbiați cu delicioasele mâncăruri preparate și servite de o fată îmbrăcată într-un alb strălucitor.

Retragerea la pensie

Aseară au arătat la televizor execuția unui dictator dintr-un stat îndepărtat și a soției sale. A fost un spectacol care m-a umplut de oroare. Gloanțele au smuls bucăți de carne din trupuri. S-a risipit în vânt fala lor. Onorurile de care s-au bucurat în viață s-au spulberat ca și cum n-ar fi fost niciodată. Au rămas două cadavre în două bălți de sânge lângă un zid răpciugos. Înainte tremura o țară numai când li se rostea numele. Acum nimănui nu-i mai era frică să-i scuie și să-i împrăște cu noroi. Potrivit comentatorului, poporul acela mic a răsuflat ușurat. A scăpat de frigul din case iarna, de foame, de sâmbete și duminici lucrate fără plată. Nu va mai fi scos să aplaude pe străzi la trecerea lor în mașină. Nu-i va mai fi frică să spună ce-i trece prin minte. Nu va mai fi nimeni schingiuit în închisori.

Am închis muncit de gânduri televizorul și m-am întins alături de soția mea care deja adormise. Somnul mi-a fost însă liniștit și profund.

De obicei, dorm agitat când îmi schimb locul sau sunt răscolit de vreo întâmplare, frământat de vreo problemă. De data asta, în vila pe care am cumpărat-o în Barintown, în urmă cu câteva zile, am dormit excelent, deși era prima noapte pe care am petrecut-o aici. Niciun coșmar. Niciun junghi sau vreo durere de cap care să-mi dea insomnie. Iar la trezire n-am mai avut acel gust îngrozitor în gură, ca după un chef îndelungat. Și m-am trezit, lucru într-adevăr remarcabil, cu zâmbetul pe față.

La micul dejun – ceai cu pâine prăjită, unt, dulceață, ou moale – i-am povestit doamnei mele ce-am văzut la televizor. Evident, am încercat, pe cât posibil, să îndulcesc relatarea. Episoadele macabre le-am sărit sau le-am prezentat fără detalii naturaliste. S-a arătat viu interesată și s-a bucurat c-am înregistrat emisiunea, dornică s-o vadă cât mai curând. „Dar nu foarte curând”, a adăugat ea cu un aer ușor visător. Am ieșit pe terasă să ne bem cafelele. „E ceva deosebit în atmosferă”, a observat soția mea. „Se simte până aici mirosul oceanului. Parcă ți se umplu plămânii de oxigen. Capeți

vigoare: simți c-ai putea muta munții din loc. Desigur, glumesc, la vârsta noastră nu ne mai putem gândi la așa ceva.” A tăcut preocupată și a continuat într-un târziu. „În timp de furtună se aude cum se sparg valurile de stâncile de la țărm. Cel puțin așa mi s-a spus. De-abia aștept să se stârneasă o vijelie, ca să verific.” Din nou n-a mai spus nimic. După care tot ea, cu entuziasm: „A meritat banii. Am făcut o alegere minunată când ne-am oprit în acest loc.” Am mângâiat-o ușor pe mână. „La capătul lumii?” am zis eu zâmbind. „La capătul lumii”, a întărit ea. „Într-un loc cu liniște și verdeață. Chiar nu ți se pare curios să trăim așa după atâta zbucium? După atâta zarvă – deodată o tihnă cum n-am crezut că există. După atâtea frământări – o seninătate deplină.” Am sorbit din cafea. „La urma urmei, meritam. Spre sfârșitul vieții, cei care au mulțumirea de-a lăsa ceva după ei, prin munca lor, oricât de modestă le-ar fi contribuția, oricât de mare sau de mică le-ar fi fost gloria, nu au de ce să se rușineze dacă se retrag și lasă locul altora, mai tineri, mai cu multă vână. În definitiv, aveam și noi dreptul la puțină odihnă.” Doamna mea m-a privit cu admirație. „Ca de obicei, tu le știi mai bine. Dar n-aș vrea să suferi fiindcă nu mai suntem ce-am fost. La fel de entuziaști, de plini de forță, cu păreri de care să se țină cont. Doamne! Cum au trecut anii! Niciodată n-am crezut în bătrânețe. Mai ales în bătrânețea ta. Am crezut că ai să fii veșnic tânăr. Iartă-mă dacă te rănesc.” „Nicidecum. Continuă. Mi se pare deosebit de interesant ce spui. Uite, de pildă, de ce e minunat fiindcă ne-am smuls din vârtejul lumii: avem, în sfârșit, timp și de noi. Ia gândește-te, de când n-am mai stat de vorbă așa, ca acum, pe îndelete? Viața noastră a fost o goană. Toată ziua pe drumuri. Tu într-o parte, eu în alta. Ne întâlneam numai seara, fiecare obosit de ce i s-a întâmplat peste zi, și schimbam în treacăt câteva cuvinte înainte de culcare. Acum însă avem răgaz să ne povestim tot ce n-am apucat să ne povestim. Paradoxal, de-abia acum o să ne cunoaștem mai bine. O să înțelegi mai exact de ce într-o anumită situație am procedat într-un anume fel și nu în altul.” Doamna mea a lăcrimat puțin. Și-a șters lacrimile cu o batistă delicată. În aer s-a răspândit un parfum suav. „Îți mulțumesc, dragul meu. Da, luați de valul treburilor care ne-au asaltat de când ne știm, nu ne-am mai uitat la noi. Uneori, când mă pieptănam în oglindă, nu mă recunoșteam. Cine-i străina asta? Îmi

ziceam în sinea mea. Și-acum mi se mai întâmplă câteodată același lucru. E îngrozitor, ne-am schimbat foarte mult. Dragul meu – izbucni ea în plâns – noi suntem doi oameni bătrâni. Nici nu știu când au trecut tinerețea, frumusețea, agerimea în mișcări. Ții minte ce mult ne plăcea amândurora sportul? Îți mai aduci aminte excursiile noastre prin munți? Sau verile noastre la mare. Fabuloasele noastre veri! Îmi era așa drag să te văd cum înoți!” „Plângi, draga mea, plânsul, te ușurează și-ți înfrumusețează chipul. Ai dreptate, am dreptate – n-am avut prea mult timp pentru noi. Am făcut însă și noi ce-au făcut milioane și milioane de oameni mai înainte. Am trudit, am crescut copii, ne-am sacrificat pentru alții, am uitat ce e tihna și ne-am gândit mai puțin la sănătatea noastră, dorind binele altora în primul rând. Nu văd ce-am făcut noi mai mult decât orice om cinstit și fără frică de muncă.” Ea a scos din nou batista ușoară ca fulgul. „Poate așa e. Dar la sfârșit, am fi meritat mai mult. Am realizat lucruri pe care nu oricine ar fi fost în stare să le facă. Mai ales tu ai fi meritat mai mult.”

Am sorbit din cafeaua excelentă, am ronțăit dintr-un biscuit, am privit în grădina scăldată în soare. „Uită-te la natură și smerește-te! Nu trebuie să fim trufași. Nimeni nu va moșteni Pământul. Suntem și noi niște vietăți ivite din mila Domnului. Cât trăiesc efemeridele? Se nasc dimineața și se sting până în amurg. Pentru ce se nasc și mor? Te-ai întrebat vreodată ce rost au, ce lasă în urmă? Și totuși, își au și ele un rost. Bucură măcar privirea unui copil cu zborul lor fastuos, și tot e ceva. Noi să fim mândri: ne-am născut oameni și prin ce-au creat mințile noastre, mâinile noastre, n-o să fim uitați chiar așa de ușor.” Doamna mea s-a uitat din nou cu privire drăgăstoasă la mine. „Vorbești așa cu miez... Mă faci să plâng.” „Liniștește-te, lumina mea. Haide mai bine la piscină.”

Am stat mai mult de două ore lângă piscina cu apă curată ca lacrima, de un albastru intens, cu valuri artificiale. Servitoarea ne-a adus oranjadă, citronadă, Coca Cola. Soarele dogorea. Am intrat de câteva ori în apă, ne-am hârjonit ca doi copii. Am stat în șezlonguri și-am răsfoit ziarele. Numai o clipă. Nu mă mai interesa nimic. Era mai important pentru mine drumul unei găze prin iarbă. Zborul unei păsări îmi stârnea mai mult interes.

La prânz am mâncat în chioșcul înecat în verdeață. O supă de roșii, un sufle de conopidă și, ca desert, cremă de zahăr ars. Totul foarte ușor – bucătăreasa e-o minune de femeie! – și servit impecabil. „Vezi tu”, i-am atras atenția soției – „cel care a imaginat acest spațiu unde ne aflăm a iubit cu siguranță oamenii. A construit pentru bucuria lor, pentru confortul lor. Și casa, și grădina și chioșcul ăsta au farmec. Sunt de un bun-gust desăvârșit.” „Și noi i-am iubit pe oameni.” „Desigur, draga mea. Dar niciodată nu faci de-ajuns pentru ei. Ce planuri ai pentru după-masă?” „M-aș întinde nițel”, mi-a răspuns cu un aer ușor jenat. „Dar e firesc, e cât se poate de firesc, de ce te rușinezi? De-acum trăim pentru odihnă, pentru distracții... O să călătorim de-acum de plăcere, nu fiindcă nu știu ce afacere ne cheamă urgent în nu știu ce loc. În sfârșit, o să avem prilejul să poposim unde ne place, să stăm cât ne place și, mai ales, să-i cunoaștem mai bine pe oameni.” „Să învățăm de la ei și să le-mpărtășim din experiența noastră.” „Așa e, comoara mea. De-abia aștept să vizităm muzee, să vedem spectacole cu ansamblurile de balet cele mai vestite. Să mergem la teatru, la concerte, când dirijează maeștri celebri. O să vezi, o să fie minunat.” „Lângă tine, totul e minunat.”

Timp de două ore am moțăit într-un șezlong cu o revistă ilustrată în mână. În fotografii de o calitate ireproșabilă, șefi de state, odinioară dușmani, își dădeau mâna cu un zâmbet viclean pe fețe. Vedete ale filmului pozau goale și își povesteau fără rușine aventurile scandaloase. Celebrități ale sportului pe care copiii le adorau ca pe niște zei declarau cu emfază ce rol joacă banul în existența lor. Mi s-a făcut greată.

Soția mea s-a odihnit și a revenit la mine proaspătă și surâzătoare. Nu m-am putut stăpâni și am sărutat-o. „Arăți magnific!” „Înseamnă că dimineață arătam groaznic”, a zis ea cu cochetărie. „Nicidecum, nicidecum. Dar lumina după-amiezii ne transformă chipurile. Căpătăm o aură specială.” „Tu însă arăți bine și după o noapte de nesomn. Cu grijile pe care le-ai avut, un altul ar fi arătat ca un moșneag respingător. Tu însă te ții tare.” Am râs amândoi, am luat-o de mână și ne-am așezat pe o canapea pe terasă. Imediat am fost serviți cu dulceață și apă rece. Iar până când s-a lăsat întunericul ne-am amintit cum ne-am întâlnit prima oară, ce prietenii am legat, ne-

am amuzat de câteva întâmplări hazlii prin care am trecut. Aveam o voioșie pe care nu o cunoscusem niciodată.

Nici n-am știut când s-a lăsat întunericul și am fost chemați la cină. În salon se crease o atmosferă specială: ardeau lumânări și într-un vas câteva bețișoare chinezești răspândeau o aromă suavă. M-am așezat la un capăt al mesei iar soția mea la celălalt. Scumpa de ea, s-a-nduioșat aducându-și aminte de copii. „Ce fericiți am fi cu toții aici...” „Poate, cine știe, o să ne așezăm odată împreună la masa asta”, am rostit eu și am sorbit din paharul cu vin roșu o picătură pe care am ținut-o mult pe limbă ca să-i ghicesc aromele. „Trebuie să avem răbdare și, mai ales, să avem încredere. Timpul rezolvă totul.” „Să ne-ajute Dumnezeu”, a întărit și doamna mea și am simțit-o mai sigură pe ea.

După cină am băut un coniac mic și gustos lângă șemineu. „Oare așa vor trece zilele de-acum înainte? Nu ți se pare totuși monoton după vânzoleala pe care am cunoscut-o?” „Câtuși de puțin”, am liniștit-o eu. „Ți-am mai spus: vine o vreme când recompensa cea mare pe care ți-o dorești e liniștea.” „Ai dreptate, dragul meu. Ca întotdeauna, tu ai dreptate.”

Am deschis televizorul – am nimerit pe un canal unde se prezenta *Dictatorul* lui Chaplin. Îl mai văzusem de câteva ori – o prostie – și-am renunțat să ne mai uităm. „Aici genialul Charles – știi cât îl admir! – a greșit. Nu poți să-ți bați joc de un om atât de mare. Cazi tu în ridicol. Devii tu un vierme invidios pe puterea altora. Devii un nimeni.”

Aveam chef de conversație și mi-am continuat gândul privind la paharul pe care îl țineam în mână și în care se reflectau spectaculos luminile de la lumânări.

„Desigur, e vorba de un personaj al istoriei căruia i se pot reproșa multe. A comis și erori – nu greșește decât cel care se mulțumește să rămână doar spectator. Dar de ce e socotit malefic? De ce atâta ură împotriva lui? Fiindcă a transformat în săpun câțiva evrei? A fost un erou – asta e, nimeni nu-mi poate schimba convingerea – cum n-au fost mulți. În ce chip magnific și-a înlăturat unul după altul adversarii! Cum a reușit el să-și atragă simpatia și apoi dragostea întregului popor! Masele l-au ascultat; el le-a înțeles și ele, la rândul lor, l-au înțeles. L-au urmat oriunde le-a cerut să-l urmeze. L-au venerat ca pe un zeu. Păcat de sfârșitul lui groaznic. Să mori ca un

câine după ce planeta ți-a știut de frică!” M-am înfiorat de dezgust. Soția mea și-a dat seama prin ce tulburare treceam și-a încercat să mă însenineze. „Unii spun c-ar fi scăpat. C-ar fi reușit să fugă într-o țară sud-americană, unde s-ar fi supus unor operații estetice ca să nu-l mai recunoască nimeni; c-ar fi trăit în pace și în belșug înconjurat de cei mai iubiți dintre colaboratori.” Am zâmbit, fără să vreau. „S-a retras, adică, la pensie.” Apoi brusc m-am posomorât. „Mai bine să nu vorbim despre asta. Îmi face rău. Să lăsăm în trecut ce-i al trecutului. Așa-i că nu te superi, draga mea?”

Am mai schimbat câteva păreri, am răsfoit fiecare câteva cărți încercând să găsim lecturi potrivite pentru starea noastră de spirit – n-am găsit, totul ni s-a părut fad, fumat, fără har – și ne-am dus la culcare. Patul era larg, cu așternuturi care miroseau a proaspăt, a poiană de munte. Ne-am întins cu voluptate și mi-am sărutat pe frunte soția înainte de a stinge lumina. „Noapte bună, Helen.” „Noapte bună, Nick.”

Secretul casei

Ploua cu stropi mărunți, după zile în șir de zăduf. Aerul însă nu se răcorise. O umezeală caldă, grețoasă ți se strecura pe după gulerul cămășii, ți-o lipea de trup, te făcea să te simți ca într-o seră pentru plante cu mirosuri dulcege, crescute parcă pe putreziciuni. O pasăre neagră și-a luat zborul de pe unul dintre stâlpii porții prin care am trecut după ce a fost acționată la o comandă electrică; identitatea pe care mi-o declarasem la microfonul încastrat într-un întrând de ciment a părut a fi cea potrivită.

Am străbătut cu mașina încă vreo sută de metri pe o alee de prundiș. De o parte și de alta se întindea un parc lăsat în paragină. Mi-au atras atenția tufele de trandafiri care odinioară se aliniau probabil după forme geometrice riguroase; acum erau înecate într-o vegetație haotică. Din loc în loc se zăreau pâlcuri de arbuști cu un contur neuniform, care ar fi cerut intervenția urgentă a unui grădinar cu mult timp liber. Erau și copaci înalți, care blocau orice vedere dinspre șosea, dar crengile le aveau crescute bezmetic, la voia întâmplării și nici măcar frunzele – late sau înguste, cu aspect regulat sau după alte capricii ale naturii – nu reușeau să înveselească decorul. În asaltul lor buruienile năpădiseră și printre dalele de piatră din fața casei mari, impunătoare. Dacă aș fi venit aici în urmă cu o săptămână mi s-ar fi părut sinistru. Acum însă eram în posesia unei moșteniri care mă scutea de griji până la adânci bătrâneți. Însăși această casă cu terenul din jurul ei făcea parte din moștenire. O vizitam pentru prima oară; după ce-am oprit și m-am dat jos din hârbul meu de mașină – în curând îmi voi cumpăra o alta, ultimul răcnet! – am început să cercetez clădirea pe îndelete, ca un gospodar care își inspectează averea.

Fără îndoială, așa se construia la începutul secolului. Nu mă dau în vânt după fanteziile arhitecților de azi: din acest punct de vedere casa îmi plăcea, îmi evoca vremuri când imaginația se mișca între anumite canoane puse-n slujba bunului-gust. De pildă, nimeni n-ar mai fi construit azi turnulețele pe care le vedeam, la ferestrele mari ar fi

fost folosit mai puțin fier, ușa înlocuită cu o ușă simplă, fără încrustații și fără personalitate. În locul castelului în miniatură mi-ar fi apărut un monolit de beton de o banalitate fără cusur.

N-am apucat să-mi duc studiul până la capăt. Un omuleț îmbrăcat în haine mai potrivite tot începutului de secol se năpusti pe scări în întâmpinarea mea.

— Fiți binevenit! Îmi pare bine să vă cunosc, domnule Smithon. Domnul Ferd Smithon, noul proprietar al acestei minunate case. Fiți binevenit!

Încetă cu temenelele și privi în jur vădit încurcat.

— Arată mai puțin falnic ca odinioară, aveți însă posibilitatea să-i redați strălucirea.

O luă înainte și mă invită să-l urmez.

— Să nu stăm în ploaie – se poate răci. E o vreme păcătoasă – nici nu știi cum să te îmbraci. Pe aici, vă rog – eu vă arăt drumul.

În holul spațios pardosit cu marmură, omulețul îmi înșfacă umbrela și o lăsa într-un colț deschisă, ca să se usuce.

— Pe mine mă cheamă James, domnule. Am datoria să vă introduc în această ambianță. După aceea, o să-mi permit să mă retrag, dacă așa socotiți dumneavoastră, sau să vă rămân predevotat slujitor.

I-am întins mâna pe care s-a grăbit să mi-o strângă puternic.

— Sper să ne înțelegem, James. Nu văd de ce ne-am despărți.

— Foarte frumos gândiți, domnule. Vă mulțumesc.

Casa era și mai mare decât părea văzută din exterior. Jos se afla un living uriaș. Mobila purta în mod vizibil patina timpului, dar se armoniza perfect cu stilul de construcție, sever și întunecos, în ciuda geamurilor care dădeau spre parcul biciuit de ploaie. Canapele, fotolii, măsuțe lucrate cu migală de artiștii din alte veacuri, vitrine cu statuete din fildeș sau abanos. Statuete se găseau și pe marmura de deasupra șemineului unde nu se mai făcuse de multă vreme focul. Din loc în loc pereții erau acoperiți de tablouri – câteva semnate de pictori vestiți. Nicăieri însă nicio fotografie.

Am urcat și cele douăzeci de trepte care duceau la etaj ale unei scări din marmură, cu o balustradă lată, și care la terminații întruchipa animale fantastice. Am dat de un dormitor vast, cu un pat cu baldachin, de două

dormitoare mai mici – probabil pentru eventualii oaspeți – și de un birou auster unde pereții erau blindați cu cărți până la înălțimea de trei metri – multe volume îmbrăcate în piele, numai autori clasici, mulți filosofi. Pe masa de lucru erau așezate frumos coli de hârtie, o călimară cu un toc pe un suport de argint, un tampon de sugativă și un sfeșnic cu trei brațe în care erau înfipite lumânări albe. Totul părea să nu fi fost atins niciodată de vreo mână omenească.

Parcă ghicindu-mi gândurile, James se simți dator să mă lămurească.

— La fiecare două zile trece o menajeră care șterge praful. Va trebui însă angajată permanent și ne va trebui și o bucătăreasă dacă domnul dorește să locuiască aici.

— Poți deja să te ocupi de această problemă.

— Prea bine, domnule – e o plăcere.

Politețea lui mă scotea din sărite, dar mă și amuza în același timp. Mă făcea să mă simt mai important decât mă socoteam eu însumi. Până în urmă cu o săptămână nici nu auzisem de persoana care dăduse ortul popii și nu avusese nimic mai bun de făcut decât să-mi lase mie această casă și o mare sumă de bani. Habar n-aveam cine e și ce legătură avea cu mine. Testamentul care îmi fusese adus la cunoștință fusese foarte zgârcit în informații. La început îl socotisem o farsă.

Ne-am întors în living. Începea să se întunece. O umbră trecu prin fața ferestrelor și dispăru instantaneu. O pasăre? O ramură ruptă? Doar o părere? Din nou un sentiment neliniștitor puse stăpânire pe mine, chiar dacă James aprinsese toate luminile din candelabrul cu becuri în formă de lumânări. Adusese și o tavă cu o sticlă de coniac Napoleon și două pahare – două boluri meșteșugit lucrate, ieșite cu siguranță dintr-un atelier cu producție de piese unicat.

— Îmi voi permite să ciocnesc cu dumneavoastră în semn de bun-venit. Să o stăpâniți sănătos! – e o minune.

Bătrânelul era vizibil emoționat. L-am poftit să se așeze într-unul dintre fotoliile încăpătoare din piele și m-am cufundat și eu într-un altul. Tava cu sticla și cele două pahare rămase pe un gheridon lângă noi, ca un semn prietenos într-un univers în care uneori mă simțeam un intrus, alteori îmi păream plin de forță, ca un suveran cu puteri depline. Licoarea parfumată, distilată cu pricepere începea să-și facă efectul benefic.

— James!
— Da, domnule.
— Ești amabil să-mi răspunzi la câteva întrebări?
— Vă stau la dispoziție, domnule – e tot ce doresc.
— Când a fost construită casa?
— În 1901, după planurile primului ei proprietar, domnul Paul Mathews.

— Cu ce se ocupa domnul Mathews?
— Lucra în sistemul bancar – un geniu!
— Era foarte bogat, nu-i așa?
— Extrem de bogat, domnule. Din păcate nu a avut cum să se bucure de averea pe care a agonisit-o până la sfârșitul vieții – se mai întâmplă.

— Cum așa?
— A avut un necaz, domnule.

Lui James trebuia să-i smulgi vorbele cu cleștele. Am luat din nou paharul, am sorbit din el, l-am pus la loc. Nu e bine să m-arăt prea curios. Un dialog se poartă după alt protocol în lumea în care am nimerit.

— Ce necaz, James?

A fost rândul lui să ia paharul, să guste din el, să-l așeze în aceeași poziție.

— Imediat ce i-a născut soția, aceasta a dispărut – fără urmă.

— Extraordinar!

— Au căutat-o peste tot. Degeaba!

— Accident?

— Nu, domnule.

— Răpire?

— Nu, domnule.

— Crimă?

— Pur și simplu s-a volatilizat, domnule. N-a mai apărut niciodată.

— Incredibil!

— Așa stau lucrurile, domnule.

Clața de la ușa dinspre dependințele pe care încă nu le vizitasem – bucătărie? baie? camera servitorilor? – se mișcă zgomotos. Am înlemnit. James nu-mi pomenise de prezența altcuiva în acest spațiu. Cine să fie? Clața se mai mișcă încă o dată și ușa se deschise. N-am văzut pe nimeni în prag. Inima începu să-mi bată în piept nebunește. Dar de după o canapea apăru un motan uriaș, negru, fără chef de viață. Înconjură mobilele care îi

stăteau în cale și se aruncă în brațele lui James unde începu să toarcă spornic.

— El e Miaulis, domnule. Se-apucă de clanțe și-și deschide singur ușa. Un mare mâncău și un mare crai. Dacă n-ar ploua, ar fi pe acoperișuri – acolo-i stăpân.

În timp ce încercam să mă liniștesc m-am gândit la ce-ar însemna efortul mutării clanțelor cu câțiva centimetri mai sus. Dar parcă poți să știi la ce înălțime sare dihania?

— Da, domnule, a fost mare nenorocire. Domnul Mathews nu s-a mai căsătorit. A murit la 75 de ani. Cu puțin timp însă înainte de-a muri a vândut proprietatea la licitație. Bani i-a donat unei instituții filantropice. Și-a sfârșit zilele într-un apartament modest, singur, fără prieteni, fără rude.

— Iar cel care a cumpărat...

— A fost domnul Ferd Navran. Unul dintre îmbogățiții de după primul război mondial.

— Iar următorul proprietar...

— A fost Trend Navran, domnule. Binefăcătorul dumneavoastră.

— Nu l-am cunoscut.

— Un om fermecător. Mereu cu zâmbetul pe buze. Mereu dornic de petreceri. Și totuși, nu s-a căsătorit.

— Bizar!

— Așa e, domnule. Iar eu, care i-am fost decenii slujitor credincios și am ținut la el cum n-am ținut la nimeni altcineva, pot spune c-avea un comportament de-a dreptul ciudat câteodată. Îmi permiteți să mai torn în pahare?

— Desigur, James.

Bătrânelul începea să se cherchelească, prinsese gust de vorbă. M-am cuibărit mai bine în fotoliu, ca într-o cochilie protectoare. Afară ploua urât, se stărnise și vântul. În casă era plăcut – cald, lumină și licoarea asta care te ungea la suflet. Parcă de când lumea și pământul fusesem un mare industriaș sau bancher și nu un pârlit de detectiv particular care umbla hămesit după un pitac și scormonea în toate gunoaiele.

— Ce era ciudat, James?

— De pildă, a stat aici fără să facă nicio modificare.

— Zău?

— Este exact așa cum vă spun, domnule. Dar mai era ceva.

Pe neașteptate se dezlănțui furtuna. Undeva trăsni și fără voia mea am tresărit. James rămase însă la fel de calm. Își aprinsese – după ce ceruse voie, evident! – o țigară și începuse să-și piardă din scorțoșenia servitorului stilat.

— Avea niște obiceiuri foarte ciudate domnul Navran.

— Ce obiceiuri?

— De pildă, l-am descoperit de câteva ori noaptea ciocănind pereții.

— Cum?

— Da, domnule. Își lipea urechea de pereți și bătea cu pumnul sau cu un ciocan de lemn.

— Oare de ce?

— Nu știu, domnule. Altădată a pus să se sape întregul parc. S-au scos copaci, tufele de trandafiri. Apoi totul a fost pus la loc exact așa cum era mai înainte.

— Într-adevăr, un lucru ieșit din comun. N-a avut copii?

— V-am spus – n-a fost căsătorit. Și, după știința mea, n-a avut copii. Dovadă însăși prezența dumneavoastră aici.

Glasul lui căpătă pentru o clipă o nuanță malițioasă rapid reprimată.

— O prezență extrem de plăcută – vă asigur. Iar acum, dacă îmi îngăduiți, v-aș conduce până la birou. Mai este o ultimă formalitate de îndeplinit. Vă rog să mă urmați!

Așa e! Uitasem. În testament se spunea despre un plic sigilat pe care trebuia să-l iau din seif, să-l citesc și să urmez întocmai instrucțiunile.

Odată intrați în birou, James apăsă pe un buton. Cu un fâșâit ușor, spre marea mea uimire, un raft al bibliotecii pivotă și lăsă să se vadă un seif.

— La ce oră dorește domnul să cineze?

— Nu mi-e foame, James. Mulțumesc, ești liber.

Omulețul ieși discret pe ușă.

N-am mai avut răbdare și m-am repezit să formez cifrul pe care îl aflasem din testament. În seif se găsea doar plicul. Pe el era trecut cu o caligrafie frumoasă numele meu. M-am așezat într-un fotoliu. Am mai încercat licoarea din paharul pe care James îl adusese sus – era la fel de bună și consumată aici. După o scurtă

șovăire am deschis plicul și am început să citesc, cuprins de o emoție puternică.

„Iubite tinere,

Bănuiesc în ce stare te afli după cele ce ți s-au întâmplat în ultimele zile. Să te vezi dintr-o dată propulsat într-o altă lume, cu o altă situație materială, mai mult decât înfloritoare, nu e un lucru care ți se întâmplă oricui și în orice zi. Dar după ce vei citi scrisoarea mea vei pricepe și obligațiile care îți revin în calitate de unic moștenitor al meu. Fiindcă nu e vorba nicidecum de un cadou căzut din cer, pentru care nu ai de mișcat niciun deget.

Dar să încep cu începutul.

El înseamnă revelionul de la sfârșitul secolului trecut. Trecerea dintr-un veac într-altul a însemnat pentru întreaga omenire o sărbătoare de neînchipuit. Toți și-au pus speranța într-un viitor fericit, fără războaie și alte atrocități. Dacă n-a fost să fie așa, e o altă poveste, care nu ne interesează pe noi.

În noaptea de 31 decembrie 1899 tânărul Paul Mathews, a cărui familie se mutase de curând în Barintown, s-a îndrăgostit nebunește de o fată deosebit de frumoasă, provenită însă dintr-o familie nevoiașă. Fata nu s-a lăsat cucerită nici de averea înfocatului curtezan, nici de insistențele familiei ei care vedea în această căsătorie o posibilitate de a scăpa de sărăcie. Iubea pe altcineva, de condiția ei, adevărat, dar numai în brațele lui se simțea fericită. Totuși, până la urmă, s-a lăsat convinsă și l-a luat pe Paul Mathews ca soț. Fratele ei, mai mic decât ea, se îmbolnăvisese grav și trebuia să fie trimis în străinătate la o clinică renumită și foarte scumpă. Bani pentru costisitorul voiaj și pentru plata doctorilor i-au aparținut lui Paul Mathews. Băiatul a fost salvat. Sora lui s-a căsătorit cu odrasla de bani gata.

Cei doi au avut un copil, o fetiță. Dar n-a apucat să împlinească un an și mama și copilul au dispărut în condiții misterioase.

S-a vorbit la început de o răpire pentru a se obține bani – nimeni n-a pretins nicio sumă în schimbul lor. S-a vorbit și de o excursie la un lac din apropiere unde s-ar fi înecat. În ciuda unor cercetări minuțioase, cele două corpuri n-au fost descoperite. De-abia mai târziu s-a luat

în considerare și ipoteza unei fugi de-acasă – dar unde? de ce niciun semn?

Adevărul e altul. Mama și copilul au fost omorâți cu sânge rece după un plan bine stabilit. Paul Mathews aflate din surse foarte sigure că tatăl fetei era altul. Era primul iubit și singurul iubit al celei pe care o luase de soție fără să țină cont de sentimentele ei. Cele două crime au fost comise chiar în casa în care te afli. Iar trupurile se găsesc undeva, în pereții aceștia groși, sau în parc, sau oriunde în altă parte din perimetrul acestei proprietăți. Pe patul de moarte Mathews și-a mărturisit fărădelegea; n-a mai apucat să spună însă unde sunt trupurile.

Ferd Navran obținuse casa la licitație. A început o explorare amănunțită a locurilor. N-a descoperit nimic. A murit cu durerea în suflet de-a nu fi dat de urma lor, ca să le îngroape trupurile așa cum se cuvine.

Eu sunt fiul lui căruia i s-a destăinuit și mi-a lăsat cu limbă de moarte să dezleg misterul. La rândul meu am controlat centimetru cu centimetru pereții, în căutarea unei ascunzătorii secrete. Degeaba am răscolit parcul sau am săpat sub casă în căutarea unei pivnițe, a unei galerii de care să nu știe nimeni. Tot ce-am întreprins a fost pierdere de vreme, irosire de bani și o faimă de om ȋicnit. De aceea, neavând pe nimeni căruia să-i las averea, m-a interesat să găsesc un detectiv tânăr și cu destulă experiență căruia să-i spun taina mea și să-l rog să continue cercetările. Bani pe care i-am lăsat te vor scuti să te mai ocupi și de alte cazuri. N-am cum să te constrâng dacă te vei arăta lipsit de caracter și nu-mi vei îndeplini rugămintea. Însă referințele pe care le-am obținut despre dumneata îmi alungă orice îndoială: cu siguranță îți vei face datoria. Nu-ți ascund, a cântărit greu în alegerea dumatăle și prenumele pe care îl ai: Ferd. Prenumele tatălui meu.

Dacă vei descoperi scheletele celor două sărmane făpturi, ai grijă să fie înhumate în cripta familiei Navran din cimitirul orașului. Vei îndeplini astfel cea mai scumpă dorință a tatălui meu; aceea ca după moarte, rămășițele celei care s-a jertfit pentru ca el să trăiască, să fie alături de rămășițele lui.

Al dumatăle

Trend Navran.”

Dimineata m-am trezit lac de transpirație. Adormisem în fotoliul în care citisem scrisoarea. Noaptea mă chinuiseră coșmaruri cum nu mai avusesem niciodată. Dintre copacii din parc ieșeau cohorte de cadavre care își agitau brațele și strigau: Dreptate! Răzbunare! Iar corul era dirijat de un motan negru sprijinit într-o clanță.

— Domnul nu se simte bine?

James se afla lângă mine cu o ceașcă de cafea pe o tavă. În ochi i se citea îngrijorarea.

— Nu, totul e în regulă.

Din aceeași zi m-am pus pe lucru. Era cel mai formidabil caz care îmi căzuse vreodată în mână! Am cerut un plan al clădirii și un altul al terenului. Am împărțit totul pe sectoare. Le-am numerotat. De-abia pe urmă mi-am început căutările. Atent să nu uit niciun amănunt. Să nu las necercetată nicio palmă de teren. Să mut mobilele grele ca să văd dacă nu acoperă vreo trapă. După ce m-a surprins de câteva ori ciocănind și ascultând pereții, James și-a cerut nota de lichidare și m-a părăsit.

De zece ani stau singur în casa asta. Fiecare zi o consacru altui spațiu de investigație. Zadarnic însă. Misterul nu vrea să mi se dezvăluie cu niciun preț. N-a fost cumva o farsă? Sau e rodul unei imaginații bolnave? A meritat să mi se spulbere liniștea cu moștenirea asta?

De câteva zile măsoar terenul pe care se află casa. E o neconcordanță între suprafața indicată de plan și cea de pe teren. Să nu fi fost bine alcătuit planul? Să fi fost mai puțin riguroși specialiștii la începutul secolului? Diferența nu este foarte mare dacă se ține seama de restul suprafeței, doar de vreo cinci sute de metri pătrați. O nimica toată. Dar de unde provine eroarea? Cine să fi greșit? Și de ce naiba mă leg de amănuntul ăsta? Ce importanță poate să aibă?

Astăzi sunt din nou la bibliotecă și cer ziarele care s-au păstrat de la începutul secolului. E fascinant să citești despre oameni de odinioară. Despre faptele lor, despre gândurile lor. Dar dacă pierzi timpul și zăbovești la fiecare pagină nu afli ce te interesează; iar eu caut știri despre familia Mathews. Și slavă Domnului, de când și-au făcut apariția prin aceste locuri, sunt destule date despre ei! Dar cel mai mult se scrie despre dispariția soției și a fetiței lui Paul Mathews. Sunt avansate cele mai aiuritoare supoziții. Când își dau drumul la condei gazetarii sunt ceva de speriat ce imaginație au! După

câteva luni însă nu se mai vorbește nimic despre misterioasa dispariție. Alte cazuri, mai palpitante, s-au ivit la orizont. Despre Paul Mathews se pomenește tot mai rar, ca despre un om excentric, singuratic peste măsură, într-un fel scuzabil datorită durerii abătute asupra lui.

Iată însă în 1910 o știre consemnată într-unul dintre ziare la rubrica de fapt divers. Mă și mir c-am zărit-o. Are titlul *Mărinimie*. În câteva rânduri se istorisește despre fapta generoasă a lui Paul Mathews care a acceptat să mute cu zece metri în interior gardul proprietății sale, fără a pretinde municipalității niciun ban.

De-abia acum înțeleg totul. Îl și văd cum își freacă mâinile de bucurie. Planul lui devine fără cusur din moment ce, peste mormântul celor două victime ale sale, îngropate adânc în pământ, se toarnă pentru totdeauna un strat gros de beton, iar peste el se așterne asfaltul noii șosele care leagă orașul de ocean.

Femeia în roșu

Pe Finnegan l-am văzut pentru prima și ultima oară în cârciuma „La cățeaua leșinată” pe care pe vremea aia o ținea cu tot dichisu’ Marson, un gagi bun la suflet ca pâinea de-o scoți din cuptor. Era patronul ideal pentru o bombă de margine de oraș: dădea pe datorie între anumite limite, nu-i taxa prea sever pe mușterii, nu ciripea la sticleții care-l puneau să scuipe tot ce știe. Uneori, când era și el afumat, era sărbătoare, dădea de băut la tot localu’.

Finnegan mi-a atras atenția de cum m-am așezat la masă și am dat comanda – whisky cu gheață multă, de care însă nu m-am atins, îngreșat numai la vederea culorii pe care-o avea lichidul. Am dat o roată cu privirea – în încăpere erau vreo douăzeci de bărbați și femei. Niciunu’ n-avea ce-avea el: sclipirea unei pietre prețioase nimerită într-o cocină.

Nu trecuse cu mult peste patruzeci de ani. Fața îi era brăzdată de vinișoare roșii, semn neîndoielnic al consumului excesiv de alcool – în special tărie. Avea un spate lat, de parcă ar fi fost hamal în port sau ar fi practicat culturismul. Măinile cu degete mari, puternice îi erau stropite cu vopsele de toate culorile care îi intraseră adânc în piele, în special la rădăcina firelor de păr. Purta niște pantaloni largi, de catifea și înota într-o cămașă largă, șifonată, cu mânecile suflecate fără nicio grijă. Când și-a pus odată picior peste picior i-am zărit ciorapii de un gri murdar și pantofii de o culoare nedefinită, cu tălpile rupte de purtare.

Nu a mai părăsit raza mea de interes. Făptura asta mă intriga, mă făcea să o cred alcătuită dintr-un aluat de alt soi decât cel folosit obișnuit pentru oameni, în ciuda ambalajului sărăcăcios în care se prezenta. Dar după ce îl cântăreai din priviri de sus până jos, tot la cap ți se opreau ochii. Craniul îi era imens și ras de curând. Își lăsase o barbă stufoasă, neagră, neîngrijită, în care se zăreau smocuri albe. Fruntea îi era boltită după un model ales cu grijă, sprâncenele bogate îi erau frumos arcuite, nasul drept, cu nările care aspirau ațâțate mirosurile. Bărbia

proeminentă, mult ieșită în afară inspira voință, dorința de a se impune față de ceilalți. Dacă n-ar fi stat în dugheana asta mizerabilă și dacă ar fi fost îmbrăcat elegant, ar fi atras cu siguranță atenția femeilor; vagile semne de uzură fizică de care era marcat ar fi fost și mai misterioase pentru ele. Frumosele i s-ar fi supus fără crâcnire. Fiindcă inspira forță, fiindcă toată ființa lui cerea supunere necondiționată.

Îmi sunt foarte utile astfel de descinderi în cele mai diverse medii. Ca de pildă, acum. Îmbrăcat ca oricare alt client – o haină ponosită, un pantalon vechi stau și ascult și văd. Nimeni nu știe cine sunt, cu ce mă ocup. La început Marson m-a luat drept vreo iscoadă și mi-a dat de-nțeleș să nu fac prea mulți purici pe-aici. După ce l-am liniștit, s-a purtat cu mine ca și cu ceilalți mușterii. Așa am posibilitatea să descriu tipuri umane, întâmplări, mă ajută să-mi îmbogățesc vocabularul – pe furiș îmi notez în carnețel câte-o expresie mai ciudată.

Îl cercetam deci din cap până-n picioare pe acest bărbat care nu mi se părea să aibă vreo legătură cu locul în care se afla. Ce nu-i mersese de eșuase așa de lamentabil? Undeva, destinul lui luase o întorsătură curioasă. Cineva – sau ceva – îi jucase un renghi. Sau construcția lui avusese o fisură pe unde se infiltrasse răul. O femeie? Băutura? Ratarea în profesie? Toate la un loc?

Dar cu ce s-o fi ocupând? Lucrător la un atelier de vopsit firme? Zugrav? Oare această ființă care inspiră noblețe să împrăște vopsele într-un atelier auto? Sau să aibă în grijă întreținerea coloritului viu al gardurilor de pe domeniul unui bogătan?

Tocmai când încercam să-mi găsesc răspunsuri la întrebările care îmi veneau una după alta, l-am auzit răcnind ca o fiară rănită scăpată într-un hățiș unde nu mai poate fi ajunsă, dar unde își va găsi sfârșitul după chinuri lungi și cumplite.

— Cretinilor! Ce știți voi ce-i dragostea?

M-aș fi așteptat ca strigătul lui să pună în mișcare întreaga bombă. Nu m-ar fi mirat dacă unii s-ar fi repezit la el, l-ar fi înhățat de guler și l-ar fi luat la bătaie. Chiar mă pregăteam să intervin, să-i iau apărarea, să dau vina pe băutura, pe o stare mai specială a omului. Dar nimeni dintre bețivanii care zăceau pe la mesele soioase nu-i aruncă vreo privire. Fiecare își vedea de băutura lui, de mâncărca lui. Unii, mai puțin abțiguiți, jucau cărți, alții

fumau și râdeau zgomotos. Nu lipseau cei care aveau dame la mese și le pipăiau fără rușine, în văzul lumii, iar ele chicoteau, spuneau măscări și-și arătau dantura îngălbenită de un tutun prost. Într-un colț era și un tonomat în care, din când în când, câte un client dornic de antren vâra o fisă și imediat izbucnea o melodie puternic ritmată. Puteai să tai cu cuțitul fumul din încăpere. Mirosea amețitor a whisky prost, a haine nespălate, a pipi de mâte. Dar patronul ștergea tejgheaua zincată din fața lui și era mulțumit: așa se prosperă în afaceri într-un cartier ca ăsta!

Pe el ar trebui să-l vadă soția mea: mic, urât, murdar, fără niciun alt gând decât cel al înavușirii. Sau pe boarfa care râde vulgar când un bărbat îi palpează sânul sub sutienul slinos. Sau pe jucătorul de biliard care rupe tacul în spinarea adversarului cu mai mult noroc. Sau pe șuțul cu pălăria trasă pe ochi care bea bere și mai pune la cale o lovitură. Sau pe ucigașul din colț care e îngrozit fiindcă de-un an nu i s-a mai cerut să ia contra plată gâtul cuiva. Sau ar trebui să-i audă cum vorbesc într-o păsărească grea și pentru mine. Ei poftim! Tocmai acum unul îi spune altuia: „Gagiule, e nasol. Fă pași și dă fitilu’ mic. A ciripit careva. Mucles până iese mandea pe covertă.” Nu-i așa că-ți vine să te-ntrebi dacă ăia care te-au învățat să vorbești nu și-au bătut cumva joc de tine? Dacă nevasta mea ar vedea ce văd eu și ar auzi ce-aud eu, n-ar mai face atâta caz de imaginația din cărțile mele. Ar lăsa-o mai moale, că măcăne – ca să fim în ton cu ambianța de-aici. Pur și simplu s-ar îngrozi și s-ar cuibări și mai bine în găoacea în care trăiește. Și ca ea sunt mulți care habar n-au în ce lume ne mișcăm și cu cine ne ciocnim pe stradă.

— Dobitocilor! izbucni din nou bărbatul cu craniu imens, după ce sorbi un gât din paharul unde se bălăcea același lichid gălbui și grețos ca și cel din paharul meu. Sunteți niște jeguri! V-ați zgâit vreodată la voi în oglindă? Niște putori! Lașilor! Pentru câțiva pitaci trageți la șaibă de dimineată până seara! Apoi cheltuiți într-o speluncă grețoasă ca asta tot ce-ați câștigat!

Patronul speluncii grețoase nu schiță nici o grimasă. Îi spuse doar consoartei care apăruse cu o tavă cu sandviciuri. O femeie mică, urâtă, murdară. O femeie ca el.

— Bețivanu’ de Finnegan își face număr!’

— Dă-l afară! îi răspunse indiferentă femeia.

— E-te-te! Banii lui nu e buni?

Finnegan căzuse cu bărbia pe masă. Părea să fi adormit. În jurul capului său se adunase un roi de muște care bâzâiau puse pe harță. La masa unde se juca pocher izbucniră râsete. Cineva trăsese o cacealma. Chiar și păcăliților le ardea de răs.

— Uitați-vă la voi cum trăiți! strigă din nou Finnegan, aducându-și aminte unde se afla și ce voia să spună. Încercă să se ridice ca să capete mai multă prestanță. Se prăbuși însă la loc pe scaunul care scârțâi jalnic sub el.

— Porcilor! Ba nu. Porcii sunt mai curați. Mai folositori. Voi sunteți greșelile lui Dumnezeu! Vă regulați ca animalele și habar n-aveți că aduceți pe lume plozi ca și voi. Urâților și jechoșilor! Faceți din nevestele voastre niște roabe care vă-ngrijesc s-aveți burdihanu plin și vă spală zdrențele. Niște putori și ele! Când nu sunteți acasă se-mpreunează cu cine le iese în drum. Scârnăvie! Totul pe lume e o scârnăvie! Lumea asta miroase a hoit!

Se înroșise la față de efort și în colțul gurii îi apăruse o spumă cafenie. Se uită la paharul gol și, cu multă greutate, se întoarse spre tejghea.

— Mai adu din poșirca ta blestemată!

Fără să zică o vorbă, Marson îi mai aduse un pahar, îl luă pe cel gol și șterse cu o cârpă masa.

— Mulțam! Dar în ochii mei tot un neghiob rămâi.

De data asta goli paharul dintr-o sorbitură. Încercă să schițeze un gest ca să i se mai aducă unul, dar până întoarse capul uită ce dorise. Așa că iarăși își continuă discursul.

— Băgați ziua întreagă în voi murdării! V-ați gândit vreodată cu bolovanii în care ar trebui s-aveți creier ce vârâți în mațele voastre? Orice e bun, numai căcat și pișat să iasă din belșug ca să faceți roditoare planeta asta cretină.

Continuă ca și cum ar fi rostit un mare secret pe care nu dorea să-l împărtășească tuturor.

— Boilor, aflați de la mine: în trupul planetei ăsteia borțoase este cineva care se hrănește numai cu ce-aruncați voi la closet. De-aia ați apărut pe lume: ca să ghiftuiți dihania asta. Băgați în voi potol și băutură în prostie, producătorilor de excremente! Când nu mai dați randament, valea și alții la rând, cu producție mai bună!

Nimeni nu-i dădea nicio atenție bărbatului cu craniul ras. În continuare în cârciumă se bea, se fuma, se jucau cărți. Câte unul ciugulea din sandviciurile pe care era unsă o cremă de-o culoare dubioasă. Târfulițele se hlizeau fără motiv. Oare de câte ori își ținuse Finnegan discursul în fața acestor oameni dacă nu le mai provoca nicio reacție? Numai eu îl observam dintr-un unghi în care n-avea cum să mă zărească. Nici nu mi-ar fi convenit să-i devin confident.

— N-ați mers la școală? Foarte bine! Ați fost deștepți! Mai deștepți ca mine! Eu ce folos am c-am fost la școală? C-am fost la universitate? Tot în rând cu boii am ajuns! Beau cot la cot cu niște nespălați și reduși mintal. Dac-așa a fost să fie, atunci să bem! Patroane! Încă unul!

Până când i se aduse paharul ațipi pentru câteva minute cu capul dat mult pe spate. Acum, când era liniștit, imaginea lui îi provoca o milă imensă. Părea un savant ostent de munca sa, care fură câteva clipe de răgaz pentru a se repezi apoi cu și mai mare furie asupra lucrului. Nemaiauzindu-l, câțiva dintre cei din local se uitară în aceste clipe la el: în priviri li se putea citi o inexplicabilă duioșie. Ce inspira acest bărbat ștoarfei, cartoforului, de-l examinau cu atâta înțelegere?

Unul dintre cheflii se scotoci în buzunare, descoperi o monedă și îi dădu drumul în tonomat. În încăpere răsună un cântec plin de farmec, la modă în acele zile: „În univers e o planetă cum nu-i alta pe lume, e planeta iubirii și-a fericirii...” șopti languros cântărețul cu voce catifelată și imediat Finnegan își săltă capul cu semeție și urlă ca și cum ar fi fost dus la tăiere.

— Așa e, tâmpiților! Are dreptate nemernicul ăsta! Eu am fost pe planeta asta: eu locuiesc acolo. Numai câteodată vin la voi ca să vă arăt ce viermi sunteți. N-aveți niciun ideal și trăiți degeaba! De voi n-are nimeni nevoie!

Pentru prima oară în seara asta, unul dintre jucătorii care pierdu se întoarce vizibil enervat.

— Mai du-te pe planeta ta, Finnegan!

Râsete grosolane îi însoțiră spusele. Finnegan râse și el.

— Să știi că mă duc. Numai așa, ca să vă fac vouă în ciudă. Acolo m-așteaptă o femeie cum voi n-ați avut niciodată. Ce zic n-ați avut? N-ați văzut, băi, tăntălăilor!

E mai frumoasă decât orice închipuire. Are părul roșu și pielea arămie. Nu trăiește decât pentru mine. Pentru mine și arta mea. Ce știți voi? Acolo, pe planeta mea, eu sunt un mare pictor. Cel mai mare pictor! De mine or să vorbească veacurile. Despre voi, golanilor, nici n-o să se mai știe c-ați existat. Voi mă vedeți asemenea vouă, un bețivan nenorocit și zdrențaros. Dar habar n-aveți cine e William Finnegan când ajunge în fața unei pânze albe și așterne culorile numai cum știe el! Cum n-a știut nimeni înaintea lui și cum nu va mai ști nimeni după ce-o să-nchidă ochii.

Deci, asta era! Finnegan picta. Încă unul dintre ratații care se socotea egalul lui Rafael. Și-i învinovăța pe ceilalți fiindcă nu-i înțeles.

Interesul pentru el îmi dispăru brusc. Consumasem în viață destui ratați. E ratatul blând care-ți arată tablouri – dacă se crede pictor – sau îți recită kilometri de versuri – dacă se crede poet și nu cere decât să-l asiguri că peste o zi, peste o lună, peste un an sau poate peste un secol geniul lui va fi recunoscut. Dar este și ratatul agresiv care pretinde, amenință, lovește. Între aceste două tipuri extreme – infinite alte ipostaze ale ratării. Iar ceea ce-i unește – convingerea fermă că sunt victime ale unei conspirații urzite ca să le îngroape talentul în uitare.

Finnegan mai avea puțin și cădea sub masă. De-abia atunci Marson se duse la el, îl scotoci prin buzunare și-i luă banii pentru consumație, îi puse restul înapoi, îl ridică de subsuori și-i spuse cu blândețe:

— Valea, Finnegan, ai băut destul. Du-te acasă!

— Pe planeta ta! răsună batjocoritor același glas de mai înainte, dar de data asta nu mai râse nimeni.

Odată săltat în picioare, Finnegan păru să se dezmeticească. Se uită cu mirare în jur, apoi o porni spre ușă cu pași nu tocmai siguri. În prag se întoarse și vocea lui se auzi de data asta plină de căldură.

— Ciao, șobolanilor! Sunteți totuși drăguți!

De-aici, reconstituirea faptelor, evident, aproximativă, o datorez martorilor care l-au întâlnit pe stradă – unii au și vorbit cu el –, ziarelor care au scris despre oribila crimă, televizorului unde l-am văzut de fapt pentru ultima oară, stropit de sânge din cap până-n picioare și, desigur, acolo unde sunt goluri, pauze între evenimente, am lăsat să lucreze și imaginația, având

ferma convingere de-a nu mă fi abătut prea mult de la realitate.

Deci, Finnegan ieși și coborî cu demnitate cele trei trepte. Se opri o clipă și trase cu nesaț în piept aerul înviorător după ce inhalase atâta fum în cârciumă. Vru s-o ia spre stânga, unde se zăreau reclamele amețitoare din centru. Se răzgândi și o apucă spre dreapta, unde se căsca un hău întunecat. Marginea orașului. Mai încolo se întindeau câmpurile unde se aruncau gunoaiile și de unde adiau uneori miasme de putreziciune.

Pe drum se opri la o dugheană de unde cumpără o sticlă de whisky. Îi deșurubă capacul și trase chiar acolo o dușcă.

— Mmm! E mai gustos decât poșirca lui Marson.

Stropul de băutură îl luă din nou de cap. Clătinându-se ca pe puntea unui vas în furtună, căzând în gropile care se căscau din loc în loc, lovindu-se de trecătorii care îl înjurau, ajunse cu chiu cu vai în dreptul unei clădiri mâncate de vreme. Se scotoci prin buzunare până găsi cheia, vărsă băutură pe el – capacul îl pierduse. Deschise cu greutate ușa și urcă bodogănind până la mansarda lui.

Într-un colț îi era atelierul, în alt colț își amenajase bucătăria, iar în altul avea o canapea cu arcurile rupte. Ambianța era dominată de o pânză imensă pe care pictorul tocmai o terminase și o sprijinise de unul dintre pereți. Reprezenta o femeie cu păr de un roșu strălucitor și cu piele arămie care stătea culcată pe o canapea cu un braț sub cap. Bluza de culoare purpurie îi lăsa la vedere un sân pietros, iar fusta îi era ridicată mult deasupra genunchilor. Nimic din atitudinea sa nu inspira vulgaritate și indecență. Dimpotrivă, pictorul compusese în jurul ei o lumină care îi conferea gingășie și puritate. Nu te-ai fi mirat s-o întâlnești pe femeia cu păr roșu la orice sindrofie selectă, unde în preajmă să-i stea un roi de admiratori.

Bărbatul se apropie de tablou cu venerație. Îngenunche în fața lui și începu să-i mângâie ușor vopselele care încă nu se uscaseră.

— Dragostea mea, frumusețea mea... Niciodată n-am creat ceva mai frumos... Dumnezeu mi te-a dăruit spre bucuria ochilor mei. A meritat să trăiesc dacă te-ai ivit tu!

Băutura i se urcase și mai mult la cap. Gândurile i se învâlmășeau, nu mai avea nicio coerență în exprimare.

Mai trase totuși un gât din sticlă; iar se apropie de tablou. De data asta mângâierile îi erau pline de pasiune, nu mai aveau delicatețea de la început. Erau gesturile unui posedat.

— Nu te merit! bolborosi el. Nu te merită nimeni. Nimeni din șleahta asta de nemernici n-ar trebui să te mai vadă! Scursorile pământului!

Mai duse o dată sticla la gură și o ținu mult, lacom, de parcă n-ar fi băut de-o veșnicie. Apoi o aruncă într-un ungher. Ochi îi străluceau bezmetic. Urlă spre femeia din tablou:

— Trebuie să dispari! Lumea asta nu e demnă să te vadă! Te-ar murdări! Ți-ar răpi strălucirea!

Bâjbâi printre lucrurile risipite claie peste grămadă. Găsi un cuțit chiar lângă el. Prima lovitură o dădu cu sete în dreptul inimii. Se auzi ca un geamăt. Asta îl ațâță. A doua lovitură fu și mai năprasnică. Urmară zeci de lovituri. Până când, obosit, topit de băutură, adormi pe podea.

A doua zi proprietarul casei veni să-și ceară pentru a treia oară în această lună plata chiriei. Găsi ușa mansardei deschisă. Intră fără să mai bată, hotărât ca de data asta să obțină banii sau să-l dea afară pe locatar. Primul lucru care-i sări în ochi fu pânza rezemată de perete – o femeie îmbrăcată în roșu, cu părul roșu și piele arămie. Lângă ea, pe jos, încremenise Finnegan care încă nu se trezise din beție. Iar pe canapeaua cu arcurile rupte zăcea ciopârțită o prostituată bătrână și urâtă.

Capo di tutti capi

Îmi iau, ca de obicei, micul dejun pe terasa casei de unde am o priveliște magnifică a plajei și a oceanului. Soarele încă nu dogorește, apa are irizări fastuoase, parcă în adânc e o jună care dă din piciorușe și masa de lichid tremură ușor. În depărtare se zărește un vapor mare și alb – mi-i închipui pe pasageri cum zac în șezlonguri și se răsfață în lumina dimineții. Păsări se rotesc agale și, din când în când, se prăbușesc vertiginos în valuri după vreun pește care, în loc să mai doarmă în adâncuri, printre ierburi moi, se avântă imprudent spre suprafață într-un voiaj cu bilet numai dus. Este un moment binecuvântat al zilei. O boare plăcută adie și aduce o mireasmă de iod. Nisipul nu e cotropit de turma de mamifere dornice să se bronzeze, să înoate, să-și arate mușchii, să bată mingea, să-și scoată sânii din cupele sutienelor și, mai ales, să țipe, ca și cum limbajul nearticulat e suprema descătușare de rigorile civilizației, o libertate la care se ajunge după ani de educație. E țipătul strident al plodului căruia un bezmetic i-a dărâmat castelul de nisip; e țipătul victorios al masculului care plonjează după o minge pentru a atrage și mai mult atenția unei puștoaice căzute în freză după el; e strigătul feciorelnic al fufelor contrariate c-au uitat cum îi cheamă pe cei cu care și-au petrecut noaptea; e urletul mamei care nu-și mai găsește odrasla în locul unde a lăsat-o; e manifestarea sonoră a pensionarului care-a mai câștigat o partidă de șah; e chirăiala madamelor cuprinse de frison în contact cu apa. Un haos de sunete care lovesc nemilos timpanele, o vibrație ce-ți stăruie în urechi până la miezul nopții. Chiar și-acum se-aude un zumzet – sau e numai o părere?

John îmi mai toarnă un strop de cafea în ceașca de porțelan pe care mi-a dăruit-o mama când aveam douăzeci de ani. Au trecut de-atunci aproape patruzeci de ani... O viață de om.

— John, spune-mi te rog, ce se petrece jos?

John îmi aprinde mai întâi țigara de foi cu o brichetă aurită în formă de pistol. Îmi răspunde fără nicio urmă de sovăială în glas. S-a informat deja; dacă stăpânul l-ar

întreba ar trebui să răspundă prompt. Pe fața lui nu se poate citi nimic. Însă în sinea lui se celebrează un triumf. N-a fost prins nici de data asta cu lecția nefăcută. De altfel, de când este în slujba mea – câte decenii să fi trecut? – a învățat să-mi ghicească dorințele înainte de-a le rosti. A văzut multe, a auzit multe stându-mi în preajmă, nedezipit, ca un câine credincios; un mormânt e mai guraliv ca el. De-aceea l-am păstrat lângă mine – evident, cu o răsplată corespunzătoare. Un slujitor model. Un servitor negru ca pe vremea aristocrației din sud.

— Vor să mute digul.

— De ce?

— Ca să lărgască golful, domnule. Au adus macarale, tractoare, excavatoare, camioane. Se lucrează de zor.

— Mi se pare o prostie, zic eu în doi peri și trag cu sete din țigară. Dintr-o dată nu-i mai simt gustul și o sting în scrumiera cu picior de lângă mine. Apoi, îmi înfășor mai bine picioarele în pledul călduros. Mi s-a făcut brusc frig. Simt nevoia să mă așez mai bine în căruciorul în care stau – aparatul meu locomotor de cincisprezece ani.

— Într-adevăr, e o prostie, domnule, mă aprobă John.

Apăs pe un buton și agregatul se pune în mișcare fără zgomot. M-apropii de marginea terasei. E o forfotă ținută bine sub control. Pe lângă utilajele grele gesticulează oameni îmbrăcați în salopete albastre și pe cap cu căști albe și roșii – unii sunt șefi, alții simpli lucrători. Macaralele ridică rând pe rând stabilopozii și-i aruncă în basculante.

— Ce fac cu ei? îl întreb din nou pe John care urmărește spectacolul din spatele meu, la o distanță respectuoasă. E un du-te-vino riguros, un scrâșnet de fier frecat de fier, se-aud comenzi strigate cu precizie, e-o treabă de rutină pentru ei.

— Îi duc la vreun kilometru de-aici. Acolo se va ridica noul dig.

— Și de când e tevatura asta?

— De trei zile.

Trei zile n-am ieșit pe terasă. O ușoară răceală m-a silit să rămân în așternut. Am citit, am răspuns la câteva scrisori. De-aceea nu știu nimic despre ceea ce se petrece la vreo sută de metri de casa mea.

Deodată, din înălțimea la care fusese ridicat, un stabilopod se desprinde din cârligul macaralei și cade cu un zgomot surd pe dig. Pământul e cuprins de o ușoară trepidație, geamurile zăngăne. Se aud țipetele celor care se feresc să nu fie atinși de sfărâmături. Nimeni însă nu e lovit. Și totuși, după câteva clipe se aud din nou strigăte și agitația lucrătorilor devine dezordonată. S-a mai întâmplat ceva neprevăzut.

— John, adu-mi, te rog, binoclul.

Dar n-am nevoie să văd până acolo – știu ce s-a întâmplat. Din sfărâmăturile stabilopodului a apărut, cu siguranță, un cadavru. Fără îndoială, un cadavru bine conservat, ținând cont de condițiile în care a fost păstrat.

John s-a întors neauzit și așteaptă fără să se arate nerăbdător. Iau într-un târziu binoclul și mă uit mai întâi la chipurile lucrătorilor: toate exprimă groaza. Întins printre bucățile de ciment e într-adevăr trupul cuiva. Nu-i deslușesc chipul, e încă prins în încâlceala rețelei de fier. Atunci încerc să zăresc altceva. Cu mare răbdare cercetez fragmentele risipite pe jos. Căutarea mea nu-i zadarnică. Pe o bucată apare scris un număr: 15.

— Înseamnă că e Paul Milred, zic eu cu însuflețire.

— Ați spus ceva, domnule?

— Nu, John, mulțumesc.

Paul Milred! Ce trufaș mai era omul ăsta! Credea că e alfa și omega. Nu-i mai ajungeai cu prăjina la nas. Își trimisese ucigașii ca să mă lichideze. Voia ca numai el să stăpânească din ascuns în Barintown. Noroc c-am prins de veste și-am acționat mai rapid ca el. Mi-a făcut mare plăcere să-l împușc. Oamenii mei l-au așteptat la ieșirea din casa amantei – a primit bani frumoși parșiva fiindcă mi l-a dat pe tavă, numai bun de vârat în cuptor. I-au omorât cele două gorile care îl însoțeau și pe șofer, i-au încărcat pe toți într-un microbuz și mi i-au adus plocon în hala fabricii mele de ciment. Acolo l-am pus pe Milred ăsta să îngenuncheze și să-mi ceară iertare. Plângea și se târa ca să-l cruț. Jura c-are să-mi fie cea mai credincioasă slugă. Fără pic de demnitate! Uite cine voia să fie stăpân! A dat să-mi pupe mâna. N-am mai rezistat. Era prea scârbos. I-am înfipt un glonte drept între ochi. Apoi, pe toți patru i-am lăsat să-și doarmă somnul de veci în patru stabilopozii. Numărul 14 – șoferul, numărul 15 – Milred, iar numerele 16 și 17 – cele două gorile. I-am dus pe digul din fața casei mele. Ca să-i am sub ochi, ca pe niște

trofee de preț. Așa cum am procedat cu toți dușmanii mei. Cu toți cei care au îndrăznit să mă înfrunte.

— John!

— Da, domnule!

— Îl mai ții minte pe Paul Milred?

— Un jeg, domnule.

John știe ce soartă a avut Paul Milred. Doar a fost de față. El l-a omorât pe șofer. Dar nici măcar cu mine nu discută ce s-a petrecut odinioară. Trecutul e o conservă gingașă în care nu e bine să umbli oricând.

Stabilopodul cu numărul 14 nu se mai vede. Se pare c-a fost dus în primele transporturi. Mai lipsesc și alte numere – lucrează cu spor. Numărul 1 e însă aici. Cu el am început. La el țin cel mai mult. Îl păstrează pentru Judecata de Apoi pe Sam Stewart. L-am înjunghiat într-o noapte când eram numai noi doi în biroul lui. Puneam la cale o nouă lovitură. L-am omorât ca să-i iau șefia. Era un mototol. N-aveam treizeci de ani: eram sătul de lovituri mărunte, de găinari, de flecușete. Visam la spargerii de care să se înfioare orașul. Râvneam să punem stăpânire pe el și să-l supunem dorințelor noastre. Să șantajăm, să ucidem, să amenințăm, să ne îmbogățim. Dar cu Sam n-am fi ajuns departe. Unii dintre ai noștri au avut bănuieli, dar au tăcut mâlc. Iar când au început să curgă banii ca un fluviu al prosperității, și l-au alungat din minte pe jalnicul Sam. Așa am început să fim cei mai tari din țară. Evident, de mulți ani nu mai ucid eu. Alții se ocupă de asta. Eu sunt un venerabil om de afaceri, un nume respectat în societate, căruia din când în când i se cere părerea și în chestiunile importante ale națiunii. Ceea ce constituie ocupația mea de bază nu cunosc foarte mulți; numai oameni verificați. Un filtru bine pus la punct interzice accesul la mine al oricărui neisprăvit de spărgător sau de ucigaș care nici nu știe că lucrează în folosul meu. Dacă o bancă e jefuită la vreo 500 de kilometri de Barintown cine să-l bănuiască pe bătrânul neputincios care se târăște într-un cărucior, victimă a unui nefericit accident la schi – de fapt, victimă a unei încăierări în care o mitralieră i-a împroșcat gloanțele în genunchi? Pleacă un transport de droguri? Eu organizez totul. Dar niciun fir nu duce la mine. Cine mi-a stat în cale a plătit cu viața. Cine nu-și ține gura pătește la fel. Și toți cei care au murit de mâna mea sau la ordinul meu stau în stabilopozii din fața casei. Și Philip și Susan și Mike și Rod și Robert... Fiecare cu

numărul lui. 89 de numere. Pe care îi salut în fiecare dimineață. Le dau bună ziua. Acum nu-i mai dușmănesc. Stau la taclale cu ei. Îmi sunt simbolul puterii. Ori de câte ori am un moment de slăbiciune merg pe terasă și-i privesc aruncați de-a valma claie peste grămadă. Și, deodată, îmi revin forțe proaspete. Îmi vin idei, descopăr soluții. Sunt izvorul meu de energie. Cu mutarea lor în altă parte voi fi mai singur. Mi se distruge opera vieții. Păcat.

O duduie să-ți pierzi mințile și mai multe nu!

Am luat-o ca la carte – unde, cine, ce, când, cum, de ce. Tot ce am aflat de la o sursă am verificat cu cel puțin alte două surse, fără nicio relație între ele. Am intrat în legătură cu oameni din diverse medii – înalți funcționari sau contabili mărunți, colegi din presă sau vagabonzi din lumea drogurilor. De mai mult de două luni alerg, pun întrebări, ciulesc urechea, caut piste, le descopăr – unele nu duc nicăieri – altele însă îmi confirmă pontul pe care l-am aflat. Unora le-am dat bani, altora le-am promis la rândul meu ajutorul în alte ocazii, cu două tipe m-am culcat și le-am smuls mărturisirile fără să-și dea seama cât de importante sunt ele pentru mine. Pe unii a trebuit să-i ameninț, știam despre ei lucruri care i-ar fi costat poate privarea de libertate – așa că au preferat să-mi dezvăluie, cu jumătate de gură, ceea ce știau despre ceea ce mă interesează. Și lumea interlopă și crema societății noastre m-au ajutat să duc la bun sfârșit cea mai dură anchetă de presă pe care am realizat-o până acum, la 27 de ani. Evident, nu l-am ocolit nici pe cel vizat – profesia îmi cere, dacă ești domn, să nu acuzi pe cineva fără a fi stat totuși de vorbă cu el. Fiindcă uneori totul se lămurește într-o astfel de discuție. Fiindcă uneori sunt indivizi care țin în jurul cuiva o plasă de minciuni numai ca să-l dea în gât. În cazul anchetei mele, nici vorbă de așa ceva. Ceea ce aflasem după săptămâni de alergătură avea o deplină acoperire. Așa că i-am cerut primarului din Barintown să mă primească fără să mai am vreo îndoială asupra vinovăției lui.

La început nici n-a vrut s-audă de mine. M-a trimis la plimbare. Mi-a trimis vorbă să intru la consilierii lui. Fără să se sinchisească măcar să afle de ce vreau să-l deranjez. N-avea timp să stăm față în față. Nu mult. Măcar câteva minute. N-avea timp de mine. N-a auzit de mine. Alții erau gazetarii pe care îi citea în *Barintown Post*. Dacă îl mai sâcâi mult, pune mâna pe telefon și-l sună pe directorul ziarului. Sau, mai bine, îi șoptește ceva la clubul unde se întâlnesc în fiecare săptămână. N-ar

vrea ca din pricina lui să fiu zburat. Un gazetar cu caș la gură. Care mai bine s-ar ruga lui Dumnezeu fiindcă are șansa să lucreze la cel mai important ziar din oraș. Și să abordeze problemele mari ale urbei – criminalitatea care crește vertiginos, traficul de droguri, prostituția și, mai de curând, comerțul cu copii. El are prea multe pe cap să mai primească și să flecărească cu un terchea-berchea fără nume.

N-am avut încotro și i-am trimis o scrisoare. Simplă. Mai simplă nici nu se putea. Pe coala pe care o împăturisem în patru scria: „vilă – Volvo”. Mai era și semnătura mea – Andrews Pope. N-au trecut 24 de ore și o secretară cu o voce cultivată pe un fagure de miere m-a sunat la birou. Din partea primarului. Din partea domnului Caldwell. Care își găsise o fereastră și accepta să mă primească. Dacă se poate, imediat.

Nici nu știu cum am zburat până la el. Dar nu s-a grăbit să mă primească. De fiecare dată când pe ușa dublu capitonată ieșea cineva, era chemată o altă persoană. Trebuia să mă fiarbă. Trebuia să-mi dau seama cu cine am de-a face. Cu un om ocupat, foarte ocupat, cu două secretare și un șef de cabinet, asaltat tot timpul cu problemele spinoase ale orașului în care trăim.

În sfârșit, o jună cu picioarele lungi, care ar face mai bine să lase deoparte mașina de scris și să se-apuce de prezentat moda, mă invită în cabinetul marelui om. E cufundat în lectura unor hârtii. Sau se preface a citi. Până ridică ochii din mapa de corespondență, privesc în jur. Totul respiră forță. Un birou puternic, un dulap masiv tixit de cărți, o masă de consiliu cât un teren de tenis, o canapea solidă – să reziste la asalturile date asupra secretarelor? De-abia după ce mă lasă să admir decorul se preface a-și da seama de prezența mea în încăpere. Nu se ridică de pe scaun. Nu-mi întinde mâna. Mă întreabă scurt: Ce dorești? Îi răspund ceva mai lung. Dar direct. Îl întreb de unde are banii pentru vila cu douăzeci de camere de pe malul oceanului, pe care a cumpărat-o recent. De unde are bani pentru cumpărarea unei mașini Volvo, comandă specială. Nu clipește, nu se înfurie. Începe să râdă. Râde de tresaltă paharul gol care se află lângă o sticlă cu apă minerală pe tava de pe birou. Un domn corpolent, transpirat, deși aerul condiționat e pus în funcțiune, își bate cu palmele burta răsfrântă peste curea și râde cu lacrimi. „Asta era? De unde am banii? Dar îți

închipui ce cont am eu la bancă? Știi ce avere am?” „N-ai scos de la bancă, de la niciuna dintre băncile la care aveți conturi, nicio sumă care să acopere costul celor două achiziții recente. Banii aceștia i-ați primit din altă parte.” Nu mai râde. „De unde?” „Din partea domnului Sunny. Marele magnat. Care a avut nevoie de terenul unde e parcul copiilor din centrul orașului. Și i l-ați cedat fără murmur. Fiindcă ați fost mituit.”

„Ieși afară!” „Am dovezi! Am date. Le voi publica. Voi scrie în curând un articol în care să arăt lumii așa cum sunteți cu-adevărat.” „Afară.” Nu se mai poate controla. A ieșit de după birou și guiță ca un animal dus la tăiere. Eu rămân liniștit, vreau să-mi iau reportofonul, să-l închid și să-l pun în geantă, alături de aparatul de fotografiat pe care am apucat să-l declanșez de două ori. În încăpere însă au năvălit doi gealați. Un semn și din reportofon îmi este smulsă caseta. Un alt semn și din aparatul de fotografiat îmi zboară filmul. Aparatura mi se pune la loc în geantă. Sunt condus politicos dar cu fermitate spre ușă. „Am să mă plâng directorului. O să-ți pierzi pâinea.”

O pâine amară. Am scăpat ieftin. Nu m-au bătut. Alți colegi în alte anchete au mâncat bătaie care i-au lăsat infirmi. Iar alții și-au pierdut chiar și viața. Încă un motiv ca să nu mă las intimidat. Să aștern pe hârtie toate informațiile pe care le știu. Și care or să-l coste pe primar pâinea. O pâine dulce. O să rămână fără puterea și averea la care ține mai presus de orice.

În redacție – puțină lume – am venit mai devreme astăzi. Doar eu și cu Mandy suntem în biroul nostru, stăm în fața mașinilor de scris și lovim claviatura ca niște pianiști la lecția de digitație. Altădată l-aș fi întrebat pe ce filieră merge. Astăzi sunt însă mult prea adâncit în ancheta mea, atent să nu uit vreun amănunt. Nici el, care-i un băgăreț, vrând să știe tot, nu mă-ntreabă nimic. Încerc să nu fiu patetic. Caut să fiu doar exact. Precis. Așa cum scrie la carte. Să spun unde, cine, ce, când, cum, de ce. Tot ce-am aflat important de la sursele mele. Mai sună și telefonul. Nu răspund. Nu răspunde nici Mandy. Până la urmă apuc receptorul și, continuând să bat la mașină, spun: „Andrews la aparat.” E portarul Anthony. „Domnule Andrews, aveți un colet la poartă.” „Un colet?”

„L-a adus o duduie să-ți pierzi mințile și mai multe nu.”

„Nu vrei să mi-l duci sus? Te rog.” „Nu pot, domn’ Andrews, tocmai se descarcă marfă pentru bufet, m-au rugat să stau să păzesc să nu dispară ceva.” „Bine, bine, cobor.” Cobor și mă-întorc într-o fugă. Din nou la mașina de scris. Coletul poate s-aștepte, oricât de urgent ar scrie pe el c-ar fi. Cine știe ce-i în el? Nu-i mare, pare-a fi un teanc de cărți. Mai poate s-aștepte. Dar iar telefonul. E secretarea noastră, draga de ea. „Andrews, e jale, ce-ai făcut, vino încoace. Șefu’ e făcut foc.” M-așteptam să ies la raport. Dar la urma-urmei, e mai bine, ne lămurim într-un fel și cum o cădea banul... Mandy ridică doar o clipă ochii spre mine și-apoi apasă triumfător pe o clapă. E semn c-a sfârșit. Cu șefu’ n-o să stau mult la gargară. Dacă m-azvârle afară dau articolul meu altui ziar. Dar n-apuc s-ajung în secretariat. O bubuitură zguduie clădirea. Bucăți de tencuială îmi cad în cap. Și dintr-o dată îmi vine să plâng. Dragule Mandy, prostule drag, curiosule, de ce nu m-ai așteptat, de ce n-ai avut răbdare?

Robot cu pușcă

În ziua de 18 iulie 1994, la ora 6:45, un individ îmbrăcat în salopeta portocalie a lucrătorilor de la întreținerea instalațiilor din blocuri pătrunse în hotelul Hilton – cea mai înaltă clădire din oraș –, se duse la unul dintre lifturile care ajunseseră la parter, se urcă împreună cu un grup de turiști veseli și gălăgioși, tocmai debarcați dintr-un autocar, îi așteptă răbdător să coboare la restaurantul de la etajul zece, apoi își continuă drumul până la ultimul nivel. Scoase din ascensor două genți mari din piele pe care le cărase cu greutate și, clătinându-se sub povara lor, sui pe o scară de serviciu până pe terasa cea mai de sus. Acolo, le rezemă de brâul de ciment și trase o gură din aerul încă nepoluat al dimineții.

N-avea mai mult de 30 de ani. Părul lung, blond îi era strâns cu un elastic într-o codiță. Pielea feței i se acoperise din loc în loc de pete neplăcute la privit. Nasul îi era borcănat. Se deplasa extrem de precis, ca și cum fiecare gest ar fi fost stabilit dinainte, nimic nu arăta a fi lăsat la voia întâmplării. Așa cum acționează un automat într-un mediu periculos pentru oameni: brațe metalice iau fiole, le umplu cu substanțe primejdioase, le deplasează într-un alt spațiu, le deșartă în alte recipiente. După care revin în poziția inițială și reiau operațiunile. Totul sub un control precis, fără a face nimic în plus sau în minus. Tânărul de pe terasa hotelului Hilton avea aceleași mișcări de robot cu o programare riguroasă și cu o funcționare perfectă. În ochii lui nu puteai citi nimic, nici bucurie, nici tristețe, nici dragoste, nici ură. Erau două nișe goale. Întreaga sa ființă se subordona fără murmur numai unor comenzi doar de el auzite, care îl găseau atent, agil, bine pregătit.

Nu-și îngădui să piardă mult timp și se apucă de treabă. În primul rând propti ușa de acces la terasă cu un drug metalic. Apoi trase fermoarele celor două genți. Scoase mai întâi un mic aparat de radio cu tranzistori pe care îl potrivea pe un post local: tocmai se transmitea buletinul meteo pentru zona Barintown. O zi călduroasă, fără nicio adiere de vânt. Apoi, crainicul porni să înșire

cele mai importante știri: un avion militar s-a prăbușit – pilotul s-a salvat prin catapultare, în Europa o furtună izbucnită din senin a provocat în câteva țări inundații cu pagube considerabile, s-a fixat data unei întâlniri la nivel înalt a celor două mari puteri. La auzul veștilor venite din eter tânărul rămase la fel de indiferent. Cotrobăi în continuare în genți și scoase o pereche de mănuși din piele fină pe care le puse în locul celor de cauciuc pe care le avea în mâini. Din genți mai ieșiră, rând pe rând, componentele unor carabine de mare precizie, înfășurate în cârpe curate, și aliniat pe ciment, fără grabă, într-o ordine de farmacie. Montarea lor fu o joacă de copil. Le fixă lunete, le încărcă luând muniție dintr-una din cutiile cu gloanțe pe care le rânduiseră la îndemână și le sprijini pe parapet. Erau cinci arme nou-nouțe, strălucitoare în soarele care începea să-și facă simțită prezența. Lângă ele apărură de îndată două pistoale, un pumnal, două termosuri, câteva sticle din plastic cu Coca Cola. Toate fură dispuse după un aranjament impecabil. Tânărul deșurubă tacticos capacul unuia dintre termosuri și-și turnă în el puțină cafea pe care o sorbi cu aceeași liniște și fără să-ți dai seama dacă-i este pe plac sau nu. Înșurubă capacul la loc, puse termosul la umbră și de-abia după aceea se apropie de parapet și privi în jos fără să se sinchisească dacă l-ar putea zări careva.

În părculețul din preajma hotelului se afla puțină lume. Dincolo de el se zărea aglomerația obișnuită unui început de zi. O mulțime grăbită se îndrepta spre stațiile de autobuz. Copii gălăgioși se îmbrânceau în drum spre școală, dornici să se mai bucure de joacă înainte de-a intra la ore. Angajați ai Salubrității măturau trotuarele pe care nu apucaseră să le curețe în timpul nopții, încurcându-i pe trecătorii nervoși. O mașină-cisternă uda pomii de lângă bordură. Un puhoi de mașini se scurgea lent pe arterele principale.

Omul în salopetă portocalie se uită la ceas. Fix la ora opt crainicul de la radio anunță pe un ton optimist prezența în studio a șefului de poliție pentru un interviu, așa cum redacția de Actualități promisese zilnic, timp de o săptămână. După ce fixă un cadru general al problemelor, înalta autoritate declară începutul unei noi ere în viața orașului Barintown. Nu droguri, nu prostituție, nu jafuri și, mai ales, nu crimă. „Orașul nostru va deveni un model: nimeni nu-și va mai pierde viața din

pricina unor descreierați. Promit o deplină siguranță concetățenilor mei.” Individul de pe terasă se mai uită o dată la ceas, apucă una dintre carabine, o propti la umăr, ochi și trase de trei ori.

Cele trei focuri răsunară ca rateurile unei mașini. Căzura trei oameni: o pereche care tocmai se îmbrățișa pe o alee și un bătrânel care citea pe o bancă un ziar. Nimeni nu înțelese nimic din ce se petrecea; fiecare încremeni unde se afla. Parcă toți cei aflați în jurul hotelului de cinci stele fuseseră atinși de o vrajă și nu se mai puteau mișca din loc. Asta ușură sarcina celui de pe terasă care, cu alte două focuri, mai doborî două persoane. La radio, mai marele poliției încheia triumfător: „Voi fi neîndurător, dar drept. Eu nu promit o lume mai bună – ea există deja din clipa în care s-a semnat numirea mea în această funcție vitală.”

Abia atunci începu nebunia.

Țipătul unei femei răsună atât de strident încât și ucigașul tresări și rată o altă lovitură. Victima ar fi fost de data asta o mamă care împingea un cărucior unde gângurea în scutece un copilăș blond. Începu goana în căutarea unui adăpost – după copac, după o mașină parcată, după un colț de zid. Doi studenți cu teancuri de cărți în mâini se refugiară într-un magazin, dornici să urmărească prin vitrină spectacolul; fură loviți cu precizie și căzura secerăți printre cioburile geamului uriaș. Alți câțiva cumpărători fură răniți ușor.

Locul deveni dintr-o dată pustiu. De la ferestrele clădirilor învecinate – cu mult mai joase decât hotelul – se iviră capetele unor gospodine care încercară să vadă ce se petrece în stradă. Curiozitatea le costă viața pe trei dintre ele. Celelalte se grăbiră să se retragă în interiorul apartamentelor. Omul cu salopeta portocalie își luă un scurt răgaz. Avea deja unsprezece victime la activ. Acum era binevenit încă un strop de cafea. Se ia termosul, se deșurubează capacul, se toarnă lichidul negru și încă fierbinte în capacul devenit pahar, se bea conținutul, se aruncă zațul, se înșurubează capacul, se pune termosul la loc. La radio – un dezmaț de reclame și muzică.

Din nou se apropie de parapet. De data asta cu precauție. În preajma hotelului sosieră mai multe mașini ale poliției și câteva ambulante. Polițiștii înarmați încercuiră clădirea. Oameni îmbrăcați în alb se repeziră să vadă cine mai e în viață dintre cei căzuți pe trotuare, pe

alei, în magazin, să dea primul ajutor. Două halate se umplură imediat de sânge; ceilalți slujitori ai lui Esculap bătură în retragere.

La adăpost de tirul de pe terasă, polițiștii încercau să-i liniștească pe primii martori ai evenimentelor și să le ia declarații. Unele femei plâneau în hohote. Câțiva băiețași cu priviri răătăcite tremurau ca varga. Bărbații vociferau și gesticulau, arătând de unde se trage. Era o hărmălaie în care cu greu puteai pricepe ceva.

La radio emisiunea de publicitate se întrerupsese. De data asta crainicul vorbea precipitat, gâfâia, se bâlbâia. Era el însuși speriat. Pe terasa hotelului Hilton se află un ucigaș... el trage la întâmplare asupra trecătorilor... un număr încă necunoscut de persoane au fost ucise... poliția se află la fața locului... situația e sub control... se recomandă evitarea acelei zone... ucigașul n-are nicio scăpare... nu se știe cine poate fi, un localnic sau un străin... nici motivul acțiunii sale nu poate fi încă precizat... e vorba probabil de vreun dement...

Niciun mușchi nu tresări pe fața individului de pe terasă. Cu același calm imperturbabil închise aparatul, îl vârî într-una dintre geți. Apoi urmări în continuare ce se petrece jos.

Unul dintre polițiști, dornic să-și cucerească o popularitate ieftină prin bravură, ignoră orice avertisment al colegilor, care în spatele mașinilor cu girofarul în funcțiune ocupaseră poziții de tragere, și se aventurează pe o alee a parcului cu o portavoce în mână. Se proțăpi țănoș și strigă arogant spre slava cerului:

— Hei! Tu de-acolo! Predă-te! N-ai nicio scăpare!

Acestea fură ultimele cuvinte pe care le mai rosti. Ucigașul ținti chiar în pâlnia portavociei; glonțul explodă în beregata polițistului după ce străbătu difuzorul. Imediat, din diverse unghiuri, un potop de gloanțe se îndreptă spre terasa de unde venea focul ucigaș. Arme de toate calibrele trăgeau mânuite de inși înverșunați, care parcă își pierduseră mințile. Numai sosirea șefului poliției, întors prin stație de pe drumul spre vila unde dorea să-și serbeze triumful investiției ca mai-mare peste ordinea din oraș, potoli risipa de muniție.

Nu pricepea nimic. Își depusese candidatura după o chibzuință matură. Elaborase strategii și tactici, se asigurase de sprijinul politicienilor, al cercurilor de afaceri, de concursul populației. Conform planurilor sale,

războiul pe care îl declarase corupției, hoției, asasinatelor era ca și câștigat. Promisese să fie o mână de fier. Promisese liniște, armonie. Și, dintr-o dată, se pomenise într-un coșmar. Și toți se uitau la el ca și cum ar fi în stare să le-aducă mântuirea... Ce mântuire să mai fie? De la cine? Nebunul de pe terasă nu intrase în niciunul dintre calculele sale. Ce voia? Cine era?

Pe terasă soarele bătea necruțător. Ucigașul își puse pe cap o șapcă de jocheu al cărei cozoroc îi ținea fața în umbră. Căută o nouă țintă. Toți se ascunseseră. Se așeză pe ciment și își încărcă armele. Le șterse cu grijă. Dinspre ușa de acces pe terasă se auzi un zgomot ușor. Luă două pistoale, le verifică încărcătura, le trase piedica și se ridică, fără să-și îndrepte spinarea. Se-apropie de ușă. Îndepărtă drugul metalic. Încet, fără să-i tremure mâinile. Deschise brusc ușa și descărcă pistoalele la nimereală, apoi trânti ușa la loc și o blocă. Pe treptele scării de serviciu rămăseseră trupurile neînsuflețite a cinci polițiști.

Urmă din nou un moment de acalmie, timp în care asasinul bău dintr-o sticlă de Coca Cola, mâncă două sandviciuri cu carne și brânză și se mai servi cu puțină cafea. Din când în când se uita în jos. Nicăieri, nicio mișcare. Orașul părea părăsit. Un decor pentru un film în care personajele sunt așteptate să sosească.

Într-un târziu, aerul începu să vibreze. Ucigașul care stătea la umbră își duse mâna streășină la ochi. Zări un elicopter al poliției. Lângă pilot, legat cu hamuri de scaun, se afla un trăgător de elită înarmat cu un pistol mitralieră.

Aparatul înconjură de câteva ori clădirea de la mare distanță, neîndrăznind să se-apropie prea mult. Asasinul încercă să-l prindă în vizorul lunetei pe pilot. Nu reuși. După mai multe tentative renunță. Geamul de la cabină îl orbea. Atunci ochi locul de fixare al elicei din coadă. Balansul aparatului îl stânjenea. Trase de patru ori. La al cincilea cartuș elicopterul execută o mișcare ciudată – o luă brusc în sus, după care căzu descriind cercuri tot mai largi, agăță firele dintre doi stâlpi și se prăbuși în piața orașului. La contactul cu pământul răsună o explozie puternică. Imediat, limbi de flăcări înfășurară cele două trupuri fără viață. Și, fără să mai aștepte vreo comandă, polițiștii din zonă deschiseră din nou focul aiurea.

Prăbușirea elicopterului nu-l impresionează în niciun fel pe asasin. Parcă ar fi asistat la o demonstrație de

aeromodelism la care unul dintre aparate s-ar fi defectat și ar fi căzut. Era trecut deja de amiază, dogoarea zilei era încă năucitoare, în asfaltul de pe trotuare s-ar fi întipărit urme de pași dacă ar fi fost forfota obișnuită. Niciun strop de transpirație nu-i apăruse pe față. Nu părea să simtă vipia – deși nu-și scosese salopeta. Din când în când bea cu înghițituri mici Coca Cola în care adăuga cuburi de gheață dintr-un frigider portabil.

Până spre seară mai căzură victimă doi reporteri de la un post de televiziune care ignoraseră măsurile de protecție ce se impuneau și un turist care ieși val-vârtej din hotel, alergă în zig-zag, dornic să prindă un avion care l-ar fi ajutat să nu scape o afacere cu bani mulți. Poliția asista neputincioasă și aștepta noaptea pentru ultimul asalt. Reflectoarele instalate în grabă măturau zadarnic terasa hotelului. Polițiștii vorbeau prin aparatele lor – nu se mai înțelegea nimic, era un balamuc întreg.

Ucigașul aruncă o ultimă privire în jos. Se aprinseseră luminile – fusese o întreagă tevatură dacă să se-aprindă sau nu, avuseseră câștig de cauză cei care susținuseră că, lăsat în beznă, orașul ar fi cunoscut o isterie greu de imaginat. Reclamele scânteiau feeric, în depărtarea se zăreau faruri de mașini. Nimic nu dezvăluia teroarea care pusese stăpânire pe aceste locuri de mai multe ceasuri.

Cu aceleași mișcări precise individul de pe terasă scoase dintr-un sac de plastic trei simulatoare de împușcături, le programă să se declanșeze din cincisprezece în cincisprezece secunde cu decalaj între ele și le montă în trei puncte diferite. Își dezbracă salopeta și rămase într-un elegant costum de seară; la gât avea un papion. Strânse toate lucrurile într-o grămadă în care introduse o încărcătură de explozibil. Legă o sârmă de clanța ușii – în clipa în care se dădea larg la o parte se producea explozia. Apoi îndepărtă drugul metalic. Pași cu prudență pe scară – la lumina lanternei nu zări pe nimeni, se socotise inutil să mai păzească cineva pe trepte. Cadavrele fuseseră ridicate, însă se mai zăreau urme de sânge. Vârî lanterna în buzunar și rămase într-o mână cu un pistol și în cealaltă cu o valiză diplomat. Deschise brusc ușa care dădea pe palierul ultimului etaj. Ca într-o joacă de copii îi împușcă pe cei doi polițiști care discutau și fumau stând de pază, ca și pe o blondă care tocmai ieșea dintr-un apartament. Surdina atașată la țeava armei

înăbuși orice zgomot. Liftul funcționa. Apăsă pe un buton și așteptă răbdător sosirea cabinei. Se urcă, atinse butonul pentru parter și anulă comenzile de la celelalte etaje. Se privi în oglindă. Își scoase din nări două tampoane de vată și nasul îi deveni de o perfecțiune rară a formei. Își șterse petele de pe obraz. Își scoase peruca. Cu excepția pistolului pe care îl puse în buzunar, restul îndesă în mica valiză diplomat.

La parter coborî din lift în holul somptuos, încărcat de candelabre și mobilier scump, un domn extrem de palid la față, nu foarte înalt, cu părul tuns scurt, brunet și îmbrăcat cu distincție. O mulțime îngrijorată alcătuită din polițiști, ziaști, turiști comenta zgomotos nebunia acelei zile. Nimeni nu aruncă decât în treacăt o privire spre bărbatul în costum de seară. El se îndreptă cu hotărâre spre ieșire, înlătură cu gesturi delicate pe polițistul fâstâcit care bara cu trupul său calea.

— E o nebunie ce faceți, domnule, bâigui acesta, dar bărbatul tânăr, elegant, cu sânge rece, o porni cu aceeași siguranță pe aleea centrală și rămase la fel de impasibil când se auzi răpăitul gloanțelor venind dinspre terasă. Nu se sinchisi de strigătele care-i cereau să se culce la pământ. Cu aceeași lipsă de șovăială, urmărit de zeci de ochi holbați, se urcă într-o mașină parcată acolo cu o seară înainte. Porni motorul; simulatoarele de pe terasă îi aruncau din nou pe toți prin ascunzișuri – și o porni fără grabă, ieși din perimetrul hotelului pe una dintre străzi, accelerează puțin și se înscrie în traficul de pe șoseaua principală, unde nici acolo nu apăsă pe accelerație.

De-abia după mai multe minute șeful poliției – slăbise în câteva ceasuri mai mult decât încercase nevasta lui să-l ajute cu diverse rețete – ieși din ascunzătoare cu pistolul atârându-i caraghios într-o mână, ignorând împușcăturile care se auzeau.

Își spuse în șoaptă:

— Dobitoc ce sunt!

După care urlă la subalterni:

— În mașini! Luați-i urma!

Dar chiar în clipa în care își țipa ordinele știa ce zadarnice sunt. Necunoscutul n-avea să mai fie prins niciodată. Iar explozia de pe terasa hotelului Hilton, care smulse o bucată din fațadă și provocă un incendiu stins cu greu, îl găsi pe mai-marele poliției în mijlocul pieței, râzând în hohote, ca un nebun.

Idolul salvat

E atmosfera obișnuită de la orice premieră. În fața intrării se înghesuie o mulțime de gură-cască dornică să vadă celebrități din lumea artei, a literaturii, a politicii, a sportului. Își dau ghionți când recunosc o vedetă, se întreabă cu glas tare cine e cutare personaj pe care nu-l pot identifica de la prima privire. Mulți cer autografe, dar nu toți cei solicitați sunt la fel de dispuși să-și mâzgălească numele pe hârtiile ce li se întind. Fotografii își mănuiesc aparatele, reporterii cer scurte interviuri sau notează crâmpoșe din conversația mai-marilor zilei. Totul are o desfășurare desăvârșită, biletele s-au vândut în urmă cu o săptămână, invitațiile au fost înmânate de mult și nimeni nu vrea să lipsească de la acest măreț eveniment artistic.

Fiindcă în această seară, când luminile din Barintown s-au aprins ca niciodată, iar reclamele, cu zvârcolirile lor complicate, te fac să crezi într-o feerie, are loc mult așteptata premieră a piesei lui James Harrison, *Amanta infidelă*, care îi prilejuiește celei mai mari actrițe a acestui timp, May Dunay, o creație copleșitoare, magnifică.

Am asistat la toate repetițiile, de la prima lectură la masă. Știu fiecare scenă pe de rost, am fost impresionat de forța de analiză a autorului, de duritatea lui amară, de evoluțiile actorilor, dar cel mai mult m-a tulburat, până la lacrimi, May Dunay. N-am scăpat, de-a lungul anilor, niciun spectacol cu ea atunci când a jucat în orașul nostru, am fost și la multe dintre reprezentațiile din alte locuri în care a apărut, îi știu filmele a căror eroină a fost, secvență cu secvență, dar pot să jur cu mâna pe inimă că niciodată nu și-a dat sufletul pe scenă – cum spun cronicarii atunci când și-au terminat toate adjectivele – așa cum și-l dă în *Amanta infidelă*.

Mai frumoasă ca oricând, trece cu ușurință de la dramă la comedie, de la viclenie la inocență, de la forță la fragilitate, încât pot zice de pe acum că va avea un succes uriaș, poate cel mai mare pe care l-a cunoscut vreodată. Gurile rele din teatru clevetesc pe la colțuri – și zvonul s-

a răspândit rapid, dovadă mulțimea care așteaptă, în fața intrării, un miraculos „bilet în plus” – că rolul îi vine ca o mănășă pentru că, în realitate, autorul pe ea a întruchipat-o, pe ea a dorit s-o înfățișeze publicului care o adoră, punându-i în față o oglindă care s-o arate așa cum este.

Când am auzit pentru prima oară această bârfă, pornită, ca întotdeauna, de la cei lipsiți de talent, de la invidioșii care-și mușcă mâinile ori de câte ori cineva iese mai în față, am izbucnit în plâns. Fiindcă nimeni n-o adoră pe May Dunay așa cum o ador eu. O cunosc de când era mică, venea deseori la teatru împreună cu mama ei, care a fost tot actriță și care s-a prăpădit când era tânără. Încă înainte de a intra în teatrul nostru am îndrăgit-o pe May pentru gingășia sa, pentru drăgălășenia cu care știa să obțină tot ce dorea, pentru bunătatea și fermitatea caracterului. Iar când a fost angajată la noi am dorit, din prima clipă, să stau numai lângă ea, s-o slujesc, cu cea mai deplină credință. Eu îi calc rochiile cu care apare pe scenă, eu i le cos și i le scutur de praf, eu o ajut să se îmbrace pentru spectacol în cabina luxoasă, așa cum i se cuvine unui star mondial, eu primesc coșurile cu flori ale admiratorilor și tot eu le arunc cărțile de vizită, ca nimeni să n-o deranjeze pe May, ca ea să se poată concentra numai asupra artei.

De când am întâlnit-o a devenit soarele meu, mai mult decât pentru alții și deseori m-am certat cu cei care o ponegreau și spuneau despre ea că e proastă, incultă, leneșă, că are un bolovan în loc de inimă, că nu trăiește decât pentru a-și spori averea, că bea de stinge, că se droghează și că a făcut carieră numai cu ajutorul bărbaților influenți cărora li s-a dat – regizori, dramaturgi, afaceriști. Am apărat-o în teatru și în afara lui, după puterile mele de cabinieră, de toate aceste calomnii, mai bine de zece ani. Fiindcă eu o știu pe May Dunay așa cum apare în revistele ilustrate – mereu zâmbitoare, dornică să spună oricui o vorbă bună, autoarea unor acte filantropice uluitoare, atentă cu cei din teatru, indiferent dacă e vorba de director sau de un mașinist, niciodată cu nasul pe sus, respingându-i pe toți cei care-i dau târcoale numai ca s-o aibă. Și n-aș fi crezut, în continuare, decât în această imagine pe care ne-o ofereau publicații din întreaga lume și m-aș fi luptat cu minciunile care începeau să alcătuiască o plasă care s-o prindă pe May, dacă n-ar fi fost montată blestemata asta de piesă, scrisă de unul

dintre cei trei soți pe care i-a avut până la 30 de ani. Bărbatul care a iubit-o, se spune, cel mai mult, care a încercat să se sinucidă din pricina ei. La timpul respectiv l-am socotit un zălud și un neajutorat și i-am dat dreptate adoratei mele să-l fi părăsit, din moment ce nu se putea ridica la nivelul ei, era un gazetar prăpădit de care nu știa nimeni, și cine le intra în casă îl confunda mai întâi cu majordomul. Dar anii au trecut și James Harrison a devenit un nume, în dramaturgia noastră și a planetei, teatrele îi fac oferte dintre cele mai ispititoare, iar cuvântul său a căpătat greutate.

De aceea, pe măsură ce repetițiile cu *Amanta infidelă* înaintau, mi se dezvăluia o realitate înfiorătoare, care mă puneă pe gânduri din moment ce era creionată de un bărbat cu un prestigiu bine consolidat, al cărui nume era o garanție a cinstei și a dreptății. Dacă May Dunay era exact ca-n piesă, adică rea, îngâmfată, proastă, fără scrupule în atingerea scopurilor, mereu pusă pe harță, fandosită, cicălitoare, mârșavă, alcoolică și nimfomană, în timp ce eu, ca și milioanele de creduli ca mine, o divinizam, socotind-o un prototip al aspirațiilor noastre, al nevoii noastre de bine și frumos, al speranței că oricine poate, prin talent, prin muncă să se smulgă din sărăcie și anonimată? Când o vedeam la repetiții cum se chinuie pe scenă cu o replică sau cum încearcă, la îndemnul regizorului, o altă tonalitate a glasului, îmi venea să-i strig din locul meu de la arlechin ca s-o avertizez: „Comoara noastră! Nu vezi cumăștia vor să te terfelească, să te azvârle în noroi ca să râdă de tine?” Dar ei nu-i păsa, era mai mult decât încântată de rol, executa orbește tot ce i se spunea, fără să-și dea seama cum se distruge singură, cum capătă, treptat-treptat, înfățișarea unui monștru și cum ne năruie nouă, oamenilor simpli de pretutindeni, un mit de care avem nevoie ca de aer.

Așa mi-a încolțit în minte un plan care s-o salveze și s-o mențină în conștiința noastră ca pe un fruct rar al lumii artistice și al omenirii.

Prilejul de a-l pune în aplicare e chiar acum, în seara premierei, când femeii frumoase, în toalete scumpe, și bărbați eleganți se revarsă în sala somptuoasă a celui mai mare teatru din Barintown.

Se aude primul gong și rumoarea se potolește, iar cei întârziați în foaier se grăbesc spre locurile lor. Încă un gong și uriașul candelabru își stinge becurile și se aude

cum cortina e trasă cu un fâșâit ușor. La al treilea gong, scena e inundată de o lumină orbitoare. Publicul de-abia mai respiră. Decorul reprezintă un dormitor luxos. În patul larg, cu baldachin, printre perne moi, multicolore, se zărește chipul luminat al celei mai îndrăgite actrițe de pe planetă. Se întinde cu voluptate și cheamă cu glas răgușit camerista.

Până când aceasta apare, aprinde o țigară pe care mai întâi a înfipt-o într-un portțigaret. Camerista aduce o tavă pe care se zăresc o sticlă de șampanie, o ceașcă din care ies aburi de cafea și un pahar cu apă. May Dunay nu-i aruncă decât o privire în treacăt. Se repede la telefon și, în timp ce șoptește cuvinte de dragoste iubitului aflat la celălalt capăt al firului, ia paharul cu apă și-l duce la gură. Îl lasă la loc pe tavă și-și continuă conversația, trăgând din când în când câte un fum din țigară. Nu mai am puterea să asist la ce va urma și ies din sală ținută de privirile pline de reproș ale spectatorilor. Nu-mi pasă! Ar trebui cu toții să-mi fie recunoscători, le-am salvat idolul! Le-am lăsat în continuare norocul să creadă într-o făptură gingașă, blândă, apropiată de semenii ei, o adevărată minune a naturii umane, pe care însă o mână criminală a otrăvit-o în seara unei premiere, lăsându-ne pe toți mai săraci, mai fără sprijin, dar cu nădejdea apariției unui alt idol care să ne mângâie când ne simțim singuri, neîmpliniți, fără putere.

Întoarcerea fiului

Stau de mai multe ore în ploaia mărunță și rece, dar nu sunt nerăbdător, știu precis că o să apară. Nu are cum să nu apară. Ar fi o prea mare batjocură din partea destinului ca să mi se joace și de data asta o festă. Știu de pe acum și modul cum se vor desfășura lucrurile, ca într-un scenariu bine pus la punct de cineva ingenios. Mai întâi, va ieși un valet cu o umbrelă uriașă care îi va face semn șoferului să tragă mașina la scară. După aceea se va ivi și el, însoțit de una dintre gorilele lui, care îl va adăposti sub o altă umbrelă, la fel de impresionantă ca dimensiuni, cât timp va coborî cele două trepte de marmură. Apoi va intra în mașina căreia dacă ai vrea să-i dai un ocol complet ți-ar cere mai mult timp decât pentru a mânca un sandvici cu șuncă. Șoferul va îndrepta încet mașina spre poarta care se va deschide la comandă electrică. Apoi va accelera puțin, dar numai puțin, fiindcă va trebui să încetinească; urmează o curbă în ac de păr. Aici, în fața unui magazin de coloniale, aștept eu, ud learcă, dar cu o seninătate în suflet pe care am căpătat-o abia acum, după lungi ani de suferință.

De pe impermeabilul meu, a cărui formă este acum nedefinită, se scurg neconținut picăturile de ploaie. În buzunar simt căldura prietenoasă a pistolului pe care îl mângâi. Când mașina lui va lua virajul cu câțiva kilometri la oră, el se va afla la numai doi metri de mine. Ceea ce urmează în continuare nu-i deloc complicat. Trebuie doar să scot arma și să trag. Orice ageamiu poate s-o facă fără mare bătaie de cap. O simplă apăsare pe trăgaci și dușmanul vieții mele va fi răpus. N-are nicio șansă să scape. Până atunci am răgazul să-mi amintesc multe pentru ca timpul să treacă mai iute. Prin minte îmi trec crâmpie dintr-o existență pe care uneori o simt foarte a mea, pentru ca alteori să o socotesc aparținând altcuiva, și numai dintr-o întâmplare mi s-a atribuit mie de parcă mi-ar fi povestit-o cineva sau am cunoscut-o într-o carte. Iar ceea ce nu-mi dă pace e o amintire veche căreia îi dau târcoale fără astâmpăr, ca o fiară flămândă momită de o pradă.

Fără nicio explicație, din ziua în care am împlinit 21 de ani, părinții n-au mai vrut să mă vadă. Țin minte și acum, după aproape trei decenii, acele ultime clipe trăite alături de ei. Revăd în cele mai mici amănunte decorul în care mi s-a organizat sărbătorirea – casa noastră cu două etaje, înconjurată de o grădină uriașă, cu mii de trandafiri și un gazon atât de îngrijit încât părea un uriaș covor. Era o casă de un alb întotdeauna orbitor, având camere mobilate cu piese de preț, dar fără ostentație, stârnind admirația tuturor celor care ne călcau pragul. Acolo am văzut lumina zilei și chiar dacă părinții mei mai aveau o seamă de proprietăți, în stațiuni alpine sau pe malul oceanului, nicăieri nu m-am simțit mai bine ca în Barintown, unde între luxul exorbitant și mizeria crasă erau doar câteva stații de autobuz; niciodată nu m-am socotit mai ocrotit de primejdii ca în acest adăpost confortabil, ca în această casă a copilăriei, adolescenței și primei mele tinereți. Aici am învățat să merg ținut de mână de o dădacă, aici am învățat să rostesc primele cuvinte, ajutat de marea actriță care a fost mama mea, Patricia Hamilton, aici am învățat să scriu și să citesc, aici mi-am primit pe cei dintâi prieteni și tot aici am cunoscut-o, la una dintre petrecerile organizate de bogații mei părinți, pe prima mea iubită. Iar tot ce m-a legat de această casă s-a năruit când am împlinit 21 de ani.

Întotdeauna eram sărbătorit cu fast, dar niciodată petrecerea dată în cinstea mea n-a fost mai grandioasă. Au venit câteva sute de invitați; pe mulți nici nu-i știam decât doar din auzite. În parc au fost puse mese pe care s-au aflat cele mai savuroase mâncăruri și băuturile cele mai fine. A fost, desigur, și o orchestră, s-a dansat, bineînțeles, până în zori, unii s-au aruncat îmbrăcați în piscină pentru a-și alunga mahmureala. Mama a fost mai strălucitoare ca oricând. În acel an luase Oscar-ul, era într-o formă artistică ieșită din comun, tocmai terminase un film căruia i se prevedea un succes enorm; regizorii o asaltau cu propunerile de a juca în peliculele lor. Ca de obicei, tata a fost mai discret, chiar ușor distant și într-un fel părea stânjenit de mulțimea care năvălise în intimitatea noastră, dar suporta totul arborând pe chip un ușor aer de resemnare. Încea să treacă neobservat, el, unul dintre cei mai mari bogătași ai țării, în fața căruia tremurau mulți. Ziariști și fotografi în căutare de subiecte de senzație forfoteau printre noi, notând respectuoși în

carnețelele lor prostioarele starletelor sau fotografiind pe cine știe ce vedetă a muzicii ușoare aflată printre invitați, dar nelăsând să le scape niciunul dintre felurile de bucate aduse pe masă.

Cheful s-a încins în asemenea hal încât am plecat la gară fără să mai dorm nici măcar o oră, însoțit de un alai pestriț și gălăgios care stârnea mirarea trecătorilor din primele ceasuri ale dimineții. Eram eu însumi într-o asemenea neobișnuită stare euforică încât, abia urcat în trenul destinat celor care plecau la armată, am și început să scot din geamantan câteva sticle de whisky pe care le îndesasem la repezeală printre haine și le-am împărțit tovarășilor de drum. Am mai avut însă puterea de a mă arunca la geam când trenul s-a pus în mișcare ca s-o văd pe mama care, cu obrazul plâns, de nerecunoscut, îmi făcea semne cu mâna. Nu erau niște semne de despărțire ca ale altora, ele exprimau o asemenea disperare, încât păreau de-a dreptul teatrale, în total contrast cu manifestările celorlalți de pe peron. N-am avut însă vreme să mă gândesc mai mult la asta fiindcă m-am prăbușit pe o banchetă și-am adormit buștean.

Am scris acasă din prima săptămână, într-un stil mucalit, despre felul cum am fost primiți la cazarmă, despre bucuria de a fi tuns zero, despre cele dintâi întâlniri cu superiorii. N-am primit niciun răspuns. Am scris din nou, în aceeași manieră vesel-amară, despre marșurile cu masca de gaze pe figură și despre alarmele de noapte. Nici de data asta n-am primit nicio știre de la ai mei. La prima permisie în oraș le-am dat telefon. La capătul liniei n-a ridicat nimeni receptorul. Am încercat și la celelalte numere ale aparatelor din casă. Același rezultat. Alte câteva epistole n-au primit nici ele răspuns. M-a cuprins o stare de perplexitate și de neliniște. M-am adresat atunci unor prieteni pentru a mă interesa de soarta părinților mei. Mi-au scris că la mine acasă toate sunt în regulă și că nu trebuie să-mi fac griji. Dar când mi s-a acordat o permisie de trei zile și am plecat în Barintown, paznicii de la poarta de intrare nu m-au lăsat să intru. E drept, nu-i mai văzusem niciodată, deci n-aveau cum să mă cunoască, dar orice explicații au fost de prisos și a trebuit să trag, în cele din urmă, la un hotel. De-acolo am dat telefon – fără niciun rezultat. Am încercat să stau de vorbă cu oamenii din anturajul părinților și să le spun în ce situație mă aflu, dar toți mă compătimeau și îmi ziceau

cu tot regretul că n-au cum să m-ajute. Era cât p-aci să întârzii peste zilele de permisie străduindu-mă în fel și chip să dezleg misterul. Totul a fost zadarnic. De la 21 de ani n-am mai reușit să iau legătura cu părinții mei oricâte încercări am făcut și oricâte stratageme am folosit.

Ceea ce știu despre ei e numai din ziare. Afacerile tatălui meu au continuat să prospere, sporindu-i averea la cifre fabuloase. În schimb, mama mea a dispărut, cu desăvârșire, din viața artistică și încetul cu încetul a fost uitată. La terminarea armatei, am primit o subvenție anuală din partea părinților. Vestea mi-a fost dată de un avocat. Orice încercare însă de a afla motivele pentru care părinții nu mai vor să mă vadă a fost complet inutilă. Avocatul a rămas mut la toate întrebările mele. I-am spus atunci pe șleau că n-am nevoie de nicio pomană. A dat din umeri a neputință și a plecat. M-a lăsat tulburat, furios, uluit. Nu știu câți ziariști și detectivi dornici să rezolve o enigmă care le-ar fi adus și bani și celebritate n-au izbutit să dezlege enigma îndepărtării mele de familie, unul din cele mai ciudate mistere ale secolului, după cum se exprima un reporter. Eu însumi, mulți ani, mi-am bătut capul cu această blestemată șaradă. Zadarnic însă.

Cu timpul am obosit, m-am lăsat păgubaș, după ce mi-am analizat în fel și chip comportamentul pentru a înțelege unde eventual am greșit și față de cine, și cât de mare mi-a fost culpa pentru a merita un asemenea tratament. Am trăit greu, mi-am câștigat cu chiu cu vai o bucată de pâine, nu m-am speriat de niciuna dintre meseriile pe care am fost nevoit să le deprind și să le practic și, până la urmă, am răzbit. Am reușit chiar să-mi duc la capăt studiile. Acum sunt profesor într-un oraș aflat la sute de kilometri de Barintown. Duc o viață liniștită, sunt respectat, poate chiar iubit, cu toate că e greu să îndrăgești un om mereu distant, uneori ursuz, câteodată coleric. Nu m-am căsătorit, iar cu trecerea anilor îmi dau mie însumi dreptate în legătură cu drumul pe care mi l-am ales.

Despre mama mea nu știu decât că trăiește izolată într-o vilă dintr-o localitate îndepărtată al cărei nume nimeni nu vrea să mi-l spună. Nu iese niciodată în public. Tata, în schimb, e un stăpân autoritar în imperiul financiar mondial și e socotit un om de vază al societății noastre.

Acum câteva săptămâni mi-am pierdut mama. Necrologele au prezentat-o ca pe o mare glorie artistică

a anilor '50. Ziarele și-au adus din nou aminte de ea și i-au publicat o sumedenie de fotografii din tinerețe. La înmormântare însă nu m-am dus.

Nu peste multă vreme, același avocat care odinioară îmi propusese să accept subvenția, m-a sunat la ușă și mi-a înmănat un plic. Prima mea pornire a fost să-l refuz. La insistențele lui l-am luat însă și l-am deschis. Și din pricina paginilor aflate înăuntru sunt acum în ploaia mărunță și rece, cu mâna dreaptă încleștată pe pistol. Trebuie să apară. N-are cum să nu apară. Peste un ceas, peste o zi, peste un an, tot o să iasă din bârlog șobolanul care mi-a chinuit mama, iar mie mi-a otrăvit viața. El, care, crezând într-o anonimă, a învinuit-o de infidelitate și nu m-a mai recunoscut drept fiul lui. El, care, luându-se după fraze mincinoase, m-a alungat pentru totdeauna din casă și i-a interzis mamei să mă mai vadă vreodată, dacă vrea să mă mai știe în viață. Cu siguranță m-ar fi zdrobit ca pe o muscă, dacă nu i-ar fi dat ascultare. Și-a jertfit cariera pentru ca tata să nu angajeze un ucigaș cu plată. El, cel curtat de o întreagă lume pentru averea sa colosală și care și-a condamnat soția la singurătate, i-a răpit dreptul la o carieră strălucită și i-a luat și fiul.

Continuă să plouă, degetele de la mâna dreaptă strâng și mai tare pistolul, o mașină trece pe lângă mine și mă stropește din cap până-n picioare, dar nu-mi pasă din moment ce, la vreo sută de metri, se deschide o ușă monumentală și în prag apare un valet cu o umbrelă uriașă. Trag puternic aer în piept, îmi ridic mai sus gulerul de la impermeabil, îmi îndes și mai bine pălăria pe frunte, astfel încât niciunul dintre puținii trecători care se perindă prin fața mea n-are cum să deslușească imensa bucurie ce-mi inundă chipul.

Răzbunare fără sfârșit

În 1839, când viitorul oraș Barintown nu avea decât câțiva locuitori, adăpostiți în case ridicate la voia întâmplării, fără gust și cu o funcționalitate precară, între John Barintown și Rush Major izbucni o ceartă violentă. De fapt, sămânța discordiei dintre cei doi fusese de multă vreme aruncată și nu i se mai așteptau decât roadele. Motivul disputei? Fiecare susținea că noua așezare care se înfiripa trebuia să-i poarte numele.

Argumentele pe care le desfășurau la cârciumă în fața unor ascultători îngrijorați de traiul de pe o zi pe alta aveau o anumită logică; de aceea, i se dădea dreptate când unuia, când altuia, însă niciunul nu reușea să obțină câștig de cauză pentru ca dosarul disputei lor să fie închis definitiv.

John Barintown era un tip arătos, înalt de un metru nouăzeci și având aproape o sută de kilograme. Cu toată înfățișarea lui de uriaș se mișca vioi și nu stătea o clipă locului. Avea o excelentă părere despre el însuși, vocea lui se auzea de la mare depărtare când își striga ajutoarele, dar un surâs larg îi apărea câteodată pe chip și îi conferea un anumit farmec. E adevărat, zicea el, sosise pe aceste locuri o dată cu Major, dar a lui fusese ideea de a întemeia o așezare și chiar a trebuit ca el, John Barintown, să pledeze îndelung până când și-a convins adversarul de astăzi să se oprească aici convoiul de căruțe care rățăcea din loc în loc în căutarea unui pământ fertil. Rivalul său, Rush Major, un bărbat cu doi ani mai tânăr decât Barintown, și cu vreo treizeci de kilograme mai slab, iute la mânie și pistolar de temut, avea și el un argument care atârna destul de greu în balanță; el fusese acela care, folosindu-și relațiile la căile ferate, adusese drumul de fier în dreptul așezării și reușise chiar să obțină aprobarea pentru o gară ridicată în câteva săptămâni. Unii dintre cei care îi ascultau gândeau în sinea lor că niciunul n-ar avea merite deosebite față de ale celorlalți; dar nu îndrăzneau să-și spună cu glas tare părerea fiindcă n-aveau niciun chef să se trezească ciomăgiți sau chiar cu un glonte în țeastă.

Cearta se rezolvă într-un chip neașteptat și toată lumea răsuflă ușurată: Rush Major fu găsit spânzurat într-un șopron. Se spunea că n-ar fi străini de întâmplare John Barintown și oamenii lui, dar nimeni nu reuși să dovedească nimic, nici măcar familia lui Rush, care zadarnic imploră autoritățile să facă lumină în acest caz.

Timp de cincizeci de ani Barintown – fiindcă numele orașului acesta fu până la urmă – cunoscu o înflorire constantă, devenind un oraș important, centru comercial și bancar, dar, datorită poziției sale privilegiate – lângă ocean, într-un loc pitoresc – ajunsese să fie și un splendid loc de recreere, cu vile cochete și înecate în verdeață, unde bogătani plictisiți numărau câte generații ar trebui să treacă pentru ca să apuce să le cheltuiască banii. Iar cel mai de vază personaj din oraș era John Barintown, un bărbat tot mai falnic pe măsură ce înainta în vârstă, și care muri la 99 de ani, fiind, până în ultima clipă, de o luciditate incredibilă.

Fu înmormântat cu tot fastul convenit unui părinte al orașului. Dar imediat se află că duhovnicului care îl spovedise i se încredințase o taină îngrozitoare: John Barintown mărturisise cum îl omorâse pe Rush Major. Fiind vorba de o crimă, preotul se simțea dezlegat de taina spovedaniei și nu șovăi să confirme zvonul.

La numai câteva zile de la înmormântare, Sullivan Major, fiul lui Rush Major, îl împușcă pe Tom Barintown, fiul lui John Barintown.

Episodul fu întrucâtva comic, fiindcă Sullivan avea 70 de ani, iar Tom aproape 60; amenințat cu pușca în stradă de bătrânelul caraghios căruia îi tremura arma în mână, Tom nu se abținu să nu izbucnească în râs. Glonte pe care îl primi în inimă nu reuși să-i schimbe fizionomia și băiatul lui John Barintown fu îngropat cu o expresie veselă pe chip. Sullivan muri în închisoare.

Timp de 20 de ani nu se mai petrecu nimic și oamenii nu-și mai aduceau aminte decât rareori de tragedia din cele două familii. Dar, în 1920, Marshal Barintown, feciorul lui Tom, plecat într-o lungă călătorie prin lume pentru a spori averea clanului, se întoarse în oraș. Se duse în barul unde i se spusese că Michael Major, fiul lui Sullivan, poate fi găsit în fiecare seară, îi căută ceartă și îl bătu temeinic, umplându-l de sânge din cap până-n picioare, sub ochii inflamați de plăcere ai asistenței. După care scoase un pumnal de la brâu și-i tăie

beregata ca unui animal de sacrificiu. Nimeni dintre cei prezenți nu schiță nici cel mai mic gest de a opri încăierarea. Întreaga țară află cu oroare de cele întâmplate în Barintown și ceru pedeapsa exemplară nu numai pentru ucigaș dar și pentru cei care nu împiedicaseră crima. Ziarele relatără cu lux de amănunte despre discordia dintre cele două familii și despre cauzele ei. Marshal fu spânzurat în piața centrală. Mii de oameni de pretutindeni năvăliră să vadă execuția. Faima orașului crescuse, fiind socotit un loc interesant, unde viața are o savoare aparte. Turiștii se înghesuiau să vadă locurile unde fusese găsit spânzurat Rush Major sau strada unde Sullivan îl împușcase pe Tom sau cârciuma unde Marshal îi tăiasă beregata lui Michael. Cele trei crime deveniră cea mai prosperă afacere a orașului. Câștigară până și băiețașii care, pentru un gologan, îi îndrumau ca niște ghizi atoateștiutori pe dornicii de senzații tari.

Marshal Barintown lăsase în urmă un băiat de 5 ani, iar Michael unul de doi ani. În 1950 Sammy Major îl împușcă în timpul unui spectacol pe Corman Barintown. N-avusese nicio altă ocazie ca să se răzbune, deoarece Corman mergea întotdeauna însoțit de o gardă de corp. Mare amator de teatru, Corman se ducea să vadă orice nouă trupă care venea să dea vreo reprezentație. De una dintre aceste reprezentații profită Sammy. El reuși să se strecoare în spatele fotoliului pe care stătea Corman încadrat de două gorile, și-l perforă cu trei gloanțe trase prin spătar. După care, la 35 de ani, cunoscuse deliciile scaunului electric.

Mai trecură 40 de ani și în Barintown nu se mai întâmplă nicio încăierare între cele două familii. Se crezu chiar că vendeta dintre ele luase sfârșit. Orașul avea acum alte probleme: se discuta despre sistematizare, despre poluare, despre droguri și despre prostituție. Seara, orașul era inundat de luminile reclamelor al căror număr era o recunoaștere a ceea ce însemna el acum în conștiința lumii.

Și totuși, în 1990, automobilul în care se sui Clay Major, fiul lui Sammy, ieșind de la o bancă, sări în aer. Zadarnice au fost investigațiile detectivilor particulari angajați de familia Major. Nimeni nu află nimic despre cel care organizase atentatul împotriva importantului om de afaceri. Orice aluzie la Pascal Barintown, urmașul lui Corman, rămase o simplă speculație. Un ziar care

îndrăzni să facă un istoric al asasinatelor comise în cele două familii și avansase ipoteza că automobilul-capcană fusese pregătit de oamenii lui Pascal Barintown fu dat în judecată și pierdu o sumă uriașă de bani.

În clipa de față, fiul lui Pascal Barintown, Bill, în vârstă de șase ani, încearcă să se cațere pe un căluț de lemn, sub privirea drăgăstoasă a mamei sale. E un băiețel blond, cu ochi albaștri, cu o frunte frumos boltită. Oricine ar fi cunoscut familia Barintown de la începuturile ei și-ar fi dat seama că sunt perpetuate prin ani aceleași trăsături dezvăluind voință, o personalitate puternică, dorință de a reuși. Sora lui Pascal, Suzan, cu doi ani mai mică, îl ajută să încalece. Deodată, băiețelul se rostogolește și amândoi cad pe covor. Odaia în care se află e mare, cu ferestre înalte. E una dintre cele câteva zeci de încăperi pe care le are casa. Izbucnesc în râs cu toții. Dar niciunul dintre ei nu știe cum, într-o altă casă, la fel de impunătoare, un băiețel care nici n-a învățat încă să vorbească e hrănit de mama lui. Niciunul nu știe că scena care tocmai s-a petrecut se va repeta aidoma aproape peste cincisprezece ani când, într-o livadă înflorită, Bill va încerca să încalece un cal – de data asta adevărat – de scara căruia se va ține Suzan – și se va prăbuși cu firul vieții retezat de un glonte expediat de la mare distanță de o pușcă cu lunetă aflată în mâinile băiețelului care în clipa de față gângurește, mulțumit de masa servită. După cum nimeni de pe lumea asta nu știe că preotul care l-a spovedit pe John Barintown i-a atribuit acestuia o mărturisire pe care John n-a făcut-o niciodată, numai pentru a-și da importanță și a stârni vâlvă în jurul numelui său.

30 februarie

Veni la birou fără niciun chef, își aruncă pe un fotoliu treciul jilav de la ploaia mărunță și rece care nu contenea de trei zile și se așeză la masa de lucru. Își pocni mai întâi degetele, se uită la geamul pe care se scurgeau picăturile, se zgribuli amintindu-și de străzile pe care trecătorii pășeau înfrigurați și, dintr-o dată, își pironi privirea pe calendarul de birou. Rămase așa câteva minute, cu o expresie de năuceală pe chip. Fila pe care o fixa cu atâta insistență arăta ziua de 30 februarie.

Își aminti brusc ce-i provocase dis-de-dimineată indispoziția. Se trezise, ca întotdeauna, la 6, se dăduse jos din pat și, înainte de a se duce la baie, smulsese cu un gest mașinal o filă din micul calendar de perete. Începuse să citească de pe spatele ei sfatul medicului, potrivit unui obicei care i se formase de multă vreme. Astăzi problema tratată era cea a sinuzitei. Dar lui Peter Corman i se păreau fără sens iar, la un moment dat, literele începură să-i joace în fața ochilor. Clipi de câteva ori. Atunci pricepu de ce i se cuibărise în suflet o stare de neliniște. Fila de calendar care urma avea marcată ziua de 30 februarie.

„Așa ceva nu se poate, Lady”, își spuse el, „ziua de 30 februarie nu există.”

Lady era prenumele soției lui care dispăruse fără urmă de doi ani. Corman se obișnuise de multă vreme să-i vorbească în gând, să-i ceară sfatul, să o ia martoră la toate acțiunile pe care le întreprindea.

Privise mai atent fila. De-abia atunci observase că este într-adevăr dintr-un calendar, dar că o mână dibace transformase cu ajutorul unui tuș roșu o cifră, un 1 sau 2 în 3. În rest, totul era în regulă. Se uitase la calendar. Cineva lipise fila respectivă cu scoci. Cine să fi făcut așa ceva? În casă nu-i mai intra nimeni de la dispariția soției. Doar femeia de serviciu venea o dată pe săptămână, sâmbăta, și-i făcea curat.

Aruncase o privire la ceasul deșteptător de pe masă și-și dăduse seama că e în întârziere. Intrase în baie, făcuse în grabă duș, se răsese reușind să nu se taie, se

îmbrăcase repede și plecase fără să mănânce. Ploaia care îl însoțise până la autobuz îi alungase din cap întâmplarea.

Iar acum stătea în mijlocul încăperii fără să priceapă nimic. Se așeză la birou și-și chemă secretara. Aceasta intră imediat, înarmată cu un blocnotes și un creion.

— Mary, i se adresează el, ai umblat cumva pe biroul meu?

Chipul femeii trecute de a doua tinerețe exprima uimirea.

— Nu. Ce s-a întâmplat?

— Am rătăcit ceva.

Apoi îi spuse să-i decomande toate întâlnirile din acea zi. O oboseală ciudată pusese stăpânire pe el. Începuse să-l doară capul. Rupse furios fila de calendar, o mototoli și o aruncă la coș.

Peter Corman împlinise nu demult 50 de ani. Era ceea ce se cheamă un funcționar model. Nicio întârziere la serviciu, nicio absență, o promptitudine exemplară în executarea ordinelor. Urcase încet pe scara ierarhică și ajunsese pe o treaptă pe care era sigur că va rămâne până la pensie; șeful departamentului de marketing într-o instituție importantă.

„Nici mai mult, nici mai puțin, Lady.”

Fusese numit în funcția asta după dispariția soției, așa că n-avusese cum să sărbătorească împreună avansarea.

Ziua trecu greu, ca o pedeapsă. La ora cinci se ridică de pe scaun, își îmbracă treniul care între timp se uscăse, își luă rămas-bun de la secretara care de-abia aștepta să plece și ieși în stradă, împreună cu alți funcționari model, dornici să ajungă mai degrabă acasă.

Contrar obiceiului său, nu se îndreptă de data asta spre stația de autobuz. Rămase câteva clipe sub ploaia care parcă n-avea să se mai sfârșească niciodată, își trase pălăria mai bine pe ochi și, la adăpostul unei umbrele, o porni agale pe Strada Principală, inundată de lumina reclamelor. Intră la un moment dat și într-un bar, nu-i plăcu atmosfera de acolo și căută un altul unde comandă un whisky mare. Băutura îl liniști. Mai comandă un whisky. „Lady, azi îmi fac de cap.”

Cu un efort de voință se opri să mai comande și al treilea pahar. Plăti și ieși din nou în stradă. O picătură de apă i se prelinse pe după guler și simți un fior rece pe șira

spinării. Se hotărî brusc să se ducă imediat acasă. Un autobuz stropit de noroi îl purtă până în apropiere de locuință. Mai străbătu pe jos câțiva pași. După ce intră în casă, fără să mai aprindă lumina, se dezbracă și se vâri în pat. De îndată gândurile îl asaltară.

Rând pe rând în minte i se derulau scene din viața trăită alături de Lady; ziua în care s-au cunoscut, cum a cerut-o în căsătorie, nunta la care au participat câțiva cunoscuți, cele câteva călătorii pe care le-au făcut împreună... Nimic ieșit din comun. Totul de o banalitate desăvârșită.

„Lady, cât de fericiți am fost împreună”, se gândi el înainte de a se cufunda într-un somn agitat din care nu se trezi decât dimineța, mai istovit decât se culcase. Rămase câteva clipe cu ochii ațintiți în tavan, apoi se dădu jos din pat.

Fila din calendar pe care o zări după ce o smulse pe cea din ziua precedentă – 28 februarie – purta tot data de 30 februarie. Lui Peter Corman, căruia întâmplarea de ieri i se ștersese complet din minte, i se păru că-i fuge podeaua de sub picioare.

Era a patra zi de când ploua, dar dacă l-ar fi întrebat cineva ce-a văzut pe drumul până la serviciu, dacă e timp frumos sau urât, n-ar fi știut ce să răspundă. Îi era teamă s-ajungă la slujbă. Și totuși, nu întârzie nici de data asta. O împinse din cale pe secretara care dorea să-i comunice ceva și se repezi în birou. Pe masa lui de lucru fila din calendar avea data de 30 februarie.

Nici nu se mai obosi s-o întrebe pe secretară dacă îi umblase cineva prin lucruri. Își rezolvă în grabă treburile mai urgente și o șterse sub un pretext cusut cu ață albă. Se amuză refăcând traseul din ziua precedentă, dar nu mai simți acea căldură binefăcătoare în trup nici după al treilea pahar. Intră într-un cinematograf, văzu de două ori filmul care rula, nu înțelese nimic din acțiune, ieși din sală și se duse acasă. I se făcuse foame și atacă o conservă fără gust din frigider. Apoi se vâri în pat, dorind din tot sufletul s-adoarmă, dar perpelindu-se până în zori. Și, deodată, își aduse aminte ce semnificație avea pentru el ziua de 30 februarie.

„Cum am putut să uit, Lady”, se muștră el. „De câte ori nu mi-ai vorbit, la începuturile legăturii noastre, de ziua de 30 februarie! O zi care nu există în calendarul oficial, dar care, într-un alt timp, nu se poate să nu fie.

Spuneai că e ziua în care ți se împlinesc toate dorințele, în care toți oamenii sunt buni unii cu alții, iar mizeriile vieții dispar. Vai, de câți ani nu mi-ai mai vorbit de ziua asta! Cum de-am uitat de ea? Ne-am înstrăinat unul de altul, ne-am cufundat într-o existență mediocră și n-am mai visat decât la un salariu mai bun, la un post mai important, la o mobilă cât mai luxoasă și la o casă cu mai multe încăperi. Le-am avut pe toate, Lady, dar am uitat de ziua asta!”

A doua zi era sâmbătă și, când veni menajera, Peter Corman o trimise acasă. Fila de calendar nu mai arăta 30 februarie. La fel și duminică. Dar, începând de luni, atât calendarul de acasă, cât și cel de la slujbă, indicară invariabil ziua de 30 februarie. Însă Peter Corman simțea o bucurie imensă. S-ar fi simțit frustrat dacă s-ar fi ajuns din nou la normalitate. Iar în comportamentul lui surveniseră modificări vizibile. În primul rând, își pierduse rigiditatea care îi îndepărta pe toți. Apoi, îl apucau accese, de râs din senin, își îmbrățișa și își săruta colegii și colegele, le povestea anecdote fără perdea, iar hainele le purta cu neglijență, ca un tinerel pus pe șotii. Dosarele cu lucrări zăceau nerezolvate; începu să absenteze de la serviciu. Rătăcea uneori pe străzi și vorbea singur sau striga în gura mare: „Lady, Lady, sunt fericit!”

Nu miră pe nimeni vestea că ajunsese în spital, cu mințile rătăcite. Era deosebit de blând cu doctorii, cu asistentele, cu ceilalți pacienți. Uneori, conversația cu el era deosebit de agreabilă, chiar sclipitoare. Peter Corman, ursuzul, închisul în el însuși, se descoperea celorlalți de o bogăție sufletească ieșită din comun și de o capacitate uluitoare de a vedea dincolo de aparențele lucrurilor și întâmplărilor. Subiectul predilect al discuțiilor pe care le purta cu oricine dorea să-l asculte era soția lui; o descria ca pe o ființă nepământească care îl iubise și pe care o iubise cum rareori îi este dat unui muritor să cunoască.

Veni și ziua când nu mai putut să coboare din pat. Fu cuprins de febră și începu să vorbească fără șir. Un coșmar nu-i dădea pace. În vis, îi apărea când secretara, când menajera și amândouă aduceau la chip cu Lady. De la starea de extaz trecu la cea de frică. Se ghemuia în pat ca un animal ale cărui puteri fuseseră secătuite de hăituială și aștepta numai să i se pună capăt zilelor pentru ca să nu mai cunoască chinul. Într-unul dintre momentele

sale mai bune, Corman chemă o soră care trecea prin salon ducând în mâini o cutie cu instrumente medicale. Îi spuse să se apropie și-i șopti la ureche cum își ucisese soția și o îngropase în fundul curții. Sora ascultase fără niciun interes spovedania și nu pomeni nimănui de cele aflate de la „nebunul blând” care se stinsese peste câteva ore și fu înmormântat cu discreție. Nici măcar peste zece ani când, cu ocazia unor amenajări de teren, în fundul curții lui Peter Corman fu descoperit scheletul unei femei, nimeni nu făcu vreo legătură cu Lady.

Caseta blestemată

Oare pentru a câta oară văd caseta cu înregistrarea video a spectacolului de acum o săptămână de la Operă? A fost magnific. Doi soliști străini au dat o și mai mare strălucire reprezentației cu *Nabucco*, montată în orașul nostru cu deosebit fast. Dar ori de câte ori pun la video înregistrarea, nu mă las nicio clipă furat de vraja muzicii, de ingeniozitatea regiei sau de imaginația debordantă a scenografului. Oricât de înrăit meloman aş fi, de şapte zile nu mai am linişte şi pun iarăşi şi iarăşi caseta asta blestemată pentru a înţelege ce s-a petrecut în seara aceea în sala Operei din Barintown cu una dintre fermecătoarele coriste, Louise Nat.

Era în actul al treilea, când se intonează celebrul cor al robilor. S-a cântat cu atâta emoție, încât spectatorii au aplaudat minute în şir, iar dirijorul, generos, le-a făcut hatârul şi a acceptat ca ansamblul să reia pasajul. De fapt, acest cor care conferă întregii opere o vrajă aparte e întotdeauna bisat. Prima oară coriştii l-au cântat stând în genunchi şi implorând un cer negru şi pustiu. A doua oară s-au culcat pe scenă şi tânguirea lor a sunat şi mai dramatic. În somptuoasa noastră sală au izbucnit din nou urale. Coriştii s-au ridicat cu toţii şi au venit la rampă ca să mulţumească pentru aplauze. Bărbaţi şi femei, îmbrăcaţi în costumele unei alte epoci, cu chipuri încă luminate de bucuria acelei muzici divine. Doar una dintre fiinţele căzute nu s-a mai ridicat. La început n-a băgat nimeni de seamă. Aşa o fi spectacolul, şi-au zis cei mai mulţi. Cei care însă – ca şi mine – îl mai văzuseră, au fost intrigati. Iar eu eram speriat de-a binelea. Treptat, şi ceilalţi au înţeles că pe scenă se petrece ceva neobişnuit, care n-are nicio legătură cu spectacolul, ci mai curând cu viaţa de toate zilele. Coriştii au fost brusc cuprinşi de agitaţie. Una dintre femeile din ansamblu s-a aplecat asupra trupului căzut şi a încercat să-l ajute să se ridice. Îndată a scos un ţipăt care nu era prevăzut în partitura lui Verdi. Țipătul ei a fost contagios. În curând pe scenă s-a produs o învâlmăşeală de nedescris. Cortina s-a lăsat rapid ca o ghilotină. Dirijorul cu cap mic şi chel îşi rotea

ochii când spre orchestră, când spre public, pradă unei confuzii totale. Cineva din conducerea Operei a apărut în fața cortinei și a explicat, cu o voce cavernoasă, că spectacolul nu mai poate continua deoarece a avut loc un regretabil accident.

Fără să priceapă mare lucru, mulțimea s-a ridicat bombănind. În definitiv, dacă i s-a făcut rău unei coriste, fie ea și frumoasă, reprezentația nu se putea desfășura în bune condițiuni?

Numai eu am înțeles de la bun început totul. Am înțeles că visul meu de fericire e pe cale să se năruie. Adio de acum liniștii pe care mi-o oferea casa mea cu un gazon de-un verde intens în față, rămas-bun pentru totdeauna bucuriei pe care o simțeam când goneam cu mașina în vacanțe spre țărmul însorit al oceanului sau spre munții acoperiți de zăpadă. Truda mea de-o viață, de a-mi oferi un adăpost împotriva tuturor relelor lumii, s-a dus în vânt. Și asta numai pentru că în al treilea act din *Nabucco*, una dintre coriste, Louise Nat, a fost omorâtă. Împușcată. În fața a o mie de spectatori. Cu siguranță, de unul dintre cei doi complici ai ei care au pus la cale jefuirea băncii din oraș. Un jaf organizat în cele mai mici amănunte și executat impecabil. Iar opinia publică a avut ce comenta zile în șir, acoperind cu imprecășii din nou municipalitatea prea puțin grijulie cu depunerile contribuabililor.

Totul a început în noaptea de carnaval. În fiecare an, în orașul nostru se organizează un grandios carnaval care timp de trei zile întoarce localitatea cu susu-n jos. E încă un prilej, printre atâtea altele, ca bărbații să bea vârtos, femeile să renunțe la orice pudoare, iar negustorii de distracții să-și frece mâinile de bucurie văzând cum le cresc câștigurile. Obiceiul cere ca în aceste zile lumea să-și facă de cap fără a da socoteală nimănui și, pentru a se păstra o deplină tăcere asupra faptelor fiecăruia, toată lumea umblă mascată și-și ia alt nume.

Într-una dintre nopțile acelea, cu miros de whisky bun și parfumuri ațâțătoare, într-un restaurant, la o masă, s-au pomenit doi bărbați și o femeie. Femeia era îmbrăcată luxos și ceea ce te uimea la ea era poziția capului. Parcă sfida întreaga lume, privind-o cu dispreț de undeva, dintr-un loc unde numai ea avea acces. Era numai o poză datorată hainelor costisitoare? Era poziția sa firească? Greu de spus. S-a recomandat cu emfază

ducesa de Montary. Unul dintre bărbați purta o tunică de aristocrat roman, iar în picioare avea sandale romane. Bineînțeles, și el era mascat. „Spuneți-mi Linnus”, le-a cerut el cu dezinvoltură comesenilor săi. Celălalt, care părea mai în vârstă, dar nu depășea nici el, după cât se părea, 50 de ani, purta o redingotă impecabil călcată și pe cap avea un joben de dimensiuni impresionante. Toți trei ar fi stârnit ilaritate în orice local ar fi apărut, dar amestecați în mulțimea aceea pestriță care se înveșmântase cu tot ce-i trecuse prin cap și se distra cu furie, ca și cum ar fi vrut să acumuleze buna dispoziție pentru un an, nu erau nicidecum băgați în seamă.

Bărbații au început a-i face curte femeii cu deosebită eleganță, dar ea părea total plictisită și golea pahar după pahar cu o viteză care nu putea stârni decât stupefacție. La un moment dat s-a uitat la ei trufaș, dându-și mai mult capul pe spate, și ca și cum de-abia acum i-ar fi observat, le-a strigat în față cu un glas uimitor de cristalin, ținând cont de câtă băutură îngurgitase:

— Caraghioșilor!

A dat să se ridice. Apoi a renunțat și a mai cerut un pahar. După ce chelnerul – mascat, bineînțeles, în chelner! – i l-a adus și s-a îndepărtat, a mai adăugat:

— Sunteți prea mici pentru visele mele. N-aveți voi atâtea lovele ca să bucurați o biată ducesă!

Și-a golit paharul cu aceeași viteză.

Bărbatului în redingotă, care în mod vizibil se plictisise, i-au sclipit ochii. Fără să ia aminte la limbajul plebeian folosit de înalta doamnă, s-a aplecat spre ea și a rostit ceremonios, cu o ironie vizibilă:

— Frumoasă ducesă, cum oare ar trebui să fim ca să merităm noi, muritorii de rând, să catadicsești să-ți apleci privirea asupra noastră?

Ducesa n-a sesizat sau s-a prefăcut că nu observă batjocura din glasul distinsului burghez.

— Ar trebui să aveți bani, mulți bani. Aveți? N-aș crede! Altfel n-ați bea băutura asta scârboasă și n-ați mai sta o clipă în orașul ăsta de ratați. M-am săturat de sărăntoci. În ziua de azi, cine n-are măcar 100.000 de dolari și e în toate mințile n-are de ce să mai trăiască.

Linnus a început să se foiască neliniștit. În mod vădit, discuția alunecase pe o pantă care nu-l interesa.

Celălalt a continuat însă imperturbabil:

— Poți să ai oricând 100.000 de dolari. Chiar și mai mulți.

Femeia a pus paharul pe masă și a început să râdă în hohote. Avea un râs vulgar care, ca și vorbele pe care le rostea, erau în contradicție cu înfățișarea ei ce se ghicea angelică sub masca de catifea.

Devenind brusc serioasă, l-a întrebat:

— Ce trebuie să fac pentru asta? Să mă culc cu tine? Mi-e teamă că nu mi-ai da nici o mie de dolari. Ce zic o mie, n-ai avea de unde să-mi dai nici o sută.

A urmat o scurtă tăcere. Bărbatul mai în vârstă părea să cântărească în minte ceva. Parcă nu se hotăra să vorbească. În cele din urmă nu spuse decât atât:

— Noi trei ar trebui să dăm o spargere. O spargere la banca din oraș.

A fost acum rândul bărbatului cu haine de roman să izbucnească în râs.

— Noi trei? E bună, amice, zău așa! Nici măcar nu ne cunoaștem.

Redingota s-a foit entuziasmată pe scaun.

— Tocmai de aceea! Dăm lovitura și ne risipim care încotro. Dacă unul e prins n-are cum să-l toarne pe celălalt.

Romanul și ducesa s-au privit unul pe altul o clipă și pe urmă și-au ațintit privirile asupra burghezului.

— Vorbești serios?

— Cât se poate de serios. Iar dacă sunteți de acord, punem planul în aplicare în câteva zile. E floare la ureche. În orașul ăsta chiar și un copil ar putea să jefuiască o bancă, dacă i-ar da prin gând.

— De ce n-o faci singur?

— Simplu: pe mine nu mă interesează banii. Am mai mulți decât aș putea să iau de la amărâta asta de bancă. Pentru mine e ca un sport. Mă interesează să văd cum reacționează oamenii în situații speciale. De pildă acum, nu vă ascund, m-ar interesa s-o văd pe simpatica ducesă cum muncește pentru un gologan.

Din nou au tăcut. După care, ca și cum toți ar fi căzut de acord, bărbatul în redingotă a început să le expună în detaliu planul de acțiune. Ceilalți doi l-au ascultat în liniște. La sfârșit i-au pus întrebări. Apoi fiecare a plecat acasă împovărat de gânduri.

Bărbatul îmbrăcat în haine romane s-a zvârcolit zile întregi amintindu-și de strania discuție. I se părea că totul

a fost un vis, sau că aburii beției i-au jucat o festă și că a avut doar impresia că a stat de vorbă cu careva despre o spargere. De aceea, spaima lui a fost cumplită când, conform înțelegerii, a ridicat de la local un pachet adus de un comisionar, în care a găsit un pistol. Lângă el era o simplă mențiune: „În prima miercuri la orele 8:30.”

Încă mai credea că e sub imperiul unei farse în ziua de miercuri dimineața pe când se îndrepta spre banca orașului. Mai mult ca să râdă de el însuși, și-a îndesat pe ochi pălăria de cowboy sub care și-a fixat mai bine ochelarii de soare. Așa cum arăta, nu l-ar fi recunoscut nici propria lui mamă. S-a oprit la cincizeci de metri de bancă. Și-a făcut de lucru cu un ziar din care s-a prefăcut că citește sprijinit de un stâlp. La 8:30 o mașină blindată și plină de praf a oprit în fața băncii. Din ea au sărit îndată doi polițiști înarmați. Șoferul a coborât și el și s-a postat în fața mașinii privind jur împrejur cu luare aminte. Din bancă au ieșit câțiva funcționari care au luat în primire trei saci plumbuiți. Falsul Linnus încă mai privea cu detașare întreaga scenă. Dar, deodată, în decor a intrat ceva ce contrasta vizibil cu toate obiectele și ființele. O femeie îmbrăcată în negru și cu voaletă pe chip se apropia de grupul din fața băncii. Purta o imensă pălărie, mergea încet, și ceea ce îi atrăgea atenția era modul sfidător în care își ținea capul. Era nu numai îmbrăcată trăsnet, dar și de o aroganță fără seamăn. Însă chipul nu i se zărea. Ca hipnotizat, falsul Linnus se desprinsese de stâlp și începu și el să se miște fără grabă spre bancă, privind cu ochi dilatați întreaga ambianță. Ajunsă în dreptul polițiștilor rămași cu gura căscată, femeia se aplecă spre unul dintre ei ca și cum ar fi dorit să-l întrebe ceva în șoaptă. Acesta, uluit în continuare de strania apariție, își duse mâna la pălărie în semn de salut. În clipa următoare se prăbuși la pământ fără ca nimeni dintre cei din preajmă să priceapă din ce motiv. Al doilea polițist se repezi spre colegul lui, dar deja bărbatul care se deghizase în haine romane în timpul carnavalului era în dreptul lui și-l doborî cu un glonte înfipt drept în frunte. Știa că șoferul aflat în fața mașinii în clipa aceea trebuia să zacă și el la pământ, împușcat, potrivit planului conceput de bărbatul care avusese ideea jafului. Ținând la distanță, sub amenințarea armelor, pe funcționarii băncii care n-aveau de altfel niciun chef să se amestece, Linnus și femeia în negru luară fiecare câte unul dintre sacii de pânză și se repeziră

la mașinile lor – mașini furate în toiul nopții – parcate în apropiere. Nu-și spuseră niciun cuvânt. Nu-și urară nici măcar noroc. Sperau să nu se mai vadă niciodată. Nimeni nu îndrăzni să-i urmărească.

Și totuși, la câteva zile de la spargere, după ce ziarele au fost înțesate de relatări care mai de care mai bizare, un gând a început să-mi dea târcoale: cine oare o fi femeia care a acționat cu un asemenea sânge rece? Singurul semnalment pe care puținii participanți la scenă îl reținuseră era modul trufaș în care ținea capul ființa asta, ca și cum ar fi contemplat în permanență o mulțime ingenuncheată.

Ceva nu-mi dădea pace și-mi spunea că adevărul e cât se poate de aproape de mine, doar trebuie să întind mâna și să-l ating. Fără doar și poate, pe femeia aceea o cunoșteam, dacă nu chiar foarte bine. Iar eu, care mă duc zilnic la Operă, mi-am adus deodată aminte de o tânără din cor, care parcă își sfida colegele și publicul pentru care cânta, printr-o atitudine de o trufie fără margini. Dacă ar fi ea? Am fost cuprins de nerăbdare. De-abia am așteptat primul spectacol în care să apară. S-a întâmplat să fie *Nabucco*. M-am dus la reprezentație cu o cameră video pentru a înregistra tot ce se petrece pe scenă. De fapt, n-o vedeam decât pe ea. Înaltă, bine proporționată, frumoasă, dar de o glacialitate care te înfiora și cu capul mult dat pe spate, ca și cum ar fi vrut să vadă pe cineva la balcon. M-a enervat la început prezența în sală a unui individ care avea și el o cameră video. Adoratorul vreunei artiste, mi-am zis. Oare ea să fie? mă întrebam eu cu tot mai multă insistență. Sau e numai o coincidență? Pe măsură ce minutele treceau, mă convingeam, numai pe bază de intuiție, fără a avea niciun argument palpabil, că ea este ducesa de Montary și femeia în negru din fața băncii. Când s-a întâmplat nenorocirea, n-am mai avut nicio îndoială. Am regretat doar că n-am avertizat-o de primejdia care o amenința. Dar știam eu de o astfel de primejdie? Mai grav e că ucigașul a fost mereu sub ochii mei și nu i-am dat importanță. Fiindcă, după cum aveam să aflu din ziare, Louise Nat a fost împușcată cu un pistol cu surdină mascat într-o cameră video, care s-a găsit abandonată într-un ungher al Operei. Nimeni n-a putut să dea amănunte precise despre cel care a mânuit-o, deși toți i-au remarcat prezența. Poliția mi-a confiscat caseta în speranța că va putea obține indicii prin vizionarea ei,

după care, dezamăgită, mi-a înapoiat-o. Eu însă nu abandonez. O pun de zeci și zeci de ori, oprindu-i derularea câteodată pentru a insista pe câte un detaliu într-un cadru unde se zărește un individ într-o geacă de piele care ține la ochi o cameră video. Mi-e frică. Fiindcă eu sunt bărbatul care a organizat jaful, fără să-mi dau seama că el se va produce cu adevărat. A fost doar o glumă prin care am vrut să râd de un om trufaș, dar care a căzut în capcana pe care i-am întins-o și a acționat fără greș. Dar dacă n-am crezut că jaful se va comite, cu atât mai puțin m-am așteptat ca bărbatul care s-a dat drept Linnus să dorească să șteargă orice urmă a nenorocitei de întâmplări și să înceapă să-și elimine complicii. Și lui i-e frică. Nu știe cine l-a manevrat în așa fel încât să omoare un polițist și să jefuiască o bancă. Eu, omul cu redingotă, n-am participat la spargere decât ca martor. Nu l-am omorât pe șoferul mașinii blindate, așa cum cerea planul. Nu m-am atins de niciun dolar. N-am intervenit nicio clipă în timpul jafului. Sunt, deci, din acest punct de vedere, complet nevinovat. Numai în ochii bărbatului îmbrăcat în haine de aristocrat roman nu sunt inocent. Mă caută în tot orașul ca să șteargă orice urmă. Îl simt cum clocește planurile lui de răzbunare iar eu, care încerc tot felul de gânduri, de spaime, nu pot să mă apăr decât cu această casetă video pe care o pun zilnic, de zeci de ori, fără a obține de la ea nicio mărturie.

Între două vârste

Era una dintre zilele în care pur și simplu n-aveam nimic de făcut. Soția mea, Helen, mai în vârstă decât mine cu cincisprezece ani, ținuse morțiș să pornim cu iahtul într-o plimbare pe apa abia încrețită de o boare de vânt. Am preferat să rămân la vilă, lângă piscină, sub o umbrelă și în compania unei băuturi slabe și răcoritoare. Eram căsătoriti de prea mulți ani, nurii ei, atât cât mai erau atunci când o luasem de nevastă pentru a scăpa de sărăcie, se trecuseră de mult, iar șleahta sa de prieteni sexagenari mă obosea de moarte. Aceleași glume stupide, aceleași ticuri de care mă săturasem până peste cap și aceleași opinii despre viață care-mi făceau greață până-n unghii. Eram deci bucuros că Helen, contrar obiceiului ei de a nu mă lăsa să respir nicio clipă de unul singur, plecase totuși în croazieră pe ocean. Măcar câteva ore aveam să rămân cu mine însumi și să mă desfăt cu priveliștea încântătoare a plajei care se vedea la câteva sute de metri mai jos de vilă, aveam să stau la soare cât pofteam, fără a mi se atrage din cinci în cinci minute atenția să am grijă să nu fac insolație, aveam să mă bălăcesc în piscină ca un pește în larg și aveam să-mi aleg din bar exact băuturile de care aveam chef, fără să mi se țină măsura ca la restaurant. Celor trei servitori aflați la dispoziția noastră le-am dat voie să se ducă pe plajă și să se tolănească pe nisipul încins ca să mai uite de cicăleala la care erau supuși zilnic și pe care o îndurau numai și numai fiindcă Helen îi plătea bine, altfel și-ar fi luat de mult lumea în cap. La urma urmei și eu eram plătit bine din moment ce suportam să fiu tratat ca un bebeluș și la patruzeci și cinci de ani.

Se făcuse amiază, soarele dogorea năprasnic, vocea catifelată a lui Nat King Cole se auzea din difuzoarele dublului casetofon așezat pe marginea piscinei. Am plonjat în apa prea caldă pentru gustul meu, am înotat vreun sfert de oră, apoi m-am îndreptat spre scara metalică. Am urcat două trepte și am dat cu ochii de două picioare superbe. O clipă mi s-a tăiat răsuflarea de uimire. Am ridicat privirea și atunci am zărit-o pentru prima oară.

În ochi mai aveam încă picături de apă care în strălucirea soarelui au început să capete culorile curcubeului. În acea lumină mi-a apărut întâia oară și de-atunci multă vreme n-am putut să mi-o închipui decât înconjurată de acea aureolă care o făcea să pară a fi venită dintr-un univers tandru și enigmatic.

— Înotați foarte frumos, mi-a spus ea cu o voce care m-a determinat să-mi închipui că pe corzile ei vocale se află o căptușeală din cele mai delicate materii.

De-abia atunci am realizat ce caraghios stau pe scara piscinei. Am ieșit în grabă și m-am înfășurat într-un prosop pufos și viu colorat. Apoi am privit-o mai pe îndelete.

Era mai înaltă decât majoritatea femeilor pe care le cunoșteam, avea un metru și șaptezeci, poate un centimetru sau doi mai mult, însă era perfect proporționată. Purta o rochie ușoară dintr-un material care nu se străduia să-i ascundă deloc formele de relief. Părul lung și blond îi flutura pe umeri, iar ochii îi avea de un albastru intens în ziua aceea dar, după cum aveam să-mi dau seama mai târziu, puteau să devină și de un cenușiu metalic. Nu părea să aibă mai mult de douăzeci și trei, douăzeci și patru de ani.

— Cine sunteți? Ce căutați aici? E o proprietate particulară! am reușit eu să îngaim cu o falsă severitate, după ce mi-am mai venit în fire.

— Îl caut pe domnul John Martin.

Surpriza mea a fost și mai mare.

— Domnul John Martin e în fața dumneavoastră. Chiar dacă nu în cea mai potrivită vestimentație pentru a primi o vizită.

Ochii în care sclipeau luminițe jucăușe au căpătat o și mai intensă culoare albastră.

— Sunt secretara domnului Mortimer. Am venit cu niște acte la semnat. Patronul meu a vorbit ieri cu soția dumneavoastră.

— Da, da... Dar vă așteptam spre seară.

— Domnul Mortimer a fost foarte înțelegător și mi-a dat voie să vin mai devreme ca să profit și eu puțin de soare.

Brusc am devenit cât se poate de curtenitor.

— Desigur, mai încapе vorbă? Aveți costum de baie? Dacă nu, s-ar găsi prin casă. Deși unul care să se

potrivească pe niște forme atât de perfecte e cam greu de aflat.

Nici nu s-a sinchisit de complimentul meu.

— Am tot ce-mi trebuie.

Și mi-a arătat o geantă de voiaj de dimensiuni nu prea mari.

Am înotat împreună până spre seară, când s-a întors Helen cu prietenii ei, ne-am prăjit la soare, ne-am povestit vrute și nevrute, am pregătit ceva de mâncare la grătar. Însă după ce Helen a semnat actele acelea n-a mai stat o clipă. S-a îmbrăcat rapid în vaporeasa ei rochie și a plecat ca din pușcă.

Toată noaptea m-am perpelit cu gândul la ea. Aveam vreo șansă? Aș putea-o oare cuceri? Tot ce se poate: un bărbat de patruzeci și cinci de ani poate uneori să atragă o fetișcană cu douăzeci de ani mai tânără. Doar s-au văzut atâtea cazuri.

A doua zi l-am sunat pe domnul Mortimer sub un pretext oarecare, numai ca să-i aud ei glasul. Am întrebat-o cum e vremea la Barintown și dacă nu cumva are de gând să ne mai facă vreo vizită. Mi-a retezat-o scurt:

— Numai cu treburi, domnule Martin. Numai cu treburi...

A trecut o lună, dar n-am reușit să mi-o scot din minte. Imaginea ei îmi apărea în memorie în cele mai neașteptate momente ale zilei. Am profitat de o călătorie pe care am făcut-o cu soția mea la Barintown și am aranjat în așa fel lucrurile încât s-ajungem și pe la domnul Mortimer. În timp ce Helen discuta afaceri cu avocatul ei, am rămas în anticamera unde Marilyn Marvard bătea la mașină un număr de scrisori care trebuiau expediate unor clienți.

— N-ai mai trecut pe la noi, Marilyn, am scâncit eu ca un cotoi căruia nu i s-a dat laptele la timp.

— Am avut multă treabă.

— Știi, mi-a fost tare dor de tine...

În timp ce-i vorbeam îmi ziceam că sunt într-o situație tare stupidă.

— I-ați spus asta și doamnei Helen?

— Marilyn! De ce mă chinuiești?

— Dumneavoastră mă chinuiți: nu mă lăsați să-mi văd de lucru. Aveți bani gârlă, o soție bogată, case și vile, mașini la scară, ultimul răcnet. În timp ce eu trebuie să trag din greu pentru un amărât de bănuț.

Helen a ieșit pe ușă însoțită de Mortimer pe chipul căruia se citea un zâmbet onctuos. Am privit-o ca pe o străină. Am văzut-o urâtă, grasă, rea și zgârcită, dornică să-i vadă pe toți cum îi stau la picioare, iar ea doar să le comande cum să se miște încoace și-ncolo. Marilyn s-a ridicat de la birou și i-a ieșit în întâmpinare.

— Vai, ce bine arătați, doamnă Martin! Și ce soț iubitor aveți! Cât ați stat de vorbă cu domnul Mortimer mi-a vorbit numai de dumneavoastră și de dragostea pe care v-o poartă. Vă adoră! Aveți un mare noroc.

A oftat ușor. Helen s-a uitat la ea mirată, apoi mi-a aruncat și mie o privire la fel de uimită. Mi-a spus în timp ce trecea pe lângă mine:

— Haidem!

A spus asta așa cum îi zici unui cățeluș întotdeauna ascultător și care știi că n-are să-ți iasă niciodată din cuvânt. Atunci mi-am dat seama că n-o mai suport și că o urăsc pentru toate umilințele la care m-a supus de-a lungul căsniciei noastre. Niciodată nu m-a tratat altfel decât ca pe un obiect pe care dacă îl lași pe-o etajeră știi sigur că n-are să dispară de-acolo și te va sluji la fel de credincios ori de câte ori ai avea chef. Mi-am adus aminte de viața ei aventuroasă pe care a dus-o fără nicio rușine în vâzul tuturor, pentru ca în apropierea vârstei de cincizeci de ani să devină cea mai aprigă propovăduitoare a curățeniei morale și m-a transformat pe mine, om tânăr, într-un soi de marionetă care răspunde docilă la orice ordin al ei.

Atunci am hotărât totul.

Mi-a trebuit multă răbdare ca să-mi duc planul la bun sfârșit. Când mă gândeam la fiecare detaliu îmi venea în minte imaginea domnișoarei Marvard și șopteam: pentru tine o fac, dragostea mea! Ai să vezi, totul va fi minunat.

Helen avea obiceiul să înoate în piscină înainte de a se culca. De obicei cam pe la douăsprezece noaptea. De aceea, servitorii nu se duceau în încăperile lor până când stăpâna nu le dădea liber.

Așteptau cu figuri impenetrabile și resemnate în barul de lângă piscină ca Helen să se sature de zbenguiala ei nocturnă în apă, să iasă de-acolo și să-i întindă prosopul și vreun pahar cu băutură după care să-i lase să mai răsuflă și ei până dimineața.

Important era să acționez cu ei de față, dar fără să mă vadă vreunul. Și nu era deloc imposibil.

Piscina nu avea mai mult de doi metri și jumătate în locul cel mai adânc. Acolo, aproape de fund, era un mic intrând unde se găsea o parte din instalația de încălzire a apei. În el se putea adăposti un om fără să fie observat decât dacă s-ar fi golit piscina și cineva ar fi coborât până acolo. Un om echipat. Bineînțeles, cu un costum de scufundător.

Trebuia să acționez într-o zi de luni pentru ca toată săptămâna să-mi meargă bine. În ziua aceea am plecat cu avionul la Barintown după ce mi-am cerut voie de la drăgălașa mea consoartă care m-a îndemnat, într-un acces de mărinimie, să iau una din mașinile noastre. I-am spus că e prea cald ca să conduc prin arșiță, așa că mai bine iau avionul.

Odată ajuns la Barintown, m-am dus în parcare de lângă aeroport, am pândit o pereche care și-a lăsat acolo Jaguarul, i-am urmărit până la urcarea în avion, după care, cu o dexteritate pe care nu-mi închipuiam s-o am, am descuiat portiera mașinii, am făcut contact sub bord și dus am fost. Am lăsat mașina pe o stradă lângă hotelul Sirius unde aveam rezervată o cameră. După aceea am făcut în așa fel încât să fiu cât mai remarcat prin baruri, pe la prieteni, iar la ora zece am urcat în cameră. Imediat cum am ajuns sus, i-am spus telefonistei de serviciu să nu mă deranjeze nimeni până dimineața și am ieșit din nou în stradă pe scara de incendiu, m-am urcat în Jaguar și am pornit-o spre vila noastră de pe malul Pacificului.

Până acolo am făcut exact o oră și patruzeci de minute. Am parcat la câteva sute de metri de vilă, m-am furișat nevăzut și neauzit și mi-am dat drumul în piscină. În intrândul de care am pomenit am găsit butelia de oxigen pe care o ascunsesem acolo împreună cu o mască de respirat sub apă și mi-am pus echipamentul. Apoi am început să aștept, sprijinindu-mă cu o mână de marginea piscinei.

Inima îmi bătea atât de puternic încât aveam impresia că din pricina ei se stârnesc valuri. Barul era luminat, însă piscina era cufundată în întuneric. Dimineața avusesem grijă să scot unul dintre becuri, să-i pun pe fasung o rondelă metalică și să-l înșurubez la loc. La prima apăsare pe comutator, piscina, care avea sistemul de iluminat separat de cel al vilei, rămânea în

beznă. Orice încercare de a repara defectiunea rămânea zadarnică până la scoaterea rondelei.

Am așteptat ceva mai mult decât am crezut. O clipă mi-am închipuit că Helen a renunțat la obiceiul ei. Dar am văzut cum o siluetă se apropie de piscină și se aruncă în apă. Atunci m-am scufundat și eu.

Nu i-am dat voie să mai iasă la suprafață. Am înotat până la ea și am apucat-o de picioare. A început să se zbată, dar am tras-o tot mai jos, sub greutate mea. S-a zbatut neînchipuit de mult. Tot timpul mi-a fost frică să nu se audă vreun zgomot suspect și servitorii să alerge să vadă ce se petrece. Dar nu a venit nimeni. Am ținut-o pe Helen sub apă minute în șir, ca să fiu sigur că n-o să mai poată fi salvată. După ce i-am dat drumul, s-a ridicat încet și a început să plutească între ape. M-am ridicat și eu cu precauție. Nici țipenie. Am suit pe brâul de beton și am privit spre bar. Acolo moțăia unul dintre servitorii negri. Am ieșit cu totul din bazin și m-am târât spre ieșirea din proprietate. Am avut noroc.

N-am întâlnit pe nimeni. Am ajuns la mașină și am gonit nebunește spre Barintown. Am oprit doar o dată ca să mă-mbrac în hainele de oraș și să ascund într-un cimitir de mașini părăsit butelia de oxigen și vizorul. După care am ajuns la aeroport, am lăsat Jaguarul la locul de unde l-am luat și am sosit la hotel mergând pe străzile cele mai obscure. Acolo m-am cățarat pe scara de incendiu și am intrat în cameră tocmai atunci când începea să se-audă telefonul. L-am lăsat să sune de câteva ori după care am răspuns furios:

— V-am spus doar să nu mă deranjați!

— Ne iertați, domnule Martin. S-a întâmplat o nenorocire.

Glasul telefonistei suna speriat. Eu mi l-am mai îndulcit.

— Ce s-a-ntâmplat?

— Soția... soția dumneavoastră... s-a înecat în piscină...

— Cum?

În două ore am fost la vilă, după ce-am închiriat un taxi. Acolo m-au întâmpinat cu mutre compătimitoare procurorul, medicii... Toți au avansat ideea că Helen și-a pierdut cunoștința atunci când a sărit în apă. Fiind beznă, saltul a fost executat în mod periculos. Nimeni n-a avut nici cea mai mică bănuială. Nici atunci, nici mai târziu.

Au trecut deja zece ani și cazul a fost uitat. Avea soției mele e acum a mea. Iar cea care se străduie cu mare succes s-o cheltuiască e actuala mea soție, Marilyn Marvard. Are acum 35 de ani, dar e la fel de fascinantă. S-a mai împlinit, însă corpul său e armonios și ispititor. În jurul ei roiesc o sumedenie de tinereți cu care mă înșală ziua în amiaza mare fără să-i pese nici de amenințările, nici de implorările mele. Îi consumă ca pe semințe și am impresia că nici nu bagă de seamă când e unul și când e altul. Mai trist e că mie a început să nu-mi mai pese de nimic din ceea ce face. Mi-e numai o nesfârșită lehamite. La cei cincizeci și cinci de ani ai mei, ar trebui să nu arăt atât de prăbușit. Nu mai am poftă de mâncare, nu mai doresc să văd pe nimeni. Am slăbit, privirile mele rătăcesc pe obiecte și pe ființe fără să le vadă cu precizie contururile.

Iar de un an încoace sunt pur și simplu cuprins de panică. Prima oară mi s-a părut a fi doar o coincidență. Pe birou am descoperit un desen executat destul de stângaci și care reprezenta un jaguar surprins într-o poziție de parcă aștepta să fie atacat sau să atace el. Am întrebat-o pe Marilyn, pe servitori în legătură cu cel care mi-a pus desenul pe birou și toată lumea a dat neștiutoare din umeri. Să-l fi desenat eu și să fi uitat? Când tocmai începeam să-mi amintesc tot mai rar acest episod, am găsit pe pernă un alt desen. De data asta era schițată silueta unui om care se cățără pe o scară de incendiu. Nu l-am mai arătat nimănui, dar m-a cuprins o frică sălbatică, de animal încolțit și care se știe fără scăpare din capcana în care a căzut.

N-a trecut multă vreme și la piscină s-a produs un scurtcircuit. Oricât s-au căznit servitorii n-au reușit să descopere unde e defecțiunea. După ce s-a culcat toată lumea m-am dus la piscină înarmat cu o lanternă. Am luat la rând toate becurile și când l-am deșurubat pe unul dintre ele, la picioare mi-a căzut o rondelă metalică. Nu știu cum am reușit să-l înșurubez la loc și să mă târăsc până la patul meu unde am adormit într-un târziu, iar somnul mi-a fost bântuit de cele mai groaznice coșmaruri. Tot ce mi se întâmpla mi se părea imposibil. Cine mai putea să știe de modul în care am omorât-o pe Helen? Sau eram pradă unui delir care nu se mai sfârșea?

Iar ieri, în timp ce înotam în piscină, mi-a venit un gând nebunesc. Am tras mult aer în piept și-am coborât

cât mai adânc, până la intrândul unde se află instalația de încălzire. Afară soarele strălucea puternic încât apa curată avea o limpezime de cleștar. Am scotocit pe lângă robinetele și țevile care se aflau acolo și când tocmai mă liniștisem am zărit cu groază, legate frumos cu un inel metalic, o butelie de oxigen și o mască de respirat sub apă.

Moartea e un sfetnic bun

E înalt, frumos și iubit de o grămadă de lume. Iar în momentul de față se află într-o formă excelentă. Dar, cu modestia lui caracteristică, nu face deloc caz de asta. Dimpotrivă, declarațiile pe care le-au obținut cu greu câțiva reporteri sunt reticente și atrag mai degrabă atenția asupra celorlalți concurenți, lăudându-le acestora performanțele și calitățile. Însă nimeni nu se îndoiește: maratonul care se desfășoară azi în Barintown nu poate fi câștigat decât de Steve Zanter, înaltul, frumosul și iubitul de o grămadă de lume.

De dimineață, o perdea fumurie acoperise orașul, dar se risipise până la ora startului. Stadionul de unde vor porni în cursă cei 125 de concurenți e plin de o mulțime frumos colorată și gălăgioasă. O mulțime care scandează, fără să obosească, numele lui Steve și urmărește, fără prea mare interes, celelalte probe. În clipa în care se dă startul, cineva egalează recordul mondial la săritura în înălțime; faptul abia e marcat prin câteva aplauze răzlețe. Toți îi urmăresc cu luare aminte pe atletii de la maraton. Mai bine zis, pe Steve.

M-am întrebat adeseori cum de i-a cucerit pe oameni de la prima sa apariție într-o competiție. Sportivi înalți, frumoși, sunt cu miile. Să fie vorba de acel farmec necăutat pe care îl are în orice ocazie, festivă sau obișnuită? Sau de firescul gesturilor sale ori de câte ori înregistrează vreo nouă victorie? Să-și datoreze simpatia negliobiei, manifestată de toți cei incapabili să ducă o viață de familie liniștită, când află de armonia care domnește în căminul marelui sportiv? Atunci de ce și femeile îl adoră, din moment ce îl știu inaccesibil?

Pe sub o arcadă de beton, împodobită cu flori, cei 125 de sportivi ies de pe stadion și o pornesc spre străzile orașului, precedați de mașinile și motocicletele poliției, ale arbitrilor. Evident, Steve nu se află în frunte. E o tactică pe care o folosește de când îl știu. Comentatorii încearcă în fel și chip să o lămurească și avansează o sumedenie de explicații, care mai de care mai aiuritoare. Eu, care pretind că-l cunosc mai bine decât mulți alții, am

înțeles de ce nu se instalează de la început în frunte și se lasă înghițit de masa anonimă a celorlalți; numai și numai pentru a le da și lor o șansă, doar-doar l-o întrecă cineva. De-abia în a doua jumătate a cursei începe să tragă și în câteva minute reușește să se distanțeze și să-și pornească alergarea solitară.

Când i-am înțeles tactica, am simțit nevoia să mă afund într-o cârciumă unde nu mă știa nimeni și unde nu m-ar fi recunoscut nimeni, fiindcă nimeni n-avea altceva mai bun de făcut decât să-și toarne pahar după pahar, ca să caute uitarea și să fugă de ei înșiși. Acolo am băut toată noaptea, încercând să înțeleg, să pricep, cum de există ființe ca Steve Zanter care, odată, a pierdut un concurs pentru că s-a oprit să-și ajute un coleg căzut la pământ, dându-i primul ajutor și cucerind în anul respectiv Trofeul Fair-Play. Am încercat în noaptea aceea să-i pricep generozitatea, el fiind autorul a numeroase opere de binefacere valorând milioane de dolari, pe care îi risipește cu nonșalanță, fără să facă tapaj. Am mai încercat să descifrez cum de e capabil să-și împărtășească secretele tuturor, cum de nu-i e frică să dea sfaturi altora, sfaturi care se întorc cu siguranță împotriva lui, diminuându-i șansele de a câștiga și, mai ales, de unde se răsfâng asupra sa atâtea daruri, pe care nu le strânge ca un avar și reușește să-i bucure cu ele pe mulți. Să fie el un Ales, pe care divinitatea îl copleșește și-l răsfată, în timp ce alții trag din greu ca să obțină o biată recompensă?

Traseul concursului trece pe Strada Principală, unde hoinărisem multă vreme în copilărie, căscând gura la vitrinele înțesate de lucruri costisitoare, după care face un ocol și ajunge la șoseaua paralelă cu oceanul. Lumina e blândă, dar aerul vibrează de zăpușeală. De-a lungul traseului se înșiră mii de curioși, care-l încurajează frenetic pe Steve, fac glume pe seama concurenților mai slabi, sau întind sticle din plastic, cu băuturi răcoritoare, pe care sportivii le înșfacă din mers, le golesc pe nerăsuflăte și le aruncă fără să-și domolească nicio clipă alergarea.

Prima încercare o fac la kilometrul 20. De obicei, cam pe la jumătatea cursei, lui Steve i se face sete și mai ia o sticlă să-și mai stingă arșița. Se află în clipa de față într-un grup de șase concurenți care s-au desprins de grosul plutonului rămas mult în urmă. Evident, nu el conduce, e al patrulea. Mă aflu printre curioșii care se

împing pe marginea șoselei. Când văd apropiindu-se grupul scot dintr-o geantă atârnată cu o curea de umăr o sticlă de plastic și o întind spre concurenți, rugându-mă în sinea mea ca Steve să o vadă și să-i fie sete.

Lovitură ratată! Un altul e mai rapid și se repede la ea. De-abia reușesc s-o țin apucând-o cu ambele mâini. Tânărul blond care râvnise la ea se îndepărtează cu o figură mirată.

După încercarea nereușită, mă dau înapoi și o pornesc în fugă spre un loc de parcare, unde mi-am lăsat scuterul. Pornesc motorul și o iau spre oraș. Mai întâi accelerez, apoi îmi domolesc goana; am timp berechet.

De când îl urăsc pe Steve? N-aș putea spune cu precizie. Și mai ales, nici nu știu dacă sentimentele pe care le nutresc față de el înseamnă ură. E, mai curând, o uriașă neînțelegere față de o ființă altfel construită decât oamenii obișnuiți. O făptură a naturii care contrazice tot ce știu despre modul cum se comportă îndeobște semenii mei. Și nu din pricină că, de când a apărut el pe firmament, n-am mai câștigat niciun maraton și mi-a răpit gloria de care mă bucurasem, aruncându-mă dintr-o dată într-un con de umbră, de unde n-am să mai ies niciodată, îl urmăresc cu atâta înverșunare. Mi-a răpit adeseori orice pornire de ură, când, după câte un concurs, epuizat, mai găsea puterea să mă bată amical pe spate, pe mine, care fusesem ani la rând numărul 1 la proba asta și acum ocupam invariabil locul al doilea, mai găsea puterea să-mi suradă, zic, ca și cum oricând s-ar fi putut ca lucrurile să stea altfel, cu o altă ocazie și că el n-ar fi fost nicidecum supărat dacă n-ar fi ieșit învingător. Parchez agale în micul intrând dintr-un parc și, cu geanta pe umăr, mă îndrept spre strada pe care vor trece concurenții. Deja curioșii s-au strâns și comentează cu glas tare șansele lui McNorman de a se situa pe locul al doilea, în condițiile în care eu nu particip la concurs. Îmi aud numele rostit cu destul respect, dar nu am nicio tresărire de orgoliu. Totul se petrece ca și cum ar fi vorba de altcineva. Nu sunt recunoscut din pricina deghizării la care am recurs; asta îmi sporește senzația de înstrăinare de mine însumi.

Mă smulg de sub umbra platanului când vocile celor înșirați de-a lungul trotuarului mi-anunță apropierea primilor concurenți. Scot cu grăbire sticla din geantă și mă apropii de spectatori. Arunc o privire spre grupul care se îndreaptă spre noi. Steve e în continuare al patrulea.

Dar numărul celor rămași în frunte s-a redus la patru. Mai au câțiva metri până la mine. Spre ei se întind câteva sticle. De-abia atunci mă dezmeticesc și încep să agit și eu sticla de plastic pe care o țin în mână. Nimeni însă nu ne ia în seamă. Am ratat din nou. Fac un gest de lehamite, dar imediat îmi revin. Pun la loc sticla, pe care o port cu mine ca pe un obiect de preț. De aseară, de când mi-a venit ideea, nu mă mai despart de acest recipient de plastic, în care mai înainte a fost oranjadă. Încalec scuterul și, de îndată, o pornesc spre kilometrul 40 al cursei. E ultima șansă. Dacă și acum va fi un eșec, înseamnă că o forță mai presus decât a mea îl ocrotește pe Steve, ca pe un fiu drag, și nu îngăduie să i se întâmple nimic rău.

Oare la ce se gândește Steve în timpul cursei? L-a întrebat odată un reporter și el a răspuns astfel, cu acel firesc în care eu n-am bănuir niciodată vreo poză: „O cursă este un prilej de a-mi aduce aminte întâmplările pe care le-am trăit până acum.” Nu minte. Am văzut câteva casete video pe care se află înregistrate cursele lui. I-am urmărit chipul. Uneori e destins, zâmbitor, în ciuda efortului. Alteori e posomorât, înverșunat, fără chef. Totul în funcție de ce își aduce aminte în clipa respectivă.

Aproape de capătul cursei, numărul spectatorilor e mai mare. Zăresc în apropiere și un car al televiziunii, pe lângă el se foiesc câțiva cameramani plini de ifose. Motocicletele anunță sosirea primilor concurenți; își fac apariția și trei din cei 125 de alergători prezentați la start. Al doilea e Steve. Are o figură foarte puțin marcată de efort, în comparație cu a celorlalți doi. Distanța dintre ei e foarte mică. N-a fost o cursă prea grozavă, dacă ținem cont de timpul înregistrat până acum. Steve n-a forțat, din motive care îi sunt doar lui cunoscute. De abia când va intra pe stadion va ataca decisiv și-și va adjudeca victoria. Până atunci stă în „plasa” celui din frunte, ca un vulpoi bătrân. Constat cu bucurie că numai eu întind spre cei trei o sticlă. Sunt tot mai aproape. Zece metri, cinci metri, doi metri... Am câștigat! Steve a înșfăcat sticla și se pregătește s-o ducă la gură. Dar tocmai atunci a întors puțin capul, ca să-mi mulțumească probabil – cum ar rata el ocazia de a fi politicos! – și a zărit figura dezamăgită a celui din urmă, care întinsese și el mâna. Renunță să mai bea și, cu un gest care provoacă ropote de aplauze, i-o întinde adversarului. Nu știu dacă urletul meu se aude

până la marginile universului, sau nici măcar nu-mi pornește din gâtlej. În timp ce concurenții își continuă cursa, număr pașii pe care îi mai are de făcut al treilea concurent, înainte de a se prăbuși secerat pe asfalt, sub efectul otrăvii din sticla din care a băut, în vreme ce Steve, fără să știe ce se petrece în urmă, se îndreaptă irezistibil spre o nouă victorie.

Start greșit

Stau cu pistolul în mână și aștept. În curând va sosi clipa cea mare. Stadionul e arhiplin. Îi simt pe toți cuprinși de febra importantului eveniment. Pentru prima oară se organizează în Barintown o cursă de 100 de metri plat, la startul căreia se aliniază cei mai rapizi alergători din lume. Fiecare concurent își face încălzirea pe culoarul care i-a fost rezervat prin tragere la sorți. Cu toții sunt îmbrăcați în treninguri ușoare și frumos colorate. Fac genuflexiuni și fandări, își rotesc brațele sau le trag puternic înapoi, simulează sprinturi pentru a-și pune în mișcare orice mușchi. Stadionul îi urmărește cu admirație și le șoptește cu tot respectul numele, vestit în toată lumea.

Iată-l pe Bob Sellek; înalt de peste un metru optzeci, suplu, cu o sclipire jucăușă în ochi, găsind răgazul ca, din când în când, să spună o glumă la care râd numai organizatorii din preajmă, în vreme ce toți ceilalți concurenți sunt, mai mult sau mai puțin vizibil, agasați de voioșia lui, prea puțin nimerită înaintea unei mari întreceri. Pe culoarul doi – Arne Swensen, un uriaș blond și cu o privire metalică, pe chipul căruia cu greu poți să citești la ce se gândește. Urmează Ken Martin, supranumit „negrul cel iute de picior”, socotit cel mai în formă alergător al anului, alături de care se află un alt sportiv de culoare, nu mai puțin bine cotate, Sam Simson, la a cărui figură te atrage în special nasul lui turtit, ca în urma unei întâlniri cu un bulldozer. Pe culoarul cinci – favoritul probei, cel care a dominat-o în ultimii ani, dar care revine pe stadion după o accidentare nu prea gravă: Paul Berkeley. Chipeș și în aparență extrem de ușor de abordat, bântuie visele fetelor care îl încurajează frenetic oriunde concurează și dorm cu fotografia lui sub pernă. El însă pare să nu le bage în seamă și duce o viață retrasă împreună cu soția sa și unicul lor copil.

Al șaselea concurent e Norman Alison, suspendat din pricina anabolizanților pe care i-a folosit în urmă cu doi ani. Se află acum din nou pe pista de alergări, după ce a făcut declarații belicoase în presă și a amenințat să se

răzbune pe cei care i-au târât numele în noroi și l-au făcut să piardă o grămadă de bani.

Despre ceilalți doi alergători, Tom Rovey și Anthony Prischard, noi, cei din Barintown, știm că sunt, uneori, când se află în formă bună, redutabili și capabili de mari surprize.

Încălzirea continuă, eu îmi mut pistolul în mână cealaltă și zăresc cum, la turnul parașutiștilor, un individ într-un combinezon argintiu și cu cască pe cap, atârnat de hamurile unei parașute multicolore, e urcat încet cu un cablu. Nimeni în afară de mine nu-i acordă vreo atenție. Eu însumi îl pierd din raza mea de interes și îi privesc din nou pe concurenți, m-amuz de-o glumă a lui Bob Sellek și apoi mă uit la cerul de un albastru ireal, de mai multe zile fără niciun nor.

În sfârșit, crainicul stadionului îi invită pe concurenți la start. Fără grabă, încep să-și scoată treningurile, rămânând numai în chiloții și maieurile pe care sunt fixate numerele de concurs. Se îndreaptă spre block-starturi. Fără să vreau mă cuprinde un val de emoție. Întregul stadion a amuțit. E momentul să ridic pistolul. Simt o cameră de televiziune îndreptată spre mine. Dar n-am timp să surâd cât mai fotogenic, știind că la mine se uită în clipa asta milioane de oameni de pe planetă. Individul care a urcat în turnul parașutiștilor mai are până la vârf vreo douăzeci de metri. Aflat în spatele concurenților, încerc să mai trag de timp, dar totul începe să devină suspect. Apăs pe trăgaci și mă rog ca unul dintre alergători să greșească startul. Ar fi singura șansă.

Zgomotul împușcăturii trase în slava cerului îmi pare a veni de la mari depărtări. Cele opt trupuri cu mușchi de oțel sunt catapultate înainte ca de niște resorturi uriașe care s-au destins brusc. Dar n-apucă să facă decât câțiva metri. Crainicul stadionului îi întoarce la locurile lor. Ken Martin a furat startul. Am avut noroc.

Acum, individul în combinezon argintiu se află în vârful turnului. Nu adie nicio boare de vânt, așa că stă aproape neclintit, atârnat în hamurile parașutei. Din nou sunt dezinteresat de el și mă concentrez pentru a da iarăși startul. Alergătorii s-au aliniat ca și mai înainte, după ce unii i-au zis ceva de dulce lui Ken Martin. Acesta a rămas însă imperturbabil, ca și cum nici nu i-ar fi auzit. Singurul care s-a amuzat a fost, ca de obicei, Bob Sellek.

Ridic pistolul și, de data asta, apăs pe trăgaci imediat. Picioarele agile ale alergătorilor încep să-i poarte spre linia de sosire aflată la o sută de metri. Mai puțin de zece secunde îl despart pe câștigător de glorie, bani, adorație din partea mulțimii care își încurajează furibund favoriții.

Sunt, după primii metri, umăr la umăr. La patruzeci de metri, Ken Martin are un avans infim. La cincizeci de metri se produce ceva ieșit din comun. Norman Alison face câțiva pași împleticiți și cade ca secerat pe pista de tartan. Ceilalți concurenți, purtați de urletele celor din tribună, își continuă cursa la capătul căreia primul ajunge Paul Berkeley. Își ridică mâinile în semn de victorie și salută publicul în delir. Nimeni nu bagă de seamă, în afară de mine, că, în continuare, Norman zace la pământ. O pornesc în fugă spre el, cu pistolul încă în mână. Organizatorii sunt încă electrizați de cursa rapidă la care au asistat. S-a stabilit un nou record mondial și orașul Barintown a avut cinstea să găzduiască magnifica întrecere. Paul Berkeley dă primele declarații reporterilor care se înghesuie în jurul lui. În cele din urmă organizatorii se dezmeticesc și se reped la trupul care zace inert pe pistă, înțelegând că s-a întâmplat ceva neobișnuit. Ajung înaintea lor. Mai înainte însă de a mă apleca asupra lui Norman, arunc o privire spre turnul parașutiștilor. Uriașul pavilion de mătase îl poartă lin spre pământ pe insul în combinezon argintiu. În continuare, nimeni nu-i dă nicio atenție. În clipa de față, chiar și Paul Berkeley e părăsit de fotografii care roiau acum câteva clipe în jurul lui. Toți s-au bulucit în jurul lui Norman Alison. Mulți spectatori au năvălit pe pistă. O brancardă purtată de doi infirmieri sosește în grabă. Norman e întins pe targă și dus spre ambulanța care pornește în trombă, cu girofarul și sirena în funcțiune.

Eu știu însă că totul e zadarnic. Niciun doctor din lume nu-l mai poate salva pe Norman. Niciun leac nu-i mai este de vreun folos. Am știut asta din clipa în care am zărit în timpul cursei, cum, în dreptul individului urcat în turnul parașutiștilor, apare un norișor albicios. Un norișor provocat de un glonte expediat dintr-o pușcă cu lunetă de către un profesionist desăvârșit. Un profesionist angajat de cineva care n-ar fi acceptat nici în ruptul capului ca, la sfârșitul cursei, Norman Alison să se țină de promisiunea făcută presei, de a-i da în vileag pe toți cei care, într-un

fel sau altul, mai mult sau mai puțin, manevrează din umbră performanțele sportivilor, cu ajutorul dopingului. Așa ceva nu se face când ești doar un simplu alergător care poți să fii oricând zdrobit ca o muscă. Așa ceva te costă, întotdeauna, viața.

Japițele

De câțiva ani nu mai au nevoie de mine. Zac într-o odaie din împunătoarea casă pe care am cumpărat-o cu bani grei, zac precum un obiect inutil care, ori de câte ori te izbești de el, îți provoacă uimirea că mai există și apoi te întrebi de ce nu se învrednicește nimeni să-l azvârle, ca să nu mai ocupe un loc folositor pentru altceva.

Zac la etaj, într-un cărucior, paralizat complet și rareori mai trec să mă vadă soția și cele două fiice ale mele. Îmi aruncă priviri pline de ură fiindcă nu m-am cărat pe lumea cealaltă și nu pot pune încă mâna pe toată averea mea.

De bine de rău, au plătit o asistentă care, chipurile, are grijă de mine; mă schimbă, mă spală, îmi dă să mănânc. Dar e prost plătită din moment ce o silă imensă o cuprinde ori de câte ori îmi intră în cameră.

Totul a început în urmă cu zece ani, la schi. O căzătură și multimilionarul care sunt a devenit o epavă. Dintr-un om înconjurat zi și noapte de tipi gata să-mi execute orice comandă la un simplu gest, am ajuns un balast de care chiar cei mai apropiați nu știu cum să scape.

Cei apropiați... Adică soția mea, mai tânără decât mine cu douăzeci de ani... Din primul an nu s-a sfiit să se arate în văzul lumii cu un amant. Unul dintre mulții ei amanți pe care i-a avut de când ne-am căsătorit și până acum, când are cincizeci de ani și tot mai consumă ca pe niște semințe tinerei frumoși și dornici de cadouri costisitoare. Până când m-au adus aici, nu se sfia să se sărute cu ei în fața mea și să mă bată Cel de Sus dacă nu erau ei mai jenați decât neisprăvita asta pe care am adunat-o de pe drumuri și i-am dat un nume și avere, cum n-a sperat nici în cele mai îndrăznețe visuri ale ei.

Am descoperit-o într-un bar de noapte, unde cânta în fiecare seară. Blondă, înaltă, puternic bronzată. Avea o voce puțin răgușită, poate din pricina fumatului. Din prima noapte a venit la mine fără să facă fasoane. Iar de atunci n-a mai plecat. Și au trecut aproape treizeci de ani.

Căsătoria cu ea a fost o bombă în lumea mondenă. Ziarele, revistele nu mai pridideau să caute explicații hotărârii mele. Până la urmă au catalogat-o ca pe excentricitatea unui bogătan plictisit de aventuri și care caută senzații tari în alte medii decât al său. Apoi m-au lăsat în pace; se iviseră la orizont subiecte mai grase.

Chiar, de ce m-am căsătorit cu Anne? Nimic din ce avea nu îmi justifica alegerea: nici frumusețea, nici inteligența, ca să nu mai vorbim de alte daruri. Era, poate, doar o formă de a mă pedepsi singur fiindcă nu știusem ca, la momentul potrivit, să mă opresc lângă o faptură care mi-ar fi meritat dragostea. Era, poate, o modalitate de a-mi reteza singur orice avânt spre trufie, având în preajmă o emblemă a sordidului și derizoriului.

O faptură care ar fi meritat dragostea mea... Unde ești, Nancy? Dacă te-aș regăsi, ți-aș cere de o mie de ori iertare, așa cum ți-am cerut-o de mii de ori în gând. Ce tineri eram și ce crud am fost când te-am părăsit, ca și cum ființe ca tine aveam să mai descopăr la orice colț de stradă! Ei bine, n-am mai găsit pe nimeni care să-ți semene. Poți să fii liniștită, oriunde ai fi acum, dacă mai ești cumva pe această lume. Eu mi-am primit pedeapsa la care m-am condamnat singur și Cel de Sus a avut grijă să mi-o sporească, aruncându-mă într-un cărucior de paralytic.

Ce mi-am închipuit că va fi Anne? M-am așteptat oare la recunoștință pentru că am scos-o din mocirlă? M-am crezut un Pygmalion modern, capabil să modeleze dintr-o faptură oarecare un înger? Mi-ar fi plăcut, fără-ndoială. Dar n-am crezut nicio clipă că așa ceva ar putea fi posibil. Ar fi trebuit o altă plămadă pentru a crea ceva care să nu mai amintească nimic de abjecție.

Și totuși de ce-am rămas cu ea? Poate c-am vrut să văd până unde poate ajunge mizeria umană. Poate a fost inerția. Poate dezgustul meu a fost atât de mare, încât n-am mai putut reacționa ca să-mi iau măsuri de apărare. De fapt, am fost mai întâi paralizat psihic de acest monstru căruia i-am dăruit o viață îmbelșugată, un loc demn în societate și care n-a avut nimic mai bun de făcut decât să-și bată joc de mine de la începutul legăturii noastre și până acum.

Au venit să-mi dea de mâncare. Nu suport să vină cineva și să îmi întrerupă gândurile. Aproape cu de-a sila

îmi vâra în gură o supă searbădă și o ciozvârtă de friptură rece. Apoi mă lasă în pace.

Oare cum mai arăt? Nu reușesc să mă văd decât în fugă în oglinzile mari, atunci când căruciorul îmi este împins de colo-colo ca să se dea cu aspiratorul. Un bătrân cu părul albit și în dezordine, cu o figură răătăcită, care parcă se-agață de fiecare clipă pe care o mai are de trăit. Nu-i deloc așa. Dacă aș pieri în acest moment nu mi-ar păsa nici cât negru sub unghie. Și totuși, mi-ar păsa. Fiindcă s-ar duce pe apa sâmbetei planul meu de răzbunare.

De jos se aud râsete și muzică. Iar dau o petrecere. În fiecare săptămână dau câte o sindrofie la care fiecele mele și Anne își invită în primul rând amanții. Oameni de o altă categorie decât cea pe care o aduceam eu când eram în putere. Cu siguranță, în casa mea nu mai vine lume de calitate. Nimeni n-ar accepta invitațiile unor japițe. Nimeni, zic, din lumea bună, care știe în ce situație mă aflu.

Dacă ar mai fi în viață bunul meu prieten, Nick, altfel ar sta lucrurile. M-ar smulge din cloaca asta și m-ar duce la el acasă și ar chema cei mai buni doctori și m-ar îngriji ca pe un frate. Dar Nick nu mai este. Într-un fel, e mai bine. Nu mă vede în ce hal am ajuns.

Jos, petrecerea e în toi. Se ciocnesc pahare, se dansează, se râde. Cine râde la urmă, râde mai bine! Lasă, lasă, n-o să fie pe-a voastră! Am jurat-o și mă voi ține de cuvânt.

Dacă în legătură cu nevastă-mea nu mi-am făcut iluzii, fiecele mele au reușit să mă descumpănească. N-aș fi crezut că Anne poate exercita o asemenea influență asupra lor, astfel încât să le atragă de partea ei. Răul e mai fascinant decât binele. Abiectul e mai spectaculos decât seraficul. Anne a câștigat partida și la acest capitol, dar n-a ajuns la victoria deplină. Care pentru ele trei înseamnă moartea mea, singura care le eliberează și de prezența mea în casă și le transformă în trei ființe pline de bani pe care să-i poată toca după cum le taie capul.

De o jumătate de an clocesc planuri cum să scape de mine. Să plătească un ucigaș care să se strecoare în casă, chipurile ca să fure și care să mă suprime? Să însceneze un incendiu în care să pier și să mai încaseze și polița de asigurare care e de trei ori valoarea casei? Nu se sfiesc să complotizez în legătură cu sfârșitul meu chiar de față cu

mine. Vin și-și beau cafeaua și fumează aruncându-mi nori de fum în față, știind că nu suport țigara și se întreabă cum ar fi mai convenabil să mă vadă pe năsalie.

La parter, petrecerea e pe sfârșite. Se aude cum mașinile sunt trase la scară, cum își iau rămas-bun unii de la alții și cum se pleacă în trombă pe aleile parcului. Mai e puțin și japițele vor acționa. Petrecerea n-a fost decât un pretext. Vor pune foc casei și vor da vina pe neglijența vreunui musafir care a aruncat o țigară la întâmplare. Le voi veni însă de hac mai ușor decât s-ar aștepta.

Se aude cum se îndepărtează și ultima mașină. Servitorii au fost trimiși la culcare. Le văd cum îmi intră în odaie, fără să se ferească să mă trezească, în eventualitatea că dorm. Fata cea mare poartă o canistră de benzină. Cea mică ține în mână o cutie de chibrituri. Sunt toate trei destul de bine amețite. Se clatină puțin și ochii le strălucesc.

Mă prefac a mă fi trezit abia acum și le urmăresc mișcările. Nu-mi aruncă nicio privire. Încep să stropească perdelele, covoarele, mobilele cu benzină. Un miros pătrunzător se răspândește în jur. Ultimii stropi sunt aruncați pe mine. De-abia atunci catadicsesc să mă privească. Mutrele lor arată o bucurie fără margini. Groaza îmi este provocată nu de sfârșitul care va veni peste câteva clipe. Mă înfricoșează satisfacția cu care își privesc opera și ura lor față de mine, cel fără de care ar fi fost toate trei niște nimicuri.

Anne cere cutia de chibrituri, scoate un băț, îi examinează capătul cu fosfor, după care mi-l arată rânjind. Scoate un pachet de țigări, extrage una și o aprinde. Bățul îl aruncă pe covor, dar se stinge. Enervată, aprinde un altul și-l apropie de una dintre perdelele îmbibate de benzină. Ia foc așa de repede încât Anne face un pas înapoi, speriată. Apoi se liniștește și aprinde un alt băț cu care dă foc unuia dintre covoare. Reflexiile flăcărilor se zăresc în geamuri. Toate trei încep să-și organizeze retragerea, după ce mai aruncă priviri în jur ca să se asigure că focul nu se va stinge.

Nu-l va mai stinge nimeni, fetelor, le liniștesc eu în gând. Am să mă perpelesc precum un pui la rotisor; dar nici voi n-o să scăpați. O să primiți ceea ce meritați. Și ce altceva meritați decât să pieriți odată cu mine? V-ați bucurat degeaba. Ați uitat de mine atât de mult, încât nici nu m-ați mai dus la vreun control ca să vedeți dacă e vreo

ameliorare a stării mele sau nu. N-aveți de unde ști că, de vreun an de zile, am început să-mi mișc brațele, pe care mi le-am întărit făcând exerciții în fiecare zi. Mi-e ușor să învârt, ca de pildă acum, roțile căruciorului și să-l propulsez spre ușă, să răsucesc rapid cheia în ușă sub privirile voastre uluite. Nu mai faceți nicio mișcare? Ei bine, a venit timpul ca voi să rămâneți paralizate și să fiți îngrozite. Și să vă dezmeticiți prea târziu, fetelor, fiindcă deja am scos cheia și, ținând-o strâns, ca pe bunul cel mai de preț pe care l-am avut vreodată în această viață, marunc hohotind acolo unde vâlvătaia este mai mare și de unde nu mă va mai scoate nimeni.

O căsăpeală pe cinste

Bomba e mișto, are cinci mese și se cunoaște de la o poștă că vede de ea o mână de meseriaș. Eticheta de la intrare e aprinsă și ziua da' nimeni nu spune „hai să radem o bere la Cotoiu negru” ci „hai la Jo, că-i băiat salon”.

Mulți îi spun patronului – un bărbat la jubileu – aterizat nu se știe de unde în Barintown în urmă cu vreo cincisprezece ani și căruia afacerile îi sunt înfloritoare, să schimbe numele localului. „La Jo”, zic ei lingând câte-o bere de o finețe de acadea, adie mai bine la ureche decât „Cotoiu negru” care-ți bagă spaima-n oase cu aluzii la fantome. Jo, prietenarule, ar fi gigea pentru un bărbat ca tine care, al naibii să fie cine spune minciuni, nu te-a auzit nimeni înjurând și n-ai fi în stare să-i spui „du-te mai încolo” nici unei muște, și hai, adă încă un rând și nu te mai roși ca o fecioară în fals, fiin'că ne ești drag și ne servești cum nu servește nimeni nici în speluncile alea fandosite unde te jupoaie de `jde mii de parale cât ai clipi din faruri și mai pleci de-acolo și cu pipota goală.

„Jo” are grijă singur de local. El primește alimentele, băuturile dimineața, el așază în rafturi sticlele, el șterge paharele de te miri că nu se subțiază sticla, el prepară pizzele și fripturile la comandă, el face curat, întocmește notele de plată și încasează banii. Nevastă-sa și fiică-sa nu se-arată decât rareori și atunci numai în fugă, trecând cu privirile în jos printre clienți, spălând iute putina. Femeia pare să fi fost cândva o făptură gingașă, da' vârsta sau poate necazurile i-au brăzdat chipul. Fata pare a fi dotată și ea cu o suferință ascunsă și felul în care se îmbracă pare să fie ales de-al naibii ca să nu te zgâiești la ea.

În seara asta e *un cald* de parcă tot cartierul ar face plajă la cazanele iadului. Elicea din tavan se zbate anemic. În local toți sunt uzi learcă și le-ar trebui niște cearșafuri în loc de batiste ca să se usuce transpirația. La o masă patru inși cu fumul în pleoape trag un pocheraș. La o alta doi carbonizați poartă o discuție de-ți vine să caști de plictiseală. Într-un colț zace un grăsan burdușit de

băutură. Mai este și o pereche de amorezi care sugă Coca-Cola și vâra monezi în tonomat în căutarea unor melodii cu cârlig la auz.

În local mai intră un mușteriu, face o ascensiune pe unul dintre scaunele înalte de la bar, ca niște cocostârci împăiați. Strâmbă din trompa care-i ține loc de nas și se târăște greoi la o masă lângă cei doi căzuți în freză unul pentru altul. Azi a uitat să-și ia cu el carnea: e numai piele și os și e vârat într-un costum de cowboy de pe vremea jefuitorilor de trenuri. Dacă-l privești în ochi e ca și cum te-ai uita într-un sicriu. Ultima oară când a râs a fost pe vremea ăluia care-și zicea Noe. Vocea lui dogită de tabac și spirtoase îi face pe toți să tresară.

— Bă, fleandură, fă pași pân-aici!

Fleandura e, în căpățâna lui cu creierul pus la murat în alcool, Jo care rămâne o clipă ținuit și cu o privire în care se citește o imensă milă pentru tot ce stă în două picioare.

— N-auzi mă, pișpircă? Ți s-a-nfundată ră ascultătoarele? Adă la mandea o friptană și-o berulă. Da' una să fie caldă și ailaltă rece. Să nu le-ncurci. Al'fel te-mbrac în pardesiu de cherestea pe zădufu' ăsta.

Jo își păstrează sângele rece. În viața lui a avut de-a face cu prea multă populație ca să se sperie din te miri ce. Își șterge mâinile cu prosopul și se apropie de necunoscut. Îl întreabă pe un ton catifelat care-ți picură pacea în suflet:

— Ce dorește domnul?

Insul parcă ar fi fost trântit pe o tavă cu jăratec. Ochii îi ies din orbite ca două sarmale prea mult fierte, se înroșește la față și zbiară de zăngăne paharele.

— E-te-te! Ți s-a urâtără cu binele! De câte ori să-ți ciripesc? Cară-ncoace ceva de haleală și ceva de supt, da' pronto fiin'că stau rău cu ăla de-i ziceți voi timp.

Jo se întoarce în loc și pornește spre bucătărie, de unde se întoarce cu o farfurie pe care se lăfaie o friptură cât o jumătate de porc și un morman de cartofi prăjiți. O așază cu grijă în fața individului și după ce-i pune tacâmuri și un șervețel îi urează cât se poate de serios:

— Poftă bună, domnule!

Cowboy-ul ia din nou scăpărici la fund.

— Bă, vită încălțată! Ți-am cerut o amărâtă de friptură, nu să-mi umbli cu fandoseli! Ia să văd ce-ți poate bibilica!

Mai mult rupe decât taie o bucată de carne, o duce la gură și începe să mestece. Rapid însă scuipă îmbucătura, se ridică și o strivește sub călcâi urlând:

— Scârba dracului! Asta-i friptură? Ți-ai pus ghetete la tigiaie? Marș și adă alta!

În local par a nu fi rămas decât ei doi. Ceilalți își văd de treburile lor.

Până când Jo se-ntoarce cu o altă friptură, omul se tratărisește fără jenă cu o halbă de bere pe care o gălgăie pe nerăsuflete, după care își umple o alta și o târăște de toartă până la masă unde s-aruncă din nou pe scaun. Jo n-apucă să-i ureze din nou poftă bună fiindcă se pomenește cu fleica fierbinte presată pe obraji.

— Păduche! Ți-am cerut ceva baban, nu o zdreanță cu zgârci. Asta s-o dai lu' tac-tu!

Jo își șterge sosul care i se prelinge pe față și se uită în jur. Nimeni nu pare să se sinchisească de ce se petrece. Doar cei doi canari în călduri au șters-o și tonomatul a rămas fără gălăgie.

În timp ce mai pregătește o friptură, Jo își aduce aminte de tatăl lui. Zace de câțiva ani paralizat într-un cărucior. Săracul, oftează el, și duce în local a treia hartană.

— Crezi c-am s-o bag la ghiozdan după ce-ai scuipat-o? Las' că știu eu ce faceți la bucătărie. Du-o lu' mă-ta cu complimente din partea mea. Și ca să nu crezi că nu sunt galanton, ia banu' ăsta și bagă-l în măgăoaie să ne gâdile auzul!

— Da, domnule!

— Da, domnule, îl maimuțărește ciolănosul. O faci pe dășteptul cu mine! Ai fi având și școală? Pentru carte îți trebuie alt dovleac, nu bostanul de-l porți pe umeraș.

Izbucnește într-un râs forțat și râde de unul singur de se prăpădește.

— Mișcă! Nu uita de cântecelul ăla! Da' să fie duios, să ungă sentimentul.

Jo vâra o monedă în tonomat și vocea catifelată a lui Nat King Cole aduce o undă de pace în încăpere. În timp ce merge în spatele tejghelei zincate, lui Jo îi trece prin fața ochilor, ca într-un vis, imaginea fugară a mamei sale care acum, la aproape 80 de ani, tot mai robotește de dimineăta până seara.

Cowboy-ul și-a terminat berea și aruncă halba spre bar. Jo reușește s-o prindă din zbor cu o mișcare dibace și

o așază liniștit lângă celelalte.

Performanța îl lasă o clipă mut de uimire pe ciolănos, după care începe să râdă din nou cu gura lui enormă:

— M-ai făcut praf! Așa ceva n-am mai văzut. Te pomenești că-i fi de la circ! Cum de nu te-a găbjit nimeni să te ducă la panaramă?

Unul dintre jucătorii de la masa unde s-a încins pocherul a umflat un pot mare fiindcă se aud exclamații de bucurie și altele înclaudate.

Cowboy-ul a început să se plictisească. Se interesează cu un glas mieros:

— Da' baba un ți-e? Cu vreun hăndrălu? Ia spune: cum a fost când v-ați luat? Arzoaică? Bucățică faină?

Când Jo a luat-o pe Jenny n-aveau mai mult de douăzeci de ani. O săptămână au ținut-o numai în petreceri. De-atunci n-au mai avut nevoie nici unul, nici altul de altcineva.

— Soția mea vede de gospodărie, domnule, răspunde Jo liniștit.

Individul își dă pălăria pe ceafă.

— Uimitor de interesant. De gospodăria cui?

— De gospodăria noastră, domnule.

— Copii ai?

— O fată, domnule.

Se ridică de pe scaun, se duce la bar, își mai toarnă o bere din butoiuș și se întoarce la Jo.

— Câți ani are?

— 30 de ani, domnule.

— 30? E cam coaptă, da' ar mai merge de-o tură. Ia dă-mi adresa să-i zic câteva parole. De-alea, mai pe placul muierilor. Poate noaptea asta mă fac liber pentru ea.

Jo nu zice nimic câteva clipe. În fața lui se desfășoară crâmpie de amintiri... O casă liniștită într-un orașel liniștit. Vine de la serviciu obosit, dar cu bucuria că o să-i revadă pe cei dragi... Urcă în fugă treptele... deschide ușa și pătrunde-n hol... Își strigă nevasta și fiica... Nu-i răspunde nimeni... Deschide rând pe rând uși... și în ultima încăpăre vede o scenă pe care n-o mai poate uita de cincisprezece ani... Trei bărbați beți turtă... Unul se încheie la pantaloni... Iar pe jos o biată ființă ghemuită... Dacă n-ar plânge ai crede că e o grămadă de carne... Urletul lui și mâna repezită după pistolul aflat

într-un sertar... Uciderea celor trei... Iar apoi fuga din oraș în oraș... Cu dorința lui și alor lui de a uita... Ca și cum el ar fi puterea... Iar acum scheletul ăsta ambulant îi râde în față.

Urletul lui Jo acoperă vuietul mașinilor din stradă.

Cowboy-ul nici n-are timp să caște ochii de uimire fiindcă se trezește imediat aruncat la pământ de o forță nebună. Iar prima lovitură cu cuțitul luat de pe masă îi stinge lumina pentru totdeauna. Mai urmează alte și alte lovituri care-i umplu carcasa de un sânge întunecat.

De-abia atunci cei din local se dezmeticesc și se reped la Jo, îl apucă de mâini și de picioare, îl trag deoparte de lângă trupul fără viață. Sunt uluiți cu toții.

— Da' pentru numele lui Dumnezeu, ce ți-a făcut de l-ai căsăpit așa, Jo?

Te-am prins

Deci, ceea ce trebuia până la urmă să se petreacă, s-a petrecut. Astăzi m-au pus pe liber. Și nu oricum. Batjocorit în fața colegilor. Dat ca exemplu de insubordonare. Terfelit în gazete. Lăsat fără mai nimic după douăzeci de ani de poliție. Și asta numai fiindcă vreau să împiedic o nedreptate strigătoare la cer. Și asta numai pentru că vreau să se afle adevărul și făptașul unei crime oribile și să-și primească răsplata.

Totul a început în urmă cu un an când mi s-a încredințat cazul cântărețului Steve Richard. Fusesse găsit într-o dimineață în vila lui. În pielea goală. Înjunghiat – doctorii au numărat peste treizeci de împunsături. Cu penisul tăiat și înfipt cu un pumnal într-un perete. Arma crimei. Pete mari de sânge pe covoare, pe parchet. Pe un alt perete – înjurături scrise ca de mâna unui dement sau a cuiva pradă unei furii. Camera unde-a fost descoperit cadavrul părea întoarsă cu susu-n jos. Dispăruse ceva? N-avea nimeni posibilitatea s-o spună. Soția cântărețului îl părăsise de cinci ani și locuia în alt oraș. Nu mai voia să-l vadă. Nu mai voia să știe de el. Își creștea copilul departe de tatăl lui. De-abia cu ocazia divorțului care a stârnit multă vâlvă, opinia publică a aflat înmărmurită amănunte din biografia marelui cântăreț. Idolul milioaneilor de fani se droga. Bea de stingea. Era homosexual. Dar uriașului său talent îi pria modul de viață dezmățat pe care îl adoptase. Îl stimula. Îi sporea fantezia. Și oricâtă oroare au provocat dezvăluirile de la proces, Steve a obținut iertarea adoratorilor săi – au continuat să-i cumpere discurile, să umple până la refuz sălile sau stadioanele unde concerta.

Din prima clipă am exclus ipoteza jafului. Mi-am canalizat cercetările în altă direcție – cea a crimei pasionale. Steve își înșelase un prieten de pat și acesta îi făcuse de petrecanie cu o cruzime greu de imaginat. Fiindcă pasiunile homosexualilor sunt mai aprige decât cele ale oamenilor obișnuiți. Dacă Steve ar fi înșelat o femeie, ar fi fost poate omorât și gata. În cazul lui era însă vorba de trădarea unui prieten care l-a executat.

Șefu' mi-a spus: „Prinde-l pe făptaș!” și eu am vrut să-l prind. Am strâns date din lumea drogurilor – am antenele mele, ca orice polițai respectabil. Am întrebat în stânga, în dreapta, printre homosexuali. Nimeni nu mi-a spus nimic important. Nimeni nu știa nimic. Nu văzuse nimic. Nu auzise nimic. Nici măcar vecinii de vilă care anunțaseră poliția că ușa de la casa lui Steve era dată în lături. Nu știau dacă se certase cu cineva, dacă primise mai înainte o vizită.

În jurnalul pe care i l-am găsit pitit într-un sertar și scăpat ca prin minune de furia devastatoare, Steve își făcea reproșuri. Se condamna cu amar fiindcă trăia în felul în care trăia. Dar n-avea altă soluție. Cu o luciditate fără egal își analiza perioada petrecută lângă soția sa. Perioada în care a dorit s-o apuce pe-o altă cale. Să devină un soț model, un tată model. N-avusese sorți de izbândă. Epoca aceea fusese cea mai secetoasă din carieră. Anii aceia erau să-l termine ca artist. Își ieșise complet din formă. Nu mai compusese nimic. Vocea nu-l mai asculta. După care a urmat o nouă înflorire a harului săi. Lăsându-se din nou pradă dezmățului, cântecele sale, interpretarea sa căpătară accente și mai tulburătoare.

Își iubea arta mai presus de orice. Pentru ea ar fi sacrificat totul. Și a și jertfit. A distrus un cămin. A distrus două vieți. Dar era mai presus de el însuși ceea ce simțea în libertate. Atunci când făcea tot ce dorea fără să-i ceară nimeni socoteală. Când alegea el singur ce e bine și ce e rău pentru ființa sa. Jurnalul pe care i l-am citit cu nesăț, ca pe un roman polițist bun, era zguduitor. Un document despre o existență pusă în slujba cântecului.

În paginile lui erau pomeniți și bărbații cu care avusese de-a face. Din cele mai diverse medii. În experiențe care mai de care mai insolite. Al căror nume însă nu le consemna. Îi marca doar cu o inițială. Pentru el era de-ajuns. Pentru mine era însă o nebuloasă. Pe care mult aș mai fi dorit s-o descâlcesc. Mai ales că în însemnările din ultimele zile erau amintite dispute aprige cu cineva denumit S. Acesta îl certa și-i cerșea doar pentru el iubirea. Ceea ce, se pare, pentru Steve era inacceptabil. Mi-l închipuiam râzând în hohote de aceste pretenții absurde. El, pe care deja începusem să-l cunosc, să m-apropii de el și să-l înțeleg, dornicul de libertate ca pasărea cerului, n-avea cum să fie de acord cu pretențiile celui alt. Care n-a suportat să fie trădat și l-a executat fără

milă. Ca prin moarte să-i aparțină numai lui. Aceasta era pista pe care trebuia să merg. Trebuia căutat misteriosul domn S.

Însă, lovitură de teatru! La numai o săptămână de la începutul cercetărilor, colegul meu Joe Carthy a înhățat doi tineri pletosi, cu obraji acoperiți de buburuze neplăcute la vedere, care au recunoscut crima. Am rămas cu gura ca la dentist. Nu se poate! Era imposibil. În fața camerelor de televiziune cei doi și-au asumat fapta și opinia publică a răsuflat ușurată. Opiniei publice nu-i convine când criminalii se află în libertate. Ca să-și alunge neliniștile, vrea să-i știe dincolo de gratii. Dar nimeni n-a surprins pe chipurile celor doi o seninătate care n-avea nici o legătură cu atrocitatea comisă. Mai mult, unul dintre ei a zâmbit ca și cum era încântat fiindcă îl știe de-acum o lume întreagă.

Pentru mine, lucrurile au fost limpezi din clipa aceea; cei doi și-au luat asupra lor acest omor în schimbul a ceva. A ceva ce înseamnă bani pentru familiile lor; iertarea altor fapte. Adică – intrați voi nițel la pușcărie, iar la eliberare sunteți niște oameni făcuți!

Imediat am vrut să stau de vorbă și eu cu cei doi pletosi. Dar șefu' mi-a retezat-o fără drept de apel: ucigașii au fost arestați. Cazul e clasat. Felicitări lui Joe, a fost mai isteț. Și cu asta, gata! La treabă, băieți! Vă așteaptă alte belele.

Pe mine însă mă obseda enigmaticul S. Acela era criminalul! Nu cei doi zăbăuci băgați la pârnaie de istețul meu coleg. Dar cum să-i dau de urmă? De unde s-o pornesc?

Fără să bag în seamă niciun avertisment, am reluat ancheta de la început, ca și cum n-aș fi aflat până acum nimic. M-am dus la oameni la care mai fusesem, le-am pus aceleași întrebări la care mi-au răspuns prima oară, le-am pus și altele. Am colindat din nou printre drogații de sub Podul Watt, printre homosexuali. N-am aflat mare lucru în plus. În orice caz, n-am aflat ceva care să mă pună pe urmele lui S. Am stârnit numai suspiciune, mirare, chiar ostilitate. De ce nu-mi vedeam de treabă? Ce mai căutam, ce mai răscoleam din moment ce totul fusese limpezit – bravo poliției pentru promptitudine! – și ucigașii stăteau la păstrare! Unii, agasați de insistențele mele, l-au sunat pe șef. Acesta m-a amenințat cu darea afară dacă nu-mi văd de treburile mele. Niciodată nu l-am

văzut așa furios. Venele de la tâmpile păreau să-i plesnească. Mă mir că nu m-a pocnit cu pumnii lui mari, de boxer.

Un ziar a turnat gaz pe foc. A publicat un articol intitulat „Polițist care nu crede în poliție”. Un colaj fotografic mă înfățișa scormonind într-un coș de gunoi. Dar nu m-am dat bătut. Mi-am continuat ancheta. Fără să mai fac din ea un secret. Pe față. Chiar și acum, după ce m-au azvârlit din poliție ca pe-un păduche. Adevărul e altul, domnilor. Nu mă las până nu-l aflu. Nu mă sperie amenințările de la telefon. Nici scrisorile anonime în care sunt sfătuit să-mi văd de treabă, altfel voi fi pescuit din ocean. Chiar dacă o să mă dați afară și din oraș. Chiar dacă ar fi să-mi pierd și bruma de agoniseală pe care o mai am după ce de-un an am rămas fără slujbă. Un pat, un dulap, niște vase de bucătărie, niște haine demodate, un televizor – acum e deschis și unul dintre imbecilii care ne conduc ne învață cum să trăim. Tună și fulgeră acum împotriva crimelor al căror val e în creștere, înspăimântat și el de cruzimea celor de-și zic stăpânii planetei. Și se-apucă să dea exemplu cazul Steve Richard. Orice e bun, numai popularitatea să crească. Electoratul să fie sensibilizat, să lăcrimeze când vede câtă grijă le poartă alesul. Începe să despice firul în patru. Pentru a fi mai zguduitoare oferă detalii din anchetă pe care le-a citit prin cine știe ce fițuici sau le-a văzut la televizor. E documentat. E inspirat. E indignat. Nu mai are controlul a ceea ce spune. L-a luat apa. Descrie cum au pătruns ucigașii în vila lui Steve... Cum l-au ademenit pe cântăreț cu droguri... Cum au scos pumnalul și l-au ridicat și au lovit... Cu sete. Cu ură. Și cum au fugit după ce-au comis fapta și au încercat să se ascundă de poliție... Au lăsat un trup plin de sânge și o pisică înspăimântată, singura martoră a scenei, un animal.

O pisică martoră a scenei... deci a existat totuși un martor... A fost cineva care a văzut cine e ucigașul. Cineva care însă n-a fost menționat în niciun proces verbal. De existența căruia n-a știut nimeni, nici măcar vreun pârlit de gazetar, din moment ce eu am pătruns primul în vilă și, la venirea mea, o pisică birmaneză mi-a țâșnit printre picioare. Te-ai dat de gol, domnule Nick Pearson! Te-a luat gura pe dinainte. Domnule Nick S. Pearson, te-am prins!

A doua moarte a domnului Michael Conrad

Mai avea de așternut doar câteva capitole din trilogia la care scria de aproape douăzeci de ani. O narațiune care nu avea să semene cu nimic din tot ce se scrisese până acum. O proză cum nu mai crease nimeni. Ceva care avea să-l propulseze în atenția lumii întregi și îi va face numele nemuritor.

Ceva diferit.

Aiurea!

Ideea nemuririi îl lăsa complet rece. Pur și simplu dorea să scrie o carte bună, pe care cititorii să și-o smulgă din mâini.

Până acum îi apăruseră două thrillere care zăcuseră prin librării, în ciuda tirajului lor modest. La un moment dat fuseseră retrase și trimise la topit. Trecuseră de atunci peste două decenii. Puțini cititori se arătaseră interesați de creațiile lui Michael Conrad din Barintown. Vinovată putea fi editura care nu le promovase cum trebuie. Nu organizase lansări, nu răspândise afișe prin oraș, nu aranjase ca autorul să fie chemat la radiouri și televiziuni.

De fapt, explicația era alta.

Michael Conrad o știa: romanele respective erau proaste. Crâncen de proaste. Le recitise de câteva ori și se înspăimântase de fragilitatea construcției narative, de acțiunea neverosimilă, de comportamentul bizar al personajelor. De aceea, nu după multă vreme de la publicarea lor, aruncase la tomberon exemplarele pe care le primise de la editură ca drepturi de autor. Se felicitase că nu dăruise nimănui nicio copie. Ar fi fost nevoit să o ceară înapoi și s-o distrugă.

Mai întâi se hotărâse să lase baltă orice veleitate de literat. Dar, după vreo jumătate de an, se apucase de scris o trilogie. O istorie a unei familii urmărită pe parcursul unui veac, ai cărei membri trăiseră la început într-o mizerie cruntă, până când, dintr-odată, ca printr-un miracol, cunoscuseră o prosperitate de invidiat, ajunseseră în vârful piramidei sociale, fiind consultați în orice problemă de interes major a orașului Barintown.

Dar onorabilitatea lor era doar de fațadă.

Ascensiunea spectaculoasă și rapidă le fusese facilitată de contrabanda cu alcool, de afacerile cu petrol, de mituirea unor funcționari pentru a obține de la stat contracte grase, de intimidarea concurenței prin șantaj sau amenințări cu moartea. Unele dintre aceste amenințări fuseseră duse la îndeplinire, uneori asasinatelor fiind mascate sub aparența unor accidente. Niciodată autorii omorurilor comandate nu fuseseră prinși.

La început scrisese cu furie, ca în transă, dorind să fixeze reperele narațiunii. Apoi adoptase un ritm mai lent. Scria doar câte o pagină-două pe zi, fără să se grăbească. Uneori nici atât. Zile întregi nu așternea niciun rând. Stătea doar în fața mașinii de scris, fără să-i atingă claviatura, și visa la eroii săi, la lumea care avea să se nască din imaginația sa. Îi era din ce în ce mai clară întreaga derulare a întâmplărilor.

Chiar și după ce se pensionase și avea, prin urmare, mai mult răgaz, păstrase același mod de lucru relaxat. Deseori recitea ce scrisese, ștergea, renunța la capitole întregi, le înlocuia cu altele, șlefua frazele cu o migaie de orfevră.

Ieșea rareori din căsuța lui modestă de la marginea Barintown-ului. Dacă își întâlnea vecinii îi saluta, dar nu vorbea cu ei. Nici nu știa cum îi cheamă. Descuraja orice încercare a acestora de a se apropia de el. Se ducea până la magazinul din capătul străzii, târguia ceva de-ale gurii și se întorcea pe același drum. Nu citea ziare, nu avea radio sau televizor. Asculta însă ore în șir muzică simfonică sau arii din opere înregistrate pe discuri. Deseori se felicita că se aprovizionase cu o rezervă serioasă de ace pentru pick-up-ul său antic.

Citea, în continuare, cu nesaț, sau recitea cărțile pe care le avea în uriașa sa bibliotecă, o sursă inepuizabilă de inspirație pentru *saga* sa. În living și în dormitor aproape toți pereții îi erau tapetați cu mii de volume, așezate pe rafturi pe care el însuși le confecționase. Dintotdeauna trăise singur. Nu fusese nicio doamnă Conrad. Nu mai avea nicio rudă în viață de care să aibă știre. Nu-și făcuse niciun prieten.

Anii pe care îi petrecuse în biblioteca de cartier unde lucrase fuseseră un calvar. Blestema deseori slujba de care avea nevoie ca să se întrețină. Din pricina ei trebuia să iasă în lume.

La început, colegii și colegele de-acolo încercaseră să-l atragă în cercul lor, îl chemaseră la escapade prin cârciumi, sau îl invitaseră să-i viziteze. Se lăsaseră păgubași după ce primiseră de la el doar răspunsuri monosilabice, refuzuri politicoase, dar categorice. N-avea chef de discuții nici cu cei care veneau să împrumute cărți. Se autoexilase într-o cămăruță unde fișa volumele pe care le primeau zilnic din partea editurilor sau, după ce le parcurgea, scria scurte prezentări ale lor, pentru buletinul informativ al bibliotecii.

Un ciudat. Un sărit de pe fix. Așa îl catalogaseră toți, și-l lăsaseră în pace, din moment ce nu deranja pe nimeni și-și făcea treburile bine.

Dar acum nu mai avea mult timp.

Doctorul fusese categoric: mai avea de trăit vreo jumătate de an. Îi comunicase verdictul pe un ton nepăsător, ca și cum i-ar fi spus cum va fi vremea în următoarele trei zile. Pacientul din fața lui era un amărât de fost bibliotecar, de 69 de ani, și n-avea de ce să-i acorde o atenție exagerată. În sala de așteptare moțăiau pacienți cu probleme mai puțin grave, dar cu portofelele bine garnisite.

I se făcuse, însă, milă de omulețul care îl privea cu ochi care nu exprimau nicio emoție, de parcă sentința se referea la altcineva. În câteva cuvinte îi expusese ce-l așteaptă în următoarele luni. Se va simți din ce în ce mai slăbit, nu va avea poftă de mâncare și se va topi ca o lumânare care arde încet. Spitalizarea ar fi fost complet inutilă.

Michael Conrad mulțumise cu glas stins pentru consultație, plătită și se făcuse pentru totdeauna nevăzut din fața ochilor doctorului Gene Shelton.

* * *

John Owen primise pachetul de mai bine de două luni. Când i se adusese sfâșiase nervos hârtia care acoperea cutia paralelipipedică. Ridicase capacul. Înăuntru erau coli de hârtie până sus, bătute la mașină.

Își spusese: „Cine dracu’ mai scrie azi la mașină? Poate doar un hodorog de veleitar care nu știe să folosească un computer. Bine măcar că nu-și trimisese *capodopera* scrisă de mână.”

Împinsese cu dispreț cutia până la marginea biroului său imens, pe care mai zăceau și alte manuscrise. Pe măsură ce le citea apucau drumul spre coș. Nimic interesant, nimic de valoare. Dacă, însă, în cel mai scurt timp nu primea o propunere excepțională din partea unui autor, trebuia să închidă taraba și să se apuce de altă afacere.

În următoarele săptămâni, pe biroul lui John Owen nu mai rămăseseră decât un laptop, o agendă în care nu era notat mai nimic, un suport pentru pixuri și creioane, o lampă și o sticlă de whisky din care își turna într-un pahar pe care îl golea aproape imediat ce-l umplea. Era seară, era singur în editura pe care o patrona și era cuprins de disperare. Se apropia de 60 de ani și viitorul i se înfățișa în culori sumbre.

Zări cutia și, brusc, simți nevoia să-și reverse furia asupra ei. Se ridică de pe scaun și o înșfăcă, dorind să iasă pe coridor și s-o arunce la gheana de gunoi. Dar un impuls interior inexplicabil îl sili să se așeze din nou, să ridice capacul cutiei și să scoată în fața lui vrafurile de coli.

„Și acum?”

N-avea niciun chef să citească. „Probabil că e vorba de o aberație agramată. O dulcegărie cu fete bătrâne, sau un thriller istoric, poate bine documentat, dar fără suspans, cu o intrigă de două parale.” Din nou se gândi să arunce mormanul de file care cântărea câteva kilograme. Dar o forță ciudată îl ținut de scaun.

Își mai turnă un pahar de whisky. Sorbi câteva înghițituri. De-abia acum se uită la prima pagină. Pe ea era scris, cu litere mari, un nume – MICHAEL CONRAD, și un titlu – SAECULUM.

Numele parcă îi spunea ceva. Dar nu se chinuie să-și aducă aminte. Puse fila deoparte și o luă pe următoarea. Începu să citească.

„Trei împușcături răsunară, aproape concomitent, în trei cartiere din Barintown, în noaptea ultimei zile a anului 1899. Zgomotul lor fu acoperit de hărmălaia obișnuită la orice revelion, când petrecăreții sunt amețiți prin casele lor sau prin crâșme, vorbesc cu glas tare, chiuie și dansează, organizează focuri de artificii.”

„Hm”, își spuse John Owen, „nu-i rău pentru început. Nu-i rău deloc.”

Vru să-și mai toarne în pahar, dar se răzgândi. Se așeză mai confortabil pe scaun și își continuă lectura, din

ce în ce mai captivat...

* * *

La ora 9 dimineța îi sosi secretara. Îi spuse scurt să-i aducă mai multe căni cu cafea și îi ceru să nu-l deranjeze nimeni.

— Dar aveți întâlnire cu...

— Ducă-se dracului! Și ia naibii sticla asta de-aici! Dă-le liber tuturor angajaților. Scoate telefonul din priză. Apoi pleacă și tu! Nu uita să încui ușa după tine.

Secretara îl privise siderată – niciodată domnul Owen nu-i vorbise așa. Dar îi execută ordinele întocmai.

* * *

De-abia spre seară termină de citit manuscrisul. 1400 de pagini scrise la două rânduri. Era salvat. Capodopera pe care visase o viață întreagă s-o publice era în mâinile lui. N-avea nevoie decât de modificări minore.

Era ceva diferit.

Ochii îi erau obosiți. Spatele îi amortise. Mai sorbi din cafeaua rece și se strâmbă – era mai mult zaț. De-abia acum ar fi avut nevoie de o gură de tărie, ca să sărbătorească. Se duse în secretariat și căută sticla, dar n-o mai găsi.

Se întoarse în birou și se uită din nou la prima pagină. Michael Conrad... De unde îl știa? Nu cumva...

Se repezi la laptop și începu să caute cu înfrigurare. În scurt timp se felicita pentru că își ținea evidențele în ordine și nu ștergea nicio informație pe care o primea.

Michael Conrad publicase la editura lui. Două thrillere a căror acțiune nu și-o mai aducea aminte. Fuseseră niște rebuturi. Dar, în urmă cu două decenii își permitea să mai dea și rateuri. Și el, și cumpărătorii de carte aveau mai mulți bani.

Ar fi vrut să pornească imediat în căutarea autorului. Îi avea adresa. Oare mai era bună? Nu era însă niciun număr de telefon la care să-l sune la ora aceea târzie din noapte. În cartea de telefon figurau vreo patru Michael Conrad, dar niciunul nu locuia la adresa afișată pe ecranul laptopului. Trebuia să amâne investigația pentru dimineță...

După mai multe luni de cercetări, stătea din nou la biroul său. Nu știa ce să facă.

Michael Conrad murise. Un curier care împrăstia pliante prin cartier sesizase mirosul îngrozitor care venea din casa lui printr-o fereastră deschisă de la parter. Îndrăznise să arunce o privire și îl zărise fără viață, prăbușit pe podeaua din living. Nu murise de boala pe care i-o descoperise doctorul. Avusese un atac de cord, care îl cruțase de orice suferință.

Domnul Owen se interesase în stânga și-n dreapta dacă răposatul avusese vreo rudă. Dar nimeni nu venise din partea familiei la înmormântarea pe cheltuiala primăriei. Doar câțiva colegi de la biblioteca la care lucrase și o vecină pioasă. Niciunul dintre ei n-avea habar de nimic.

Sub pretextul c-ar fi interesat să vadă dacă nu cumva un autor pe care odinioară îl publicase lăsase vreun manuscris, reușise să intre și în locuința lui. Însă cotrobăise zadarnic prin toate ungherele – nu era niciun testament și nicio copie a romanului SAECULUM.

Ardea de nerăbdare să publice trilogia. Dar, după toate investigațiile pe care le făcuse, îi încolțise în minte o idee. Ce-ar fi dacă... Ce-ar fi dacă ar publica-o sub numele lui? La urma urmei, un editor cu experiență poate fi credibil și ca autor.

Nu. Nu era o idee bună. Lansarea ar fi trebuit să aibă o doză de mister, care ar fi contribuit ca romanul să devină un bestseller și să-l scape de toate grijiile financiare.

Un bătrân bibliotecar care a scris o capodoperă și s-a stins pe neașteptate... Un om modest, toבă de carte și cu un talent ieșit din comun... Un mare scriitor contemporan cu noi, neștiut de nimeni... Nu era deloc rău pentru a trezi interesul publicului.

Și totuși, flerul lui de editor îl avertiza că enigma din jurul autorului trebuia să fie și mai mare.

Nu putea să mai amâne publicarea. Dificultățile în care se zbătea erau din ce în ce mai grave. Mai ezită, totuși, câteva zile. Până când, într-o seară, după ce bău două pahare de whisky, luă prima pagină a manuscrisului și o rupse în bucățele pe care le aruncă la coș. Apoi,

scoase dintr-un sertar o altă coală pe care scrisese înfiorat, chiar la mașina lui Michael Conrad, atunci când îi vizitase casa. O așeză deasupra celorlalte pagini și se uită din nou la ea.

BERNARD KIRITIMATI

SAECULUM

„Iartă-mă, frate Conrad! Ai mai murit o dată.”

Chicoti. Probabil așa se simțea un ucigaș cu simbricie care curmase, fără să vrea, viața unui inocent, în timp ce ținta vizată scăpase. De fapt, nu-i stătea în fire să se scuze niciodată. N-avea nicio remușcare. Viața îl obișnuise să calce peste cadavre. În lumea editorilor era cunoscut ca un maestru al combinațiilor murdare care îi aduceau profit. Nu-i plătea pe autori la timp, sau nu-i plătea deloc, publicând deseori cărți pentru a căror apariție pretindea bani de la scriitorii veleitari, dornici să-și vadă numele tipărit pe coperta unui volum. Știa să obțină finanțări pentru lucrări care nu vedeau niciodată lumina tiparului. Pe la spate se vorbea despre el ca despre o „javră” sau o „lichea”. I se fâlfâia de toate aceste calificative. Își spunea, zâmbind sardonice: „Interesul personal primează. Fiecare se descurcă așa cum poate.” Datorită unor avocați abili, câștigase toate procesele pe care unii i le intentaseră.

Își mai turnă un pahar. Trebuia să se liniștească și să nu-i fie frică. Zarurile fuseseră aruncate. Remușcărilor nu-și aveau rostul. El și remușcări? Haida-de! Se și vedea perorând în fața cititorilor din librării, din biblioteci, în fața camerelor de televiziune la emisiuni culturale – îi plăcea la nebunie să fie în centrul atenției, pozând în postura unui om de cultură:

— Nu știu cine este Bernard Kiritimati. În urmă cu câteva luni am primit un manuscris semnat cu acest nume. Nimeni nu-și aduce aminte cine l-a adus – n-a venit prin poștă sau printr-o firmă de curierat. E posibil să-l fi lăsat el însuși la secretariatul editurii. Am început imediat să-l citesc. De la primele pagini mi-a stârnit un interes enorm. E cel mai bun thriller pe care l-am citit vreodată. E ceva diferit de tot ce s-a scris până acum. Am încercat să dau de autor – n-am izbutit. Am hotărât totuși să-i public lucrarea, cu speranța că mă va căuta într-o zi... Dacă nu cumva își va dori să rămână, pentru

totdeauna, necunoscut... Încă o enigmă adăugată istoriei literaturii...

Trecuse mai bine de un an. Trilogia apăruse și devenise cea mai bine vândută carte a deceniului. Fusese și tradusă, pe multe meridiane. O rețea de televiziune oferise editurii un contract fabulos pentru ecranizarea romanului sub forma unui serial. Fără îndoială, misterul creat în jurul autorului contribuise din plin la promovare.

Într-o dimineață, domnul Owen stătea la birou într-o dispoziție excelentă. Se uitase pe cifrele primite de la contabilitate și respirase ușurat. Salvase editura. Își putea împlini visul de a-și cumpăra o casă și o mașină de lux, rămânându-i și destui bani în cont pentru o bătrânețe liniștită.

Secretara băgă capul pe ușă.

— A venit un domn. Îl primiți?

— Cine e?

— Cică e un prieten. Vrea să vă facă o surpriză.

— Un prieten?

În ziua aceea domnul Owen se simțea generos.

— Zi-i să intre!

Peste câteva clipe în încăpere își făcu apariția un bărbat masiv, cam la 45 de ani. Purta un costum de calitate, dar cam ponosit, pantofii îi erau bine lustruiți, însă uzați. Fără să aștepte vreo invitație se așeză, picior peste picior, pe scaunul aflat în fața biroului. Gesturile lui exprimau siguranță și chiar o ușoară insolență.

Domnul Owen se uită cu nedumerire și cu un început de enervare la musafirul neașteptat. Nu-l mai văzuse niciodată.

— Cine sunteți? Ce doriți?

Bărbatul își scutură un fir de praf imaginar de pe reverul hainei și-l privi zâmbitor.

— Am venit cu afaceri. Pe bune. Și ca să-mi exprim recunoștința. Și admirația. Ai făcut o treabă grozavă. Nu degeaba ți se spune „Șacalul”. Amândoi am dat lovitura.

Patronul editurii se uită la el siderat. „Șacalul?” Asta era ceva nou. Dar cine mai era și individul ăsta? Un nebun? Un autor beat? Începea să-și piardă răbdarea.

— Ce lovitură am dat amândoi? Cine sunteți?

Necunoscutul se așează mai bine pe scaun înainte de a răspunde cu glas răspicat.

— Sunt Bernard Kiritimati, bătrâne! Enigmaticul Kiritimati. E un nume rar, însă acum e pe buzele tuturor. Așa se spune la „Crăciun” în limba gilberteză. Dar asta o știi, doar tu l-ai ales. Ai vrut să fie cât mai neobișnuit. Ce te uiți așa?

Ochii de viezure ai lui John Owen căpătară o lucire amenințătoare. Se ridică de pe scaun, ca să pară mai impunător. Se ridică și celălalt – era cu mult mai înalt și mai puternic.

— Domnule...

— La naiba, John! E de tot hazul. Și „Bernard”, și „Kiritimati”... Asta da potriveală... Nu mă crezi? Iată actele! Mai mult ca sigur, ai căutat în cartea de telefon, ca să fii liniștit că nu există niciun Bernard Kiritimati în peisaj. Dar ai dat-o în bară. Nu-mi mai permit să am telefon.

Bărbatul se ridică și-i întinse un pașaport și un permis de conducere. Literele de pe documente îi jucau domnului Owen în fața ochilor. Kiritimati continua să turuie, ca și cum n-ar fi observat tulburarea celuilalt, sau îl durea în cot de starea lui.

— Ei, cam așa stau lucrurile... Asta e. Ce zici, când încheiem contractul de drepturi de autor? Sunt cam pe geantă în ultima vreme. Și nu-i cușer ca doar unul să întoarcă bani cu lopata... Și să nu-ți dea cumva prin minte să mă înșeli, așa cum ai făcut cu alții. Cu mine nu ține. Am ceva care te va convinge să joci cinstit.

Dintr-un buzunar al hainei scoase un pistol mic. I-l arată câteva clipe, apoi îl vârî cu nepăsare la loc. Domnul Owen se lăsă să cadă greoi pe scaun.

— A, mai e ceva, John. Fii liniștit. Dă-i mai departe cu gargara despre scriitorul necunoscut. O cânti bine la mandolină. Din partea mea n-o să ai grețuri. Mie mi se fâlfâie de faimă, de întâlnirile cu orbeții ăia de cititori. Mie-mi pasă doar de biștari. Cu cât sunt mai mulți, cu atât e mai bine pentru amândoi...

De la fereastră

Încă o zi pe care o voi petrece la fel ca pe toate celelalte 804 zile trăite de când m-am întors din spital.

Un accident de mașină m-a ținut pentru totdeauna într-un scaun cu roțile.

A fost numai și numai vina mea.

Din copilărie sufăr de comportament obsesiv-compulsiv. Asta înseamnă, printre altele, obsesia de a pune lucrurile într-o anumită ordine.

Pentru a mă înțelege mai bine, amintiți-vă de Nadal. Da, de marele jucător de tenis.

Când îl vezi cum zburdă pe teren executând cele mai incredibile lovituri, l-ai crede un zeu pe care nimeni și nimic nu l-ar putea pune în dificultate.

Și totuși...

În pauzele dintre ghemuri sau seturi, după ce se hidratează, își așază sticlele din care a băut mereu în același loc.

Când revine pe teren, primul pas îl face cu dreptul.

Înainte de a pune mingea în joc, execută mereu același și același ritual – își potrivește la spate șortul, își duce mâna la nas, își potrivește părul de deasupra urechilor...

Încă din școală am descoperit ce nervos deveneam dacă, în recreații, vreun coleg îmi deranja caietele de pe pupitru, îmi muta pixul din locul în care îl lăsasem, sau punea în fața mea un obiect care nu-mi aparținea. Totul trebuia să respecte ordinea pe care eu o stabileam. Numai așa scăpam de neliniștile care începeau să mă bântuie când observam cu câtă nepăsare alții își aruncau pe jos ghiozdanele, își atârnavă în cuier paltoanele la întâmplare, nu-și ștergeau noroiul de pe adidași...

Dacă eram scos la tablă, îmi calculasem câți pași trebuie să fac până acolo – dacă nu-mi ieșeau la număr, mintea mea o lua razna și răspundeam aiurea.

Din pricina obsesiilor mele, nici la facultate, nici la banca în care am lucrat după absolvire n-am fost socotit o persoană agreabilă. Evitam să dau mâna cu oamenii pe care îi întâlneam, iar dacă totuși o făceam, alergam

imediat la un robinet ca să mă spăl pe mâini. În orice încăpere intram, chiar și în biroul directorului, începeam să mut obiectele ca să le așez într-o aliniere perfectă. Vă închipuiți ce ochi căscau cei care mă vedeau pentru prima oară.

Doar în apartamentul meu domnește o ordine desăvârșită. Aici nimic nu-mi provoacă angoase.

În garderobă hainele sunt așezate după culori. Îmi e ușor să le scot din dulap când le iau la purtat – luni îmbrac costumul bleumarin, marți pe cel maro, miercuri pe cel cu dungulițe, joi pe cel negru... În celelalte zile mă îmbrac *casual* – vineri un sacou de tweed, sâmbătă o jachetă, duminică un blazer. Oricine mă cunoaște știe în ce zi suntem după hainele în care sunt îmbrăcat și după cravatele pe care le am la gât.

Pe rafturile bibliotecii cărțile se înșiruie după dimensiuni, fără nicio grijă de a le separa după ceea ce tratează sau după autori.

Patul e întotdeauna aranjat ca la cazarmă, înainte de inspecția de dimineață.

Nu primesc vizite. N-aș suporta să văd pe cineva umblând cu lucrurile mele.

De aceea nici nu m-am însurat. Numai gândul că periuța mea de dinți ar fi trebuit să stea în pahar cu periuța altcuiva îmi provoca oroare.

Și tocmai obsesia mea pentru ordine m-a adus într-un scaun cu roțile.

În urmă cu 854 de zile îmi conduceam mașina pe o autostradă. Plecasem din Barintown ca să mă întâlnesc cu un client dintr-un orașel apropiat, pentru a discuta termenii unui contract.

Rulam, ca întotdeauna pe porțiunea respectivă, cu 90 de kilometri la oră. Nici mai mult, nici mai puțin.

Deodată am observat un CD căzut pe covorașul din fața scaunului din dreapta. Enervat, m-am aplecat să-l iau și să-l pun la locul lui.

Atunci am pierdut controlul volanului. Mașina a părăsit șoseaua, s-a izbit de un parapet și s-a răsturnat.

Trei zile n-am știut nimic de mine. În a patra zi m-am trezit pe un pat de spital, atașat la tot felul de aparate care îmi măsurau pulsul, tensiunea, sau îmi pompau diverse fluide în corp.

Au mai trecut patru zile până când un doctor mi-a comunicat, fără nicio emoție în glas, că nu voi mai merge

niciodată pe picioarele mele.

Primul gând care mi-a trecut prin minte a fost acela că de-acum înainte nu voi mai putea număra pașii până la magazinul de unde îmi luam de-ale gurii, sau până la chioșcul de ziare.

După externare, n-am avut încotro și am angajat o menajeră. A fost o decizie grea.

E o femeie cumsecade, cam de vârstă mea, harnică și curată. Dar i-am cerut să vină doar două ore dimineața și două ore seara. N-aș suporta să știu pe cineva în permanență în preajma mea.

Desigur, după ce pleacă trebuie să pun lucrurile în ordine pe care eu o consider firească. Nu mi-am bătut capul să-i cer să nu le mute de colo-colo atunci când le șterge de praf – n-ar fi înțeleș de ce am pretenția asta și poate că ar fi provocat o și mai mare harababură.

În urma ei mai trebuie să verific și dacă nu cumva a lăsat aragazul aprins sau robinetele de la baie deschise.

De câteva ori am descoperit că a lăsat descuiată ușa de la intrare.

Toată ziua citesc, mă uit la televizor, ascult radioul. M-am obișnuit rapid cu noul meu mod de viață.

Altul s-ar fi lăsat cuprins de deznădejde, poate și-ar fi pus capăt zilelor. Eu unul mă simt în siguranță, atâta vreme cât lucrurile din jurul meu mă veghează prietenoase din locurile unde le-am așezat.

În întreg universul e o ordine care ar trebui să ne inspire. Corpurile cerești își urmează traiectoriile de milioane de ani. Nu umblă brambura prin spațiu.

Dacă n-ar fi așa, m-ar cuprinde panica.

Câteodată îmi duc scaunul în fața ferestrei deschise.

De la acest post de observație urmăresc zborul porumbeilor deasupra acoperișurilor, studiez arhitectura blocurilor de apartamente și de birouri din împrejurimi, sau însoțesc cu privirea vreun avion care trece pe cer. Sunt întâmplări pe care altădată nu le-aș fi băgat în seamă.

Dacă m-aș putea apleca peste pervaz, aș zări și animația din stradă. Mă mulțumesc să ascult claxoanele mașinilor conduse de șoferi nervoși, strigătele vânzătorilor ambulanți, țipetele copiilor care se întorc de la școală.

Chiar în dreptul ferestrei mele se află fereastra de la bucătăria unui apartament dintr-un bloc de vizavi. O

vreme a fost locuința unui cuplu de bătrâni care nu mi-a atras cu nimic atenția.

De douăzeci de zile altcineva locuiește acolo. O fată de o frumusețe răpitoare.

Fără să vreau, am început s-o urmăresc în orele după-amiezii, când se întoarce probabil de la lucru și deschide fereastra. A trebuit să-mi calc pe inimă, neplăcându-mi să violez intimitatea altcuiva. Nici mie nu mi-ar conveni să mă studieze vreun necunoscut.

Fata e singură. Din când în când zăresc un motan care se cațără pe scaune. Încearcă să se urce și pe masa din mijlocul încăperii, însă imediat e dat jos.

N-a trecut mult timp și am descoperit cu încântare că tânăra este obsedată de ordine și de curățenie. Farfuriile folosite sunt imediat spălate, șterse și puse în bufet, ca de altfel și cratițele, oalele și tigăile. Probabil și în restul apartamentului domnește aceeași ordine.

Pe un perete sunt agățate, după mărime, cuțite de tăiat pâine, carne, zarzavaturi, un ciocan folosit la prepararea șnițelilor. Sclipsesc în bătaia razelor de soare.

În seara asta, însă, nu e singură. Vizitatorul e cam de vârsta ei. Părul îi e tuns cu creastă, brațele îi sunt acoperite de tatuaje. Arată ca un membru al unei bande de cartier.

Mănâncă amândoi pe masa din bucătărie. Și-au comandat ceva de la restaurantul chinezesc din colț – recunosc cutiile în care li s-au adus preparatele. Simt cum îmi dă ghes foamea închipuindu-mi ce au în față – poate pachetele de primăvară, orez Beijing, pui Szechuan, porc picant cu alune. Cei doi folosesc cu dexteritate bețișoarele pentru a duce mâncarea la gură.

Au destupat și o sticlă de vin. Alte două sticle așteaptă pe bufet să fie deschise.

Din când în când, bărbatul încearcă s-o mângâie pe față pe brațe, s-o cuprindă pe după umeri. Are chiar o tentativă de a o săruta. Ea se ferește cu cochetărie. Nici nu-l respinge agasată, nici nu-i încurajează demersurile. El râde cu gura până la urechi, dar nu cred că se simte chiar în largul lui.

Nu știu de ce, dar mă simt trădat. Închid fereastra și mă cufund în lectura unui roman polițist.

Dar rândurile îmi fug în fața ochilor.

Am urcat o ființă pe un pedestal pe care nu-l merita. Am crezut că este aidoma mie. Cum oare se împacă

perfectiunea din jurul ei cu vulgaritatea bărbatului invitat la cină?

Într-un târziu mă basculez din scaunul cu roțile în pat și mă vâr în așternut. Adorm cu greu, iar somnul mi-e bântuit de coșmaruri.

Dimineața, însă, mă trezesc senin. Menajera încă n-a venit. Manevrez scaunul până în baie unde îmi fac toaleta. Apoi mă servesc cu o cafea.

Deschid fereastra de la camera de zi, ca să aerisesc. Privesc, într-o doară, vizavi. Curios! Fereastra fetei e deschisă. Nu s-a dus azi la lucru?

Mă uit mai atent și sunt cuprins de mirare. Pe masă zac alandala cutiile în care a fost mâncarea. Probabil în unele mai sunt resturi. Toate cele trei sticle de vin au fost băute – una dintre ele, culcată la marginea mesei, amenință să cadă.

Deodată văd cum motanul face un salt pe un scaun, iar de-acolo sare printre cutii. Ia două înghițituri dintr-un bol și apoi coboară pe podea. Probabil e deja sătul.

Pe masă a lăsat niște urme. Să fie de sos?

Într-un sertar am un vechi binoclu de teatru. Îl iau și revin la fereastră.

Cercetez urmele de labe, dar asta nu mă ajută cu nimic, oricât potrivesc binoclul ca să măresc imaginea. Văd doar culoarea lor întunecată.

Din nou mă întreb: să fie urme de la sosul în care a călcat motanul?

Dacă aș striga, cu siguranță aș fi auzit, sunt numai 21 de metri între o fereastră și alta, știu precis asta. Și dacă fata ar apărea la geam, ce i-aș spune? „Duduie, vezi că motanul îți linge blidele!”

Mă las păgubaș să-mi mai pun întrebări.

Între timp a venit și menajera care a început să deretice. Spune ceva cu glas precipitat, dar nu sunt atent. Mai arunc o singură privire vizavi. De-abia atunci observ peretele unde sunt atârinate cuțitele.

Ciocanul folosit la prepararea șnițelilor nu mai e la locul lui. Și nu e nicăieri în raza mea de observație.

Tresar. Menajera e chiar lângă mine.

— Domnule Neyssen!

— Da.

— Am senzația că n-ați auzit nimic din ce v-am povestit.

— Eram cu mintea în altă parte. Ce-ați spus?

— S-a întâmplat o grozăvie... Jos, în stradă...

— Ce grozăvie?

— Un tânăr... Mă rog, un bărbat... A fost găsit pe trotuar cu capul făcut zob.

— Făcut zob?

— Da. Nici maică-sa nu l-ar mai putea recunoaște. Polițiștii sunt complet în ceață.

Tac o clipă, apoi o întreb cu glas șovăitor:

— Tânărul ăsta... bărbatul ăsta avea tatuaje pe brațe?

Se uită la mine ca picată din cer.

— De unde știți?

Continuă să vorbească, pradă indignării.

— Era tatuat și pe gât. Cum să-ți scrijelezi pielea pe care ai moștenit-o de la părinți?

Nu-i răspund. Pun scaunul în mișcare și mă duc în dormitor.

— Închide, te rog, fereastra. Azi e cam răcoare.

Dulcele gust al răzbunării

De o lună se refugiase în vila pe care o avea într-un loc izolat de pe țărm. Clădirea era veche – tatăl lui o moștenise de la părinți și, înainte de a închide ochii, îl rugase să n-o vândă, oricâte necazuri financiare ar fi avut. Jim Donald nu cunoscuse, însă, neliniștile provocate de grija banilor. Întotdeauna se bucurase de slujbe care îi aduseseră câștiguri mai mult decât îndestulătoare. Timp de mai multe decenii fusese profesor la catedra de Literatură a Facultății de Limbă engleză de la Universitatea din Barintown. Mai predă și acum acolo, deși ieșise la pensie de cinci ani. Cei de la facultate nu puteau renunța la serviciile lui – doar era cel mai bun critic și istoric literar interesat de fenomenul *mystery & thriller*. Scrisese vreo douăzeci de cărți despre ceea ce unii considerau paraliteratură, în timp ce el susținea contrariul. Unele dintre ele fuseseră traduse și mulți cercetători de pretutindeni îi citau cu venerație lucrările.

Acum avea în față printurile unui tom uriaș, de aproape două mii de pagini – primul volum dintr-un dicționar consacrat literaturii polițiste de pe întreg mapamondul. O lucrare gândită să aibă trei volume. Dacă avea s-o ducă la bun sfârșit va fi încununarea vieții lui. Nimeni nu va mai putea face abstracție de el. Dar îi mai trebuiau cel puțin zece ani de viață ca s-o încheie.

Stătea la birou cu maldărul de foi în față și corecta cu febrilitate. În casă era liniște – doar mobila veche, din când în când, mai scârțâia. Nu se auzeau nici măcar valurile oceanului. Nimeni nu-l deranja de la lucru – ocupat să citească și să scrie toată viața, din zori până noaptea târziu, n-avusese timp să-și închege o familie. Nu regreta, din moment ce avea să lase în urmă o operă nemuritoare.

Se înserase, dar el nu băgă de seamă, încăperea și ziua era cufundată în semi-obscuritate, așa că lampa de pe birou ardea tot timpul. Întinse mâna după ceașca de cafea – era goală. Îi era lene să se ducă la bucătărie să-și mai facă un ibric cu licoarea de care cam abuza.

Continuă să citească și să corecteze – aici o expresie cam stângaci folosită, dincoace o dată greșită sau un nume scris aiurea... Ar fi fost înnebunit ca lucrarea să aibă nevoie de o erată. De aceea muncea pe îndelete, deși editorul îl soma să dea bice pentru ca tomul să apară mai repede și să poată fi lansat la Târgul de Carte din iarnă.

Deodată se crispă, aruncând priviri neliniștite în jur. Se uită la pendula de perete care nu mai funcționa de mult, la rafturile bibliotecii uriașe, la fereastra dincolo de care nu se mai zărea nimic din moment ce întunericul se lăsase pe deplin. Parcă ar fi căutat un sprijin din partea cuiva. Un sprijin care, însă, nu venea de nicăieri. Fruntea i se acoperi de broboane de transpirație.

Fixă din nou pagina din fața lui și nu reuși să citească decât un nume: PAUL CARSON. Imediat se ridică de pe scaun și începu să se plimbe prin încăpere, pradă unei agitații pe care doar el și-o putea explica.

Paul Carson. Singurul lui dușman. Un scriitor de cărți polițiste care se vindeau cu sutele de mii pe toate meridianele. Un răsfățat al publicului și al criticii literare. Încununat cu numeroase premii prestigioase. Autor și de scenarii la filme cu un succes de casă nebun. Întorcea banii cu lopata.

Se așază din nou la birou și citi ce scrisese despre autorul a numeroase bestselleruri. Inima încetă să-i mai bată atât de vijelios. Pe măsură ce înainta în lectură era tot mai liniștit. Chipul său se înseninase.

Era mulțumit. Îl făcuse praf pe inamicul său de moarte. Îl considera superficial, dornic de a culege aplauzele cu orice preț, comercial. Acțiune artificială, personaje convenționale și fără substanță. Ce dacă scrisese peste o sută de romane? Toate păcătuiau din punct de vedere literar.

Textul ăsta va fi o palmă usturătoare pe care demult dorea să i-o administreze. Până acum îl ignorase, refuzând să scrie despre el. Acum domnul Carson își va mușca mâinile de ciudă văzând cum fusese tratat într-o lucrare de o asemenea însemnătate.

O, dulcele gust al răzbunării...

Îl va cunoaște târziu, dar a meritat să aștepte atâta. Paul Carson trebuia să fie pedepsit pentru ceea ce făcuse în tinerețe.

Într-o vreme fuseseră prieteni la cataramă. Mergeau împreună prin crâșme și, după câteva pahare, visau la

gloria pe care le-o va aduce literatura – unul ca romancier, celălalt ca un fin comentator al fenomenului literar.

Amiciția lor se rupsese curând după ce o cunoscuseră pe Laurie. O fetișcană zvăpăiată care îi pusese pe jar pe amândoi. La început, Laurie se arătase atrasă de Jim Donald. Săptămâni în șir colindaseră împreună pe la petrecerile studențești, prin baruri, plecaseră în excursii. Dar când toată lumea credea că vor întemeia un cămin, venise bomba; Laurie se înamorasese de Paul și-l părăsise pe Jim. Idila celor doi fu însă de scurtă durată. Cu ochii în lacrimi, Laurie se întorsese la Jim care, însă, nici nu vru să audă vreo vorbă de împăcare. Nici prietenia dintre Jim și Paul nu se mai reînnoia vreodată.

Au trecut anii și cei doi au cunoscut gloria la care visaseră odinioară. Dar nu-și mai vorbiseră niciodată. Totuși, Paul îi trimitea prestigiosului critic cărțile care îi apăreau pe bandă rulantă. Acesta însă nu catadicsise să scrie niciun rând despre ele, deși le citise pe toate.

Jim Donald mai parcurse paginile pe care aproape le știa pe de rost. Ceva îl rodea. Cum va fi primită vehemența cu care scrisese despre cel care îi năruise visul de fericire? Nu-l vor considera un ranchiunos și un invidios pe succesul altuia? Nu-i vor fi puse la îndoială judecățile de valoare?

O, dulcele gust al răzbunării...

Nu, nu așa trebuia să procedeze.

„Trebuie să-l omor”, își spuse el străfulgerat de o idee. „Într-o manieră la care nu s-a gândit niciunul dintre ucigașii din romanele lui. Nu trebuie să mai rămână nici urmă de el.”

Își aduse aminte de cronicarii din vechime care, la porunca stăpânilor în slujba cărora se aflau, omiteau să consemneze faptele celor care nu erau pe placul lor. „Ca și cum aceia nici n-ar fi existat.” Așa se proceda și cu fotografiile celor căzuți în dizgrație. „Un simplu retuș și imaginea unora care nu mai erau pe placul regimului dispărea.”

Cu un pix tăie cele două pagini consacrate fostului său amic. Apoi le rupse în bucăți tot mai mici și le aruncă la coș. „Paul Carson? N-am auzit niciodată de el.”

O, dulcele gust al răzbunării...

Se ridică din nou de pe scaun, luă un pahar și-și turnă o porție zdravănă de whisky. Se așează într-un fotoliu și sorbi cu voluptate din licoarea cu gust de fum. Era mulțumit de soluția pe care o descoperise.

Pe o măsuță de lângă fotoliu se afla un pachet care conținea, probabil, o carte. I-o adusese cineva la catedră și o luase cu el când venise din oraș. Numele expeditorului nu era trecut pe ambalaj. Desfăcu fără grabă pachetul și se crispă – era ultimul roman al lui Paul Carson, care se vindea ca pâinea caldă.

Îl luă în mâini, se uită la ultima copertă pe care era fotografia autorului – un Paul Carson mai îmbătrânit, dar tot plin de el însuși – și câteva fraze din partea editorului care declara cu satisfacție că-i prevede noii apariții un viitor strălucit – „dar ce carte semnată de Paul Carson n-are un viitor strălucit?”

Începu s-o răsfoiască fără prea multă curiozitate, dar, la un moment dat, simți nevoia să revină la început și să citească pagină cu pagină. Pe măsură ce înainta cu lectura, se simțea tot mai cuprins de indignare.

Când ajunse la mijlocul cărții o aruncă pradă mâniei. Se ridică și începu să umble de colo-colo, cu paharul de whisky în mână.

„Nemernicul! Și-a bătut joc de mine! Încă o dată! Nu i-a ajuns ce mi-a făcut cu Laurie?”

Se uită cu jale în coșul de gunoi unde zăceau cele două file făcute ferfeniță.

„Mare păcat că le-am rupt! Ba nu. O să scriu ceva și mai dur despre el. O să arăt lumii ce individ lipsit de talent e și cum s-a cocoțat în vârful ierarhiei literare fără să aibă niciun merit.”

Își mai umplu paharul, îl dădu peste cap și se așează la birou.

„Cum a îndrăznit individul ăsta să-și aleagă ca personaj un ins care suferă de hemofilie? E clar că pe mine m-a avut ca model. Înnebunit că nu-l bag în seamă, a scris o carte în care mă ucide.”

Jim Donald suferea de hemofilie de când se știa. Nu exista niciun remediu pentru boala lui. O simplă zgârietură și sângera ore în șir. De aceea nici nu făcuse sport, pentru ca nu cumva să se lovească și să-și provoace o rană care s-ar fi vindecat cu greu.

Deschise laptopul și începu să scrie cu înverșunare un nou text despre Carson, cu mult mai acid ca prima

oară. Din când în când se mai uita și prin noul roman al acestuia, ca și cum ar fi dorit să-și alimenteze furia.

Deodată, simți o gădilătură la rădăcina nasului. Încercă să se stăpânească, dar nu reuși multă vreme. Strănută sonor, apoi încă o dată și încă o dată...

După câteva strănuturi simți cum din nas i se scurge un firicel de sânge. Alergă îngrozit în baie. În dulăpiorul în care ținea medicamentele nu descoperi niciunul care să ajute la coagularea sângelui. Uitase să-și înnoiască provizia.

„Exact ca în romanul lui Carson”, își zise el cu amărăciune.

Își puse niște tampoane de vată în nări. Se întinse pe canapea, ridicând brațul drept în sus. Dar sângele curgea în continuare.

Simțea o sfârșeală în tot corpul. Încercă să se ridice, dar căzu înapoi. O bănuială începu să-l bântuie. „Nu cumva...”

Cu eforturi supraomenești se ridică de pe canapea. Luă de pe jos romanul lui Carson. Mângâie cu palma o pagină. Palma îi fu acoperită cu un strat de pulbere subțire. „Nemernicul! A presărat pe pagini praf de strănutat! Dinadins! Ca să-mi provoace sângerarea! Doar știe o lume ce ușor încep să strănut și ce fragile sunt vasele de sânge din nas! Un curent de aer rece, polenul de la flori sau mireasma fânului îmi declanșează rapid un val de strănuturi.”

Un gând îl liniști pentru o clipă.

„Dar dacă pulberea asta e de la hârtie?”

Luă o altă carte din bibliotecă, și încă una. Niciuna nu lăsa urmele acelea de praf.

Sângele îi curgea în continuare din nas, uneori năvalnic, alteori se prelingea doar câte un firicel. Era tot mai slăbit și nu știa ce să mai facă. Aici n-avea semnal la telefonul mobil, iar telefon fix refuzase să-și instaleze. Nu putea să cheme pe nimeni. Cel mai apropiat vecin era la vreo oră de mers cu mașina. Orașul era și mai departe. Și totuși, trebuia să ajungă cât mai repede la un spital.

Mai mult târându-se ajunsese în garaj. Cu chiu cu vai se urcă în mașină. Acționează cu telecomanda ușa garajului. O porni încetisor pe drumul întunecat. Palmele îi alunecau pe volanul mânjit cu sângele lui.

Nu mai simțea dulcele gust al răzbunării.

După vreun sfert de oră leșină. Mai înainte de a se izbi cu capul de volan avu un ultim gând: „Oare cum se sfârșea romanul lui Carson?”

La capătul răbdării

A naibii durere!

De cum am deschis ochii, am simțit în tâmpla dreaptă o străfulgerare de parcă m-ar fi lovit acolo cineva cu o bâtă. M-am uitat la ceas – mă trezisem cu o oră mai devreme decât de obicei. Am mai stat o jumătate de oră în pat, foindu-mă pe o parte și pe alta, apăsându-mi locul dureros cu degetul, masându-l cu toată palma, sau ascunzându-mi capul sub pernă.

Zadarnic.

Nu fusesem la nici un chef seara, nu stătusem în curent și nici nu mă izbisem de stîngia patului. Atunci de unde apăruse durerea aceea cumplită, localizată cu precizie în dreptul tâmplei, unde simțeam ca și cum un sfredel se opintea să sfarme oase, țesuturi, ca să-și facă loc tot mai adânc?

M-am ridicat dintr-un salt și m-am prăbușit la loc. De-abia după vreo zece minute mi-a dispărut amețeaua care mă doborâse și-am reușit să-mi vâr picioarele în papuci.

Ca un somnambul m-am împleticit până la baie. Mi-am dat cu apă rece pe față. Am cotrobăit într-un dulăpior și am dat peste niște pastile. Ochii îmi erau împăienjeniți, de-abia le-am găsit pe cele de care aveam nevoie. Am înghițit una și am băut apă de la robinet, ca s-o fac să alunece mai ușor. M-am uitat în oglindă – un bărbat la 45 de ani, cu fața schimonosită de o suferință inexplicabilă.

Cu chiu, cu vai m-am spălat și m-am îmbrăcat. Gesturile mele aveau lentoare, de parcă gravitația crescuse brusc și orice mișcare solicita un efort mai mare. Am pus pe mine ce-am nimerit – un sacou cu petece la coate, niște pantaloni raiți. Am încălțat niște pantofi cu talpa groasă. Din cuier am luat un pardesiu cu pulpane largi, iar pe cap mi-am pus o pălărie cu boruri mari. N-am intrat în bucătărie – îmi venea greață numai la gândul de a pune ceva în gură.

În tot acest timp, ea dormea. Întotdeauna dormea adânc, încât nu s-ar fi trezit nici dacă ploaia de-afară ar fi fost însoțită de cele mai violente descărcări electrice. E

drept, nici n-avea cum s-o trezească foiala mea prin casă – de multă vreme nu mai împărțeam același pat, așa că se afla în celălalt dormitor de pe etaj.

Am ajuns primul la bancă, prin ploaia ursuză, după ce-am schimbat două autobuze și m-am blestemat că nu mi-am luat umbrela. Am așteptat sub o streășină până când a venit directorul sucursalei ca să deschidă. Urmărind protocolul care se repetă în fiecare dimineață, am simțit cum durerea devine și mai de nesuportat. Am mai luat o pastilă. O colegă m-a privit compătimitor. Dacă m-ar fi întrebat unde am petrecut toată noaptea, nu știu dacă n-aș fi plesnit-o. Zărindu-mi sclipirile sălbătice din ochi, a preferat să se cufunde în studierea unor extrase.

Toată ziua am stat ca pe ghimpi.

Am avut și bafta ca doi dintre clienții cu care am discutat să fie puși pe hartă. S-au răstit la mine nemulțumiți de explicațiile pe care li le-am dat. I-am repezit și eu. Mai era puțin și ne încăieram. Directorul și-a dat seama că nu sunt în apele mele și mi i-a luat de pe cap, vorbindu-le cu binișorul. Mi-a aruncat însă o privire care altădată mi-ar fi provocat fiori. De data asta i-am întors cu indiferență spatele și am mai luat o pastilă. Fără niciun efect. M-am uitat la cutia care le adăpostea, ca să verific dacă erau cele de care aveam nevoie. Nu le încurcasem bâjbâind prin dulăpiorul din baie.

La sfârșitul programului am pornit agale spre casă pe jos. Am mers prin ploaia care nu contenise nicio clipă, sperând ca aerul rece îmi va face bine. Nici pomeneală! Durerea era la locul ei, ca un prieten statornic, dar cicălitor.

Am ajuns la capătul răbdării. Însă nu din pricina suferinței care mă tortura. În seara asta se va alege într-un fel sau altul. Dar voi avea curajul să pun piciorul în prag și să-mi duc planul la îndeplinire?

Trebuie neapărat să scap de ea.

Merg prin ploaia rece, fără să-mi pese de bălțile prin care calc – Judith iar o să-mi țină o lungă tiradă despre modul în care am grijă de hainele mele, întotdeauna stropite cu noroi sau pătate cu mâncare. O voi asculta, ca întotdeauna, cu mintea în altă parte, după care voi acționa. Am repetat în gând, de nenumărate ori, fiecare vorbă pe care i-o voi spune, fiecare gest pe care îl voi face. Îi voi arăta că sunt un bărbat adevărat, și nu

mototolul care mă crede. Habar n-are ce ieșire din scenă i-am pregătit.

O mașină trece prea aproape de trotuar și mă împroașcă din cap până în picioare cu apa murdară de pe stradă. Un altul l-ar fi înjurat și l-ar fi amenințat cu pumnul pe șoferul bezmetic. Eu simt însă doar bucurie – pardesiul murdar o va enerva și mai mult. Dacă i-ar plesni vreo venă în cap sau i-ar pocni inima, ca un pepene prea copt, m-ar scuti de folosirea unui plan conceput în cele mai mici detalii.

E doar șapte seara, dar în Barintown deja s-a întunecat. În curând vom trece la ora de iarnă. Orașul parcă abia mai respiră sub picăturile sâcăitoare. Reclamele împrăstie o lumină palidă. Trecătorii se strecoară grăbiți, fără să arunce priviri la vitrinele unde sunt etalate costume de firmă, rochii vapoase, bijuterii sclipitoare.

Intru într-un bar, unde am obiceiul să poposesc în drumul meu spre casă. Un local vestit în oraș, fără a fi unul de lux. Doar câteva mese mici înconjurate de taburete. Niciun client. Patronul mă recunoaște și după ce mă salută îmi aduce un pahar cu votcă – îmi știe preferințele, deși nu fac parte din cercul lui de amici care, în unele seri, se strâng și povestesc niște chestii uimitoare despre asasini și detectivi. I-am numit „amicii crimei perfecte”, amintindu-mi de titlul unei cărți. E ca la un cenaclu literar, deși nu cred că vreunul e scriitor. Însă istoriile lor sunt întotdeauna captivante.

Patronul se retrage în spatele tejghelei și începe s-o lustruiască cu o cârpă, numai ca să-i treacă timpul. N-are chef de vorbă, după cum nici eu n-am.

Sorb alene din licoarea care mă încălzește pe dată.

Oare cum ar fi cel mai bine să mă descotorosesc de femeia care îmi mănâncă zilele?

De fapt, mă laud, n-am niciun plan ca lumea, dar, ca întotdeauna, voi improviza.

Și asta o scoate din sărite pe Judith. „Omule, habar n-ai pe ce lume trăiești. N-ai niciun proiect, nicio idee, fiecare zi e pentru tine o lungă înșiruire de decizii spontane, te lași purtat de val, unde te duce întâmplarea, acolo te simți bine.”

Are dreptate, dar dacă așa e felul meu!

Ea în schimb își face programul cu zile înainte, luni la coafor, marți la teatru, miercuri la cumpărături...

Acum, dacă s-a pensionat are și mai mult timp pe care să-l drămuiască, în ore, în minute, în secunde. Azi la o șuetă cu prietenele, mâine la o întâlnire cu fostele colege de școală. Mereu e cu ochii pe ceas ca să nu întârzie la vreun randevu, iar când ajunge acolo tot cu ochii pe ceas rămâne, ca să nu întârzie în altă parte, unde prezența sa e absolut necesară, după convingerea ei.

Doi tineri au intrat în bar, s-au așezat la o măsuță, au comandat ceva de o culoare scârboasă și acum sporovăiesc veseli și lipsiți de griji. Aș vrea să-i văd peste zece ani dacă se mai sorb din priviri ca și acum.

A fost o vreme când și eu colindam cu Judith prin localuri, dansam până în zori, ne chercheleam cu măsură și apoi ne repezeam acasă direct în dormitor, înfometați unul de altul. Cât a trecut de-atunci?

Am cunoscut-o când aveam treizeci de ani. Era cu cincisprezece ani mai mare ca mine, dar diferența de vârstă nu se cunoștea. Avea un trup mlădios, părul arămiu, ochi blânzi. N-aveai cum să nu te întorci după ea dacă o întâlneai pe stradă. Cum de-a devenit scorpia care-i acum?

Dacă mă gândesc bine, așa a fost dintotdeauna. Doar eu am fost orb și credul.

Și mi-a tras o păcăleală din care nu mi-am revenit nici până în ziua de azi.

Când am întâlnit-o pentru prima oară, venise la bancă pentru a rezolva câteva probleme legate de niște conturi, după ce soțul ei, multimilionarul Jeremy Morgan, trecuse în lumea celor dreți, regretat doar de membrii unor fundații care îl mulgeau de bani.

Mi-a căzut cu tronc din prima clipă. Nici eu nu i-am fost indiferent.

Am făcut în așa fel încât să tergiversez chestiunile pentru care venise. În felul ăsta am avut prilejul s-o văd de mai multe ori. Am îndrăznit s-o invit în oraș la o cafea și, spre marea mea uimire, a acceptat. Apoi, mi-am luat curajul să-i propun să luăm prânzul împreună. Nici de data asta n-a zis nu. N-a zis nu nici când am invitat-o la o cină, la un restaurant cu prețuri pipărate. A ținut morțiș să plătească ea și eu n-am protestat decât de formă.

În curând, n-a mai purtat haine de doliu. Iar după câteva săptămâni de curte asiduă m-a invitat acasă la ea.

Când m-am oprit în fața reședinței răposatului domn Morgan, am crezut că șoferul taxiului care mă dusesese

acolo greșise adresa.

Of, durerea asta de cap! A sporit aducându-mi aminte clipa aceea.

Vila depășea prin grandoare orice îmi închipuisem despre locuința familiei Morgan. Se ridica într-o grădină de vreo două mii de metri pătrați, cu pomi și arbuști bine îngrijiți, cu straturi de flori risipite ici-colo, după o logică de horticultor omniscient, cu un havuz bogat ornamentat. Casa avea două etaje și o mansardă – mai târziu aveam să află că, la subsol, se amenajase o sală de forță, cu o aparatură pe care Judith o folosea zilnic, ceea ce explica cum de se menținea într-o asemenea formă și la anii ei.

Atunci mi-a trecut pentru prima oară prin gând: dacă... dacă tot căsoiul ăsta ar fi al meu?

Am dat drumul la taxi, străduindu-mă să las un bacșiș generos șoferului, bacșiș care pe mine mă secătuia, dar trebuia să fie conform cu standardele unui tip care vizita un astfel de transatlantic.

Judith mi-a deschis imediat ușa, de parcă îmi pândea sosirea din spatele ei. Deodată, m-am trezit într-o ambianță de un lux pe care nu-l mai cunoscusem niciodată. Un hol uriaș, cu marmură pe jos. În dreapta o sufragerie cu o masă și douăsprezece scaune. În stânga – o bibliotecă înțesată cu peste zece mii de volume. În living erau risipite tot felul de canapele și de fotolii. Tot la parter se afla bucătăria unde putea lua masa un pluton.

La primul etaj – două dormitoare, cu băile aferente și două camere de îmbrăcare. Mai erau și două birouri. La etajul al doilea, alte trei dormitoare, mai mici, probabil pentru oaspeți, din moment ce familia Morgan nu avea copii.

Mansarda însă mi s-a părut cel mai fastuos spațiu din vilă. Cu pereți lambrisați cu un lemn de culoarea piersicii, cu geamuri care ofereau o priveliște încântătoare a grădinii.

Pretutindeni multe covoare, tablouri de dimensiuni impozante – nu înțeleg nici azi ce reprezintă unele dintre ele –, mobilier despre care am aflat că ar fi inspirat de stilul de la curtea nu știu cărui Louis.

Dar în prima seară, după ce am băut în living vreo câteva pahare dintr-un vin adus din Europa de către domnul Morgan, n-am avut acces decât într-unul dintre dormitoarele de la primul etaj, unde am probat calitatea

unui pat din vremea aceluiași Louis – bunul și dragul Louis, la început mi-a fost extraordinar de simpatic.

În timp ce o dezbrăcăm cu precipitare pe Judith, același gând nu-mi dădea pace: „Fii pe fază! Nu cumva să ratezi momentul. Ai fi cel mai mare prost dacă n-ai pune mâna pe ele! Toate astea pot fi ale tale!”

Și chiar am crezut că așa va fi, când, după câteva luni, un preot ne-a oficiat căsătoria. Printre cei prezenți la slujbă au fost și câțiva colegi de la bancă. Păreau bucuroși de norocul care a dat peste mine, dar cu siguranță că făceau mari eforturi ca să nu se vadă că mureau de invidie.

Între timp, în local și-au făcut apariția și alți mușterii. Îi fac un semn patronului ca să-mi mai aducă un pahar. Se uită cu mirare la mine – de obicei nu beau decât o votcă după care plec spre casă. Dar durerea de cap nu s-a domolit. Poate că băutura are s-o alunge.

Visul meu s-a destrămat într-o clipită. A doua zi după nuntă, Judith m-a chemat în bibliotecă și m-a întrebat pe un ton sever:

— Ce ai de gând în legătură cu slujba ta?

Am căscat ochii mari de uimire.

— Cum ce am de gând?

— Îți dai demisia?

Am început să bâigui:

— Păi... n-ai vrea să petrecem tot timpul împreună? Să ieșim zilnic în oraș, să ne întâlnim cu prieteni, să vizităm locuri minunate din alte țări...

— Greșești! Trebuie să-ți păstrezi locul de muncă dacă vrei să ai banii tăi. Desigur, cheltuielile de întreținere a casei cad în sarcina mea. Menajera, bucătăreasa, grădinarul eu o să-i plătesc. Dar dacă vrei să ai bani de buzunar, fă bine și muncește. Ia-ți gândul de la milioanele pe care mi le-a lăsat Morgan. De alea nu mă ating decât eu. Eu însămi voi lucra în continuare la muzeu. N-am de gând să întretin un parazit din salariul meu de muzeografă.

Am înlemnit.

Așa că de cincisprezece ani sunt ca un animal de prăsilă, pe care din când în când Judith îl cheamă în dormitorul ei noaptea și-l secătuiește de vlagă, apoi îl trimite să doarmă singur. Altfel, fiecare își vede de viața lui, având rareori un program comun. Poate că asta e singura binecuvântare.

Dar nurii doamnei au început rapid să se ofilească, nu-i mai sunt ca altădată, cu oricâte creme s-ar da și oricâte ore ar petrece la masaj. Elanurile mele s-au domolit, ceasurile pe care le petrec alături de ea au devenit o corvoadă. Iar vila uriașă a căpătat proporții liliputane, din moment ce mă sufoc de îndată ce pătrund în ea.

Astăzi însă toate vor lua sfârșit.

Dar tocmai astăzi trebuia să mă lovească blestemata asta de durere de cap! Oare ar trebui să amân planul pe care l-am ticluit într-o oarecare măsură?

În niciun caz.

Mă ridic de la masă și, potrivit obiceiului casei, pun banii într-o farfurioară de pe tejghea, lăsând ceva mărunțiș în plus. Apoi ies în ploaia care continuă să cadă în dușmănie. În nu știu ce clasă, la analiza nu știu cărui text, profesorul ne-a informat că între starea sufletească a unui erou și natură există câteodată o legătură indisolubilă. „Natura participă la suferința personajului.” Dacă eu am devenit un personaj, astăzi natura ținea să participe din răspuseri la suferința mea.

Până acasă mai fac o jumătate de oră pe jos. „Acasă?”, îmi zic eu cu amărăciune. Până la temnița în care m-am încarcerat de bunăvoie, ca un tembel.

Intru în vilă după ce descui ușa – măcar mi-a lăsat și mie o cheie! N-am niciun chef să mă întâlnesc cu Judith care e în bibliotecă – am văzut din curte ferestrele luminate. Ce-o fi făcând? Puțin îmi pasă! Urc direct la mansardă, unde îmi fac de obicei veacul.

M-așez îmbrăcat într-un fotoliu și-mi iau capul în mâini. Durerea din tâmplă e tot mai năprasnică. Spre satisfacția mea, pantofii mei uzi au lăsat urme pe parchetul strălucitor.

Mă uit la ceas și tresar. Mi-arunc cât colo pardesiul, m-așez în fața laptopului de pe birou și-l deschid. Tastesz parola, mă uit din nou la ceas – mai am încă timp.

Vreo zece minute accesez câteva site-uri de știri. Aceleași evenimente din fiecare zi – o revoltă în nordul Africii, o mașină-capcană a explodat în fața unei ambasade americane din Egipt, un avion cu o sută de pasageri la bord s-a prăbușit în apele Atlanticului...

Selectez funcția Skype și aștept. În curând o să-i aud glasul. Poate că auzind-o îmi va trece și durerea de cap.

În urmă cu vreo jumătate de an, din plictiseală mi-am făcut cont pe Facebook. După o săptămână am vrut să-l închid, duminindu-mă ce insipidă e rețeaua asta de socializare în care chipurile toți sunt prieteni. Cei mai mulți postează fotografii cu pisici și câini și așteaptă cu nesaț să le dai like-uri. Rareori câte unul mai de Doamne-ajută postează ceva cu adevărat interesant. Dar atunci nimeni nu se îmbulzește să arate că-i place.

Mi-a atras atenția însă un nume: April Cummings. Aceasta era prezentă cu poezii. Ale ei. Chiar și un funcționar de bancă poate simți vibrația unor versuri sincere, care dezvăluiau o mare singurătate și o sete uriașă de iubire. Din profilul pe care și-l afișase am înțeles că are treizeci de ani și e necăsătorită. Bibliotecară de profesie. Fotografia pe care o postase înfățișa un chip frumos și îngândurat.

Am început să brodez tot soiul de povești în legătură cu ea. Mi-am închipuit-o printre cărți, discutând cu cititorii, recomandându-le anumite volume, aranjându-le în rafturi, inventariindu-le pe cele nou sosite. Cu siguranță, avea prilejul să cunoască multă lume. Dar atunci de ce se simțea atât de singură?

Am pornit să dau like după like la orice posta. Am început să scriu și eu tot soiul de aiureli, ca să văd dacă reacționează. Imediat am descoperit că îmi dădea like-uri, deși nu cred că o interesau considerațiile mele despre situația dolarului în lume.

Iar într-o seară... Într-o seară i-am propus să ne întâlnim pe Skype. Spre marea mea surpriză a acceptat. Și de aproape trei luni, la miezul nopții, ne auzim unul pe altul, vorbind câte-n lună și-n stele.

Din păcate, nu ne și vedem. Nu are un laptop cu cameră video.

Despre ce vorbim? Nu, nu numai despre poezie, deși datorită ei am început să răsfoiesc volumele unor poeți de seamă – Doamne, câtă frumusețe e în ele! Cum de n-am știut până acum? Evident, în primul rând l-am citit pe E.E. Cummings, ca un omagiu adus interlocutoarei mele, care purta același nume cu distinsul poet. Când Judith m-a văzut cu un volum de T.S. Eliot în mână n-a zis nimic, a zâmbit doar batjocoritor.

Prin urmare, nu vorbim numai despre poezie. Dar banalitățile pe care ni le spunem au darul să mă transporte într-o altă lume, plină de minunății, fără șicane și

meschinării, și, mai ales, fără Judith. Iar glasul ei, chiar dacă se aude înăbușit, ușor metalic din pricina aparatelor pe care le folosim, sună ca al unei preotese care rostește o incantație într-un templu.

Un țârâit mă anunță că sunt căutat pe Skype. Fac imediat legătura.

— April!

— Bună, Joseph! Ce mai faci?

— Acuma, dacă te aud, mai bine. Dar m-a durut toată ziua capul.

— Ai luat ceva?

În glasul ei se simte îngrijorarea.

— Da, da... Dar nu m-a ajutat cu nimic.

— O compresă? Ți-ai pus o compresă?

— Da... Nu... O să-mi pun la culcare. Dar dacă în clipa asta te-aș vedea, mi-ar trece orice durere.

— Știi bine că nu se poate. Ești însurat.

— O, da... Și tu nu te întâlnești cu bărbați însurați.

De data asta glasul ei învăluitor sună sec.

— Eu nu mă întâlnesc cu nimeni.

— Știu, știu...

— Și cred că și conversațiile noastre ar trebui să înceteze. Nu pot trăi în minciună.

— Dar ți-am promis că voi rezolva situația asta!

— Mi-ai promis de prea multe ori ca să te mai cred. Azi va fi ultima oară când vorbim.

— April! Nu poți să-mi faci asta! Ești singura mea speranță de a scăpa din blestemata asta de cușcă în care sunt închis!

— Cine te mai crede, Joseph? Cine te mai crede? Trebuie să încetăm orice legătură și să ne vedem de viețile noastre. Probabil că, de fapt, îți iubești soția, iar relația asta dintre noi e o modalitate de a te juca și de a-ți umple ceasurile de plictiseală.

Izbucnesc indignat.

— Eu s-o iubesc pe Judith? Dimpotrivă! O urăsc! Mi-a mâncat toate zilele și nopțile pe care le-am petrecut cu ea! E cea mai mare nenorocire din viața mea! O pacoste!

— Atunci de ce nu-i spui toate astea în față? De ce nu renunți la ea?

— Uite, chiar acum mă duc să-i spun c-o părăsesc. Mă auzi? O părăsesc.

— S-o văd și pe asta!

Laptopul mă anunță că a închis.

Mă uit la aparat ca și cum aș dori ca din el să apară April în carne și oase și s-o cuprind în brațe. Dar nu văd decât ecranul lăptos.

Mă mut de la birou în fotoliu și zac cu capul în mâini. Durerea e și mai cumplită. Iar dintr-odată devine insuportabilă și mă prăbușesc pe covor.

Ce-a fost asta?

Deschid ochii pe care i-am închis o clipă. O văd pe Judith cu o bătă de baseball în mână. M-a lovit cu ea drept în tâmpla care mă doare.

Vorbele îi sunt pline de furie.

— Zi așa... Mă urăști... Sunt cea mai mare nenorocire din viața ta... O pacoste... Și vrei să mă părăsești...

Încearcă să mă lovească din nou. Mă rostogolesc la timp și mă ridic în picioare.

— Nenorocita! Asculți pe la uși!

Începe să râdă. O privesc siderat, atent în același timp și la bâta pe care o leagă în mâna dreaptă. Simt cum pe obraz mi se scurg picături de sânge.

Dintr-odată, râsul ei încetează. Scoate o batistă din buzunarul halatului pe care îl poartă. O clipă cred că vrea să mi-o întindă ca să mă șterg de sânge.

Dar nu, o duce la gură și începe să vorbească.

— „Atunci de ce nu-i spui toate astea în față? De ce n-o părăsești?”

Ochii mei exprimă o uluire deplină.

— Tu... Tu ai fost...

Nu reușesc să-mi termin vorba.

— Da... Eu. Eu sunt April... Neasemuita ta April, bibliotecara și îndrăgostita de poezie. Cu mine ai vorbit noapte de noapte și mi-ai șoptit vorbe dulci, batjocorindu-ți soția! Ai fi vrut să trăiești ca un bogătan! Ți-ai greșit socotelile, băiete!

Furia o face și mai urâtă. O babă care vrea să dispună de viața mea până la capătul zilelor.

Se apropie de mine vrând iarăși să mă lovească. Dintr-un salt sunt lângă ea și-i smulg bâta din mână. Apoi încep s-o lovesc în cap, peste brațele cu care se apără, peste picioare, peste tot trupul. Sângele îi țâșnește din țeasta acoperită cu un păr a cărui cărunțeală e ascunsă cu iscusință în lungile ei popasuri la coafor. Dar continui să mânuiesc bâta și când o văd prăbușită pe covor, printre

mobilele care sunt aidoa celor de la curtea dragului Louis nu știu care. Pun în loviturile mele toată disperarea și ura pe care le-am adunat, an de an, din pricina ei, toate umilințele pe care le-am suportat. O văd că nu mai mișcă și totuși o izbesc în continuare, până când o oboseală binefăcătoare mi se răspândește în tot trupul. De-abia atunci mă opresc.

Dintr-odată, ca prin farmec, simt cum durerea din tâmplă a dispărut.

Tokyo 2020

Deschise cu greu ochii.

Clipi de câteva ori – lumina i se părea excesiv de puternică, după bezna în care zăcuse.

Privi mai întâi în sus. Zări un tavan alb de care erau fixate mai multe tuburi de neon.

Nu mai văzuse un astfel de tavan, pe care erau desenate cercuri multicolore, de diverse dimensiuni, linii frânte, romburi și dreptunghiuri, ca într-o pictură abstractă.

Își concentrează atenția asupra trupului său.

Era întins pe un pat, acoperit cu un cearșaf până sub bărbie.

Se sprijini în coate încercând să se ridice, ca să-și dea seama unde se află. Nu reuși să-și miște decât capul.

Scrută ambianța și tresări. Era înconjurat de mai multe aparate cum numai într-un spital poți întâlni. De pe piept și de pe brațe porneau fire care îl atașau la ele. Pe câteva monitoare pulsau dăre luminoase, ca urmele unor trasoare, care-i înregistrau probabil bătăile inimii, nivelul de oxigen din organism, tensiunea...

Era hrănit cu ajutorul unei perfuzii.

Mirosea înțepător a medicamente.

Pe noptieră se înșirau flacoane cu diverse pilule. Două pahare se șteau semețe printre ele.

Un aparat de aer condiționat își murmură încetișor litania.

În afara lui nimic nu tulbura liniștea.

Cum ajunsese aici? Doamne-Dumnezeule, ce căuta pe un pat de spital?

Nu reuși să-și răspundă fiindcă adormi, istovit de ce descoperise până acum.

...Când se trezi trebui să se familiarizeze din nou cu decorul. De data asta, observă și fereastra prin care pătrundeau razele unui soare neacoperit de vreun nor. Vârfurile unor plopî care ajungeau până la etajul unde se afla rezerva lui încremeniseră ca niște santinele în post.

De pe coridor se auzi un zgomot casant, ca și cum cineva ar fi scăpat pe jos o farfurie care se făcuse țândări.

Izbucni o ceartă între două femei, dar conflictul se stinse la fel de rapid cum începuse.

Ca prin minune, datorită incidentului de dincolo de ușa, îl asaltă un șuvoi de amintiri, de limpezimea cleștarului.

Totul se petrecuse în ziua de 20 martie, când și el făcuse zob o farfurie.

Luase un prânz frugal la Crâșma lui Politicosu – cea mai vestită locantă din Barintown. O știa toată lumea din oraș. Nu mâncărurile care se serveau aici îi atrăgeau pe clienți, ci prezența unor povestitori iscușiți, care se adunau în jurul unui pahar și citeau istorii polițiste pe care le imaginau cu talentul unor maeștri ai genului.

Patrick Coe se întreba deseori dacă nu cumva aceștia erau autori consacrați care veneau incognito într-o ambianță umilă pentru a cerceta ce impresie făceau născocirile lor narrative asupra unui public nepretențios. Era ca și cum ar fi întocmit un studiu de piață care furniza informații despre gusturile cititorilor și așteptările lor.

În ziua aceea nimeni nu citise niciun text, spre marele regret al celor prezenți, mai puțini ca altădată – unii nu mai ieșeau în oraș din pricina pandemiei.

Patrick se ridicase de la masă, și el dezamăgit că n-avusese parte de o lectură captivantă. Făcuse o mișcare stângace și spărsese o farfurie. Dorise s-o achite, dar Politicosu îi făcuse semn că nu e nicio problemă, așa că plătise doar consumația și ieșise în stradă.

Ajuns pe trotuar se zgribulise, chiar dacă purta un trenchi pe sub care avea un pulovăr. Începuse o ploaie rece, neașteptată după zilele însorite de până atunci.

Se urcase în Chevroletul său – un model mai vechi, care nu atrăgea atenția – și o pornise spre marginea orașului. Nu-l zorea nimic. Trebuia doar să aibă un prim contact cu viitoarea sa țintă.

Pentru că Patrick Coe era ucigaș de profesie și primise un nou contract care avea să-i aducă un milion de dolari.

O treabă simplă.

O joacă de copii.

Greu fusese doar să dea de urma celui pe care trebuia să-l elimine. Conrad Phelps, contabil la Sandorium, o firmă de utilaje agricole, primise din partea procurorilor imunitate, fiindcă acceptase să fie martor din partea acuzării. Ținuse contabilitate dublă, sporind averea

patronilor săi. Afacerea cu semănători, batoze, pluguri era însă doar un paravan pentru o mult mai profitabilă afacere cu droguri. O spălare de bani care dura de mulți ani.

Procesul urma să aibă loc în octombrie. Până atunci domnul Phelps trebuia să dispară de pe fața Pământului. N-avea ce căuta în fața juraților.

Dar contabilul care se îmbogățise și el în urma matrapazlăcurilor la care fusese părtaș, era pus la adăpost într-o locație secretă.

Lui Patrick îi trebuiseră câteva săptămâni ca să afle unde se ascunsese cel dispus să-și trădeze stăpânii. Era pitit sub pază la o fermă chipurile părăsită, la vreo sută de kilometri de Barintown.

Ca să alunge monotonia drumului, Patrick deschisese radioul. Nimeri peste un post care transmitea muzica de succes a altor decenii.

La un moment dat auzi cu încântare *In the Army Now* interpretat de Status Quo:

*A vacation in a foreign land
Uncle Sam does the best he can
You're in the army now
Oh, oh, you're in the army now...*

Nu mai ascultase de mult cântecul, nu mai știa toate cuvintele, dar fluieră melodia alături de membrii formației. Nu mai știa nimic despre ei, probabil că nu mai umpleau stadioanele ca odinioară, își avuseseră momentul de glorie și apoi căzuseră în uitare, așa cum se întâmplase și cu alți interpreți, așa cum se va întâmpla întotdeauna cu cei care strălucesc o vreme pe firmament, pentru ca apoi să nu mai știe nimeni de ei. Efemeri ca niște fluturi.

Armata îi fusese tare dragă lui Patrick. În cadrul ei descoperise ce lunetist grozav era. Și tot atunci simțise pentru prima oară plăcerea de a trage în ținte vii și de a le doborî.

— Ai ochi ager. Ai mână sigură. Și ești ca un sloi de gheață când apeși pe trăgaci, îi spusese deseori sergentul care se ocupase de instrucția lui. Nu ți se citește pe față nicio emoție.

Cam aceleași vorbe le auzise și de la tatăl lui, care îl lua în copilărie la vânătoare de rațe. Fusese primul lui profesor.

— Băiete, ar trebui să te ții serios de chestia asta. Ai stofă de campion. Ai putea să câștigi medalii la Olimpiade. Ai deveni celebru.

Ploaia continuase să cadă și după ce se depărtase de Barintown.

La un moment dat părăsi șoseaua largă și o luă pe un drum de țară. Încetini – din când în când câte o denivelare îl zdruncina.

Zărise de departe ferma pe care o căuta. Dar nu o luase spre ea. O apucase pe un drumeag de pământ care îl dusesse pe un deal împădurit. Se făcuse nevăzut printre copaci.

Ploaia încetase.

Luase un binoclu militar din torpedou și coborâse din mașină, adăpostindu-se după un stejar bătrân.

Puse binoclul la ochi și începu să studieze ferma.

Nu era nimeni în curte. Nu se vedea nicio mașină. Pe coșul casei părăginite nu se ridica niciun firicel de fum. Probabil cei dinăuntru aveau radiatoare electrice.

— Ai o răbdare monstruoasă, îi mai spunea sergentul. Poți să stai nemișcat ore în șir până când victima îți apare în vizorul puștii.

Așa era. În țara aceea stâncoasă unde îl servise pe Uncle Sam, deseori stătuse ore întregi camuflat cu crengi și ierburi înainte de a apăsa pe trăgaci.

La un moment dat tresărise – o pasăre se mutase dintr-un copac în altul împrăștiind stropi de apă.

Trecuse mai bine de un ceas până când ușa se deschise. În curte pășise un bărbat îmbrăcat într-o scurtă de piele. Se uitase jur-împrejur cu atenție și făcuse un semn cu mâna.

Din casă mai ieșiseră doi bărbați.

Unul de o statură impresionantă ca și primul, al doilea scund și rotofei, cu ochelari. Îl recunoscuse imediat pe domnul Phelps.

Începuseră să dea ocol gardului care abia se ținea să nu cadă. Nu se părea că poartă vreo conversație. „Sunt împreună de atâtea zile, cred că s-au săturat unii de alții.” Din când în când făceau mișcări din brațe, săreau pe loc ca să se dezmoștească, alergau câțiva metri.

„Ce păcat că n-am o armă la mine!”, își spusese în sinea lui. „L-aș putea doborî pe domnul Phelps fără să știe ce l-a lovit. Dar va trebui să-i elimin și pe ceilalți doi.

Oare ar fi nevoie? E de gândit la asta. Ba nu. Paznicii nu figurau în contract.”

Scrută chipul contabilului și se minună. Dacă l-ar fi întâlnit pe stradă nu i-ar fi acordat nicio atenție acestui individ îmbrăcat într-un surtuc cenușiu, chel ca-n palmă. Era banal ca un fir de nisip în deșert. Cum de reușise insul ăsta insignifiant să învârtă zeci de milioane în atâtea afaceri necurate? Ce creier avea de păcălise fiscul atâția ani?

După o oră, cei trei intraseră în casă.

Patrick mai zăbovise studiind terenul, fixându-și repere. Își curățase bocancii de noroi. Ștersese lentilele binoclului de stropii pe care îi împrăștiase pasărea în zborul ei. Apoi se urcase în mașină și coborâse fără grabă dealul pe partea cealaltă, ajungând la șoseaua pe care venise. Așa intenționa să scape de eventualii următori după ce avea să-l doboare pe contabil.

„O fac mâine, cel mai târziu poimâine. N-are niciun rost să mai amân. E chiar riscant să mai amân. Dacă le vine ideea să-l mute? Ah, de ce n-am avut o armă la mine! Aș fi rezolvat astăzi totul. Dacă aș fi știut că nu e atât de complicat...”

Începuse din nou ploaia. De data asta ștergătoarele abia făceau față potopului căzut din cer.

Nu-i plăcea să gonească, întotdeauna fusese prudent la volan, acum însă de-abia se târa, fiindcă vedea cu greu panglica de asfalt.

I se făcuse foame – când o să ajungă în oraș va opri direct la Crâșma lui Politicosu. Poate avea și norocul ca vreunul dintre povestitorii aceia ciudați să vrea să-și încante auditoriul cu o istorie enigmatică.

Și dintr-odată începuse nebunia. În spatele lui apăruse un TIR cu toate luminile aprinse, pavoazat ca de Crăciun, și cu un șofer nervos care claxona de zor.

Îi făcuse semn să-l depășească, dar bezmeticul de șofer se încăpățânase să-l mâne de la spate, doar la câțiva metri de bara de protecție a Chevroletului, mai-mai să-l atingă.

Avea chef de joacă? Se distra pe seama lui? Voia să-i bage frica în oase?

Haida-de, era greu să-l înfricoșezi pe Patrick.

Se înfuriase. „Ce mama naibii e cu ăsta? I s-a urât cu zilele?”

Accelerase ca să scape de el. Dar TIR-ul continuase să-l urmărească, fără să se sinchisească de manevrele lui.

Brusc își aduse aminte de un film. *Duel pe autostradă*, cu un erou aflat într-o situație ca a lui, șicanat de șoferul unui „long vehicle”. Oare cum se sfârșea pelicula aia?

Patrick își potrivise oglinda de la parbriz – luminile gigantului din spate îl orbeau – și apăsase și mai mult pe accelerație.

La un moment dat urmasse o curbă și fusese nevoit să ridice puțin piciorul de pe accelerație. Tocmai atunci celălalt intrase în depășire. Din față apăruseră luminile altei mașini. Șoferul TIR-ului trăsese prea brusc dreapta și aproape îl lovise pe Patrick. Acesta apăsase cu disperare pe frână. Dar nimic nu ar fi putut să împiedice Chevroletul să intre în TIR-ul care derapase și se răsturnase pe-o parte.

Patrick simțise o lovitură în coșul pieptului și-și pierduse cunoștința, nu înainte de a zări un vârtej de lumini care-l înghițise ca și cum brusc fusese redus la dimensiunile unui atom.

Dacă își aducea aminte cu atâta precizie ce i se întâmplase înainte de a fi propulsat în hăul acela amețitor era bine. Înseamnă că nu se lovise la cap, sau chiar dacă se lovise nu fusese nimic grav.

Și brațele și le simțea; și picioarele. Dar coloana? Cum suportase șocul teribil al coliziunii?

Spera să nu fie nimic grav.

Dar de când zăcea pe patul ăsta de spital? Începea să fie îngrijorat. Nu cumva ratase misiunea care îi fusese încredințată?

Oare în cât era azi?

În încăpere nu se zărea niciun calendar. Pe un perete era fixat un televizor. Ecranul lui nu afișa nicio dată. Reclame anodine se succedau într-un ritm amețitor, dar imaginile erau fără sonor. Poate undeva pe un scaun sau pe o măsuță era vreun ziar. Dar degeaba încercase să se dea jos din pat – încă era prea slăbit.

Când auzi zgomot la ușă își închise ochii. În curând își dădu seama că în încăpere pătrunseseră doi bărbați.

— Dragă colega, uită-te la aparate. Omul nostru ne va părăsi în curând.

Patrick se crispă – era cumva pe ducă?

— Miraculos! Ce i s-a întâmplat acestui bărbat e o adevărată minune. Când l-au adus la spital eu unul nu-i dădeam nicio șansă de scăpare.

— E drept, e și ditamai zdrahonul. Un metru nouăzeci și nouăzeci de kilograme.

— A avut osânză ca să reziste.

— Doamne! Și cât a rezistat!

Patrick se încordă. „Zi cât am rezistat!”

— Un altul s-ar fi dus pe copcă după prima lună.

„Aha! E vorba de mai multe luni. Dar de câte?”

Îi venea să urle la ei. „Spuneți odată de când zac aici!”

Dar cei doi nu se sinchiseau de frământările lui. Cercetau în continuare aparatele și comentau cu glas scăzut.

— Să-i spui asistentei să-i pună o perfuzie. Asta e pe terminate.

— N-o să uit. Dar știi ce mă uimește, colega?

— Ce?

— Mă așteptam ca ieri, azi să-și vină în fire.

— Las' că n-au intrat zilele în sac. Măine, poimăine o să poți sta la taifas cu el.

— Știi care cred că o să fie prima întrebare pe care o s-o pună?

— Care?

— De când e în spital.

„Da, dobitocule, asta o să fie. De ce nu răspunzi la ea?”

— Cu siguranță. Toți întreabă asta.

Cei doi doctori cu glasuri tinerești îl lăsară singur.

Deschise imediat ochii. I se luase o greutate de pe piept – nu era un caz irecuperabil. O să aibă probabil niște cicatrice care poate îl vor face mai interesant.

Mai rămânea de lămurit chestiunea datei calendaristice. De ce se încăpățânase să țină ochii închiși? Acum ar fi știut-o. Și ar fi știut și cât mai trebuia să stea în spital.

Resemnat, aruncă o privire pe fereastră. Părea să fie încă o zi însorită.

Și-i închipui pe bărbații și femeile care se aflau la locurile lor de muncă, dacă era o zi din timpul săptămânii, sau se distrau în jurul unor grătare, dacă era weekend.

Ce s-o fi ales de șoferul acela tembel care provocase accidentul? Dacă din întâmplare scăpase, avea să-l omoare cu mâna lui.

Privirea îi rătăcea distrată pe desenele abracadabrante de pe tavan, pe monitoarele aparatelor la care era atașat. Se uită și la televizorul care transmitea un meci de baschet. La început cu indiferență, apoi din ce în ce mai intrigat.

Deodată ochii aproape că îi ieșiră din orbite. Dar nu din pricina execuțiilor iscusite ale jucătorilor de pe teren. Nu pentru că îi recunosc pe Durant, Middleton, Booker din Naționala de baschet a SUA care conducea cu câteva puncte echipa Franței.

Alta era pricina uluirii sale.

Pe un perete al arenei zărise scris cu litere uriașe: TOKYO 2020.

Inima începu să-i bată cu putere. În ziua în care avusese accidentul încă se mai discuta ca Jocurile Olimpice de la Tokyo să fie amânate din pricina pandemiei. Meciul care tocmai se desfășura dovedea că Olimpiada avea loc ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic. Omenirea nu putea să renunțe la acest eveniment de importanță mondială. S-ar fi recunoscut înfrântă. Un nenorocit de virus nu putea s-o îngenuncheze.

Prin urmare, acum se aflau la sfârșitul lui iulie, începutul lui august 2020. Avea timp berechet să se pună pe picioare, să prindă puteri și să onoreze contractul.

Rudele domnului Phelps puteau să-i comande deja coșciugul.

O fericire fără margini îl cuprinse în mrejele ei. Scăpase cu viață, era întreg la minte și la trup, și nimic nu-l va împiedica să mai câștige un milion de dolari.

Poate asta avea să fie ultima lovitură.

Avea destui bani, trecuse de patruzeci de ani și, de la o vreme, îl bătea gândul să se retragă, să nu mai ia în cătarea puștii, la ordinele cuiva, indivizi care nu-i făcuseră nimic.

Ca să scape de comanditarii săi își va schimba identitatea și se va refugia undeva unde nimeni să nu poată da de el.

Adormi fredonând în gând cântecul celor de la Status Quo:

A vacation in a foreign land

*Uncle Sam does the best he can
You're in the army now
Oh, oh, you're in the army now...*

Trei kilograme de heroină

Năvăliseră în toiul nopții și-i luaseră ca din oală. Dormeau cu toții în rulota pe care o aveau la marginea orașului Barintown. Până să se dezmeticească, erau deja legați fedeleș și cu niște cârpe soioase în gură, trântiți pe podeaua cu urme de noroi. Chris, nevasta lui, Marion, de o frumusețe ofilită, și gemenele lor în vârstă de 14 ani. Ele erau cele mai îngrozite, aruncând priviri disperate spre cei doi bărbați cu înfățișări feroase. Unul dintre ei avea un pistol în mână și părea a fi șeful.

Acesta se uită cu dispreț jur-împrejur.

— Cum puteți să trăiți în împuțiciunea asta? Vase murdare în chiuvetă, praf peste tot, rufe nespălate... Parcă n-ar fi nicio femeie aici. Sau mizeria asta e doar de decor, ca oricine îți calcă pragul să zică; „Vai, ce greu trăiește sărmanul Chris!” Chiar o duci așa de greu? Zi, prietene? Într-o vreme ne spuneam totul. Din ce trăiești? Din câte știi, n-ai nicio slujbă.

Bărbatul trântit pe jos n-avea cum să răspundă. Își rotea doar ochii în cap, de parcă ar fi căutat o soluție de salvare. Știa cine erau musafirii nepoftiți, știa și ce doreau. Și mai știa și că n-avea cum să le facă pe plac. De aceea, simțea planând asupra lui o primejdie de moarte.

De fapt, nu-l cunoștea decât pe cel care își exprimase dezgustul privind ambianța în care intrase fără să fie invitat. Nu-l mai văzuse pe Ron Brighton de vreo doi ani, dar arăta neschimbat. Era la fel de solid, ca un boxer de categoria grea, iar figura lui pătrătoasă te îngrozea, mai ales datorită unei cicatrice, un suvenir dintr-o încăierare într-un bar. Poate că pe brațele lui ca niște odgoane mai apăruseră niște tatuaje – nu-și mai aducea aminte dacă atunci când se întâlniseră ultima oară avea desenul feros care reprezenta un lup scoțând flăcări din gura căscată. Purta, ca întotdeauna, niște blugi cu multe ținte în jurul buzunarelor, și peste tricoul de culoare albastră, fără nimic inscripționat pe el, o vestă maro. În picioare avea cizme cu turetcile răsfărânte.

Celălalt era mai scund decât el, dar la fel de zdravăn construit. Părea chiar mai solid. Era în maieu și în niște

pantaloni de doc nu prea curați. Nasul borcănat părea să-și fi căpătat forma tot în urma unei încăierări. Își lăsa greutatea când pe un picior, când pe altul, semn că n-avea răbdare, dorind ca lucrurile să se desfășoare cât mai repede. Vorbea răgușit și răspândea un iz ușor de bere.

— Ron, hai să facem ce-avem de făcut și s-o ștergem până când nu se prinde careva că suntem aici.

Era greu să se prindă careva că sunt aici. Chris își alesese un adăpost la marginea parcului de rulote pe care administrația din Barintown îl amenajase pentru cei cu venituri puține. Până la vecinii lui cei mai apropiați erau vreo cincizeci de metri. Acum dormeau duși cu toții. Ar fi fost greu de trezit.

Ron se uită lung la tovarășul lui.

— Freddy, nu l-am văzut cam de mulțisor pe Chris. Habar n-ai tu ce prieteni buni am fost. Habar n-ai. Ce prieteni? Ne-am avut ca frații! Cum adică, de-abia am dat de el și s-o roim imediat? Nu, nenicule, am o vorbă cu el. Ții minte, Chris, ce ne mai plăcea să stăm la palavre prin baruri, cu berici în față? Hai! Mai ții minte? Ce chefuri! Ce planuri am mai făcut împreună! Ce lovituri am dat!

Nimic de pe chipul bărbatului cu căluș la gură nu arăta dacă își mai amintea sau nu acele secvențe.

Freddy nu se lăsă convins.

— Eu zic să ne facem trebșoara pen' care am venit și să spălăm putina pronto. Acuși se luminează. Oamenii or să se trezească să se care la muncă. Mașina noastră bate la ochi – ți-am zis s-o lăsăm mai departe. Or să se întrebe ce-i cu ea. Fă-l să zică mai iute ce-a făcut cu heroina pe care a dosit-o și ușcheală.

Ron râse fără veselie.

— O să zică, n-ai grijă.

— Lasă-mă să-i moi puțin oasele. Știi doar ce abil sunt la asta. Să vezi ce docil o să devină.

Rosti „abil” și „docil” cu o ușoară poticneală în glas.

Ron râse din nou.

— Ți-am spus de-atâtea ori să nu mai folosești cuvinte care nu-ți sunt la îndemână. Într-o zi o să-ți muști limba.

— Bine că ai tu mai multă școală!

— Să știi că am! Când ajung în vreun oraș, știi unde mă duc prima dată? Pun pariu că nu ghicești.

— La crâșmă?

— Mț! Mai încearcă.

— La muieri?
— Canci! Pe astea le găsești peste tot.
— Dacă zici că te duci la biserică, mă las de meserie.

— Mă iei la mișto?
— Atunci habar n-am.
— La teatru mă duc. Prima oară mă duc la teatru. Îmbrăcat la țol festiv. Da, Freddy. Sunt înnebunit după teatru.

— Ce dracu' cați acolo?

— Vreau să văz cum e natura umană. Cum se comportă oamenii în diverse împrejurări. Ce-și zic, ce fac...

— Parcă pe străzi, sau în baruri, nu poți să vezi? E musai să caști gura la niște indivizi care joacă în panarame? Nu-ți par artificiale?

— Ți-am zis să nu mai folosești cuvinte prea grele pentru dicția ta.

— Hai că mă-nfurii și o roiesc.

— Șezi blând și ascultă la mandea: nu-i la fel. La teatru te prinzi de la bun început cine e mincinos, care e zgârcit sau gelos, care e laș sau puțin îi pasă de moarte. Acolo, orice individ e ca pus sub o lupă și înțelegi din câteva replici cum îi e firea.

— M-ai băgat în ceață. Și la ce-ți trebe chestia asta?

— Bă, da' n-ai nimic în scufița aia! Cum la ce-mi trebe? Mi-e de folos în treburile mele, ca să mă ginesc cu cine am de-a face dintr-o ochire. De aia n-au pus niciodată caralii laba pe mine, fiin'că am știut să mă feresc de scursorile care te toarnă ca să-și scape pielea, sau de nemernicii care una-ți spun în față, și alta zic în spatele tău. Să știi, Freddy, nu suport trădătorii. Mi se par cele mai ticăloase ființe.

Freddy se uită curios la el. Ron vorbise cu atâta patimă, de parcă ar fi fost un profet aflat în fața unei mulțimi pe care dorea s-o convingă de adevărul spuselor sale.

— Bine, bine... Hai să vedem ce facem cu ăsta.

Și se uită ostentativ la ceasul cât o busolă pe care îl purta la mână.

— Ce facem? Îl luăm, mai întâi, cu binișorul, și-l întrebăm ce-a făcut cu heroina aia pe care i-am dat-o s-o pitească.

— Ei, da, că o să-ți și spună... Nu-l văz prea cooperant. Până nu-l lucrăm, o să aibă gura ferecată.

Ron nu-i mai făcu nicio observație în legătură cu modul în care rostise cuvântul „cooperant”. De-afară începu să se audă cum cad stropi de ploaie. În curând, răpăiala se întetă pe acoperișul de tablă al rulotei.

Ron se uită cu milă la Freddy.

— Tocmai acu’ ți-ai găsit să umbli în maieu...

— O să-mi iau o țoală ca lumea după ce scuipă asta mangoții. Nu uita: mi-ai promis o grămadă de biștari dacă vin cu tine.

Pe Ron nu-l mai interesă vestimentația amicului său. I se adresează lui Chris pe un ton blajin.

— Chris, uite cum facem... Eu îți scot cârpa aia din gură și o să stăm nițel de vorbă. Dar să nu te pună dracu’ să începi să zbieri, că schimb foaia și-ți mut fâlcile din loc. Ai vrea ca fetele tale să se ducă la altar neprihănite, sau vrei ca să-și cunoască mirii chiar aici, în rulota asta imputită?

Ochii lui Chris se măriră de groază. Ron plescăi din buze satisfăcut.

— Văz c-ai înțeles.

Îl ridică de subsuori pe Chris și-i sprijini spatele de marginea patului.

— Hop-așa!

Apoi îi scoase cârpa din gură.

— Ei! Nu mă saluți?

— Salut!, mormăi bărbatul așezat pe jos.

— Mai cu vlagă, ce naiba, doar ne știm de-atâția ani!

Chris nu zise nimic. Una dintre fete gemu încetișor. Imediat gemu și cealaltă. Nimeni nu le băgă în seamă.

— Ești supărat. Te-nțeleg. Nici mie nu mi-ar conveni să-mi dea cineva buzna în casă în toiul nopții. Da’ cine te-a pus să mă lași cu ochii în soare?

— Nu știu despre ce vorbești.

— Nu minți! Ai auzit – merg la teatru, așa că știu când cineva minte sau nu. Eh, actorii! Câte poți învăța de la ei! Fiecare rol e ca o lecție de viață. Fiecare piesă...

Freddy părea tot mai nervos. Nu-l lăsă să-și termine fraza. Vorbea și mai răgușit.

— Nu pricep nimic din ce faci. Ai bolunzit? Ce-i tot dai cu teatrul?

— Șezi blând.

Apoi se întoarse spre Chris. Îi examină cu atenție chipul. Fața acestuia era acoperită de o barbă deasă, ochii îi erau înfundați în orbite și împodobiți cu cearcâne, buzele schițau un rictus amar. Arăta ca un spectru în lumina chioară a becului din tavan.

— Chris! Când ne-am văzut ultima oară?

— Acu' vreo doi ani.

— Mai exact acu' doi ani, două luni și trei zile.

— Dacă zici tu...

— Așa zic, fiindcă așa e.

— Te cred.

— Și ce ți-am dat eu acum doi ani, două luni și trei zile?

— Un pachet.

— Un pachet? Unu' de-ăla de-l pui la poștă?

— Nu. Un pachet pe care mi-ai zis să-l pun bine.

— De ce, Chris, de ce să-l pui bine?

— Fiindcă în el era heroină.

— Heroină! Mmm! Cam ce cantitate?

— Mi-ai zis că sunt vreo trei kile și ceva.

— Trei kile și două sute de grame, ca să fim mai preciși.

— Nu știu, n-am pus-o pe cântar.

— Am pus-o eu. Și cam cât face o cantitate ca asta?

— Vreo sută de mii de dolari.

— Ei, nu zău! Hai să-ți spun eu cât face: peste 200.000 de dolari.

— Așa de mult?

— N-o face pe prostu' cu mine, doar tu ai vândut-o cine știe cui. Sau ai măritat-o sub prețul pieței?

— S-o vând? N-aveam ce vinde.

Ron se holbă la el.

— Ce spui?

— M-a pus dracu' să mă uit la ce e în pachet.

— De ce?

— Îmi era poftă să gust. Am pus puțin pe limbă.

— Și? Ți-a plăcut? Ți-a plăcut, doar era marfa faină. Marfă de marfă!

— Pe dracu'! Nu era decât praf de cretă!

Ron izbucni în râs.

— Nenicule, ești tare! Chestia asta e mai tare decât orice piesă de teatru pe care am văzut-o!

— Îți jur că spun adevărul!

— Și dacă așa au stat lucrurile, de ce n-ai venit să-mi spui? Doar aveam întâlnire.

— Mi-a fost frică.

— De ce ți-a fost frică?

— Mi-a fost frică să nu zici că eu am înlocuit heroina cu praful ăla. Nu știam ce să mai cred. Ți-a dat careva țepă, sau ai vrut să mă bagi pe mine în belea, să scapi de mine?

— Așa că bietul Chris a șters-o... În loc să vină la partenerul lui s-a făcut nevăzut cu un purcoi de dolari...

— Îți jur! Era praf de cretă!

— Trei kile două sute?

— Ți-am zis, nu l-am cântărit.

— Și de unde ar fi putut face rost cineva de o cantitate atât de mare de praf de cretă? Doar n-a furat de la o școală toată rezerva de crete cu care scriu elevii pe tablă și le-a pisat.

Mutându-se iar de pe un picior pe altul, Freddy se băgă și el în vorbă, râzând într-un dinte.

— O fi luat-o de la o fabrică de praf de cretă.

Ron nu-l luă în seamă.

— Frate Chris, și eu am desfăcut pachetul și am încercat prafu'. Era heroină din cea mai pură.

— Dacă zici tu...

— E posibil să-ți fi luat cineva pachetu' și să-ți fi pus altu' în loc?

Chris nu răspunse.

— Ei! Ai amuțit?

Chris rămase în continuare mut.

— Ți-ai înghițit limba? Te ții tare! Și ce-ai făcut cu el?

— L-am aruncat.

Ron îl privi drept în ochi.

— Știi ce? Să zicem c-așa e.

— Așa a fost.

— Bine... Trec peste faptul că am umblat după tine prin toată țara. Pe câți n-am întrebat dacă nu te-au văzut... De câte ori era să pun laba pe tine și mi-ai scăpat printre degete în ultima clipă... Te-ascundea în cele mai mizerabile văgăuni, ca să nu bați la ochi. Cred că e groaznic să stai pe o grămadă de bănet și să trăiești în mizeria asta.

— Prudent, gagi! Nu și-a luat un hogeag ca lumea, afară niciun hârb de mașină... Trăiește pe banii

comunității.

— Freddy! Nu mai da din buze! Acu' eu vorbesc. Unde-s banii, Chris? N-am chef să răscolesc după ei prin mizeria asta. Da' dacă e nevoie, fac fărâme rulota și tot o să-i gălesc. Sau i-ai dus la bancă? Să nu-mi spui că ți-ai făcut cont!

— Crede-mă! N-am bani. Totul a fost o țeapă. Nu știu cine ți-a dat-o, dar țeapă a fost.

— Dragul de Chris, ce îngrijorat a fost pentru mine... Da' o să aflăm imediat adevărul.

Freddy ciuli urechea.

— Parcă am auzit o mașină.

— Dă-o-n mă-sa! Ce treabă are cu noi?

Glasul lui Chris răsună ca un scâncet.

— Nu-i așa că mă crezi? Lasă-ne în durerea noastră, de-abia ne târâm zilele. Bem o bere și ne despărțim prietenii. Sunt câteva sticle în frigider. Bem în amintirea zilelor bune de altădată.

— Sigur, sigur...

Freddy se burzului.

— Pentru o bere mi-am pierdut noaptea asta? Lasă-mă să-l toc mărunț și o să afli unde e pachetu', sau lovelele, dacă a vândut marfa. Îl fac chisăliță, de n-o să-l cunoască nici mă-sa.

Ron nu păru a-l fi auzit.

— Praf de cretă ai zis?

— Praf de cretă, pe legea mea!

— Asta mă duce cu gândul la o piesă, *Cercul de cretă caucazian*. Am uitat a cui e. Cam lungă, da' mișto. Un neamț a scris-o, cum dracu' l-o fi chemând? Au ăștia niște nume...

Freddy sări ca ars de pe scaunul pe care se așezase.

— Iarăși teatru? M-am săturat de teatru.

— În piesa asta se întâmplă o chestie tare de tot. Două femei, una bogată, dar hapsână, și alta săracă, însă bună la suflet, își dispută o fetișcană. Fiecare susține că e mama ei.

— Doamne! Ce plictiseală!

— Stai, Freddy, acu' urmează partea tare. Se duc la judecător. Țsta face o chestie deșteaptă. Ce mai, avea fosfor la bibilică! Trasează pe jos cu creta un cerc și în interiorul lui pune copila. Apoi pune femeile să lupte pentru ea. Cine o va scoate din cerc înseamnă că e mama adevărată.

— Și?

Freddy devenise brusc curios.

— Bogătașa care a dat naștere copilei a smucit-o cu putere de braț și a scos-o din cerc.

— Bravo! S-a arătat dreptatea.

— Aș! Judecătorul a încredințat copila femeii care o scăpase de la moarte și o crescuse cu toată dragostea. A zis că, din moment ce aceasta n-a tras-o de braț, n-a vrut să-i facă vreun rău dislocându-i oasele și, deci, merită să se îngrijească în continuare de ea.

— Al naibii și teatrul ăsta! Ce aiureală! Și tu ce vrei să faci? Trasezi și tu un cerc?

— Ai răbdare. Nu degeaba am văzut atâtea piese. Chris, fii atent la mine! Îți dezleg mâinile și îți dau un pistol cu un singur glonte...

Freddy sări ca ars.

— Ești într-o dungă! Ți-a zis că ne zboară creierii de cum se vede în mână cu un pușcoci!

— Freddy! Îți dau și ție un pistol. Stai în spatele lui și, dacă face vreo mișcare aiurea, tragi!

— Ți-a stricat mintea teatru' ăla de-l vezi!

Dar se așează acolo unde i se spusese.

— Chris! Dacă ne dai pachetul, sau banii pe care i-ai obținut pe el, vă lăsăm în pace. Dacă nu, vă împușcăm pe toți. Dar mai e o variantă...

— Care? îngăimă Chris cu speranță.

— Cum le cheamă pe fete?

— Ethel și Anne.

— Frumose nume! Uite la ce m-am gândit.

Chris se foi ca să se așeze mai bine.

— Îți împuști una dintre copile. Pe cea pe care o iubești mai puțin. Dacă faci așa, tu, cu femeia ta și cu cealaltă fată scăpați cu viață. Iar eu te cred că nu m-ai mințit.

— Cum să fac așa ceva? Să-mi omor o fiică? Le iubesc pe amândouă la fel. Îți jur că ți-am spus adevărul!

— Altă variantă nu mai există, Chris! Nu există. Ce alegi? Spune, prietene!

Scoase de sub vestă un alt pistol și i-l întinse bărbatului care tremura ca varga.

— Un singur glonte, Chris! N-o fă pe eroul. Număr până la trei. Ori spui adevărul, ori o omori pe una dintre fete. Ce zici? Ethel? Sau Anne? Care ți-e mai puțin dragă?

Marion și fetele se zbăteau și mai amarnic.

— Unu...

Pistolul tremura în mâna lui Chris.

— Doi...

Deodată, brațul bărbatului sprijinit de pat deveni ferm.

— Trei...

Se auzi un zgomot metalic. Cinci perechi de ochi se închiseră o fracțiune de secundă. Când se redeschiseră îl văzură pe Chris cu pistolul la tâmpla dreaptă. Era complet năucit. Începuse din nou să tremure.

— Ce-a fost asta?

Freddy era uluit.

Ron nu zise nimic. Marion, Ethel și Anne hohoteau abia auzit din pricina cârpelor pe care le aveau în gură.

— O chestie ca asta n-ar fi putut-o inventa niciun demiurg de-al tău. I-ai dat un pistol fără gloanțe.

— Dramaturg, tontule!

— Tot un drac! Și care-i merchezu' poveștii? Jur că nu pricep nimic.

— Chris mi-a dovedit că n-are niciun amestec în înlocuirea pachetelor, din moment ce a încercat să se sinucidă. Nu și-ar fi lăsat muiera și odraslele de izbeliște, dacă ar fi știut ceva. Cred că propunerea mea l-a făcut să treacă prin clipe groaznice. Fetelor, aveți un tată strașnic! Amarnic vă mai iubește!

— Ei, aș! S-ar fi omorât și muierilor le-ar fi rămas banii. Fără doar și poate, știu ele unde sunt ascunși. Ar trebui să le lucrăm puțin.

— Nu știu nimic, pentru că nu e niciun ban.

— Asta-i bună!

— Sigur că-i bună! Cineva a furat pachetul de heroină și a pus în loc unul cu praf de cretă.

Freddy râse amar.

— Până la urmă te-a fraierit prietenarul tău.

— Nu. Altcineva m-a fraierit. Unde lucrei tu acu' doi ani?

Freddy se burzului.

— Ce legătură are una cu alta?

— Spune: unde lucrei?

Freddy nu zise nimic.

— Ai uitat? Îți aduc eu aminte. Într-o fabrică de cretă. Acolo lucrei.

— Doar nu crezi că...

— Ba cred. Într-o noapte am băut cam mult împreună. La un moment dat am ajuns la mine acasă. Eram beat mort. M-am lăudat cu marfa de care făcusem rost. M-ai lăsat acolo soilind, te-ai dus la fabrică, ai mituit paznicul ca să te lase înăuntru și ai luat trei kile de praf de cretă. Te-ai întors, ai făcut un pachet la fel cu cel pe care îl aveam ascuns în dulap, și ai luat heroina. Are dreptate Chris – lui i-am dat să păstreze un nenorocit de praf de cretă.

Freddy se îndreptă de spate. Privea sălbatic în jur.

— Ești un tâmpit! M-am combinat cu un tâmpit!

Ținti spre pieptul lui Ron și apăsă pe trăgaci. Dar nu se auzi decât un țacănit metalic. Freddy se holbă la arma din mâna lui.

— Canalie! Și mie mi-ai dat un pistol fără gloanțe!

— Și ce, am greșit? Acu' aș fi fost bun de pus pe nășălie.

Freddy se repezi spre ușă, dar n-apucă să iasă. Ron se dovedi a fi mai iute și îl împușcă în genunchiul drept. Bubuitura răsună năucitor în spațiul strâmt. Cel lovit se prăbuși la podea, gemând de durere.

În continuare, Ron îi dezlegă pe ocupanții rulotei. Toți tușeau din pricina fumului înecăcios. Apoi luă două beri din frigider. Una i-o întinse lui Chris.

— Noroc, frate! Și scuze de deranj.

Băură amândoi. Marion, Ethel și Anne se refugiaseră într-un colț și încercau să-și vină în fire, strângându-se în brațe. Nu scosese o vorbă nici după ce li se scosese călușul din gură. Se comportau ca niște figuranți pe o scenă în care n-aveau de rost nicio replică, având doar de mimat diverse stări sufletești.

— Chris, prietene, pontul de mi l-ai strecurat acu' o săptămână a fost de milioane. Am crezut doar că vrei să-ți scapi pielea, da s-a confirmat.

— Doi ani am făcut și eu cercetări. Mi-a fost frică de răzbunarea ta.

— Bine-ai făcut. Japița de-o vezi pe jos are să mi-o plătească. Mi-e greață de trădători. Am mai spus-o și am s-o spun mereu.

Freddy se vaită ținându-se de genunchiul rănit.

— Ron! Vino-ți în fire! Te-a tras în piept!

— Tu să taci! O să vorbești când o să-ți spun eu.

Chris se uită întrebător la Ron.

— Da' de ce a fost nevoie de toată tevatura asta? Ne-ai speriat de moarte!

Ron se șterse la gură cu dosul palmei.

— În primu' rând trebuia să fiu sigur că nu tu m-ai tras pe sfoară. Apoi, n-ai auzit că-mi place teatru'? Nimic nu e mai grozav pe lume ca teatru'! Câte subiecte de piese am în cap! Ce regizor aș fi putut să fiu! Cum puteam să ratez o astfel de reprezentație în care să se arate adevărul?

Puse sticla goală pe o măsuță.

— Mulțam pentru bere! Mulțam pentru găzduire! Poate mai prindeți o oră de somn.

Apoi se aplecă spre Freddy, îl ridică de pe jos și îl sprijini ținându-l pe sub umeri. Acesta se strâmbă de durere.

— Hai, flăcăule, c-avem multe de vorbit!

— Nu-l crede, Ron! Ai să te căiești amarnic!

Nimeni nu se sinchisi de scâncetele lui.

Cei doi ieșiră poticnindu-se din rulotă. Ploaia contenise. Undeva, departe, soarele se căznea să-și facă loc printre nori. Se anunța o dimineață frumoasă.

Cei patru din rulotă așteptară câteva clipe în liniște, uitându-se unii la alții. La un moment dat, Marion rupse tăcerea. Avea un glas de fumătoare înrăită.

— Chiar ai vrut să te-mpuști? Sau știai că arma aia e goală?

Bărbatul nu-i răspunse. După un timp, tot femeia vorbi. Mai întâi, însă, își aprinse o țigară și trase cu sete din ea. În ochi îi jucau luminițe, nările îi fremătau de surescitare.

— Doamne, ce spaimă am tras! Nu credeam că mai scăpăm cu viață... De biete fete mi-e cel mai tare milă. La anii lor să treacă printr-o întâmplare ca asta! Dragele mele! Haideti la mama!

Stinse țigara abia aprinsă și le strânse cu putere la piept pe Ethel și Anne. Rămaseră îmbrățișate mai multe clipe, suspinând ușor.

Apoi Marion se desprinse din strânsoarea lor. Se uită la pachetul în care mai rămăsese doar o țigară. O scoase, o vârî în gură și o aprinse cu mișcări precipitate, privind cu silă jur-împrejur.

— M-am săturat de cocina asta. Mi-a ajuns câte am pătimit. E timpul să plecăm de-aici. Cât mai departe. De-acu' putem cheltui fără grijă din banii ăia. Bine că doar

fetele știu unde e ascunsă comoara. Isteață chestie! Nimănui nu i-ar fi dat prin cap să le ia pe ele la întrebări. Dragele lu' mama! Azi o să scoateți pachetu' de unde l-ați pitit.

Pentru prima oară fetele zâmbiră, mândre de secretul lor.

Femeia mai trase un fum cu nesaț.

— Păcat că ai dat marfa sub prețul pieței. Da' pricep, trebuia să scapi cât mai repede de ea.

Se uită la rotocoalele de fum care urcau spre tavan.

— Amicu' tău a vrut teatru? L-am făcut să joace în cea mai deșteaptă piesă! Da' cum l-ai găsit pe idiotu' ăla care lucra la o fabrică de praf de cretă? Cum de-ai știut de beția lor din seara aceea?

Nici de data asta Chris nu-i răspunse. Luă o cârpă dintr-un maldăr de zdrențe și se apucă să șteargă, îngândurat, petele de sânge din dreptul ușii.

Un bărbat cu ghinion

Sam Collins nu împlinise încă treizeci de ani și era pentru prima oară când conducea o anchetă. Iar asta doar din întâmplare.

La 5:21 p.m. orașul Barintown fusese zguduit de un cutremur cu magnitudinea de 6,1 pe scara Richter. Cei mai mulți polițiști fuseseră trimiși pe străzi pentru a evalua pagubele, a păstra ordinea și a-i ține la respect pe interlopii dornici să pună la cale jafuri în casele părăsite în grabă de proprietarii înspăimântați.

Criminalistul se pregătea să părăsească și el Sediul Central al Poliției din oraș, când ușa biroului său se deschisese brusc și în prag apăruse Șeful, un tip rotofei, mereu roșu la față, care nu zâmbea niciodată, nici măcar când primarul îi enumera meritele la vreo festivitate.

— Numai tu ești?

Glasul îi sunase dezamăgit.

— La urma urmei...

Îi întinsese o foaie de hârtie ruptă cu febrilitate dintr-un carnet.

— S-a raportat o sinucidere la adresa asta. Vezi pe cine mai găsești disponibil și fă o echipă.

Apoi adăugă cu năduf:

— Tocmai acum și-a găsit și ăsta să se sinucidă!

Sam se urcase într-o mașină împreună cu medicul legist și un fotograf. La volan era un tinerel care avea să culeagă amprente. Și conducea, și vorbea la telefon cu părinții săi, întrebându-i dacă pățiseră ceva.

— N-au pățit nimic! Își anunță el triumfător colegii.

Aceștia dădură din cap, fără prea mare interes la auzul veștii.

Era o căldură de iad – de aproape două luni nu mai plouase în Barintown.

Străzile erau întețate de oameni cu fețe îngrijorate. Nu îndrăzneau încă să intre în case, temându-se că ar putea urma replici ale seismului. Comentau cu însuflețire evenimentul care se abătuse asupra urbei lor. Din fericire nu căzuseră blocuri, nu se dărâmaseră nici măcar clădirile vechi de un secol.

Într-o astfel de clădire se aflau acum. Mai precis, într-o vilă cu două etaje, renovată de curând. O bijuterie arhitectonică.

Le deschisese ușa un ins la vreo patruzeci și cinci de ani. Avea o față rotundă care inspira încredere. Ochi negri, păr tuns periuță. Purta o cămașă albă și pantaloni de aceeași culoare. Mocasinii cu care era încălțat păreau deosebit de comozi.

— Phil Powell, se recomandase el.

— Dumneata ai anunțat sinuciderea?

— Da.

Anchetatorul cu alură de baschetbalist – măsura aproape doi metri și cântărea o sută de kilograme – își mută greutatea de pe un picior pe altul. Era nerăbdător să afle cât mai repede ce se întâmplase și s-o șteargă acasă –

cu o noapte în urmă fusese de serviciu, dimineața participase la niște ore de instruire, la prânz avusese parte de o ședință interminabilă... Pica de somn. Și mai voia să vadă și dacă televizorul cu diagonală mare pe care tocmai îl cumpărase nu căzuse de pe comoda unde îl pusese.

— Și cine s-a sinucis?

— Neil.

— Neil? Cine e Neil?

— Nu știu. Adică nu știu prea bine.

Lui Collins îi sări țandăra.

— Dacă a fost o farsă te paște o amendă...

— Nu-i nicio farsă. Haideți să vă arăt cadavrul.

Îl urmară în salonul mobilat cu piese de epocă. Pe jos zăceau fotografii înrămate desprinse de pe pereți, cioburi de la câteva vase sparte, cărți căzute din rafturi, tablouri... Cam astea erau pagubele înregistrate în această locuință în urma cutremurului.

Mai era într-un ungher și un candelabru, dar ăsta nu prezenta nicio stricăciune.

De cârligul unde fusese agățat atârna o frânghie la capătul căreia se afla un trup fără viață. Imediat medicul legist se repezi la el și-l controlă.

— E cald. N-a trecut nici o oră de când a dat colțul.

— Așa e, zise Phil Powell.

— Dumneata l-ai descoperit?

Acum că se lămurise că nu făcuse drumul de pomană, anchetatorul se îmblânzise și adoptase o atitudine mai respectuoasă.

— Nu. Eram de față când s-a spânzurat.

Collins se înfurie din nou.

— Ia loc în fotoliul ăsta.

Se așază și el într-un fotoliu cu un carnețel în care începu să noteze tot ce-i răspundea celălalt. Îi era cald, din pricina ședinței venise îmbrăcat la costum, iar acesta pe care îl luase în grabă din dulap îl cam strângea, semn că trebuia să fie mai grijuliu cu silueta lui.

— Cum ziceai că te cheamă?

— Phil Powell.

— Cu ce te ocupi?

— Am o firmă de imobiliare.

— Al cui e căsoiul ăsta?

— Al meu.

— Căsătorit?

— Divorțat.

Câteva clipe Collins își urmări din priviri colegii care fotografiau și luau amprente, în timp ce medicul legist aștepta răbdător să i se îngăduie să coboare cadavrul, ca să-l cerceteze mai îndeaproape.

— Cum s-a petrecut istoria asta?

Powell se foi stânjenit.

— Vedeți, voiam să mă sinucid...

Anchetatorul sări ca ars.

— Încetează cu balivernele!

Powell zâmbi cu tristețe.

— Nu-s baliverne. Am mai încercat de trei ori și n-am reușit. Toată viața am fost urmărit de ghinion. N-am baftă și pace.

— Nu-mi pasă de lipsa dumitale de noroc. Zi ce-i cu spânzuratul ăsta! Dumneata l-ai agățat în ștreang? L-ai amenințat? L-ai bătut?

Medicul îl auzi și se simți dator să intervină.

— Cadavrul nu prezintă semne de violență. Poate pe masa de disecție o să aflu altceva, dar până una-alta mi-e limpede: n-a fost agresat.

Powell se simți încurajat de vorbele medicului.

— Prima oară am încercat să mă sinucid la zece ani. La școala la care învățam erau câțiva derbedei care își băteau joc de cei mai mici și mai slabi decât ei. Într-o zi au tăbărit pe mine la closet, m-au dezbrăcat în pielea goală și mi-au dat drumul pe coridor. Niciun coleg nu mi-a sărit în ajutor. Toți s-au bulucit în jurul meu, râzând cu gurile până la urechi. Îmi ascunseseră hainele cine știe unde, așa că am ajuns acasă acoperit cu o pătură pe care

mi-a dat-o o femeie de serviciu. Ai mei n-au știut ce să mai facă să nu mai bocesc. M-am închis în baie și am înghițit toate pilulele de somn ale mamei aflate într-un flacon. Mi-am așteptat în liniște sfârșitul, care însă n-a venit. Mama folosisese flaconul respectiv pentru a ține pastile contra constipației.

Fără voia lui, Collins îl asculta fascinat.

— Apoi, la douăzeci de ani am cunoscut o fată. O frumusețe! Am ieșit împreună de câteva ori și am început să-mi fac visuri. Dar mi-a suflat-o un individ numai mușchi și tatuaje. De necaz am hotărât să mă omor. Am intrat în mare spunându-mi că voi înota în larg, tot mai în larg, până când îmi va fi imposibil să mai revin la țărm.

— Și?

Powell oftă cu obidă.

— M-a descoperit o vedetă rapidă a pazei de coastă și m-a cules din valuri. Dacă mai întârzia vreo cinci minute nu mă mai găsea.

Fără să vrea, lui Sam Collins începuse să i se facă milă de bietul ghinionist.

— A treia oară de ce ai vrut să-ți curmi zilele?

— M-a tras în piept cel mai bun prieten al meu. Pornisem cu el o afacere de import-export. Părea să meargă bine, dar de la o vreme a început să șchioapete. Ca s-o ținem pe linia de plutire am făcut împrumuturi la bănci, la cunoscuți... Până când așa-zisul meu amic s-a făcut nevăzut cu toți banii firmei. M-a lăsat fără un sfanț și înglodat în datorii.

Collins nu se putu abține.

— Ticălosul!

— O jigodie! Dacă nici pe cel în care aveam cea mai mare încredere nu mă puteam bizui, atunci ce încredere să am în ceilalți? Ducă-se pe pustii lumea asta! Mă lipsesc de ea. Așa că mi-am făcut rost de un revolver.

— Cum? De la un magazin de arme?

— N-am permis. Într-o noapte m-am aventurat într-un cartier rău famat și-am dat peste un dealer care mi-a cerut o mie de dolari pentru un Colt. M-am dus acasă, m-am așezat într-un fotoliu, am încărcat revolverul așa cum îmi arătase vânzătorul, am pus țeava la tâmplă și am apăsas pe trăgaci.

— Și?

— Și nimic. Revolverului îi lipsea nu știu ce piesă și asta îl făcea inutil.

Phil Powell chiar era de plâns. Sau de invidiat, pentru că scăpase cu viață.

— Și arma unde-i acum?

— Ce să fac cu ea? Am aruncat-o la canal.

Medicul legist se amestecă în vorbă.

— Cred că-l putem da jos, să-l ducem la morgă.

Anchetatorul încuviință dând din cap.

Powell avea chef de vorbă.

— Am citit mult despre sinucideri. Nici nu vă închipuiți câte modalități folosesc oamenii pentru a închide ochii pentru totdeauna. Iau otravă, își taie venele, își bagă degetele în priză, se-aruncă în calea trenului sau a metroului, sar de pe blocuri turn, își înfig pumnale în inimă, își dau drumul în prăpăstii, își leagă un pietroi de picioare și-și dau drumul în piscină, iau supradoze...

Collins îl întrerupse cu un gest nervos.

— Și azi de ce ai vrut să te sinucizi?

Bărbatul oftă zgomotos.

— Din pricina nevestei.

— Cum așa?

— După ce partenerul de afaceri mi-a tras clapa, câțiva ani am muncit pe brânci până când am ajuns din nou la o situație înfloritoare. Și, la un moment dat am cunoscut-o pe Iris.

— Pe cea care avea să-ți devină soție?

— Da. Câțiva ani traiul alături de ea a fost un vis frumos. Voiam să nu se mai sfârșească.

— Ce s-a întâmplat? A murit?

— Nu. M-a înșelat.

Criminalistul pufni. Cine știe cu ce fetișcană s-o fi încurcat și asta! Asta i-a trebuit – o jună având cu douăzeci de ani mai puțin care să-i toace banii și să înșire amantii ca măgelele pe ață!

— Cu câți ani e mai tânără?

— Cine?

— Soția. Iris.

— E mai în vârstă decât mine cu zece ani.

Collins amuți pentru câteva clipe. Când își reveni din lovitura încasată adoptă un ton sever.

— Să revenim la Neil.

Powell parcă de-abia aștepta invitația asta.

— După atâtea încercări nereușite, mi-a trebuit mult curaj ca să mă gândesc la o nouă tentativă de a-mi lua viața. În cele din urmă am cumpărat o frânghie trainică,

am dat candelabrul jos și am legat-o de cârligul din tavan. Bineînțeles, mai înainte făcusem un laț și mă asiguraseam că se strânge ușor – unsesem frânghia cu săpun. Dar tocmai când să mă urc pe scaun și să-mi pun lațul de gât am auzit un zgomot. În încăperea a apărut individul pe care tocmai l-ați dus la morgă. Intrase pe ușa din spate. Venise la furat. Credea că nu e nimeni în casă. Când m-a văzut, a vrut s-o ia la goană. I-am barat calea și l-am trântit pe divan – diferența de gabarit și-a spus cuvântul. S-a zbatut cât s-a zbatut, apoi a început să se smiorcăie.

— Dați-mi drumu' să plec! Sunt un biet om al străzii. N-am de niciunele. Dorm pe unde-apuc, mănânc ce rămâne de la alții...

— Cum te cheamă?

— Neil.

— Nu prea pari un om al străzii. Te văd îngrijit îmbrăcat. Treningul ăsta e de firmă...

— De, unii își fac pomană cu mine... Îmi dau din ce le prisosește.

— Ascultă Neil, dacă ai venit la furat, mai ai puțină răbdare. Peste o jumătate de oră o să poți să iei de-aici orice vrei. Fără să dai socoteală nimănui.

A căscat ochii mari. I-au devenit și mai mari după ce a văzut frânghia atârând din tavan.

— Ce faceți cu asta?

— Vreau să mă spânzur. Dar mi-e teamă că n-o să reușesc.

— E-te-te! De ce?

Se mai liniștise, așa că i-am povestit tot ce v-am povestit și dumneavoastră. La sfârșit a zis cu obidă:

— Nasoală viață ați avut, domne! Da de data asta o să vă iasă. Nu puteți să fiți atât de lipsit de baftă. E foarte simplu.

S-a urcat pe scaun, și-a pus ștreangul de gât și a verificat ușurința cu care se strângea.

— Ați lucrat fain! Nodul e meseriaș!

Tocmai atunci s-a auzit un hruit din străfundurile pământului. Porțelanurile din vitrine au început să zăngăne, tablourile să cadă de pe pereți, podeaua să se miște ca puntea unei corăbii pe timp de furtună.

— Cutremur! a strigat speriat Neil și a încercat să-și scoată capul din laț.

Ori s-a smucit el prea tare, ori podeaua sălta și cobora cu prea mare putere, cert e că scaunul de sub el s-a

prăbușit și a rămas atârnat de frânghie. S-a zbatut doar câteva clipe – căzând brusc i s-a rupt dintr-odată gâtul.

— Și n-ai sărit să-l ajuți?

— Am rămas ca paralizat. Mi-e o frică teribilă de cutremure. Apoi, când am încercat să-l salvez, era deja în lumea celor dreپți.

Collins îi mai puse câteva întrebări din care nu află nimic în plus. Își vârî pixul și carnetul în buzunar și se ridică.

— Măine să vii la secție ca să-ți consemnăm declarația. Rămâi la dispoziția noastră. Nu care cumva să pleci din oraș.

— Nici n-am de gând.

Apoi adăugă cu glas șoptit:

— De data asta se pare că aș fi reușit.

Nu părea însă foarte sigur pe cele spuse.

În drum spre sediu îl sună pe cel care răspundea de arhiva unde se păstrau dosarele tuturor celor din oraș care avuseseră de-a face cu poliția.

— Vezi ce găsești despre Phil Powell. Se ocupă de imobiliare.

Colegul se executase prompt și un dosar nu prea voluminos îl aștepta pe birou. Începu să-l răsfoiască. Povestea bărbatului ghinionist se confirma – încercase de trei ori să se sinucidă. În rest era curat – nu primise nici măcar o amendă de circulație.

Oftă ușurat – individul nu-l mințise.

La sfârșitul dosarului erau și câteva fotografii ale lui Phil Powell la diverse vârste. Pe măsură ce le studia detectivului i se umflau venele de la tâmples, gata-gata să-i plesnească.

Pentru că din pozele alb-negru nu se uita la aparatul de fotografiat individul cu care vorbise. Ele îl înfățișau pe cel care atârname în ștreang. Un bărbat slăbănog, cu o față prelungă și părul vâlvoi.

Doar o clipă i-a trebuit criminalistului s-o zbughească pe ușă și să urce într-o mașină de serviciu. În timp ce gonea cu sirena pusă spre casa de unde tocmai venise, era sigur că n-avea să găsească pe nimeni acolo.

Porni să bată cu palmele în volan și să înjure.

Dintr-odată începu ploaia, răcorind aerul și împrosپătându-l. Dar pe Sam Collins nimic nu-l va mai putea bucura multă vreme de-acum încolo.

Un ceas al fericirii

Un *Tikker*. Un ceas digital ieftin, pe care îl primise în urmă cu șapte ani. I-l dăruise Jim Norton, partenerul său de afaceri.

Ținea minte, ca și cum lucrurile s-ar fi petrecut ieri, grandioasa petrecere pe care o organizase când împlinise 70 de ani, într-un local scump din Barintown. Se serviseră bucate alese și băuturi fine. Mulți dintre cei peste o sută de invitați dansaseră pe melodiile interpretate de o orchestră vestită.

Cu ocazia aceea primise o mulțime de cadouri – stilouri cu peniță de aur, serviete din piele, cravate în culori potolite, butoni cu diamante... Aproape toate aveau să rămână nefolosite – Nikolas Kliberg avea o sumedenie de stilouri cu peniță de aur, serviete din piele, cravate în culori potolite, butoni cu diamante.

Și avea și conturile bine garnisite.

Trecuseră patru decenii de când fondase, împreună cu Jim Norton, o firmă care crea softuri pentru computere. Dăduseră lovitura de la început – se dovediseră imaginativi, îndrăzneți și, uneori, fără scrupule pe o piață cu o concurență acerbă.

Așa că, an după an, au acumulat profituri uriașe. Nici măcar crizele care zguduiseră economia mondială nu-i afectaseră. În timp ce alții concediau salariați, ei se dezvoltau în continuare, angajându-i pe cei mai performanți IT-iști, momiți cu salarii generoase.

Nu construiseră un imperiu, dar deveniseră o firmă puternică – de *Solutions for Future* auzise o lume întreagă.

La 70 de ani, Nikolas Kliberg s-ar fi putut retrage ca să trăiască în liniște pe domeniul său de lângă Barintown, unde își construisese o vilă cu o puzderie de încăperi – în unele nu intra niciodată. Ar fi putut să pornească în călătorii de plăcere pe toate continentele – până acum le străbătuse în grabă, chemat la diverse întâlniri cu oameni de afaceri care știau să negocieze la sânge contractele.

Nu se căsătorise, nu avea copii din relațiile pasagere cu femeile pe care le cunoscuse.

Toți se întrebau ce se va alege de averea lui după ce va închide ochii.

Nici el nu știa – se gândea să-și lase banii unei fundații care căuta metode de prelungire a vieții. Dar nu se încumeta să-și redacteze încă testamentul – i s-ar fi părut că își cheamă singur sfârșitul.

Cu zece ani mai tânăr, Jim Norton avea o familie numeroasă – patru fete și cinci nepoți. Aveau viitorul asigurat nu numai ei, dar și generația următoare.

În colaborarea lor, el aducea noul, câteodată riscant, cutezanța, în timp ce Nikolas Kliberg însemna chibzuință matură, prudență. Se completeau de minune.

Când îi oferise cadoul partenerului său, Jim Norton îi vorbise oarecum încurcat:

— Nu te uita că e doar un gadget. M-am gândit că așa ceva o să te amuze. Citește instrucțiunile și ai să vezi.

Când ajunsese acasă, Nikolas Kliberg trântise pe o masă toate cadourile primite. N-avea ce face cu ele.

Se uitase însă în cutia unde era adăpostit *Tikker*-ul și citise instrucțiunile însoțitoare.

— Ce tâmpenie!, exclamase el la sfârșit, după ce înțelesese cu ce are de-a face. Mare e grădina Ta, Doamne!

Ceasul pe care îl primise era cu totul și cu totul neobișnuit. El nu-ți arăta ora exactă. Fusesse creat pentru a indica purtătorului cât mai avea de trăit. Pentru a-l programa trebuia să-i introduci în memorie date referitoare la greutatea corporală, înălțime, la bolile mai grave de care ai suferit – aproape tot trecutul medical. Apoi îți scădeai vârsta actuală din rezultat și astfel obțineai valoarea de la care se putea începe numărătoarea inversă.

Nikolas Kliberg îl aruncă într-un fund de sertar.

De-abia după câteva luni dădu de el, în timp ce căuta un act pe care îl rătăcise. Mai întâi îl privise cu mirare – ce căuta o asemenea gioarsă în casa lui? Apoi își aduse aminte de seara când îi fusese dăruit. Îl cântări în mână, se uită la el și pe-o parte și pe alta, reciti instrucțiunile care îl însoțeau. Cumpăni îndelung și, în cele din urmă, răspunse la toate întrebările din chestionar și programă ceasul.

Îndată, pe cadranul lui apăru un șir de cifre. Le citi și se cutremură – mai avea de trăit patru ani, cincizeci de zile, patru ore, douăzeci de minute și 10 secunde.

„Îngrozitor de puțin!”

Avea o sănătate de fier – părinții lui se stinseseră la peste optzeci de ani, își închipuise că și el avea să ajungă octogenar, nu se așteptase la un asemenea verdict drastic.

Mai întâi vru să-l izbească de parchet, să-l calce în picioare, să-l facă fărâme și resturile să le arunce la gunoi. Totuși, inexplicabil, ca în transă, își scoase Rolex-ul de la mână – îl purta pe mâna dreaptă – și puse în locul lui ceasul primit cadou.

Între timp, acesta arăta că din viața lui se mai scurseseră patru minute.

„Cred că putem avea o viață mai bună și putem face alegeri mai bune dacă suntem conștienți de apropierea sfârșitului nostru. De aceea consider *Tikker* un ceas al fericirii.”

Așa își lăuda invenția suedezul Fredrik Colting. În fiecare intervenție a sa deborda de optimism. Avea tot interesul să-și promoveze produsul, sperând să se îmbogățească de pe urma lui.

Nikolas Kliberg fusese întotdeauna un om echilibrat, care înfrunta cu bărbăție orice împrejurare a vieții, oricât de potrivnică i-ar fi fost. Nu-l doborâseră eșecurile – cunoscuse și căderi – nu-i luase mințile nici succesul.

Râdea de câte ori auzea de inși cuprinși de angoase, de cele mai multe ori cauzate de motive imaginare – îi tortura gândul că și-ar putea pierde slujbele, c-ar putea să-i înșele nevestele... Auzise de unii care ieșeau cât mai puțin din casă, de teama unui accident, de alții care își ferecau ușile de la apartamente cu numeroase zăvoare de frica hoților, de ciudați care nu traversau noaptea parcurile ca să nu fie răpiți de extratereștri. Dar din pricina blestematului de ceas își pierduse liniștea.

Zăbovea îndelung cu ochii la cadranul lui, uitându-se ce vijelios trec secunde, minutele... În loc să fie activ ca odinioară, deseori zăcea fără să aibă chef să se apuce de ceva.

Începuse să aibă probleme de sănătate. Îl treceau transpirații reci, respira greu și avea palpitații. Inima îi bătea ca un ciocan în piept. Nu știuse ce-s alea migrenele – acum le suporta zilnic asaltul. Somnul îi era chinuit.

În ziua în care mai avea doar 24 de ore de trăit, se îmbrăcase într-un costum elegant și se așezase într-un fotoliu lângă măsuta cu băuturi. Începuse să bea încă de

dimineată. Whisky cu gheață. Dar până seara nu reușise să se îmbete.

Prin fața ochilor îi treceau crâmpie din viață. O copilărie fericită datorată unor părinți iubitori... Prietenii legate în școală și la facultate... Primul job care îl convinsese să nu mai fie angajatul nimănui... Greutățile pe care le întâmpinase la început *Solutions for Future*... Gloria care urmasse după aceea...

Adormi de câteva ori, în reprize scurte și agitate. Ultima oară când se trezi constată că mai avea de trăit trei minute. Îl trecu – pentru a câta oară? – un fior din creștet până-n tălpi.

Ultimele lui clipe de viață n-aveau nimic remarcabil. Se scurgeau implacabil și fără rost. Dar viața lui întreagă îi părea acum fără rost.

Închise ochii ca să nu mai urmărească numărătoarea inversă de pe cadranul ceasului. Începu să numere în gând – zece, nouă, opt... Se poticni în numărătoare când în minte îi apăru chipul partenerului său. Râdea de se prăpădea, își freca mâinile de bucurie și parcă zicea: „Ți-am făcut-o, bătrâne! Acum am rămas singur pe felie.”

Dar poate că nimic nu era adevărat și ceasul era doar o escrocherie. Se uită la cadranul lui – mai avea de trăit trei secunde.

De spaimă, inima parcă îi făcu explozie.

Doar când închise definitiv ochii imaginea partenerului său dispăru.

Mansarda

Înnebunesc!

De aproape două luni trăiesc ca un arestat la domiciliu, de teama noului Coronavirus, respectând cu strictețe regulile impuse de autorități.

„STAI ÎN CASĂ!” e sloganul acestui început de an 2020. Cine nu-l respectă plătește amenzi piperate.

Nu ies decât între orele 11 și 13, când celor care au depășit vârsta de 65 de ani le este permis să-și facă aprovizionarea cu alimente din magazinele aflate în apropierea locuinței.

Desigur, de fiecare dată am asupra mea o declarație pe proprie răspundere în care specific de ce îmi părăsesc domiciliul.

Am și o mască pe figură, port mănuși care să mă ferească de perfidul virus când ating suprafețe pe care le-au atins și alții.

Când ajung la casă pentru a achita cumpărăturile, păstrez distanța de doi metri față de cel din fața mea, și am grijă ca și cel din spatele meu să se afle la aceeași distanță.

E încă bine, rafturile sunt garnisite cu de toate, ca în vremuri normale. Nu vreau să-mi închipui ce haos s-ar crea dacă nu s-ar mai găsi de-ale gurii.

M-am săturat însă de știrile contradictorii prezentate pe micul ecran, de disputele dintre politicieni interesați mai mult să-și sporească popularitatea decât să găsească soluții la criza în care ne zbatem, de filmele care se reiau mereu și mereu, pentru că televiziunile nu mai au bani să achiziționeze altele noi.

Mă plictisesc de moarte.

Nu are voie nimeni să mă viziteze și nici eu n-am chef să mă întâlnesc cu vreun posibil individ contaminat. Am sistat până și ședințele la terapeut. Din pricina asta, stocul de medicamente pe care mi le recomandă s-a epuizat.

Sunt singur.

Mă doare capul și am început să am, tot mai des, vedenii. Umbre se furișează prin unghere, aud șoaptele

unor voci necunoscute.

Atacurile de panică sunt și ele tot mai frecvente.

Izolarea la care sunt constrâns să mă supun naște monștri.

M-am transformat într-o ființă care nu mai recunoaște ambianța în care trăiește.

De curând mi-am găsit însă o ocupație care să mai alunge monotonia zilelor petrecute în reclusiune.

Am început să urmăresc o femeie.

O, departe de mine orice gând necurat! E doar un studiu de comportament al altei ființe umane.

Locuiește într-o mansardă, în blocul de vizavi de cel în care stau eu. Fereastra îi e mereu deschisă, chiar și noaptea când suflă un vânt rece. O urmăresc cu perseverență, astfel încât știu la ce ore pleacă de acasă sau la ce ore se întoarce, când se culcă sau se trezește dimineața. Dar nu i-am văzut niciodată chipul. De fapt, de la postul meu de observație, unde stau privind forfota străzii sau fac considerații în legătură cu viața porumbeilor de pe acoperișuri, nu pot să-i zăresc decât picioarele, puțin deasupra genunchilor. Prin geamul îngust al mansardei mai pot zări o porțiune dintr-un pat, un fotoliu unde se odihnește câteodată picior peste picior, o măsuță, un covor.

Necunoscuta duce o viață retrasă. N-am văzut niciodată pe altcineva în mansarda asta.

Oare cum îndură povara stării de urgență?

Din când în când, pe fereastra ei se revarsă acorduri de Bach, Beethoven, Brahms... Ascultă la o combină muzicală numai piese clasice, lăsând volumul la maximum.

De ce să nu recunosc, persoana mă intrigă. Așa că, de la o vreme, când o văd că își pune pantofii de stradă – în casă poartă niște papuci pe care îi bănuiesc foarte comozi – m-aplec mult peste pervaz ca s-o depistez ieșind din bloc. Dar ori nu iese nimeni, ori, dacă iese vreo femeie, nu are picioare asemănătoare cu ale aceleia pe care îmi place să le contemplu. Niște picioare splendide, de neconfundat, cu glezne subțiri și mușchi care parcă nu fac niciun efort când le pun în mișcare și foarfecă aerul.

Îmi zic atunci că poate s-a răzgândit și nu mai pleacă. Mă uit spre camera de vizavi. Acolo nu e nimeni. Pândesc din nou intrarea în bloc. Nu e nicio femeie care

să-mi atragă atenția. Și totuși, spre seară, văd lumina aprinsă la geamul ei, dar habar n-am când a urcat.

Durerea de cap devine și mai înnebunitoare. Sângele îmi pulsează în tâmpile. Deseori privirea mi-e încețoșată. Am amețeli și într-o dimineață era să cad în baie. Mi-am recăpătat echilibrul la timp, dar tot m-am ales cu o vânătaie.

Nu mai pot să suport!

În sfârșit, ieșim din starea de urgență. Acum pot să mă duc la ea acasă ca s-o cunosc. O să-i sun la ușă sub un pretext oarecare.

Aș fi jurat că liftul o să fie stricat în ziua asta, dar până la etajul cinci nu e ca până la cer. Totuși, urcatul scării mi-a dat o stare de vertij. Câteva clipe îmi trag răsuflarea, sprijinindu-mă de un perete.

Acum mă aflu în fața ușii ei. Ezit. Vreau să sun, dar ușa e întredeschisă. O împing și intru într-un mic antreu. Un val de fierbințeală mă cuprinde. Încerc să-mi stăpânesc angoasele care mă asaltează.

Cercetez decorul.

Pe un cuier, așezate în ordine, mai multe veșminte. Fac câțiva pași pe un covor minuscul și ajung în dreptul altei uși. Și asta e întredeschisă. O împing cu hotărâre. Inima îmi bubuie în piept. Nervii îmi sunt întinși la maximum.

Mă clatin. Sunt în pragul leșinului.

Închid o clipă ochii, ca să mă liniștesc și să fac ca fantezmele care mă înconjoară să dispară.

Când îi deschid încremenesc, zărind în încăpere, cum se foiesc de colo-colo, două picioare minunate, înalte, cu glezne fine, în prelungirea căroră nu se află niciun trup.

Războiul depozitelor

Toată noaptea a plouat în Barintown. O ploaie mărunță și rece.

Acum e aproape amiază, dar luminile de pe străzi nu s-au stins, încercând să risipească atmosfera sumbră care a pus stăpânire pe oraș.

Trecătorii pășesc zgribuliți pe trotuare, cu fețe posomorâte. Apropierea iernii nu bucură pe nimeni. Din nou primăria va fi surprinsă de primele ninsori, neavând utilajele de dezăpezire pregătite, și circulația va deveni un calvar.

Dar asta se întâmplă în fiecare an.

Deodată, din norii încă negri apare o formă ciudată. Un porumbel? Un pescăruș?

După câteva clipe, cei care-și ridică privirea spre cer recunosc arătarea misterioasă. E o dronă, așa cum deseori au putut vedea zburând deasupra orașului, mai ales în timpul pandemiei.

Supraveghează traficul? Cercetează dacă nu cumva a izbucnit în vreun cartier vreo încăierare între bande rivale? Filmează fațadele magazinelor, pentru ca să surprindă semnele unei tentative de jaf?

După ce se rotește de câteva ori deasupra clădirilor impozante din centru, drona planează fără zgomot spre marginea orașului.

* * *

Ca orice oraș care se respectă, Barintown are amenajate spații de depozitare unde cetățenii adăpostesc lucruri care nu le mai încap în case sau la care vor să renunțe la un moment dat. Uneori, chiria pentru aceste spații e destul de piperată, iar dacă ea nu e achitată timp de trei luni conținutul lor se vinde la licitație. Din cumpărarea unor astfel de depozite și vânzarea lucrurilor descoperite în ele, unii au întemeiat afaceri înfloritoare. Circulă și un slogan printre ei: „Gunoiul unora, comoara altora!”

Self Storage Miranda e la periferie. E mic – nu are decât 36 de boxe, aliniate câte nouă pe rând. Nu are faimă prea bună – aparțin unor oameni cam strâmtorăți la pungă. Cel mai mare câștig de pe urma unui depozit vândut aici a fost cam de cinci mii de dolari. Prin alte locuri, mai prospere, câștiguri de peste zece mii de dolari sunt ceva obișnuit.

Vreo douăzeci de indivizi așteaptă la intrarea în Self Storage Miranda. Sunt nervoși, nerăbdători, sar pe loc ca să se încălzească. Din cinci în cinci minute un paznic iese din ghereta lui și anunță triumfător:

— Domnul Don acușica sosește!

— Așa ai spus și adineaori!

— Asta e nesimțire! Ne tratează ca pe niște sărăntoci!

— Dacă ar fi vorba de un spațiu de depozitare din centru nu și-ar permite să-i trateze pe oameni așa.

— Ar trebui reclamat!

— Cui?

Se cunosc între ei, se tachinează, își spun glume ca să mai treacă timpul.

— Alan! O știi pe aia cu coafeza?

Alan are peste o sută de kilograme. Se plimbă de colo-colo, îmbrăcat într-un pulovăr pe gât, cu mâinile în buzunarele unor pantaloni raiși. Are expresia unui stăpân al locurilor. Pe bună dreptate – are fler în depistarea celor mai bune boxe și destui bani ca să le cumpere.

Fără să se oprească din mers răspunde în silă:

— N-o știi și nici nu mă interesează, Basil.

Basil are doar cu câteva kilograme mai puțin decât Alan. Pare foarte mândru de redingota pe care o poartă. E drept, îi vine bine, dar șapca de jocheu de pe cap i se potrivește ca nuca-n perete.

— Asta nu înseamnă că trebuie să te răstești la oameni. Ei! Domnu Clark! Ești cel mai vechi în breaslă. N-ai cumva numărul de telefon al idiotului pe care îl așteptăm? Să-l sunăm și să-i spunem vreo două.

Dacă Alan și Basil au vreo patruzeci de ani, Clark e la vârsta pensionării. E îmbrăcat cu un costum negru pe care îl poartă cu distincție, e încălțat cu pantofi de lac, are părul aproape alb pieptănat pe spate, mâinile înmănușate și le sprijină pe un baston cu măciulie. Ai zice că s-a pregătit pentru o petrecere simandicoasă.

Își mângâie barbișonul cu vădită încântare.

— Nu-l am, dragă Basil. Dar parcă Frank se dădea prieten la cataramă cu el.

Frank e singurul afro-american din pâlcul care așteaptă nerăbdător să înceapă licitația. Înfruntă frigul într-un tricou și un șort, cu picioarele goale în sandale. Brațele tatuate îi sunt ca niște odgoane, cu mușchii frumos reliefați. E tuns scurt și dinții îi sunt de un alb strălucitor.

— De unde dracu' ai mai scos-o și pe asta? Eu parcă știam că Mary îi făcea ochi dulci, doar-doar i-o vinde un pont.

— Numai tâmpenii spuneți, zevzecilor, răbufnește singura femeie din grup, și-și potrivește bretelele salopetei dintr-un material scump pe care o poartă pe sub o manta de ploaie. Apoi continuă, fără nicio legătură cu discuția de mai înainte:

— Ador mirosul de lacăte tăiate! Azi sunt relaxată, și n-o să las nimic să-mi întunece judecata. Așa că urâcioșilor, tacă-vă gura!

Glasul i se aude înăbușit – doar ea poartă o mască la gură, deși nu mai este obligatorie după ce autoritățile au decis că bătaia cu pandemia a fost câștigată. „Virusul a aflat că a fost învins?” le răspunde ea celor care consideră că nu mai are niciun rost să se mai umble ca niște mascați pregătiți pentru un jaf.

După o clipă de liniște se-aude un strigăt:

— Ia uitați-vă!

— Unde, Jack?

— În sus, unde mama dracului să vă uitați! Ce vedeți acolo?

Rick, un tip pântecos și scund, chel ca-n palmă, pufnește disprețuitor.

— N-ai mai văzut pescăruși?

— Pe dracu' pescăruși, îl apostrofează Jack.

Poartă un trening cam strâmt și se trage de el, ca și cum ar vrea să-l mai lărgască.

— E o dronă, anunță cu glas indiferent Manolo și-și scutură pletele negre care îi vin până la umeri. Apoi se apleacă să se scarpine la genunchi, printr-una dintre găurile din blugii lui.

— A înțepenit deasupra noastră!, se agită Mary. Ce-o fi vrând ăla de-o manevrează? Oare se holbează la noi?

— Poate e o nouă modalitate de a participa la licitații, se aude glasul țâfnos al lui Alan. Stai acasă, la

căldurică, și anunți ce boxă îți place.

— Faci mișto de noi? N-ai bancuri mai bune?

— Ce să zic, Jack, vorbești ca să n-adormi.

Mai trece o vreme și, în sfârșit, un Ford negru parchează lângă intrare. Din el coboară un bărbat cam la patruzeci de ani, solid, îmbrăcat într-un costum de blugi și cu o pălărie Stetson pe cap. În mână ține o nuielușă pe care a pescuit-o de pe jos.

— Salutare, oameni buni! Scuze de întârziere. Am făcut pană, de-aia n-am venit la timp.

— Tocmai azi, se aude o voce neîncrezătoare.

— Eu sunt Don și voi conduce licitația! Ce să ne mai pierdem timpul cu scuzele! Să-i dăm drumul!

Toți se bulucesc pe poarta pe care paznicul o deschide cu grăbire. Pășesc pe o alee de beton care îi conduce în fața depozitelor.

Don ridică nuielușa și spune cu severitate:

— Chiar dacă știți regulile, eu am datoria să le repet. Azi sunt scoase la vânzare nouă boxe, astea de lângă gard. Le vom tăia lacătele și aveți voie să vă uitați cinci minute. Nu aveți voie să intrați în spațiile respective și nici să atingeți obiectele dinăuntru. Câștigă cine dă mai mult. Se acceptă plata doar cash. Sunteți gata?

— Daaa!

— Taie, Chris!

Mândru de misiunea sa, paznicul taie cu un fierăstrău electric lacătul de la primul depozit. Don se opintește și ridică oblonul.

— Uitați-vă! E o frumusețe!

Într-adevăr, depozitul arată promițător. O mulțime de cutii de carton stivuite cu îngrijire.

— Nu-i așa că-i mișto?

— Are potențial! Dar e un mister total! Ce-o fi în cutiile astea? zice intrigat Alan.

Don arată cu nuiaua, ca și cum ar mânui o baghetă vrăjită.

— Ce să fie? Comori. Numai comori.

— Miroase a cacealma. Eu unul nu mă bag, îl contrazice Clark.

— Și eu zic pas, îl secondează Rick. Cutiile alea pot fi goale. Pot să conțină doar aer de Barintown.

— Gata! Ați privit destul. Ce ziceți? Începem de la cinci sute?

— Doar n-am bolunzit, se stropșește Alan. Dau cincizeci.

— Am cincizeci. Dă careva optzeci?

— Aici, strigă Frank.

— Mergem la o sută?

Jack ridică ambele mâini.

— Trecem la o sută cincizeci?

— Eu.

— Am o sută cincizeci de la Manolo. Ce ziceți de două sutare?

Nu licitează nimeni. Dar tocmai când Don se pregătește să strige „adjudecat de Manolo” se aude o voce din spate:

— Dau eu două sute.

Toți se întorc spre locul de unde se auzise glasul și văd un tinerel îmbrăcat în niște pantaloni de doc și cu o scurtă de piele prevăzută cu glugă. E încălțat cu niște ghete de baschet și mestecă gumă. E înalt, slab și adus de spate.

— Tu de unde ai mai răsărit?

— Eram cu voi, da' nu m-ați băgat în seamă.

— Cum te cheamă?

— Steve.

— Și ești prima oară la o licitație?

— Da.

— Vezi să nu te arzi, frățicule! Mulți s-au prăjit încercând să intre în branșa asta. Țasta-i un club select, nu-i pentru oricine.

— Țasta-i problema mea.

— Să nu zici că nu te-am avertizat.

— Mulțumesc frumos.

Don se smulge parcă dintr-o vrajă și curmă discuția celor doi.

— Am două sute. Vreau două sute cincizeci.

Nu se aude nicio ofertă.

— Adjudecată de Steve... parcă Steve ziceai că te cheamă.

— Da.

— Bravo, Steve, se entuziasmează Mary și începe să aplaude. Ai spart gheața. Să fie cu noroc!

Doar vreo doi din asistență aplaudă și ei, dar cam fără vlagă.

Steve coboară oblonul, pune un lacăt și se ia după ceilalți la următoarea boxă.

Aceasta arată altfel decât prima – o sumedenie de obiecte și cutii puse la întâmplare, astfel încât nu pricepi ce conține.

— Ce mizerie! șoptește Mary.

— Mult praf! aprobă Jack.

— Și miroase și urât.

— Asta-i din cauza lui Alan.

— Dacă te-aude o-ncurci!

— O boxă de șase pe patru. Lucruri pentru toate gusturile. Cine dă o sută? strigă Don.

Manolo ridică o mână.

— Am o sută. Cine dă o sută cincizeci?

Frank dă din cap în semn de acceptare.

— Dar două sute?

— Aici.

Alan se burzuluiește.

— Vezi că te obrăznicești, Steve! Nu ți-a ajuns cât ai luat?

— N-am făcut o sută de kilometri ca să iau doar o boxă.

Alan se înroșește la față.

— Ridic la trei sute.

— Dau patru sute, zice prompt tânărul încălțat cu ghete de baschet.

Ceilalți urmăresc cu suflarea tăiată înfruntarea celor doi.

— Cinci sute!

— Șase sute!

— Ce să mai pierdem vremea, zic opt sute.

— Că bine zici – o mie!

Alan se uită la Steve cu ochii ieșiți din orbite.

— Ai tu banii ăștia?

— Nu trebuie să-ți dau ție socoteală.

Alan vrea să mai zică o vorbă, dar se răzgândește și i se adresează cu lehamite lui Don:

— Dă-i-o lui!

— Vândută lui Steve pentru o mie de dolari.

Boxele trei, patru și cinci conțin în special echipament sportiv, ustensile de pescuit și piese nou-nouțe de motocicletă. Toate trei îi revin lui Steve, după o luptă crâncenă cu Alan și Rick. Plătește pentru ele cinci mii cinci sute de dolari.

— Mai ai bani? se interesează Don.

— Mda.

Alan trece pe lângă ei și trage o înjurătură. Nu-l ia nimeni în seamă – ochii tuturor sunt ațintiți la drona care face volute prin aer.

— Suntem la boxa șase. Cred că va fi și mai prețioasă decât celelalte, se entuziasmează Don, ca să anime licitația. Taie lacătul!

Paznicul se execută imediat.

Don se căznește să ridice oblonul care cam ruginise.

— Ia priviți minunăția asta!

Fără să vrea, lui Don îi ieșise porumbelul din gură.

Toți rămân cu gura căscată. Așa ceva nu mai văzuseră niciodată.

În mijlocul spațiului uriaș nu se afla decât o valiză de mărime mijlocie, de culoare verde.

— Ce-i asta? bâiguie Mary.

— Nu vezi? O valiză.

Ce altceva i-ar fi putut răspunde Don, care e și el uluit.

— N-am mai pomenit așa ceva, mormăie Basil. Să plătești chirie pentru un depozit în care e un singur obiect...

Doar Steve are o lucire de satisfacție în ochi, pe care n-o zărește nimeni.

— Începem cu cinci dolari. Cine dă cinci dolari?

— Eu, zise Mary. Mai mult nici nu merită.

— Zece, anunță Steve.

— Cincisprezece, se lansează Jack. Dacă-i glumă, glumă să fie.

— Douăzeci, spune placid Steve.

— Bă, nu ți-ajung cele cinci boxe pe care le-ai luat? se înfurie Manolo.

Cel apostrofat nu-i răspunde.

Alan intervine cu aroganță.

— Numai de-al dracului, ca să n-o ia aschimodia asta ridic la cinci sute.

— O mie, vine reacția promptă a lui Steve.

— Două mii! plusează Alan.

— Trei mii.

Alan vrea să se repeadă la Steve, dar în ultima clipă schimbă direcția atacului, îl înșfacă pe Don de umeri și începe să-l zgâlțâie..

— Hei! Pramatie! Ai trucat licitația! I-ai spus ce-i în valiza aia!

— N-am spus nimănui nimic. Habar n-am ce-i în ea. Jur pe ce am mai sfânt! se apără bărbatul agitând nuieleușă.

— Nu-ți ajunge comisionul! Vrei mai mult cașcaval!

— Vorbești prostii! Nimeni nu știe ce e în depozitele astea în afară de proprietarii lor.

— Minți!

— Nu crezi că te-ai obrăznicit? Ia mâinile de pe mine. Altfel chem poliția. Chris! Sună la 911.

Dar paznicul se făcuse nevăzut.

Clark și Frank îl trag pe Alan deoparte.

— Potolește-te! Vrei s-ajungi la zdup? Ești om de afaceri, ce naiba! Te faci de râs.

Alan se scutură de cei doi și fără să privească în stânga, în dreapta iese din curte fierbând de mânie. De-abia atunci paznicul își face din nou apariția, ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic.

— Hei! Drona aia e tot deasupra noastră!

— Jack, ai făcut o obsesie!

Licitația continuă fără alte incidente. Steve își adjudecă și celelalte trei boxe cu mobilă, electrocasnice, porțelanuri, discuri, antichități, multe jucării...

— Licitația s-a terminat. Pe data viitoare, strigă Don bucuros de comisionul pe care l-a obținut azi.

Aruncă nuieleușă pe care o ținuse în mână.

— Ai cheltuit o groază de bani! Crezi c-a meritat? întreabă Mary mergând lângă Steve spre ieșire.

— Poate că da, poate că nu... Sunt optimist de felul meu.

Trage după el valiza verde cu roțile.

— Cam cât crezi c-o să câștigi?

Tânărul e vizibil agasat de interogatoriul la care e supus și nu-i răspunde.

— Ai văzut? Drona s-a făcut nevăzută.

— N-am băgat de seamă.

— Nu te uiți în celelalte boxe pe care le-ai luat?

— Mâine vin cu o dubă și fac evaluarea. Acum n-ar avea niciun rost, n-am cu ce să car lucrurile.

— Ai un magazin în care să vinzi ce-ai cumpărat?

— Mă gândesc să deschid unul.

— Aha! Ești în faza în care aduni marfa.

— Cam așa ceva.

— Ești un tip interesant. O să mai vii la licitații?

— Poate.

— Mi-ar plăcea să mai vii.
Începe din nou să plouă.

* * *

Steve locuiește într-o garsonieră modestă de la periferia orașului Barintown, nicidecum la o sută de kilometri cum declarase la licitație. Mobilierul e sărăcăcios – un pat cu o saltea tare, un dulap în care se află puține haine, un fotoliu vechi și desfundat, o măsuță cu un televizor cu diagonala mică. În bucătărie – o masă cu un scaun, un dulăpaș deasupra chiuvetei. Frigiderul amenință să-și dea duhul.

Ajuns acasă, nu se repede să deschidă valiza. O pune pe covorașul ros, își scoate hainele de oraș și îmbracă un tricou și niște chiloți sport. Își toarnă un strop de whisky într-un pahar și se așază în fotoliu.

Minute în șir rămâne cu privirea ațintită spre valiză, uitând să soarbă din paharul pe care îl ține în mână.

Ceva nu e în regulă.

Valiza are culoare verde. Ori, unchiul lui îi vorbise de o valiză de culoare neagră.

În cele din urmă lasă paharul pe podea și trage valiza mai aproape. O deschide rapid – nu are încuietore cu cifru.

Înăuntru nu e nimic din ce-ar fi dorit să găsească și care să fi meritat banii pe care îi dăduse. Oricât îi răscolește conținutul nu descoperă decât obiectele necesare unui bărbat pentru o călătorie mai lungă – pijama, ciorapi, o pereche de pantaloni, un pulover, mai multe cămăși, chiloți, aparat și spumă de ras...

Caută vreun ascunziș în căptușeala valizei – nici pomeneală de așa ceva.

Resemnat, se așază din nou în fotoliu. De data asta își termină băutura dintr-o sorbitură. Își mai toarnă un pahar și-l dă pe gât și pe ăsta.

Îl învăluie o căldură plăcută.

Încearcă să afle dacă acționase cumva greșit. Nu, nici vorbă de așa ceva. Totul se desfășurase așa cum plănuiuse. Nici măcar disputele cu ceilalți participanți la licitație nu-l luaseră prin surprindere. Se descurcase de minune.

Dar dacă tembelul ăla de Alan avea dreptate? Dacă organizatorii de licitații aveau acces la boxe și știau ce

conțin? Dacă Don dăduse peste valiza neagră și o înlocuise cu una verde?

Alungă imediat gândul ăsta. Dacă s-ar întâmpla așa ceva, proprietarii de spații de depozitare ar da faliment.

Se ametea puțin, dar își mai toarnă un pahar, rememorând cum de ajunsese într-o postură la care nu se gândise niciodată.

...În urmă cu aproape patru luni unchiul lui Mark avusese un accident de mașină. Trei luni zăcuse între viață și moarte. Când își venise cât de cât în fire îl chemase la spital.

O asistentă îl avertizase:

— Stați maximum zece minute. Nu-l obosiți! Nu-i refăcut. Orice emoție îi poate fi fatală.

Îl găsisese într-o rezervă legat la tot felul de aparate. Palid și tras la față. O umbră de om.

Aproape că izbucnise în plâns. La cinci ani rămăsese orfan de ambii părinți. Mark îl crescuse ca pe propriul lui fiu.

— Unchiule...

— Ascultă, n-avem vreme... Din clipă în clipă inima s-ar putea să-mi crape și să nu-mi mai revin niciodată.

Vorbea poticnit, gâfâia, saliva îi curgea pe la colțurile gurii.

— Ascultă... Acum doi ani... eu am dat lovitura... de la bijuteria Maggiore.

Lui Steve nu-i venise să creadă. Unchiul lui, care îi ținuse loc de tată și mamă, era de fapt un hoț? Dăduse spargerea aceea al cărei autor nu fusese prins? O spargere de peste patru milioane de dolari?

— Am ascuns... am ascuns bijuteriile într-o valiză neagră și... am depus-o într-o boxă de la Self Storage Miranda. E în primul rând de boxe de lângă gard. Fiind în spital, mai mult mort decât viu, n-am plătit chiria... Am întârziat trei luni cu plata. Or s-o pună la vânzare. Fii pe fază, băiete! Nu lăsa să-ți scape ocazia. Om te-am făcut.

Începuse să tușească.

Steve îl așteptase să se liniștească.

— Mai știe cineva de chestia asta?

Niciun răspuns. Unchiul închisese ochii. Când îi deschisese din nou, zâmbise ca un pișicher.

— Nimănui nu i-ar fi trecut prin cap ce mi-a trăsnit mie prin minte.

Răsuflase tot mai greu. Adormise.

— Unchiule!

Bărbatul ținut la pat nu avusese nicio reacție.

— M-auzi? Ce număr are boxa? Dacă nu știu numărul boxei n-am făcut nimic.

Bărbatul se trezise, se uitase nedumerit în jur, apoi îl zărise pe Steve și începuse să rostească vorbele cu mari pauze între ele.

— Ce... spuneai?

— Ce număr are boxa?

— Numărul... numărul boxei e... stai așa...

Un nou acces de tuse îl zguduise pe bolnav.

— ...e... îl îndemnase Steve să-și continue vorba.

— ...e... îl știu... e...

Acesta fusese ultimul cuvânt pe care îl rostise Mark.

* * *

Pentru a participa la licitație, lui Steve îi trebuiau bani. Mulți bani. Își vânduse garsoniera pe care o avea în centru și închiriasse chichineața în care locuia acum. Și urmărise toate anunțurile legate de licitațiile organizate de Self Storage Miranda, astfel încât în ziua potrivită să fie prezent acolo, cu portofelul burdușit de o groază de bani.

* * *

Steve nu e disperat. Dacă valiza se afla într-una dintre celelalte opt boxe pe care le cumpărase? Cu siguranță e acolo. Țsta era trucul despre care încercase să-i vorbească unchiul său? Să ascundă valiza printre alte lucruri?

Trebuie doar să aștepte dimineața și o să se ducă să verifice.

Încrezător în steaua lui, își mai toarnă un pahar și dă drumul la televizor.

* * *

La miezul nopții o siluetă se profilează pe zidul care înconjoară Self Storage Miranda. Individul trecuse mai întâi prin dreptul intrării și îl văzuse prin geamul gheretei pe paznic – un bătrânel angajat pentru că nu cerea mult – cum doarme dus.

Individul alege un loc unde e întuneric deplin și desface scara pliantă. Urcă trei trepte și de-acolo se cațără pe zid. Stând călare pe el ridică scara pe care o legase cu o frânghie și o coboară încetișor în curte. Se atârână de coama zidului și-și dă drumul fără să facă niciun zgomot.

Se uită jur-împrejur – niciun pericol. Se îndreaptă spre boxa al cărei oblon rămăsese ridicat.

De-abia când se află înăuntru aprinde pentru câteva clipe lanterna luminând tavanul. După care o stinge.

Pune scara și urcă pe ea. Pipăie cu mâna tavanul din placaj. Cu o șurubelniță desface șuruburile care fixează unul dintre panouri.

Aprinde din nou lanterna și, la vreun metru de el, în spațiul dintre tavan și acoperișul de tablă, zărește o valiză. O trage până la spărtura de deasupra lui și o coboară.

Mișcările lui sunt precise, ca și cum le-ar fi repetat de mai multe ori. Ignoră riscurile impasibil.

Strânge scara și o ia într-o mână. În cealaltă ține valiza, ca pe un trofeu. Trece zidul înapoi în stradă, fără să-l vadă nimeni. Se duce la un Jeep parcat sub un pom. Așază valiza de culoare neagră pe bancheta din spate. Scara o pune în portbagaj.

Se urcă la volan și o pornește agale spre autostradă, pe străzile cu circulație puțină.

De-abia acum inima începe să-i bată cu putere.

Pe chip i se citește satisfacția reușitei.

Caută un post cu muzică potolită, ca să-și regăsească liniștea.

...Dacă s-ar uita în sus, ar zări o dronă care îi urmărește mașina.

Epitaful

Eram pentru prima oară în Barintown. O rudă îndepărtată de-a mea răposase și avusese surprinzătoarea generozitate să mă treacă și pe mine în testament. E drept, nu-mi lăsase o avere, dar în ziua de azi orice bănuț e binevenit chiar dacă eu nu aveam griji materiale. Nu sunt un avocat la ușa căruia fac coadă clienții, însă destui apelează la serviciile mele și îmi plătesc onorarii substanțiale. Aveam de gând ca banii veniți pe neașteptate să-i donez unui orfelinat.

Ar fi fost deci, necuviincios dacă aș fi lipsit de la ceremonia funerară desfășurată în cel mai important cimitir al orașului. O ceremonie simplă, cu o asistență destul de numeroasă, semn că ruda mea se bucurase de prețuirea multora.

După ce sicriul fusese coborât în groapă, mulțimea care asistase la înmormântare începuse să se împrăstie în liniște. M-am îndreptat și eu cu pas domol spre ieșire, încă marcat de solemnitătea momentului. Nu cunoșteam pe nimeni, mă simțeam stingher printre atâția străini și de-abia așteptam să iau trenul de seară ca să mă întorc în Chicago. Până atunci îmi propusesem să colind prin oraș, să aflu de ce unii îl socoteau o urbe care merită să fie vizitată, despre care se spunea că are multe atracții neîntâlnite prin alte părți.

Era o zi frumoasă de primăvară. Pomii înfloriseră, păsări planau prin văzduhul fără nori, fluturi multicolori se hârjoneau transformând o ambianță destinată tristeții și reculegerii într-un decor mirific.

Mirosea puternic a iarbă proaspăt tunsă.

Cineva m-a ajuns din urmă și a început să meargă alături de mine. Nu i-am aruncat nicio privire. Am continuat să merg cufundat în gânduri. Din când în când aruncam câte o privire la inscripțiile de pe lespezile mormintelor.

Cele mai multe erau de o banalitate covârșitoare: *Nu te vom uita niciodată, O să fii nepieritor în inimile noastre, Regrete eterne... Aici odihnește un mare om...* Unele erau de un comic involuntar: *Vei fi în ceruri steaua*

*noastră călăuzitoare, Vom simți în orice clipă
mângâierile tale, Cernitele noastre inimi vor bate numai
pentru tine...*

Am mers mai încet, ca să-l las pe companionul meu
să mă depășească, dar acesta își potrivește imediat pașii după
ai mei.

Ușor agasat, m-am oprit. Și celălalt a rămas pe loc.

— Dean! Nu mă mai recunoști?

De-abia atunci mi-am întors fața spre el. O clipă n-
am zis nimic. Apoi am exclamat:

— Joey! Tu ești?

— În carne și oase.

Ne-am strâns mâinile puternic, ne-am bătut unul pe
altul pe spate, cu chipuri vesele, nepotrivite pentru niște
bărbați care participaseră la o înmormântare.

— Ia te uită! Ce întâmplare! Nu credeam că am să te
mai văd vreodată.

— Parcă eu credeam că o să ne mai întâlnim! Joey!
Joey! Tot bărbat frumos ai rămas. Mai alergă după fuste?

— Asta mi-ar mai lipsi! Mă omoară nevasta. Am și
trei copii.

— Locuiești în Barintown, nu-i așa?

— Aici m-am născut și aici o să mor. Dar tu pe
unde-ai ajuns?

— În Chicago. Avocat.

— Ca și mine. Doar nu degeaba am studiat împreună
Dreptul la Washington.

— Dar eu n-am încă o familie.

— Cum așa?

— N-a fost să fie.

— Las' că n-au intrat zilele-n sac. La patruzeci de
ani ai tot timpul să te strângi de pe drumuri. Ce mai știi
de foștii noștri colegi?

— Nu mai știu nimic. N-am ținut legătura cu ei.
Dacă n-am ținut legătura cu tine, care în facultate mi-ai
fost cel mai bun prieten...

— Bătrâne, bătrâne... Ce mă bucur că te-am întâlnit!
Hai să bem ceva, să mai povestim, să ne-aducem aminte
de cei mai frumoși ani!

— De ce nu? Mai am până la tren.

Am pornit-o din nou spre ieșire, discutând cu
însuflețire, luându-ne unul altuia vorba din gură. Fără să
vreau urmăream în continuare ce scria pe lespezile
mormintelor.

Deodată m-am oprit pufnind în râs.

— Ce-i? Întrebă nedumerit Joey.

— Uite ce scrie pe lespede de colo: *La asta nu m-am așteptat*. Cum adică? Domnul Stephen Warner nu se aștepta să moară? E de necrezut ce prostie i s-a scris pe piatra de mormânt.

Joey nu se molipsi de veselie mea.

— Dacă ai ști povestea domnului Stephen Warner n-ai mai râde. Uite colo o bancă. Hai să ne-așezăm să ți-o spun.

— De ce nu? N-am nicio grabă.

Pantofii mă cam strângeau, așa că am socotit o binecuvântare propunerea de a ne așeza. Nu mă simțeam prea bine nici în costumul negru pe care îl cumpărasem special pentru ocazia din ziua asta.

— Zi! Cine a fost Stephen Warner?

Mai întâi Joey și-a slăbit nodul de la cravată – nici el nu era în largul lui în hainele pe care le purta.

— Cine să fie? A fost unul dintre oamenii de vază din Barintown. A prosperat în afaceri imobiliare. Dar nu, nu era unul dintre rechinii din domeniul ăsta care profită de orice prilej pentru a-și jecmăni clienții. Dacă i te adresai aveai siguranța că vei fi tratat corect. Desigur, de-a lungul anilor a câștigat mulți bani, dar nimeni nu l-a acuzat vreodată de matrapazlăcuri.

— E o raritate un astfel de om.

— Să știi că da. Și-ți vorbesc în cunoștință de cauză. I-am fost avocat și nu mi-a cerut niciodată să fac ceva necurat. Și, deși era o mare diferență de vârstă între noi, ne-am împrietenit. Deseori am luat masa cu el și familia lui și întotdeauna m-am simțit bine alături de ei. Numai că...

Amicul meu din studenție tăcu o clipă, pentru a-și mai slăbi nodul de la cravată.

M-am uitat întrebător la el.

— Numai că, pe la 60 de ani a început să aibă idei cam ciudate. A început să-și pregătească funeraliile.

— Ce?

— În primul rând și-a comandat sicriul. A vrut un anumit lemn, a dorit să fie căptușit cu o mătase de o anumită culoare, iar pe capac a cerut să-i fie puse inițialele numelui executate în bronz.

— Și ce-a făcut cu el?

— L-a depozitat într-o încăpere a casei unde, de-a lungul anilor, aveau să se mai strângă obiecte pe care le dorea prezente la înmormântarea lui. Din când în când le ștergea de praf.

— Bizară ființă!

— Stai să mai vezi! Și-a ales locul de veci în cimitir, a ales o anumită lespede pentru mormânt. Sunt la curent cu toate astea fiindcă datele au fost introduse în testamentul pe care chiar eu i l-am întocmit.

— Totuși nu văd legătura cu inscripția care m-a făcut să râd.

— Nu te grăbi. A comandat un costum în care să fie îngropat. Și-a ales și un anumit model de pantofi cu care să fie încălțat. A indicat psalmul pe care să-l citească preotul în biserică. A stipulat cât să dureze ceremonia. Ce flori să fie depuse la catafalc. Cine anume să vorbească și cât. Ce cântece să intoneze corul.

— Doamne, iartă-mă!

— Stai că nu-i tot! A mers pe jos de la biserică unde avea să aibă loc slujba până la cimitir și a cronometrat cât a făcut pe traseu. Exact atât trebuia să facă și cortegiul.

— Mă sperii, Joey!

Se așează mai bine pe bancă.

— Un singur of avea. Era o problemă pe care nu știa cum s-o rezolve.

— Care?

— Voia ca ultimele sale cuvinte să fie săpate pe lespede care îi va acoperi mormântul. Dar nu izbutea să găsească nimic memorabil pe care să-l rostească atunci când avea să-și dea duhul. Deseori am stat în salonul lui și i-am ascultat lamentațiile. „Uite”, zicea el, „pe patul de moarte Goethe a spus: *Mai multă lumină!* Ce poate fi mai frumos? Scriitorul Charles Maurras, surd de la 14 ani, a rostit o frază încântătoare așteptându-și moartea: *E pentru prima dată când aud pe cineva venind.* Nici Churchill nu s-a lăsat mai prejos: *M-am plictisit de toate astea!* Ca să nu mai zic de Caesar? Înjunghiat fiind a mai avut puterea să zică: *Și tu, Brutus?* În stilul lui mucalit, Oscar Wilde a spus: *Ori dispare tapetul ăsta, ori eu.* Alții susțin că autorul romanului *Portretul lui Dorian Gray* a cerut șampanie înainte de a închide ochii remarcând: *Am un sfârșit costisitor.* Și marele băutor care a fost Humphrey Bogart a nimerit-o: *N-ar fi trebuit să trec niciodată de la Scotch la Martini.* Ce să mai zici de marele Einstein, care

a declarat cu seninătate și împăcare: *Mi-am îndeplinit misiunea aici. Minunat! Iar Beethoven... Aplaudați, prieteni, comedia s-a sfârșit...* Până și o autoare de romane polițiste ca Agatha Christie a fost inspirată rostind în ultimele sale clipe: *Îmi voi întâlni Creatorul.*”

Încercam să-l conving că niciunul dintre cei pe care îi pomenea nu-și pregătise replica finală.

— Le-a venit pur și simplu pe buze. Tocmai de aceea au rezistat în memoria atâtor generații. Și nici nu poți să juri că au fost reale. Pot fi invenții ale contemporanilor.

— Te înșeli, dragul meu! Nu cred asta nici să mă tai, mă contrazicea el. S-au pregătit dinainte. De aceea trebuie să găsesc și eu din timp o frază demnă să fie ținută minte și după ce n-o să mai fiu și care să mă reprezinte.

Am început să mă foiesc, domnul Stephen Warner mi se părea un tip care nu fusese în toate mințile.

Joey mi-a simțit nerăbdarea.

— Termin imediat.

Își scoase haina și o așeză împăturită pe bancă.

— Într-o zi m-a vizitat la birou pentru a întocmi niște acte. A încercat să aducă vorba despre fraza memorabilă pe care trebuia s-o rostească la sfârșitul vieții, dar m-am prefăcut grăbit de a ajunge la o întâlnire în altă parte a orașului.

L-am condus până în stradă.

Tocmai când ne strângeam mâinile s-au auzit niște împușcături. Două bande se încăieraseră ziua în amiaza mare.

Gloanțele șuierau, oamenii țipau, căutau să se adăpostească.

L-am tras pe domnul Stephen Warner într-un gang. Prea târziu. Un glonte rătăcit îl lovise în piept.

L-am așezat pe jos rezemat de un perete și am încercat să-i opresc sângerarea. N-am reușit. Mă privea cu ochi sticloși și tremura din tot corpul.

— La asta... nu... m-am... așteptat, bolborosi el și căzu într-o parte.

— Sărmanul!

Joey își trase răsuflarea.

— Ei, asta-i istoria pe care am vrut să ți-o spun. Ce zici? Ți se mai pare ridicol ce scrie pe lespede a lui

Stephen Warner? Ceva ce am auzit cu urechile mele, așa că i-am putut respecta dorința.

Sunt marcat de povestea prietenului meu. Nu mă așteptam la așa ceva.

— Jos pălăria! Acum epitaful mi se pare cât se poate de potrivit.

Amicul meu își șterse transpirația de pe frunte și-și îmbracă haina.

— Ei? Mai mergem la băutura aia?

— N-aș crede, i-am răspuns cu o jumătate de gură. E timpul s-ajung la gară.

De fapt, povestea domnului Stephen Warner o mai auzisem. Nu și detaliile despre modul în care își pregătise cu atâta minuțiozitate funeraliile. Mi-o povestise mai demult un polițist din Barintown, care mă vizitase în legătură cu un caz pe care îl instrumenta. Nu-l ascultasem cu prea mare atenție – în fiecare zi ascult istorii despre crime, nu toate reușesc să-mi rămână în memorie. Însă ceea ce îmi relatase polițistul m-a intrigat. Derbedeii aceia care se încăieraseră atunci pe stradă fuseseră arestați. Dar probele balistice nu dovediseră că glonțul care îl ucisese pe domnul Stephen Warner provenea din pistoalele lor. Glonțul ucigaș îl trăsese altcineva. Cazul rămăsese deschis, însă până acum nu se întrevedea o rezolvare a lui, și asta îl frământa de ani de zile pe polițistul care mă vizitase.

Mergeam îngândurat spre gară și în mintea mea se derulau diverse scenarii. Asupra unuia dintre ele reveneam cu insistență și vădită neplăcere. Dacă ultimele cuvinte ale domnului Stephen Warner fuseseră altele? Dacă, de fapt, el rostise, înainte de a închide ochii, „La asta nu mă așteptam, Joey”?

O variantă mai lungă a memorabilelor vorbe atribuite lui Cezar cel înjunghiat în Senat cu 23 de lovituri de pumnal: „Și tu, Brutus?”

GEORGE ARION

crimele din Barintown

„Dar tocmai atunci a întors puțin capul, ca să-mi mulțumească probabil – cum ar rata el ocazia de a fi politician! – și a zărit figura dezamăgită a celui din urmă, care întinsese și el mâna. Renunță să mai bea și, cu un gest care provoacă ropote de aplauze, i-o întinde adversarului. Nu știu dacă urletul meu se aude până la marginile universului, sau nici măcar nu-mi pornește din gâtlee. În timp ce concurenții își continuă cursa, număr pașii pe care îi mai are de făcut al treilea concurent, înainte de a se prăbuși secerat pe asfalt, sub efectul otrăvii din sticla din care a băut, în vreme ce Steve, fără să știe ce se petrece în urmă, se îndreaptă irezistibil spre o nouă victorie.”

George Arion

„Moartea e un sfetnic bun”, *Crimele din Barintown*

„Un autor complex, căruia nu-i lipsește nimic: nici inteligența, nici scriitura, nici știința de a construi povești fascinante, nici abilitatea de a folosi cele mai subtile strategii narative.”

Igor Bergler

„George Arion dovedește, încă o dată, că literatura polițistă este în mod esențial și înainte de orice altceva, *literatură*.”

Caius Dobrescu

GEORGE ARION

crimele din Barintown

„Dar tocmai atunci a întors puțin capul, ca să-mi mulțumească probabil – cum ar rata el ocazia de a fi politician! – și a zărit figura dezamăgită a celui din urmă, care întinsese și el mâna. Renunță să mai bea și, cu un gest care provoacă ropote de aplauze, i-o întinde adversarului. Nu știu dacă urlatul meu se aude până la marginile universului, sau nici măcar nu-mi pornește din gât. În timp ce concurenții își continuă cursa, număr pașii pe care îi mai are de făcut al treilea concurent, înainte de a se prăbuși secerat pe asfalt, sub efectul otrăvii din sticla din care a băut, în vreme ce Steve, fără să știe ce se petrece în urmă, se îndreaptă irezistibil spre o nouă victorie.”

George Arion

„Moartea e un sfetnic bun”, *Crimele din Barintown*

„Un autor complex, căruia nu-i lipsește nimic: nici inteligența, nici scriitura, nici știința de a construi povești fascinante, nici abilitatea de a folosi cele mai subtile strategii narative.”

Igor Bergler

„George Arion dovedește, încă o dată, că literatura polițistă este în mod esențial și înainte de orice altceva, literatură.”

Caius Dobrescu

ISBN 978-630-6542-11-6

9 786306 542116

Volum apărut cu sprijinul

Pernod Ricard Romania

CRIME SCENE PRESS

Table of Contents

[Carlos după Carlos](#)
[Vinde-ți fierul cât ești cald](#)
[Ucidere de consul](#)
[O belea cât Turnul Eiffel](#)
[Un chinez în patru valize](#)
[Contract pe viață și pe moarte](#)
[Ultima jertfă](#)
[Școala crimei](#)
[Tăietorul de degete](#)
[Drogații de sub Podul Watt](#)
[Homo sapiens](#)
[Lesbos, dulce Lesbos](#)
[Un dolar găurit, din alt secol](#)
[O zi minunată pentru înot, afaceri și amor](#)
[Mâncare de șoareci](#)
[Gheața care ucide](#)
[Moartea ca un mecanism de ceas](#)
[Retragerea la pensie](#)
[Secretul casei](#)
[Femeia în roșu](#)
[Capo di tutti capi](#)
[O duduie să-ți pierzi mințile și mai multe nu!](#)
[Robot cu pușcă](#)
[Idolul salvat](#)
[Întoarcerea fiului](#)
[Răzbunare fără sfârșit](#)
[30 februarie](#)
[Caseta blestemată](#)
[Între două vârste](#)
[Moartea e un sfetnic bun](#)
[Start greșit](#)
[Japițele](#)
[O căsăpeală pe cinste](#)
[Te-am prins](#)
[A doua moarte a domnului Michael Conrad](#)
[De la fereastră](#)
[Dulcele gust al răzbunării](#)
[La capătul răbdării](#)
[Tokyo 2020](#)
[Trei kilograme de heroină](#)

[Un bărbat cu ghinion](#)
[Un ceas al fericirii](#)
[Mansarda](#)
[Războiul depozitelor](#)
[Epitaful](#)

Table of Contents

Carlos după Carlos	7
Vinde-ți fierul cât ești cald	10
Ucidere de consul	13
O belea cât Turnul Eiffel	17
Un chinez în patru valize	23
Contract pe viață și pe moarte	31
Ultima jertfă	41
Școala crimei	46
Tăietorul de degete	50
Drogații de sub Podul Watt	54
Homo sapiens	58
Lesbos, dulce Lesbos	66
Un dolar găurit, din alt secol	81
O zi minunată pentru înot, afaceri și amor	92
Mâncare de șoareci	97
Gheața care ucide	102
Moartea ca un mecanism de ceas	107
Retragerea la pensie	111
Secretul casei	117
Femeia în roșu	127
Capo di tutti capi	135
O duduie să-ți pierzi mințile și mai multe nu!	140
Robot cu pușcă	144
Idolul salvat	151
Întoarcerea fiului	155
Răzbunare fără sfârșit	160
30 februarie	164

Caseta blestemată	169
Între două vârste	176
Moartea e un sfetnic bun	184
Start greșit	189
Japițele	193
O căsăpeală pe cinste	198
Te-am prins	203
A doua moarte a domnului Michael Conrad	207
De la fereastră	216
Dulcele gust al răzbunării	222
La capătul răbdării	228
Tokyo 2020	239
Trei kilograme de heroină	248
Un bărbat cu ghinion	260
Un ceas al fericirii	267
Mansarda	271
Războiul depozitelor	274
Epitaful	286